

SVEĆENIČKI DOM "ZMAJEVIĆ"

Tijekom 2008. godine u Svećeničkom Domu "Zmajević" u Zadru živi 12 svećenika. Krajem siječnja umro je naš svećenik don Srećko Petrov, st. Tijekom godine izvršene su i personalne promjene. Novim ravnateljem doma imenovan je don Srećko Frka-Petešić. Osim dosadašnjih korisnika u 2008. godini u Domu su bili smješteni i svećenici na liječenju: don Jerolim Lenkić, mons. Petar Tunjić i don Ante Erstić. Domaćinstvo u Svećeničkom domu vode Sestre Milosrdnice među kojima je također bilo personalnih promjena. Otišla je s. Dolores, a došla s. Miranda. U 2008. godine u Domu je, osim redovitog održavanja zgrade, bilo i većih ulaganja. Na trećem katu, od postojećih soba napravljena su još dva apartmana. Temeljito su obnovljene sobe br. 34, 36 i 37 kao i apartman na drugom katu br. 22. Troškovi obnove istih podmirila je Nadbiskupija u visini od 100.000,00 kn

Financijsko izvješće u 2008. godini

A) PRIHOD:

Opskrbnina 320.320,00

Doprinos svećenika za dom 14.250,00

Gosti 18.300,00

Ukupni prihod 352.870,00

B) RASHOD

Hrana 261.059,42

Oprema i održavanje 81.815,90

Komunalije 79.944,93

Nagrada, zdravstveno... 152.369,57

Ukupni rashod 575.189,82

SALDO od - 222.319,82 kn podmirit će se iz Doprinosa župa (30%).

Kroz 2008. godinu više svećenika i župa pomoglo je Svećeničkom domu u naravi: voćem, povrćem, vinom, uljem i mesom. Primjećeno je kako je krajem godine više župa donijelo u Dom voća, povrća te vina. Zahvalni smo svim svećenicima i župama koji su, bilo u naravi, bilo u novcu, pomogli naš Svećenički dom. Preporučama se Vašoj dobroti i u 2009. godini.

Ravnatelj

Don Srećko Frka-Petešić

NADBISKUPSKO SJEMENIŠTE "ZMAJEVIĆ"

Statistički podaci

U 2008. godini imali smo drugo polugodište školske godine 2007./08. i prvo polugodište šk. god. 2008./09. Školsku god. 2008./09. započeli smo s 20 sjemeništara. Zadarskih sjemeništara je na

početku šk. god. bilo 12, jedan je napustio Sjemenište. Riječka nadbiskupija ima 2 sjemeništara (jedan se priključio u 1. razred, u drugom polugodištu ove školske godine), Gospićko-senjska biskupija ima 5, a Krčka biskupija 2 sjemeništara.

Trenutno u Sjemeništu boravi 20 sjemeništara, od toga Zadarska nadbiskupija ima 11 kandidata iz sljedećih župa: Galovac (1), Zadar–Belafuža (1), Pag (2), Zadar-Sv. Stošija (1), Gorica-Raštane (1), Ljubač (1), Nadin (2), Vir (1), Korlat (1).

U sjemeništu djeluju 2 odgojitelja, 2 časne sestre i 6 zaposlenika (laici). Imamo i 6 vanjskih suradnika.

Izvori financiranja troškova života i rada u sjemeništu su višestruki. Doprinos nad/biskupija čiji sjemeništari borave u sjemeništu iznosi od početka ove školske godine 2.000,00 kn mjesečno po sjemeništarcu, najam poslovnog prostora u prizemlju sjemeništa u ulici J. Bijankinija, donacije dobročinitelja. Treba, također, spomenuti i materijalnu pomoć koju dobivamo od jednog broja župa iz naše Nadbiskupije, a i iz jednog broja župa Gospićko-senjske biskupije, čije prikupljanje organizira Ekonom te biskupije. Svima njima i ovom prilikom zahvaljujem. Sve ono što nije dostatno za život iz ovih izvora nadodaje Zadarska nadbiskupija.

Život i rad u Sjemeništu

Prvo polugodište šk. god. 2008./09.

Sjemenišni život slijedi ritam obaveza koje sjemeništari imaju u školama i u Sjemeništu. Nastojimo se uključiti u sva značajnija događanja u našoj mjesnoj Crkvi. Pohađamo gradske župe i sudjelujemo na nedjeljnim misama i pritom ponegdje izvedemo prigodni program. Pohodili smo i neke župe izvan Grada. Dio sjemenišne zajednice sudjelovao je na misnom slavlju na Udbini 9. 9. 2008. Ovogodišnje duhovne vježbe sjemeništari će obaviti u samostanu u Karinu u vrijeme korizme. Sjemeništari su u vrijeme adventa sudjelovali na misama zornicama u našoj katedrali.

Prigodom proslave blagdana naše nebeske zaštitnice, Bezgrješne, organizirali smo susret roditelja. Sjemeništari su uoči Blagdana izveli i prigodni program za sve dobročinitelje i prijatelje Sjemeništa. Sjemeništari su sudjelovali i na ekumenskoj molitvi za jedinstvo kršćana.

Planovi za drugo polugodište šk. god. 2008./09.

I u ovom drugom polugodištu šk. god. Sjemenište planira posjećivati župe kako Zadarske nadbiskupije tako i ostalih nad/biskupija čiji sjemeništari se nalaze u našem sjemeništu. I ove godine ćemo sudjelovati na susretu hrvatskih sjemeništara, u Sinju 1. svibnja.

U svibnju 2009. će biti još jedan susret roditelja.

Povjerenstvo za ministrante i duhovna zvanja organizirat će susrete ministranata vikendima u Sjemeništu. Sjemeništari će u ovim susretima aktivno sudjelovati.

Sva događanja i vijesti iz sjemenišnog života možete vidjeti na našoj web-stranici: www.zmajevic.com.

Ravnatelj don Marino Ninčević

I. UVJETI RADA

1. U školskoj godini 2007./2008. radili smo u školskoj zgradi smještenoj u ulici Jerolima Vidulića 2. Škola ima 8 učionica za redovnu nastavu, 3 specijalizirane učionice - praktikuma, zbornicu, tajništvo, računovodstvo, knjižnicu, sportsku dvoranu, kapelicu te odgovarajuće sanitarne čvorove.

II. KADROVSKI UVJETI

1. U školi je bilo zaposleno 22 nastavnika, 2 stručna suradnika i ukupno 7 ostalog osoblja. Problema sa strukturiranjem radnoga vremena i nestručno zastupljenom nastavom nije bilo.

2. Ostale djelatnosti u školi također su stručno zastupljene.

III. UČENICI

1. *Opći podaci o učenicima i razredima*

Odgojno obrazovni rad obuhvaćao je 8 odjeljenja učenika - dva odjeljenja prvog razreda, dva odjeljenja drugog razreda, dva odjeljenja trećeg razreda i dva odjeljenja četvrtog razreda. U prvi je razred upisano 60 učenika, u drugi 54, u treći 56, a u četvrti 44 učenika. Tijekom školske godine dvoje učenika 2.b razreda preselilo je u drugu školu: Ivan Keča i Marija Pešut, a na kraju nastavne godine učenici Ivan Grgurica učenik 1.b razreda i Matea Milković učenica 2.a razreda ispisali su se iz naše škole.

2. *Kvantitativna analiza uspjeha učenika*

Prvi je razred završilo 60 učenika: 23 ili (38,3%) učenika završilo je školsku godinu odličnim uspjehom, 27 ili (45,0%) vrlo dobrim i 10 ili (17,0,9%) dobrim uspjehom.

Od 52 učenika drugih razreda 15 učenika ostvarilo je odličan uspjeh ili 28,8%, 25 učenika postiglo je vrlo dobar uspjeh ili 48,1,2% i 12 njih dobar uspjeh ili 23,4%.

Treći razred završilo je 56 učenika: 17 učenika odličnim uspjehom ili 30,4%, 30 učenika vrlo dobrim uspjehom ili 53,6% i 9 učenika dobrim uspjehom ili 16 %.

Od četrdeset četvero učenika četvrtog razreda 15 njih je završilo razred s odličnim uspjehom, ili 34,1%, 20 s vrlo dobrim uspjehom ili 45,5 %, i devet s dobrim uspjehom ili 20,5%.

3. *Izostanci*

U prvim je razredima bilo ukupno 4432 izostanka ili 73,9 sati po učeniku. U drugim je razredima bilo ukupno 5926 izostanaka ili 114,0 sati po učeniku. Trećaši su ukupno imali 5462 izostanka ili 97,5 sati po učeniku. Četvrti razredi imali su ukupno 4249 izostanka ili 96,6 sati po učeniku.

4. *Matura*

Od četrdeset četvero učenika završnog razreda 15 ih je bilo oslobođeno mature, a ostalih dvadeset devet pristupilo je maturi u ljetnom ispitnom roku i svi su uspješno položili maturu i to: 13 s odličnim uspjehom, 14 s vrlo dobrim uspjehom, 2 učenika s dobrim uspjehom.

5. *Značajna postignuća*

Učenici naše gimnazije i ove su godine bili vrlo uspješni sudionici većine školskih natjecanja u poznavanju pojedinih predmeta. Na županijskom natjecanju na kojima su sudjelovale sve srednje škole Zadarske županije postigli su slijedeće rezultate:

- Tamara Buterin, Matea Biloglav, Tina Čačić i Ante Dražina- osvojili su prvo mjesto iz vjeronauka
- Katja Malvoni 3.b - prvo mjesto iz matematike
- Kristina Fazinić 4.b- drugo mjesto iz hrvatskog jezika
- Marija Anzulović 1.b - 3. mjesto iz hrvatskog jezika
- Kristina Fazinić 4.b - 1. mjesto iz engleskog jezika
- Antonija Ivoš 2.b - 3. mjesto iz engleskog jezika
- Petar Mijić 4.b - 1. mjesto iz zemljopisa
- Šimun Kolega 4.a - 2. mjesto iz zemljopisa

Svi navedeni učenici predstavljali su našu školu na državnim natjecanjima iz navedenih predmeta i ostvarili izuzetno dobre rezultate.

Devetnaest učenika sudjelovalo je na županijskim natjecanjima iz predmeta: matematike, kemije, vjeronauka, engleskog jezika, hrvatskog jezika, latinskog jezika, psihologije, povijesti i zemljopisa. I na ovim natjecanjima bili smo zapaženi i ostvarili dobre rezultate.

Sudjelovali smo i u državnom projektu «Voda - izvor života» i osvojili nagradu i priznanje.

6. Učenici koji se posebno ističu

Učenikom godine proglašena je učenica Katja Malvoni 3.b razreda zbog izuzetno zauzetog i odgovornog odnosa u ispunjavanju svojih dužnosti i obveza, odličnog uspjeha i aktivnog i zauzetog sudjelovanja u svim događanjima na razini Škole i izvan.

Nastavničko vijeće, uz njih, posebno je pohvalilo: učenicu Paulu Eškinju i Marinu Vojković, koje su u izuzetno teškim zdravstvenim uvjetima (Paula teška prometna nesreća, Marina - operacija kralježnice) ostvarile odličan uspjeh i primjereno vladanje i ophođenje i u složenim životnim uvjetima. Nastavničko vijeće pohvalilo je i sve učenike koji su ostvarili odličan uspjeh i imali uzorno vladanje a bilo ih je ukupno 68. Svima njima uručene su prigodne nagrade (Katekizam Katoličke Crkve) i pohvalnice, a učenicima koji su sudjelovali na državnim natjecanjima MP4 i Petru Mijiću sportski dres.

IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

1. Nastavni plan i program

Nastavni plan i program u cijelosti je ostvaren na primjerenoj razini. Uz redovnu nastavu u Školi su bile zastupljene sljedeće sekcije i aktivnosti:

1. Amfora - kreativna radionica	7. Mladi knjižničari
2. Literarno-novinarska sekcija	8. Sudjelovanje u radu Caritasa
3. English club	9. Parlaonica
4. Školski zbor	10. Posjećivanje kazališnih i koncertnih priredaba, muzeja i slično.
5. Dramska sekcija	
6. Športska sekcija	

Naša škola bila je domaćinom županijskom natjecanju u poznavanju klasičnih jezika i vjeronauka. Prigodom velikih kršćanskih blagdana i obljetnica organizirano je nekoliko priredaba u Školi i u drugim mjestima izvan škole.

Ove godine ostvarili smo međudržavnu suradnju s Općom gimnazijom KŠC u Žepču na temu

«(Ne)zaboravljena glagoljica». Bili smo njihovi gosti od 17.- 20. travnja 2008, a njih smo ugostili od 4. -9. srpnja 2008. godine.

Tijekom školske godine održan je 1 sat tjedno dopunske nastave iz engleskog te 2 sata dodatne nastave iz matematike i hrvatskog jezika.

Tijekom godine organizirani su jednodnevni izleti u Zagreb, Solin, Knin Visovac, Sinj, Istru - Hum, Roč, Krk - putovima glagoljaša, Vukovar, Varaždin i Paklenicu te višednevno hodočašće u Rim.

Organizirana je i uspješna provedena maturaina ekskurzija od 17. do 23. kolovoza 2008. u Budimpeštu, Prag i Beč.

Učenici su sudjelovali u organiziranim i jednodnevnim duhovnim obnovama u Vepricu kod Makarske i Buškom Blatu u BiH, a bili su nazočni prigodnim vjerskim i kulturnim događanjima u gradu Zadru.

2. Stručni organi

U tijeku godine Nastavničko vijeće imalo je sedam sjednica na kojima se razmatrala tekuća problematika i rješavala potrebna pitanja.

3. Stručno usavršavanje

Škola je, u okviru svojih materijalnih mogućnosti, nastojala zadovoljiti potrebe svojih zaposlenika za stručnim usavršavanjem pa ih je slala na razne stručne skupove, kongrese i savjetovanja. Također se je vodilo računa da nastavnici posjete sve skupove koji su bili organizirani u Zadru.

4. Analiza odgojno-obrazovnih postignuća

S odgojno-obrazovnim radom i postignućima na razini Škole možemo biti zadovoljni, bez sumnje da cjelokupan rad svih tijela Škole može biti još kvalitetniji uz veći angažman učenika i roditelja.

V. KULTURNA I JAVNA DJE LATNOST ŠKOLE

Početak rujna škola je uspješno ostvarila upis naših učenika u 1. razred.

3. rujna, ravnatelj Škole mons. Joso Kokić, predvodio je Misno slavlje u katedrali sv. Stošije za početak školske godine. Sudjelovali učenici, roditelji i profesori Škole.

Grupa učenika (32) sudjelovala u nadbiskupijskom hodočašću mladih u Rim za Cvjetnicu od 14. -19. ožujka 2008.

Sudjelovali na susretu maturanata splitske metropolije, šibenske biskupije i zadarske nadbiskupije u Kninu, 8. ožujka 2008.

Od 18. do 20. travnja 2008. realizirana međudržavna suradnja učenika naše škole i Opće gimnazije katoličkog školskog centra «Ivan Bosco» u Žepču na temu «(Ne)zaboravljena glagoljica».

26. i 27. travnja 2008. 50 naših učenika sudjelovalo je na nacionalnom susretu katoličke mladeži u Varaždinu.

9.-11. svibnja 2008. na Bjelolasici održan sportski turnir učenika hrvatskih katoličkih škola. Tridesetak naših učenika sudjelovalo je u različitim sportskim disciplinama.

16. svibnja - Dan Škole - organiziran «Dan otvorenih vrata škole». Integrirani dan posvećen glagoljici.

Sudjelovali na Smotri tradicijske baštine koja se održala 25. travnja 2008 u Sv. Filip Jakovu na temu: «Inicijali na rukopisnim kodeksima - umjetnička i kulturna baština.»

Nastavna godina završila je euharistijskim slavljem u katedrali sv. Stošije 26. lipnja 2008. Nakon misnog slavlja koje je predvodio zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, slijedila je svečana podjela

maturalnih svjedodžbi i nagrada zaslužnim učenicima u školskoj sportskoj dvorani.

Od 4. do 9. srpnja 2008. bili smo domaćini skupini učenika, njihovim profesorima i Ravnatelju Opće gimnazije KŠC iz Žepča. U petodnevnom druženju i obilaženju znamenitosti grada i županije produbili smo i učvrstili naše prijateljstvo.

Ravnatelj

Prof. mons. Joso Kokić

Zadar, 11. veljače 2009.

Planirane aktivnosti za školsku godinu 2008./09.

Nadnevak	Dan	Aktivnosti	
1. rujna	Ponedjeljak	Početak školske godine 2008./09. Sv. Misa i zaziv Duha Svetoga	
1. –5- rujna		Uvodni sat za nastavne predmete. Upoznavanje učenika s nastavnim planom i programom, kriterijima i elementima ocjenjivanja	
8. rujna	Ponedjeljak	Rok za predaju izvedbenih programa.	
12. rujna	Petak	Rok za sređivanje pedagoške dokumentacije (II., III., i IV. razreda)	
17. rujna	Petak	Rok za konstituiranje Vijeća učenika i Vijeća roditelja	
18. rujna	Petak	Sastanak stručnih tijela škole (vijeća roditelja, vijeća učenika)	
19. rujna	Petak	Rok za sređivanje pedagoške dokumentacije za I. razrede (upoznavanje roditelja s kućnim redom škole, pravilima ponašanja, ocjenjivanja i zahtjeva škole.	
19. rujna	Petak	Rok za održavanje sjednica stručnih vijeća (dogovor o programima, elementima i kriteriju ocjenjivanja)	
19. rujna	Petak	Roditeljski sastanak za učenike I. i II. razreda Objaviti na ploči vrijeme za informacije	
20. rujna	<i>Subota</i>	Duhovna obnova za učenike prvih razreda	
26. rujna	Petak	Roditeljski sastanci za III. I IV. razrede	
27. rujna	<i>Subota</i>	Susret roditelja katoličkih škola u Sinju; Duhovna obnova za III. Razrede u Buškom Blatu	
8. listopada	Srijeda	Dan neovisnosti	
11. listiopada	Subota	Duhovna obnova za maturante – Buško Blato – B i H	

11. listopada	Subota	Dan zahvalnosti za plodove zemlje	
15. listopada	Srijeda	Predprijava za nacionalne ispite	
18. listopada	Subota	Duhovna obnova za 2. razrede u Vepricu	
24. listopada	Petak	2. sjednica Nastavničkog vijeća	
1. studenog	Subota	Svi Sveti	
11.-14. studenog		Roditeljski sastanci – sazivaju razrednici	
15. studenog	Subota	Interliber – stručni izlet	
21.-23. studenog	Petak, subota i nedjelja	Terenska nastava – Da se ne zaboravi - Vukovar	
24. studenog	Ponedjeljak	Blagdan sv. Krševana, zaštitnika Grada	
8. prosinca	Ponedjeljak	Blagdan Bezgrešnog začeća Bl. Dj. Marije	
15. prosinca	Ponedjeljak	Rok za osnivanje odbora za pripremu maturalne večeri	
17. prosinca	Srijeda	Predbožićna večer	
18. prosinca	Četvrtak	Sjednice razrednih vijeća	
18. prosinca		3. Sjednica Nastavničkog vijeća 1. sjednica ispitnog odbora – prijedlog tema za maturalni rad	
19. prosinca	Petak	Oglašavanje tema za maturalni rad – na oglasnu ploču	
19. prosinca	Petak	Podjela izvješća za učenike	
19. prosinca	Petak	Szavršetak nastave u prvom polugodištu	
6.siječnja 2009.	Utorak	Bogojavljenje ili Sveta Tri Kralja	
12. siječnja	Ponedjeljak	Početak nastave u II. polugodištu	
15. siječnja	Četvrtak	Blagdan svete Štošije i Dan međunarodnog priznanja RH	
2. veljače	Ponedjeljak	2. sjednica ispitnog odbora Utvrđivanje popisa tema za maturalni rad – pojedinačno po učeniku	
11. veljače	Srijeda	Svjetski dan bolesnika - posjetstaračkom domu i odjelima bolnice	
21. veljače	Četvrtak	Nacionalni ispiti za II. razrede	skraćena nastava
25. veljače	Srijeda	Pepelnica – sv. Misa – 1.sat	skraćena nastava
veljača		Smotra zborova katoličkih škola	
27. veljače	Petak	Sjednice stručnih vijeća – rok za predaju okvirnih pitanja radi pripreme učenika za usmeni dio mature	
27. veljače – 1. ožujka		Seminar za djelatnike katoličkih škola – u Zagrebu	
1. ožujka		Konačna prijava za nacionalne ispite	
10.–13. ožujka		Roditeljski sastanci – sazivaju razrednici	
28. ožujka	Subota	Susret maturanata zadarske, šibenske i splitske nad/biskupije	

ožujak		Županijska natjecanja	
1. travnja	Srijeda	4. sjednica Nastavničkog vijeća	
3.-8.travnja		Susret mladih u Rimu	
9.-17. travnja		Proljetni odmor za učenike USKRS – 12 travnja	
Travanj		Športska natjecanja katoličkih škola na Bjelolasici	
20. travnja	Ponedjeljak	Početak nastave nakon proljetnih praznika	
30. travnja		Rok za predaju maturálnih radnji	
1. svibnja	Petak	Međunarodni praznik rada	
4. svibnja	Ponedjeljak	Kraj informacija za maturante	
15. svibnja	Petak	Završetak nastave za maturante	
18. svibnja	Ponedjeljak	DAN ŠKOLE	
19.-22.		Roditeljski sastanci – sazivaju razrednici	
20. svibnja	Srijeda	Prijava izbornog predmeta na maturi	Nastava će se uskladiti s vremenom polaganja nacionalnih ispita
20. svibnja	Srijeda	Sjednica razrednih vijeća za maturante	
20. svibnja	Srijeda	Nacionalni ispiti – hrvatski jezik	
21. svibnja	Četvrtak	Nacionalni ispiti - matematika	
22. svibnja	Petak	Nacionalni ispiti – engleski jezik	
22. svibnja	Petak	MATURALNA VEČER	
30. svibnja		Dan Hrvatskog sabora	
1. lipnja	Ponedjeljak	Popravni ispit za maturante	
3. lipnja	Srijeda	3. sjednica ispitnog odbora - utvrđivanje popisa maturanata koji su stekli pravo polaganja mature	
4. lipnja	Četvrtak	Obrana maturálnog rada	
5. lipnja	Petak	Obrana maturálnog rada	
8. lipnja	Ponedjeljak	4. Sjednica ispitnog odbora Pismena zadaća iz hrvatskog jezika	
9. lipnja	Utorak	5. Sjednica ispitnog odbora Pismena zadaća iz klasičnog jezika	
10. lipnja	Srijeda	<i>Završetak nastavne godine</i>	
15. lipnja	Ponedjeljak	Matura – usmeni dio	
16. lipnja	Utorak	Matura – usmeni dio	
17. lipnja	Srijeda	Matura - usmeni dio	
19. lipnja	Petak	6. sjednica ispitnog odbora; Sjednice razrednih vijeća za 1., 2. i 3. razrede 5. sjednica Nastavničkog vijeća	
22. lipnja	Ponedjeljak	Dan antifašističke borbe	
25. lipnja	Četvrtak	Dan Državnosti	
26. lipnja	Petak	Svečana akademija i podjela maturálnih svjedodžbi	U 18,00 sati Sv. Misa

			zahvalnica
29. lipnja	Ponedjeljak	Popravni ispiti za 1., 2. i 3. razrede	
30. lipnja	Utorak	" " "	
30. lipnja	Utorak	Prijave za upis u I. razred	
1. srpnja	Srijeda	Prijave za upis u I. razred	
2. srpnja	Četvrtak	Objava rezultata	
3. srpnja	Petak	Upis u I. razred	
6. srpnja	Ponedjeljak	6. sjednica Nastavničkog vijeća	
5. kolovoza	Srijeda	Dan Domovinske zahvalnosti	
16.- 23. kolovoza		Maturalna ekskurzija	
15. kolovoza	Subota	Velika Gospa	
24. kolovoza	Ponedjeljak	Popravni ispit	
26. kolovoza	Srijeda	I. sjednica Nastavničkog vijeća za 2009./2010. školsku godinu	
27. kolovoza	Četvrtak	Pregled Matičnih knjiga, Dnevnika i Pregled rada izvannastavnih aktivnosti	
28.-30. kolovoza		Duhovna obnova za djelatnike škole	

VISOKA TEOLOŠKO-KATEHETSKA ŠKOLA U ZADRU

Zbog specifičnosti rada u školi, izvješće Visoke teološko-katehetske škole u Zadru protezat će se na ak. god. 2007./2008. i 2008./2009., jer su i jedna i druga akademska godina zastupljene u 2008. godini.

Visoka teološko-katehetska škola u Zadru (=VTKŠ) smještena je u Ulici dr. Franje Tuđmana 24i u iznajmljenim prostorijama Sveučilišta u Zadru. Prostorije VTKŠ su: tajništvo, ured ravnatelja i dvije dvorane-predavaonice. Knjižni fond smješten je u knjižnici Sveučilišta i broji 2275 naslova. Djelatnici VTKŠ su mr. don Marinko Duvnjak, ravnatelj i Ariana Mračić, dipl. pedagog, tajnica.

Akademska godina 2007./2008. (od 1. listopada 2007. do 30. rujna 2008.)

Ak. god. 2007. /2008. je 16. godina rada VTKŠ. Nastava je započela 1. listopada 2007., a završila 6. lipnja 2008. U siječnju 2008. godine završio je zimski semestar ak. god. 2007./2008.

Na programu su bili predmeti II. i IV. godine: studenti I. i II. godine /I. grupa studenata/ upisali su predmete II. godine, a studenti III. i IV. godine /II. grupa studenata/ predmete IV. godine.

Nastava se redovito održavala po rasporedu koji se sastavljao iz tjedna u tjedan.

U zimskom semestru I. grupa studenata imala je ukupno 291 sat predavanja plus 30 sati seminara, a II. grupa 328 sati predavanja plus 30 sati seminara; u ljetnom semestru I. grupa imala je 306 sati predavanja plus 28 sati seminara, a II. grupa 320 sati predavanja plus 28 sati seminara.

U studenom 2007. i travnju 2008. organizirani su izvanredni ispitni rokovi, u prosincu 2007. i ožujku/travnju 2008. apsolventski ispitni rokovi, u veljači, lipnju-srpnju i rujnu 2008. redoviti ispitni rokovi.

Plan i program ak.god. 2007./2008. je realiziran.

Profesorski zbor: domaćih profesora je 54,17%, a gostujućih 45,83%.

U zimski semestar upisano je 43 studenata, a u ljetni semestar 39.

Duhovnost

Tijekom korizme 2008. organizirali smo 3 susreta – molitvu Večernje, u crkvi Sv. Ivana Krstitelja na Relji, voditelji su bili mr. don Marinko Duvnjak i mr. o. Jozo Milanović.

Akadska godina 2008./2009. (od 1. listopada 2008. do 30. rujna 2009.)

Ak. god. 2008./2009. je 17. godina rada VTKŠ. Nastava je počela 1. listopada 2008.

Na programu su predmeti III. godine. Svi studenti VTKŠ imaju na programu predmete III. godine.

Za studente I., II. i III. godine studij je organiziran prema Bolonjskom procesu – petogodišnji studij, a za studente IV. godine po starom sustavu – četverogodišnji studij.

Početak nastave bio je 1. listopada 2008., a završetak je 6. lipnja 2009.

Novi profesori su:

- dr. Josip Baričević – Metodika religioznog odgoja i kateheze
- mr. Ivan Matković – Religiozni odgoj i kateheza djece i predadolescenata
- Mate Ljubičić, prof. – Likovna kultura

Uveli smo vježbe sviranja na klaviru. Javilo se 5 studenica (Helena Ćakarun, Katarina Mihić, Antonia Miočić, Ivana Nimac, Kristina Zubčić). Sviranje vodi Ariana Mračić, prof.

Trajanje studija: 5 godina (10 semestara) I., II. i III. studijska godina; 4 godine (8 semestara) IV. studijska godina.

Predavanja se održavaju od ponedjeljka do subote.

Tjedna satnica: 22 sata zimski semestar - 24 sata ljetni semestar + seminari, duhovnost i razgovori s profesorima.

Profesorski zbor

Domaćih profesora je 58,33%, a gostujućih 41,67%.

DOMAĆI PROFESORI:

Mr. don Gašpar Dodić
Mr. don Marinko Duvnjak
Dr. don Pavao Kero
Mr. Mladen Klanac
Mate Ljubičić, prof.
Mr. o. Jozo Milanović
Mr. don Elvis Ražov

GOSTUJUĆI PROFESORI:

Dr. Josip Baričević - Zagreb
Dr. fra Anđelko Domazet – Split
Mr. Ivan Matković - Split
Mr. don Ivan Milovčić - Zagreb
Dr. don Marinko Vidović - Split

Prijamni ispiti

Organizirali smo dva /2/ roka za prijamne ispite. Prvi - ljetni bio je 9. srpnja 2008., nije se prijavio niti jedan kandidat, a drugi - jesenski 9. rujna 2008., prijavilo se 6 kandidata, svi su zadovoljili.

Stručna sprema kandidata koji su polagali i položili prijamni ispit:

- Srednja strukovna škola s pravom javnosti "Centar za obrazovanje" Široki Brijeg-tehničar cestovnog prometa
- Gospodarska škola Varaždin-ugostiteljstvo i turizam-kuhar
- Hotelijersko-turistička i ugostiteljska škola Zadar-hotelijer ugostitelj
- Hotelijersko-turistička i ugostiteljska škola Zadar-turističko-hotelijerski komercijalist
- Srednja škola u Čitluku strukovna škola obrtnička-automehaničar
- Gimnazija Lovre Montija Knin

Kandidati dolaze iz sljedećih župa:

- Samostan Čokovac (2)
- Sv. Ante Knin (1)
- Uznesenje BDM Pag (1)
- Kraljica Mira Stanovi – Zadar (1)
- Družba Kćeri Božje ljubavi – Bezgrešno začće BDM Puntamika- Zadar (1)
- Makedonija (Maked. Pravoslavna Crkva) (1)

Studenti

U zimski semestar ak.god. 2008./2009. upisano je 31 studenata:

- I. godina: 6 studenata
- II. godina: 6 studenata
- III. godina: 10 studenata
- IV. godina: 9 studenata

Od osnutka VTKŠ 1992. godine upisano je 308 studenata. Do 31. prosinca 2008. diplomiralo je 100 studenata, odnosno 32,47% od ukupnog broja upisanih studenata.

U 2008. godini diplomiralo je 16 studenata: Nada Dominis, Marina Fabijanić, Nada Šarlija, Ivana Varivoda, Livijo Marijan, Ivica Dundović, Ivanka Begović, Davor Dobrijević, Lidija Marinović, Zoran Šimunac, Mira Šarić, Marin Ruić, Cecilija Strika, Ivana Ivanov, Marina Trešin, Lucija Džapo.

Znanstveni skup o mons. Mati Garkoviću

VTKŠ je organizirala znanstveni skupa o mons. Mati Garkoviću koji je vodio Zadarsku nadbiskupiju od 1949. do 1968. godine. Znanstveni skup se održao o 40. obljetnici njegove smrti 4. prosinca 2008. godine u 16 sati u zgradi Sjemeništa Zmajević, a u 18 sati bila je Sv. misa u katedrali Sv. Stošije. Sudionici znanstvenog skupa bili su: mons. Ivan Prenda (Sjećanja), mons. Pavao Kero (Život i djelo), don Mario Soljačić (don Mate Garković - župnik Preka). Na čelu povjerenstva za organizaciju znanstvenog skupa bio je mr. don Marinko Duvnjak.

Dan VTKŠ

Mons. Ivan Prenda potaknuo je Vijeće VTKŠ na XXVII. sjednici da odredi Dan VTKŠ i obilježi ga svake godine prigodnim programom.

Članovi Vijeća VTKŠ odlučili su da Dan VTKŠ bude 25. veljače – spomen Sv. Donata.

Planovi i prijedlozi za hodočašća i studijska putovanja profesora i studenata VTKŠ

Prošle akademske godine nismo bili na niti jednom hodočašću-studijskom putovanju, pa ćemo ove godine realizirati planirana hodočašća-studijska putovanja od lani:

- Dubrovnik – Boka Kotorska (2 dana)
- Marija Bistrica (1 dan)

Planovi u 2009.:

- organizirat ćemo prijamne ispite za upis studenata u I. godinu studija
- trebamo trajno i stručno urediti knjižnicu za potrebe naših studenata
- nabavka opreme za potrebe unapređenja nastave (DVD i TV-prijemnik)
- hodočašće i studijsko putovanje u Dubrovnik i Boku kotorsku (2 dana), te Mariju Bistricu (1 dan)
- usklađivanje studija prema Bolonjskoj deklaraciji i Statuta VTKŠ

Mr. don Marinko Duvnjak, ravnatelj

CARITAS ZADARSKE NADBISKUPIJE

Nakon kalendarske 2008. godine, prema izvješćima pojedinih Caritasovih službi, možemo iznijeti opći pogled na rad našeg Nadbiskupijskog Caritasa u godini za nama, te perspektive za daljnji rad i razvoj.

Kao i do sada cijelo Caritasovo djelovanje i dalje možemo promatrati kroz dva područja rada koja se međusobno prožimaju i preklapaju, tako rad Caritasa možemo promatrati kroz Caritasovu *Socijalnu službu* i kroz Caritasovo *Obiteljsko savjetovalište*.

Djelovanje Caritasa bilo bi nemoguće bez Zadarske nadbiskupije čija je Caritas institucija i s kojom čini jedno tijelo. U gotovo svim programima Caritas ima dobru suradnju s državnim, županijskim, gradskim i općinskim službama, a pokušava tu suradnju i dalje održavati, proširivati i poboljšavati.

Premda su u našem društvu primjetni određeni pozitivni pomaci po pitanju zakona o socijalnom zbrinjavanju ugroženih kategorija građana, dolazimo do situacije da, obzirom na krizu, koja ne mimoilazi ni nas, raste vidni pritisak na Caritas u vidu traženja materijalne pomoći, ali isto tako i pomoći kroz Obiteljsko savjetovalište. Izgledno je da je val osirnašenja na pomolu, te da će nažalost biti sve više onih koji će tražiti neki oblik pomoći. Tako je u zadnjih nekoliko mjeseci za oko 20 % porastao broj onih koji traže novčanu pomoć, a radi se uglavnom o obiteljima s djecom koje imaju niska primanja koja im nisu dostatna za podmirivanje osnovnih životnih potreba, također je za oko 10 % porastao broj korisnika Pučke kuhinje u Zadru čiji je obrok o trošku Caritasa.

Shodno tome Hrvatski Caritas u ožujku ove godine planira sjednicu Upravnog vijeća prigodom koje bi bio organiziran i okrugli stol na temu *Caritas i gospodarska kriza – znakovi nade*, a na kojem bi sudjelovali stručnjaci iz područja Socijalne skrbi i ekonomije, kako bi u suradnji s njima svi biskupijski Caritasi što bolje i učinkovitije pomogli ljudima u potrebi.

Caritas zadarske nadbiskupije je možemo slobodno reći našao svoje mjesto kako unutar crkvene strukture tako i na području šire društvene strukture, što potvrđuje i suradnja s gotovo svim društvenim institucijama na području Grada i Županije, što rezltira da institucije Grada i Županije vide Caritas kao ozbiljnog partnera za područja socijalnog rada koje vrši Caritas. Iskazano povjerenje od strane društvenih institucija Caritas se trudi svojim pristupom i radom opravdati.

Kroz prošlu godinu 2008. godinu, Caritas je sudjelovao u više akcija i pokušavao je obilježiti razne dane u godini te je:

- svojim štandom na Narodnom trgu u Zadru te prodajom doniranih atikala pomogao Korizmenu akciju Zadarske nadbiskupije,

- nakon Uskrsa u suradnji s Gradom Zadrom i Zadarskom županijom organizirao je humanitarni koncert u Arsenalu čiji prihod je bio namjenjen općoj bolnici u Zadru za nabavu aparata odijela kardiokirurije,
 - u vrijeme Došašća Caritas je keoz nekoliko dana imao štand na dvije lokacije u Zadru te na jednoj lokaciji u Biogradu,
 - u Pučkoj kuhinji u Zadru obilježili smo dan volontera,
 - za Dan života djelatnici Caritasa su posjetili Rodilište Opće bolnice u Zadru prigodom čega su darivali roditelje,
 - za dan Bolesnika Caritas je posjetio Odjel gerijatrije bolnice u Biogradu te pacijente koji su se zatekli na liječenju darivao prigodnim poklonima,
 - u svibnju povodom Dana obitelji organiziran je okrugli stol na temu *Obitelj - stanje i perspektive*,
 - djelatnici Caritasa su sudjelovali:
 - * na dva Kongresa u Rimu jedan na temu rastave i pobačaja, a drugi povodom 40-te godišnjice enciklike Humanae Vitae,
 - * u pripremi i realizaciji kongresa u Zadru povodom 40-te godišnjice iste enciklike Humanae Vitae,
 - * na edukaciji iz Psihodrame,
 - * na edukaciji o provođenju psihosocijalnog tretmana počinitelja obiteljskog nasilja,
 - * na tribini *“Problem ovisnosti i komunikacija u obitelji”*
 - * na sjednicama Vijeća za obitelj
 - * na sjednicama Crkvenih obiteljskih savjetodavaca
 - Caritas je u suradnji s Centrom za prevenciju organizirao obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv ovisnosti
 - Caritas je organizirao nekoliko predavanja za razrednike osmih razreda na temu *“Roditeljska uloga u svijetu ovisnosti”*
 - djelatnici Caritasa uključeni su u razne radne grupe pri Gradu i županiji te u projektu reforme socijalne skrbi i projektu *“Zdrave županije”*
 - nadalje od Ministarstva pravosuđa prema zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji, te pravilniku o provođenju psihotretmana počinitelja obiteljskog nasilja izvan zdravstvenih ustanova Caritas je dobio licencu za provođenje Programa te je sklopljen ugovor s Ministarstvom pravosuđa
- Kroz programe Caritasa obuhvaćeno je mjesečno oko 1000 što obitelji što pojedinaca, bilo da se radi o materijalnoj ili savjetodavnoj pomoći, svakako veći dio oko 750 korisnika otpada na Socijalnu službu, a oko 250 korisnika na Obiteljsko savjetovalište.
- U protekloj godini Caritas je ostvario prihode u visini od 5.802.315,08 kuna, od kojih je: - Zadarska nadbiskupija uplatila 1.935.311,26 kuna
- Zadarska županija: 155.150,00 kuna
 - Grad Zadar: 1.589.310,00 kuna
 - Grad Benkovac: 34.900,00 kuna
 - Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi – refundacije: 68.5691,00 kuna
 - Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti: 70.000,00 kuna
 - namjenske donacije iz inozemstva: 103.932,12 kuna
 - Akcija “za 1000 radosti”: 46.358,86 kuna
 - Uskrsna akcija za Opću bolnicu Zadar: 195.020,00 kuna
 - refundacije: 56.522,84 kune
 - preneseni prihodi iz ranijih godina: 798.797,00 kuna
 - prihodi od kamata i plasmana sredstava: 11.737,34 kuna
 - razne donacije: 119.584,66 kuna
- U protekloj godini Caritas je za sveukupno svoje djelovanje imao troškove u iznosu od 4963918,93 kune.

Socijalna služba Caritasa

Ovaj Program pomaže u osnovnim životnim potrebama kroz mjesečne novčane pomoći i jednokratne novčane pomoći. Kroz socijalnu službu:

- stipendiraju se đaci i studenti,
- provodi se program «Mala škola»,
- djeluju dvije pučke kuhinje u Zadru i Benkovcu,
- provodi se program “Pro vita”,
- program Pomoć i njega u kući,
- rad za opće dobro,
- prenočište za beskućnike,
- te program osnovnog socijalnog zbrinjavanja.

Osim pomoći kroz ove programe Caritas pomaže i na niz drugih načina, već kako odredi situacija od slučaja do slučaja.

Nastavila se suradnja s Srednjom turističko – hotelijerskom školom po pitanu volontarizma, kroz koji su učenici te škole uključeni u rad Caritasa.

Osim suradnje s Srednjom turističko-hotelijerskom školom po pitanju volontarizma, ostvarena je dobra suradnja s franjevačkom mladeži tj. Framom, te se i oni uključuju u volontiranje u Caritasu.

Uz pomoć grada Zadra prošli smo program Pomoć i njega u kući na izvangradsko područje, te dobili sredstava za kupnju jednog vozila i naknade za djelatnika u tom programu.

Obiteljsko savjetovalište

Obiteljsko savjetovalište je u tijeku 2008. godine provodilo svoje programe uz probleme proizašle od posljedice ratnih stradanja, ovisnosti, problemi nasilja u obitelji, a to su slijedeći programi:

- savjetovanje obitelji, bračnih parova i pojedinaca, koji se nađu u svakodnevnim problemima
- program pripreme ovisnika o drogama za terapijske zajednice
- psihosocijalni tretman “Škola za roditelje”
- psihosocijalni tretman počinitelja obiteljskog nasilja
- psihosocijalni tretman mladih pacijenata oboljelih od psihoza

Obiteljsko savjetovalište surađuje sa mnogim sličnim institucijama Grada i Županije, kao što je Centar za rad i socijalnu skrb gradova Zadra, Biograda i Benkovca, zatim sa Domom za odgoj, Državnim odvjetništvom, PU Zadar, Inspektorima za mladež, Srednjim i osnovnim školama u Zadru i drugim gradovima Županije.

Osim postojećih programa tijekom prošle godine zaživjelo je još nekoliko programa u suradnji sa raznim ustanovama i institucijama, kao Preventivni program s roditeljima i djecom u župnim zajednicama koji se za sada provodi na jednoj župi, zatim Zajednica u prevenciji ovisnosti – suradnja škole i župne zajednice, također se provodi na jednoj župi, te je u suradnji s gradom Zadrom pokrenut je Projekt savjetovanja za mlade koji su počinili prekršajno djelo.

Razvoj Caritasa

Većina Caritasovih programa i dalje se provodi, no u međuvremenu se prekinuo program Kućna crkva koji se provodio u Benkovcu, a financirao ga je grad Zadar. Pokušavamo koliko smo u mogućnosti zadržati sve programe, no kada nenamaknemo sredstva za određeni program moramo ga ugasiti. Trudimo se ne samo osmišljavati nove programe, već i postojeće poboljšavati.

Caritasu se otvaraju velike mogućnosti rada, te Caritas kreće smjerom brige za razne skupine. Otvorili smo nekoliko radionica, palniraju se održavati seminari i edukacije, i dalje shodno prostorima kojima raspolažemo razmišljamo o otvaranju radionica ili dnevnog boravka za odrasle, bilo da se radi o invalidima, psihički bolesnim osobama ili osobama sa drugim potrebama.

Tijekom ove godine planiramo dostavu hrane na kuću iz Pučke kuhinje u Zadru proširiti na općine oko grada, te u tom smislu pregovaramo s općinama Poličnik i gradom Ninom. U pregovorima smo i s gradom Biogradom oko širenja dostave, a za tu svrhu grad Zadar nam je kao što sam već naveo osigurao sredstva za kupnju vozila i naknade za jednog djelatnika.

Da bismo mogli ispuniti sve zakonske zahtjeve u području ovog rada pristupili smo, u dogovoru s Zadarskom nadbiskupijom, određenim izmjenama u Statutu Caritasa, te u Pravilniku o radu.

Radimo na osmišljavanju Terapijske zajednice za ovisnike o drogi koji uz problem ovisnosti imaju i drugih psihičkih problema, gdje bi trebala biti prisutna suradnja s liječnicima. Shodno tome razmatramo lokaciju gdje bi se mogla otvoriti zajednica, odnosno gdje postoji određena infrastruktura koja je u posjedu Zadarske nadbiskupije, a bila bi prikladna za pokretanje ovog programa.

Kroz razdoblje pred nama želja nam je osmisliti model Župnih Caritasa jer osjećamo da se mnogo toga može riješiti i na župama. S obzirom da imamo velik broj malih župa, možda bi bilo najbolje napraviti takav model da veće župe osobito gradske imaju svoje Caritase, a manje da se organiziraju kroz Dekanatske Caritase ili Caritase po regijama. Svakako na tom području moramo nešto učiniti jer vidimo da nam nedostaje mreža na koju se možemo osloniti ne samo prigodimice kad se provode određene akcije, već i za naš svakodnevni rad. Vjerujemo da na svakoj župi ima neka klica koja se može razviti u karitativno djelovanje, jer rat i poratno vrijeme je za nama, a čini nam se da se i percepcija Caritasa u zadnje vrijeme promjenila, jer sve je više ljudi koji pomažu rad Caritasa. Zato bi bilo dobro na svakoj župi imati bar jednu osobu koja će olakšati župniku a nama, makar samo toliko da snimi da tako kažem situaciju na župi i vidi gdje je potrebna pomoć.

Prisutan je i porast volontera, jer nas zovu ljudi s različitih župa koji se žele volonterski uključiti u rad Caritasa, zato nam je želja okupiti sve volontere sa naših župa te za njih organizirati edukacije i duhovne obnove, da bi se što bolje uključili u naš zajednički rad. Ukoliko se na župi ne može organizirati Caritas može se iskoristiti neko postojeće društvo ili udruga koji želi volontirati, ako već ne to svaka župa vrlo vjerojatno može imati bar jednog pojedinca koji će biti od pomoći i župniku i nama u centralnom Caritasu.

Ovdje bih naglasio hvalevrijednu inicijativu mladih s župe Sv. Josipa – Plovanija iz Zadra koji su osnovali karitativnu zajednicu Sv. Josipa i stavili se na raspolaganje župniku i Caritasu

Kako su prostorije Caritasa u sklopu studentskog campusa i doći će vrijeme kada ćemo morati napustiti te prostorije, već duže vrijeme gledamo i razmišljamo gdje premjestiti Caritas kada dođe vrijeme za to, također već sutra se može dogoditi da ostanemo bez skladišta koje je trenutno smješteno u ustupljenim prostorijama bivšeg Mesoprometa. Stoga bi trebalo u planiranju premještanja Caritasa računati i na prostor za skaladište.

Prošle godine božićnu akciju “za 1000 radosti” u suradnji s gradom Biogradom proširili smo i na grad Biograd na način da smo organizirali prodajni štand, te smo u gradu Zadru bili prisutni na dva mjesta, što je urodilo time da ćemo korizmu akciju provoditi na još više lokacija, te ćemo osim ovih navedenih imati štand i u Benkovu, a nadamo se da će to biti dobar primjer i ostalim našim gradovima i općinama.

Caritas se trudi i pokušava biti prisutan gdje god je to potrebno, pa koristimo svaku priliku da se predstavimo i prezentiramo svoj rad, da bi oni koji su u potrebi lakše došli do potrebnih informacija, ali isto tako i oni koji žele pomoći rad Caritasa, te smo shodno tome od jeseni prošle godine pokrenuli i vlastitu internetsku stranicu s domenom www.caritas-zadar.hr na kojoj su svi potrebni podaci o Caritasu te predstavljeni svi programi i događaji vezani uz Caritas.

Za svaku veću akciju Hrvatski Caritas šalje poprilično materijala, što uključuje prigodne kateheze, CD-ove i plakate, pa molim župnike da iskoriste te materijale za prezentiranje akcija i rada Caritasa.

Odlukom Hrvatske biskupske konferencije milostinja III. Korizmene nedjelje određena je za akciju “*pomoć ljudima i Crkvi u BiH*”, a za istu akciju ste dobili ili ćete dobiti prigodne plakate, boršuru o prikuoljenim sredstvima u prošloj godini, te CD rom i prigodni Križni put.

Kad se provodi akcija “*za 1000 radosti*”, može se nešto učiniti i na župama, postavljanjem štanda i prodajom čestitki, ili prigodnih artikala koje nudi Hrvatski Caritas, ili ono što napravi putem

radionica ukoliko ih ima na župi, te s tim prikupljenim sredstvima može raspolagati sama župa koja će pomoći najpotrebnije.

Da bi mogli uspješno nastaviti sa dosadašnjim programima i da bismo se upuštali u nove potrebna je podrška cijele Crkve Zadarske.

Don Ivica Jurišić, ravnatelj

POVJERENSTVA

POVJERENSTVO ZA LITURGIJU

1. Izvještaj o radu u god. 2008.

Nakon što je otac Nadbiskup 26. veljače 2008. imenovao novo Povjerenstvo za liturgiju, Povjerenstvo je nastojalo provesti u djelo povjereni mu zadatak. Sa sastanka u Zadru 18. lipnja 2008., na kome je Povjerenstvo razmatralo postojeće stanje i tražilo načine za poboljšanje, upućen je dopis Nadbiskupskom ordinarijatu s molbom da otac Nadbiskup pomogne u rješavanju određenih poteškoća koje prate provođenje u djelo povjerenoga zadatka.

Povjerenstvo je održalo tečaj za snimateije i fotografije u liturgijskim slavljinama: uvodno predavanje u dvorani sjemeništa "Zmajević" i praktično pokazivanje u Katedrali.

U nadbiskupijskoj Godini mladih Povjerenstvo je sudjelovalo u pripremi liturgijskih slavlja (otvorenje Godine mladih) i planiranju liturgijskih događanja u godini 2009.

I u 2008. god. Povjerenstvo je pomagalo župama u iznalaženju što prikladnijih rješenja za liturgijske prostore: Bibinje (postavljena slika u prezbitерију crkve Uznesenja Marijina), Ploča (postavljanje nove rasvjete u župnoj crkvi Sv. Petra), Vir (nastavak traženja rješenja za oltarište pored župne crkve), Zadar - Plovanija (postavljeni vitraji u župnoj crkvi Sv. Josipa), Preko (uređenje interijera župne crkve), Biograd - Sv. Ivan Krstitelj (preuređenje prezbitерија).

2. Planova za god. 2009.

Budući da je u Godini mladih predviđeno više važnijih liturgijskih događaja, Povjerenstvo za liturgiju će doprinositi njihovu pripremanju i slavljenju. Nakon prošlogodišnje Biskupske sinode o Riječi Božjoj u životu i poslanju Crkve, Povjerenstvo će se usredotočiti na rad s čitačima u liturgijskim slavljinama. Dovršetak priređivanja vlastitih liturgijskih knjiga Zadarske nadbiskupije i ove će godine ovisiti o dovršetku trećega tipskog izdanja Rimskoga misala na hrvatskom jeziku.

Povjerenstvo za liturgiju će se rado odazivati pozivima župnika, ali i svih drugih koji su uključeni u pripremanje bogoslužja, te pomagati da se liturgijski život bolje razumije i u liturgijskim zajednicama dostojanstvenije slavi.

Jozo Milanović OSB, pročelnik

POVJERENSTVO ZA MISIJE

U Godini svetoga Pavla apostola naroda imamo priliku uputiti pogled na sveukupni rad tog velikog misionara pogana. Što je sa našim misijskim angažmanom? Kako se ostvaruje misijsko poslanje danas u ovo polu pogansko vrijeme?! Naša evangelizacija danas, naše propovijedanje i misijska animacija kao da se ne pokreće s mrtve točke? Nemamo baš puno uspjeha! Guše ga mnogi sporedni sadržaji, k tomu brojne ponude izazovi modernog vremena. Od vremena na vrijeme bljesne oduševljenje. Tako se u Nadbiskupiji ostvario projekt:

VASŠ DAR SRCA ZA SRCE AFRIKE - POMOŽIMO IZGRADNJU I OPREMANJE ŠKOLA U KONGU.

U zadnje vrijeme sve je veće razumijevanje upravo za Afriku, nama blizak, ali siromašan kontinent. Htjeli smo pomoći najpotrebnije na području, gdje djeluju hrvatski misionari, točnije država Kongo.

Na poticaj oca Nadbiskupa i Povjerenstva za misije Zadarske Nadbiskupije ta pomoć želi se namijeniti najpotrebnijima u DR Kongu u Africi. Točnije u Nadbiskupiji Bukavu, na sjeveroistoku zemlje u pokrajini Južni Kivu. U tom djelu Afrike već 34 godine djeluju naše sestre Hrvatice, Školske sestre franjevske Provincije Presvetoga Srca Isusova (njih osam).

Godine 1974. prve dvije Školske sestre franjevske, s. Erika Dadić rodom iz Poljica (Zadar) i s. Romana Baković stupile su na tlo u tadašnji Zair, kasnije će im se pridružiti ostale sestre.

Prikupljeno je pola milijuna kuna za pomoć Konga ili ček u iznosu od 100.000 dolara plod je ove korizmene akcije Zadarske Nadbiskupije. Uručen je misionarki s. Eriki 7. rujna 2008. godine na misi u katedrali sv. Stošije u Zadru.

Kao povjerenik za misije nazočio sam na godišnjoj Skupštini PMD-a, Šibenik 18. - 21. veljače 2008. godine.

Također sam bio na SUSRETU MISIONARA u Križevcima od 7. -10. srpnja 2008. godine.

Posebna aktivnost je bila u Korizmenom vremenu SLANJE MASLINOVIH GRANČICA na razne župe kontinentalne Hrvatske. Iz mnogih župa ta se akcija uhodava i postaje tradicionalna.

Posebno se misijski obilježio 19. listopada MISIJSKI DAN po župama. Na taj se dan skupilo za misije 195. 208. 24 kune. Kroz misijski mjesec listopad upriličene su brojne aktivnosti. Plakati, kateheze po župama i školama, te poseban programa upriličen na Radiju Zadar gdje je prenesena poruka misijskog dana.

Drugih aktivnosti na misijskom području nije bilo, osim što raste broj zainteresiranih po župama za KUMSTVA U MISIJAMA. Formiraju se misijske zajednice u nekim župama. MALI MISIONAR! i odrasli MISIJSKI SURADNICI.

Don Mladen Kačan, biskupski ravnatelj PMD-a

POVJERENSTVO ZA DUHOVNA ZVANJA I MINISTRANTE

Povjerenstvo za ministrante i duhovna zvanja u ovoj godini planira:

1. Trodnevni, 27., 28., veljače i 1. ožujka 2009., susret svih osmaša, ministranta, s područja cijele Nadbiskupije u Sjemeništu.
2. Imati vikend susrete ministranata 6. i 7. razreda po dekanatima u Sjemeništu, o točnom vremenu susreta pojedini dekanati bit će na vrijeme obaviješteni.
3. Pripremiti molitveno bdijenje uoči Nedjelje Dobrog Pastira koje će se održati u katedrali sv. Stošije, o čemu će svi biti detaljnije obaviješteni.
4. Organizirati obnove za djevojčice 7. i 8. razreda u samostanu Školskih sestara u Arbanasima.
5. Organizirati ljetovanje za ministrante 6. i 7. razreda u dva turnusa, o točnom vremenu i mjestu bit će svi na vrijeme obaviješteni.

Don Marino Ninčević,
povjerenik za ministrante i duhovna zvanja

POVJERENSTVO ZA KULTURU

Tijekom godine 2008. na području Zadarske nadbiskupije bilo je mnogo kulturnih zbivanja bilo crkvenih bilo državnih koja su bila vezana uz razne obljetnice, crkvene blagdane i uz razne ustanove u Zadru. Od koncerata valja istaknuti božićne koncerte u mnogim crkvama i dvoranama, posebno onaj u košarkaškoj dvorani pod nazivom *Tisuću glasova za Božić*. Uprilичeno je k tome više prikaza ili predstavljanja knjiga.

Dopis Nadbiskupskog ordinarijata u Zadru traži da navedemo što je «konkretno» Povjerenstvo učinilo u 2008. godini. S tim u svezi ističem da je Povjerenstvo za kulturu u prošloj godini učinilo sljedeće:

Vodilo brigu o tiskanju monografije *Umjetnička baština Zadarske nadbiskupije*. Odbor za izdavanje monografije redovito se je sastajao jednom u mjesecu. Do sada je tiskana monografija *Zlatarstvo, Slikarstvo i Kiparstvo*. U pripremi je *Arhitektura*.

Uz gore navedene izdavačke djelatnosti, poduzelo je i niz restauratorskih radova.

Osim toga, vodila je brigu i o prikupljanju umjetničkih predmeta, o njihovu čuvanju i restauriranju.

Restauratorska radionica u Zadru obnovila je:

Središnju sliku s poliptiha sv. Martina, V. Carpaccia, a u tijeku su restauratorski radovi na slici sv. Stošije, sv. Šime, sv. Petra i sv. Pavla, iz stalnog postava SICU.

Restauratorska radionica u Zadru je preuzela 28. veljače 2006. godine 5 umjetnina u svrhu izvođenja konzervatorsko-restauratorskih zahvata. To su:

«*Bogorodica s Djetetom i svecima*», nepoznati autor, ulje na platnu, 147 x 104 cm

«*Bogorodica s Djetetom i svecima*», nepoznati autor, ulje na platnu, 144 x 16 cm.

«*Raspeće Krista*» nepoznati autor, ulje na platnu, 240 x 120 cm.

«*Svetac i Svetica s anđelima*», nepoznati autor, ulje na platnu, 237 x 119 cm.

«*Sv. Ivan od Boga*», nepoznati autor, ulje na platnu, 202 x 139 cm.

Rad se nastavlja u 2009. godini.

Ista radionica obnovila je:

- sliku „Bogorodica s djetetom, sv. Antom i sv. Mihovилоm“ iz župne crkve Gospe od Ružarija u Briševu, XIX. st., vlasništvo zadarske nadbiskupije, veličine 116 x 60 cm, zajedno s okvirom.

- sliku „Bogorodice s djetetom“, iz 1912., ulje na platnu, veličine 54 x 40 cm, autor S. Monetti, vlasništvo zadarske nadbiskupije,

- slike „sv. Zoilo i Sv. Krševan“, 18. st., ulje na platnu, veličine 256 x 141 cm, nepoznati venecijanski slikar, iz crkve sv. Krševana, vlasništvo zadarske nadbiskupije.

Napravljen je popis i stručna obrada mitri, prstenova i pektorala zadarskog nadbiskupa mons. Marijana Oblaka.

Uz gore navedeno, obnovljeni su i glagoljski kodeksi iz fundusa SICU, koji su vlasništvo ovih župa: Dračevac Ninski, Dobropoljana, Kali, Biograd, Nadin, Novigrad, Sukošan, Bokanjac, Petrčane, Medviđa, Seline, Tribanj, Neviđane, Mrljane, Banj, Vir, Tkon, Veli Rat, Dragove, Poljica, Pašman, Preko, Olib, Ist, Posedarje i Polača.

Stalna izložba crkvene umjetnosti vodi brigu i o dvjema riznicama izvan Zadra, u Ninu i u Bibinjama.

U dopisu Nadbiskupskog ordinarijata traži se također da navedemo konkretne planove za sljedeću 2009. godinu.

Sljedeće godine Povjerenstvo nastavlja djelovati u istom pravcu tj. raditi na prikupljanju, čuvanju, obnavljanju, restauriranju umjetničkih predmeta kulturnog blaga s područja Zadarske nadbiskupije.

Povjerenstvo je slobodno navesti teškoće na koje nailazi u svom radu. Potrebno je odmah osigurati prostor za Knjižnicu Zadarske nadbiskupije. Već se godinama i desetljećima traži prostor za Knjižnicu i u tu svrhu osnovan je odbor koji bi poticao da se to ostvari.

Stoga molimo Naslov da poduzme potrebne radnje da se sačuva knjižno blago koje je u velikoj opasnosti od uništenja, otuđenja i propadanja. To knjižno blago nalazi se u sastavu Knjižnice Sjemeništa Zmajević, Teološke knjižnice, Kaptolske knjižnice te Knjižnice Nadbiskupskog ordinarijata, a veliki broj knjiga ostavili su pokojni svećenici i neki živući svećenici.

Zatim upozoravamo na postupke koji ne idu u prilog očuvanju knjižnoga i arhivskoga kulturnoga blaga. Pri obnovi crkava i župnih kuća ne predviđa se prostor za to kulturno blago. Knjige i arhivska građa obično se smještaju u neprikladne prostore i izloženi su propadanju. Nekada su župske kuće imale posebne ormare i prostore za arhiv. Trebalo bi o tome voditi računa.

Mons. dr. Pavao Kero, pročelnik
povjerenstva za kulturu

Prilog:

Preko

U nedjelju 5. listopada 2008. kad se slavi Gospa od Ružarija u Preku don Jerko Gregov i don Pavao Kero su održali sv. misu u 10.30 sati s procesijom kroz mjesto. Svečanost je bila dirljiva i pobožna uz sudjelovanje vjernika. Nakon sv. Mise smo otišli na ručak kod župnika u župsku kuću kojeg je spremila župnikova majka. Poslije ručka smo don Jerko, o. Božo Sučić, o. Ivica Badurina i don Pavao Kero, otišli na Galevac - «Školjić» vidjeti restauratorske radove koji su u tijeku. Zatim smo se vratili u župni dvor i u auto smo stavili glagoljske knjige koje je spremio župnik don Marijo i odvezli u Zadar. Zatim smo iz popisali i spremili u Kaptolsku biblioteku:

Rimski misal – glagoljica, tiskan 1741. u Rimu,.....5 kom.

Rimski misal – glagoljica, tiskan 1631. godine,2 kom,

Rimski misal – glagoljica, nema naslovne stranice i nismo mogli ustanoviti kad je tiskan..... 2 kom.

Brevijar – glagoljica, tiskan 1687. godine, 2 kom.

Brevijar – glagoljica, glagoljica, nema naslovne stranice i nismo mogli ustanoviti kad je tiskan.....2 kom.

Predao:

Don Mario Soljačić

Primio:

don Pavao Kero

Veli Rat, 1. 5. 2007.

1. Pravi način za dovesti duše virni na život vični 1746.
2. Život svetaca (?)
3. Brevijar br. 2. 1688.
4. Brevijar br. 1. 1688.

5. Brevijar br. 3. 1791
6. Latinsko talijanski riječnik
7. Propovid naroda kršćanskoga 1768. br. 115. A
8. Propovid naroda kršćanskoga 1768 br. 115. B
9. Pištule i evanđelja 1739 br. 20.
10. Rimski misal, glagoljica 1905. br. 5.
11. Rimski misal 1741. glagoljica 2 svezka
12. Mise za umrle 1707. br. 12. br. 12. b (2 komada)
13. Pravilo misi 1881. br. 110.
14. Mise za umrle 1894. br. 7.
15. Evanđelistar Vlašić 1921. br. 24.
16. Štenja i evanđelja, Rika 1880. (Verunić)
17. Štenja i evanđelja, Rika 1880. Veli Rat br. 22.
18. Rimski misal (Staroslavenski) 1927.
19. Pištule i evanđelja br. 21. 1857.
20. Misal 174 br. 4.
21. Rimski obrednik br. 30. b 1929.
22. Oficij V. Nedilje 1895. br. 17.
23. Rituale romanum 1834. br. 15.
24. Rimski obrednik (hrv.) 1893. br. 16 a
25. Hrv. Bogoslužbenik Zadar 1907.
26. Hrv. Bogoslužbenik Vlašić 1923. br. 32.
27. Ritual Rimski Venetia Mleci 1827. br. 14.
28. Hrvatski Bogoslužbenik 1893. br. 112.
29. Bogoslužbenik 1893. br. 21.
30. Oficij sanctorum 1791. br. 13.
31. Rimski ritual 1893. br. 16 b
32. Biserce za pobožne duše 1893. br. 18
33. Dell imitazione di Cristo 1797. br. 159.
34. Matica umrlih 1731 – 1738 (glagoljica)

S o l i n e

1. Epistule i evanđelja
2. Misal glagoljski (u lošem stanju)
3. Misal glagoljski (u lošem stanju)
4. Misal glagoljski 1741
5. Epistole i evanđelja 1639 – Latinica hrv.
6. Misal glagoljski 1741
7. Glagoljski misal 1905
8. Mise za mrtve 1894
9. Vlašić pištule i evanđelja 1920 - 2 komada
10. Štenja i evanđelja 1880
11. Misal glagoljski 1741
12. Epistole i evanđelja 1639
13. Glagoljski brevijar bez godine - 2 komada
14. Ritual rimski (Bartul Kašić) 1752
15. Pistule i evanđelja 1773

B o ž a v a

1. Ugotovanje k misi – bez godine
2. Kanon mise glag. - bez godine
3. 1741. glag. misal iz Zverinca
4. Misal glagoljski 1893
5. Misal glagoljski 1927
6. Misal 1741 glagoljski
7. 1741 misal glagoljski
8. Pistule i evanđelja 1824

D r a g o v e

1. Obredi V. sedmice 1921. Vlašić
2. Rajska vrata J. Stadler 1898
3. Hrvatski bogoslužbenik 1907
4. Ritual rimski 1827 Kašić
5. Vespéral – Krk 1907
6. Epistole i evanđelja 1730. ... hrv.
7. Misal glag. 1741
8. Officia propria sanctorum Archidiocesis jadtinae 1879
9. Pokripljenje umirućih 1800
10. Misal glagoljski (u jako lošem stanju – bez godine)
11. Glagoljski brevijar 2 kom – bez godine
12. Staroslavenski misal 1927
13. Hrv. Crkveni kantual
14. Glagoljski misal 1905
15. Kvateran skula Gospe od Dubovice duš od purgatorija (glagoljica)
16. Skula Blažene Dvice Marije od Ruzarija (glagoljica)

POVJERENSTVO ZA PERMANENTNO OBRAZOVANJE SVEĆENIKA I REKOLEKCIJE

Povjerenstvo za rekolekcije i permanentno obrazovanje svećenika predložilo je teme i predavače za svećeničke rekolekcije u pastoralnoj godini 2008./2009.

Povjerenstvo je organiziralo jednodnevni susret svećenika zaređenih u proteklih 10 godina, trajne formacije. Na susretu je bio o. Nadbiskup a tema je bila: Predstavljanje Direktorija za pastoral sakramenata. Predavanje je održao dr. Ivica Žižić.

Povjerenstvo planira organizirati i jesenski susret svećenika trajne formacije. O temi i mjestu svi će biti na vrijeme obaviješteni.

POVJERENSTVO ZA KNJIŽNICU

Odbor za uređenje Knjižnice Zadarske nadbiskupije stupio je u kontakt s Ministarstvom kulture RH i prikupio svu potrebnu dokumentaciju koja je potrebna da bi se Knjižnica Zadarske nadbiskupije mogla registrirati i upisati u sustav. Odbor je predložio o. Nadbiskupu da imenuje ravnatelja Knjižnice, kako bi mogao započeti proces registracije i upisa. Nakon što Knjižnica bude imala

ravnatelja nastaviti će se s registracijom i upisom i sa sređivanjem knjižnične građe pod vodstvom stručne osobe.

Don Marino Ninčević, član

TISKOVNI URED ZADARSKE NADBISKUPIJE - Izvješće

Tiskovni Ured zadarske nadbiskupije pratio je sva pastoralna događanja koja su se odvijala na razini nadbiskupije, odnosno dekanata i župa. O tome je redovito izvještavao za Glas Koncila, Hrvatski katolički radio, Izvještajnu katoličku agenciju i vjersku emisiju 'Hoditi putevima nade' Hrvatskog radija koju prate Hrvati u svijetu. Ostvaren je niz radijskih i novinskih reportaža o događanjima u nadbiskupiji te intervjui sa zanimljivim osobama objavljeni u Glasu Koncila. Djelatnica Tiskovnog ureda sudjelovala je aktivno u pripremi Međunarodnog kongresa 'Humanae Vitae' održanog u studenom 2008. u Zadru, uredila knjigu 'Ivan Pavao II. u sjećanjima Zadrana - Knjiga sućuti povodom smrti Ivana Pavla II.', pripremila materijale za izdanje Posebnog Vjesnika zadarske nadbiskupije povodom smrti zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka te vodila neka predstavljanja knjiga u organizaciji zadarske nadbiskupije. Nastavljeno je tjedno uređivanje i vođenje vjerske emisije 'Ususret Danu Gospodnjem' na Radio Zadru te suradnja s lokalnim medijima, redovitim obavještavanjem o događanjima u Nadbiskupiji kao i posredovanjem potrebnih informacija koje su tražili.

Ines Grbić, tajnica Tiskovnog ureda

KATEHETSKI URED ZADARSKE NADBISKUPIJE

1. KATEHETSKE ŠKOLE

- Katehetska zimska škola
- Katehetska zimska škola u Zagrebu održana je od 10. do 13. siječnja 2008. godine na temu *Vjeronauk u školi u društveno religijskom kontekstu*. Na Katehetskoj zimskoj školi sudjelovali su sljedeći vjeroučitelji iz Zadarske nadbiskupije:

Red. br.	Ime prezime	Škola
1.	Anzulović, Neda	Osnovna škola Novigrad, Novigrad
2.	Basić, s. Fidelis	Osnovna škola Poličnik, Poličnik
3.	Bosilj, s. Andrijana	Osnovna škola Šimuna K. Benje, Zadar
5.	Crnogorac, Ozana	Osnovna škola Biograd na Moru, Biograd
6.	Čurić, s. Rozarija	Osnovna škola Bartula Kašića, Zadar
7.	Đurić, s. Leopoldina	Osnovna škola Benkovac, Benkovac
8.	Elek, Ljiljana	Osnovna škola Bartula Kašića, Zadar
9.	Jozić, Frano	Osnovna škola Obrovac, Obrovac
10.	Klanac – Jozić, Marija	Gimnazija Franje Petrića, Zadar
11.	Kosina, s. Marina	Osnovna škola Stjepana Radića, Bibinje
12.	Kovačević, s. Danijela	Medicinska škola Ante Kuzmanića, Zadar

13.	Malenica, s. Antonela	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
14.	Marcelić, Jelena	Osnovna škola Petra Preadovića, Zadar
15.	Marić, s. Ljiljana	Osnovna škola Jurja Dalmatinca, Ražanac
16.	Topalović, s. Antonija	Osnovna škola Sukošan, Sukošan
17.	Zanki, s. Krešimira	Župna kateheza u župi sv. Anselma, Nin

- Katehetska proljetna škola
- Katehetska proljetna škola održana je u župi sv. Marka Križevčanina, u Zagrebu od 4. do 5. travnja 2008. Tema škole bila je *Slike i njihova moć*. Za sudjelovanje u radu ove škole prijavili su se sljedeći vjeroučitelji: Siniša Mišić, Ana Kajić, s. Antonija Jurić, s. Rita Maržić, s. Antonela Malenica i Ankica Šango.
- Katehetska ljetna škola
- Tijekom kolovoza održane su Katehetske ljetne škole za vjeroučitelje u osnovnim školama u Splitu i za vjeroučitelje u srednjim školama u Zagrebu. Tema Katehetske ljetne škole za vjeroučitelje u osnovnim školama bila je *Vjeronauk u školi u društveno - religijskom kontekstu* i održala se od 21. do 23. kolovoza 2008. godine. Za sudjelovanje su se prijavili sljedeći vjeroučitelji koji rade u osnovnim školama.

Red . br.	Prezime i ime	Škola u kojoj vjeroučitelj radi
1.	Barešić, Jasmina	Osnovna škola Pakoštane, Pš Drage i Pš Vrana
2.	Batur, Nediljka	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
3.	Bobić, Orijana	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
4.	Bota, s. Tamara	Osnovna škola Jurja Dalmatinca, Pag
5.	Buljat, Mirjana	Osnovna škola Benkovac, Benkovac
6.	Čirjak, Ivanka	Osnovna škola Starigrad, Starigrad-Paklenica
7.	Dellavia, Marijana	Osnovna škola Šime Budinića, Zadar
8.	Delonga, s. Blaženka	Osnovna škola Kistanje, Kistanje
9.	Draguljić, s. Josipa	Osnovna škola Starigrad, Starigrad-Paklenica
10.	Elek, Ljiljana	Osnovna škola Bartula Kašića, Zadar
11.	Fabijanić, Marina	Osnovna škola Šime Budinića, Zadar
12.	Galešić, Anica	Osnovna škola Vladimira Nazora, Škabrnja
13.	Jelenković, Boris	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
14.	Jurić, s. Antonija	Osnovna škola Krune Krstića, Zadar
15.	Karamarko, Diana	Osnovna škola Stanovi, Zadar
16.	Karamarko, Marinko	Osnovna škola Sv. Filip i Jakov, Sv. Filip i Jakov
17.	Knez, Ruža	Osnovna škola Petra Zoranića, Jasenice
18.	Kosor Marković, Irena	Osnovna škola Sukošan, Sukošan
19.	Lonić, Šime	Osnovna škola Pakoštane, Pakoštane
20.	Lukšić, Marija	Katehetski ured, Zadar
21.	Malenica, s. Antonela	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
22.	Mamić, Mladenka	Privatna osnovna škola Nova, Zadar
23.	Marčina, Blaženka	Osnovna škola Šime Budinića, Zadar

24.	Mašina, s. Jadranka	Osnovna škola Valentina Klarina, Preko
25.	Mišković Sladović, Svjetlana	Osnovna škola Petra Preradovića, Zadar
26.	Pavlović, Klaudija	Osnovna škola Petra Zoranića, Nin
27.	Pedić, Cecilija	Osnovna škola Benkovac, Benkovac
28.	Perica, Dragica	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
29.	Radić, Lenka	Osnovna škola Stanovi, Zadar
30.	Režan, Predrag	Osnovna škola Obrovac, Obrovac
31.	Ruić, Marin	Osnovna škola Kistanje, Kistanje
32.	Santini, Darija	Osnovna škola Šimuna Kožičića Benje, Zadar
33.	Šimunić, Marija	Osnovna škola Privlaka, Privlaka
34.	Šokota, Ana	Osnovna škola Šimuna Kožičića Benje, Zadar
35.	Torić, Marta	Osnovna škola Šime Budinića, Zadar
36.	Zelić, Ružica	Osnovna škola Galovac, Pš Gorica
37.	Zubović, don Jure	Osnovna škola Braće Radić, Pridraga

- Od prijavljenih u radu škole nisu sudjelovale: Diana Karamarko, Ruža Knez, Irena Kosor - Marković, s. Jadranka Mašina i Cecilija Pedić. Ruža Knez, s. Jadranka Mašina i Cecilija Pedić opravdale su svoj izostanak dok gđa. Dijana Karamarko i gđa. Irena Kosor - Marković to nisu učinile.
- Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje u srednjim školama održana je u Zagrebu od 25. do 27. kolovoza 2008. godine, a središnja je tema bila *Vjeronauk u socioreligijskom kontekstu*. Od srednjoškolskih vjeroučitelja koji su se prijavili za sudjelovanje (vidi tablicu) u radu škole nije sudjelovao Ante Čoza. Katehetskom uredu nije opravdao svoj izostanak.

Red . br.	Prezime i ime	Škola u kojoj vjeroučitelj radi
1.	Batur, Željko	Strukovna škola Vice Vlatkovića, Zadar
2.	Čulina, Sandra	Pomorska škola Zadar i Zadarska privatna gimnazija s pravom javnosti
3.	Čoza, Ante	Ekonomsko - birotehnička i trgovačka škola, Zadar
4.	Kovačević, s. Danijela	Medicinska škola Ante Kuzmanića, Zadar
5.	Oštrić, Hrvoje	Srednja škola kneza Branimira, Benkovac
6.	Šarić, Slobodan	Gimnazija Jurja Barakovića, Zadar
7.	Vrkić, Harold	Tehnička škola Zadar

2. STRUČNI SKUPOVI U SURADNJI KATEHETSKOG UREDA I AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

- Prvi zajednički stručni skup u 2008. godini za vjeroučitelje zaposlene u osnovnim i srednjim školama održan je 29. ožujka 2008. u prostorima Nadbiskupskog sjemeništa Zmajević i Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. Tema skupa bila je *Teologija simbola u vjeronaučnoj nastavi*. Rad se odvijao u dva dijela: predavanje na temu *Simboli i zbilja* te rad po stručnim vijećima. Predavanje je održao prof. dr. fra Ante Vučković, a radionice po stručnim vijećima pripremile su voditeljice vijeća s. Viktorija Gadža, Blaženka Marčina i Ljiljana Elek. Na stručnom skupu sudjelovali su sljedeći vjeroučitelji:

Red. br.	ŽSV – prsten oko grada	ŽSV – grad Zadar	ŽSV - SŠ
1.	Ružica Anušić	S. Rozarija Ćurić	Anita Šerer - Matulić
2.	S. Marina Kosina	Ana Kajić	Ante Čoza
3.	Frano Jozić	Marina Fabijanić	Hrvoje Oštrić

4.	Katarina Bukvić	Marta Torić	Željko Batur
5.	Klaudija Pavlović	Ana Šokota	Harold Vrkić
6.	Neda Anzulović	S. Andrijana Bosilj	Jelena Mičić
7.	Don Jure Zubović	Darija Santini	Marija Klanac - Jozić
8.	S. Tamara Bota	S. Antonija Jurić	Tomislav Paleka
9.	Šime Lonić	Lenka Perović	S. Danijela Kovačević
10.	Jasmina Barešić	Iva Babić	S. Rita Maržić
11.	S. Fidelis Basić	Jelena Marcelić	Ivana Varivoda
12.	Ankica Šango	Svjetlana Mišković - Sladović	Marija Lipovac
13.	Nada Dominis	Mladenka Mamić	
14.	Anica Galešić	Orijana Bobić	
15.	Snježana Vidov	Nediljka Batur	
16.	Marin Ruić	Boris Jelenković	
17.		S. Antonela Malenica	
18.		Dragica Perica	
19.		Ivana Delač	
20.		Ivan Kapović	

- Drugi zajednički stručni skup za sve vjeroučitelje koji rade u osnovnim i srednjim školama Zadarske nadbiskupije/županije održan je 15. studenoga 2008. godine. Tema skupa bila je *Poznajemo li potrebe svojih učenika?* Središnje predavanje na skupu održala je prof. Luči Lončar iz Agencije za odgoj i obrazovanje-Podružnica Split. Nakon predavanja uslijedio je rad u radionicama. Radilo se u tri radionice: dvije za osnovnu i jedna za srednju školu. Na skupu su prema popisu voditeljica županijskih stručnih vijeća (gđa. Ljiljana Elek, gđa. Marijana Dellavia i s. Viktorija Gadža) sudjelovali sljedeći vjeroučitelji:

Red. br.	ŽSV - prsten oko Zadra	ŽSV - grad Zadar	ŽSV - SŠ
1.	S. Tamara Bota	Ljiljana Elek	Ivona Marija Maržić
2.	Danijel Tirić	Iva Žižić	Hrvoje Oštrić
3.	S. Fidelis Basić	Jolida Klarić	Marija Lipovac
4.	S. Josipa Draguljić	Marin Ruić	Ivica Kero
5.	Tereza Žapina	Grgo Mišković	S. Danijela Kovačević
6.	Mirjana Buljat	Svjetlana Mišković - Sladović	S. Rita Maržić
7.	Ivana Filipović	Jelena Marcelić	Željko Batur
8.	Ružica Anušić	Marija Šimunić	Marija Klanac - Jozić
9.	Don Jure Zubović	Lenka Radić	Harold Vrkić
10.	Ruža Knez	Mira Vukić	Ante Čoza
11.	Jasmina Barešić	Boris Jelenković	Jelena Mičić
12.	Irena Kosor -Marković	Ivanka Čirjak	Sandra Čulina
13.	Klaudija Pavlović	S. Antonela Malenica	Anita Šerer - Matulić

14.	S. Antonija Topalović	Ana Kajić	
15.	S. Ljiljana Marić	Mladenka Mamić	
16.	Šiniša Mišić	Ružica Zelić	
17.	Neda Anzulović	S. Antonija Jurić	
18.	S. Marina Kosina	Marina Fabijanić	
19.	Anica Galešić	Blaženka Marčina	
20.	Šime Lonić	Orijana Bobić	
21.	Predrag Režan	Nediljka Batur	
22.	S. Leopoldina Đurić	Dragica Perica	
23.	Snježana Vidov	Lenka Perović	
24.	Ankica Blažević	Darija Santini	
25.	Marinko Karamarko	S. Rozarija Ćurić	
26.	Ivana Zrilić		
27.	Marijana Dellavia		

3. DUHOVNE VJEŽBE ZA VJEROUČITELJE LAIKE

- Prvi turnus duhovnih vježbi za vjeroučitelje laike održan je od 15. do 17. veljače 2008. god. u samostanu sestara Kćeri Milosrđa u Ugljanu. Voditelj duhovnih vježbi bio je don Zdenko Dundović. Tema susreta bila je *Molitva*. Sudjelovalo je trinaest vjeroučitelja: Ružica Anušić, Melanija Gudelj, Slobodan Šarić, Marijana Smolić, Paleka Tomislav, Boris Jelenković, Iva Babić, Olivija Mihatov, Blaženka Marčina, Ana Šokota, Neda Anzulović, Marija Lipovac i Dragica Perica.
- Drugi turnus duhovnih vježbi za vjeroučitelje laike u kalendarskoj 2008. godini, a prvi u školskoj godini 2008./2009. održan je u samostanu sv. Jeronima na otoku Ugljanu. Duhovne su vježbe bile od 7. do 9. studenoga 2008. Voditelj je bio dr. Ivan Tadić, profesor filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu i na Visokoj teološko - katehetskoj školi u Zadru. Tijekom dva dana vjeroučitelji su pod stručnim vodstvom razmišljali o sljedećim temama: *Smisao života i traganje za Bogom, Bog mi se otkriva i on me voli, te Vjeroučitelj u doba medija*. Na duhovnim je vježbama sudjelovalo devet vjeroučitelja: Mirjana Buljat, Ivanka Čirjak, Marija Lipovac, Jelena Marcelić, Jelena Mičić, Šiniša Mišić, Grgo Mišković, Svjetlana Mišković - Sladović i Anita Šere - Matulić.

4. ZLATNA HARFA 2008. GODINE

Ovogodišnja Zlatna harfa 2008. u Zadarskoj nadbiskupiji održana je u dva termina 24. i 31. svibnja 2008.

- Prvi susret održan je u župnoj crkvi sv. Nikole u Kistanjama. Sudjelovalo je 6 dječjih župnih zborova s njihovim voditeljicama časnim sestrama i to iz župa: Kistanje, Zemunik, Puntamika, Bili Brig, Nin i Bibinje. Župa sv. Martina iz Pridrage je odustala.
- Drugi susret održan je u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Pagu. Sudjelovalo je 9 dječjih župnih zborova s njihovim voditeljicama časnim sestrama i to: domaćini – Pag, Biograd, Vošarnica, Stanovi, Belafuža, Relja, Arbanasi, Smiljevac i Ražanac. Svaki je zbor na kraju susreta dobio uokvirenu zahvalnicu. Biskupija je sudjelovala u troškovima organizacije. Tema je bila Hvalite

Gospodina sva stvorenja.

5. VJERONAUČNA OLIMPIJADA

- Vjeronaučna olimpijada održana je 6. veljače 2008. god. na školskoj razini i 27. veljače 2008. god. na županijskoj razini. Tema Vjeronaučne olimpijade za osnovnu školu bila je *Život prve Crkve*, a za srednju *Isus Krist*. Sudjelovale su 23 osnovne škole i 17 srednjih škola. Djelatnici Katehetskog ureda pripremili su sav materijal potreban za provedbu natjecanja. Prva mjesta osvojili su Osnovna škola Smiljevac i Klasična gimnazija Ivana Pavla II. s pravom javnosti.
- Državno natjecanje iz Vjeronauka za osnovnu i srednju školu održano je u Varaždinu od 7. do 9. svibnja 2008. Našu su Nadbiskupiju predstavljale OŠ Smiljevac s voditeljicama s. Antonelom Malenica i gđom. Nediljkom Batur i Klasična gimnazija Ivana Pavla II. s voditeljicom s. Viktorijom Gadža. U konačnom poretку osnovci su bili sedmi, a srednjoškolci jedanaesti.
- Nakon državnog natjecanja organiziran je izlet za prvih deset vjeronaučnih ekipa iz osnovnih i srednjih škola koje su na nadbiskupijskom/županijskom natjecanju zauzele prvih deset mjesta. Za osnovce izlet je bio 16. svibnja 2008. Sudjelovalo je 44 sudionika - vjeroučenika i njihovih mentora. Troškove izleta snosila je Nadbiskupija. Itinerarij izleta bio je: Zadar-Šibenik-Visovac-Škradin-Zadar. Srednjoškolci su bili na izletu na Trsat. Sve troškove prijevoza i za ovaj izlet podmirila je Zadarska nadbiskupija.

6. VJERSKI ODGOJ U VRTIĆIMA

- U dječje vrtiće Radost i Sunce prosljeđeno je biskupovo pismo u kojemu se roditelje potiče da izaberu vjerski odgoj za svoju djecu kada ih budu, tijekom lipnja i srpnja, upisivali u vrtiće. Za dvije odgojiteljice koje bi trebale provoditi program vjerskog odgoja u dječjem vrtiću Radost: Lidiju Perković i Vesnu Vrkić ispisan je Mandat i poslan ravnateljici gđi. Biserki Belić.
- Novoj višoj savjetnici za vjeronauk Brankici Blažević prosljeđena je sva statistika o odgojiteljicama koje su se u našoj Nadbiskupiji doškolovale za provedbu programa vjerskog odgoja. Spomenuta viša savjetnica na sve je župne urede u RH poslala informacije i letke o programu vjerskog odgoja kako bi potaknula župnike da potiču roditelje kako bi izabrali ovaj program za svoju djecu.
- Katehetska jesenska škola za odgojitelje u vjeri
- U suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske, Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije organizirao je Katehetsku školu za odgojiteljice u vjeri koja je održana 7. i 8. studenoga 2008. godine u prostorima Filozofskog fakulteta Družbe Isusove, Jordanovac 110, u Zagrebu. Tema Katehetske škole bila je *Dijete u zajednici svega stvorenoga*.
- Djelatnici Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije na vrijeme su obavijestili i poslali program škole svim vrtićima u Zadarskoj županiji kao i odgojiteljicama koje su prošle program doškolovanja i onima koje već provode program vjerskog odgoja u predškolskim ustanovama. Na stručnom skupu bila je gđa. Marina Sorić, odgojiteljica iz dječjeg vrtića Sunce.

7. KATEHETSKA ŠKOLA ZA ODGOJITELJE U VJERI OSOBA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

- U Zagrebu je od 24. do 25. listopada 2008. godine održana Katehetska škola za odgojitelje u vjeri osoba s teškoćama u razvoju, u organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda Hrvatske biskupske konferencije i u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje. Tema škole bila je *Rad sa simbolima u okviru Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda*. Školi je nazočila jedna vjeroučiteljica iz Zadarske nadbiskupije, gđica. Ivanka Čirjak, koja radi kao zamjena u osnovnoj školi Voštarnica u Zadru. Putne troškove spomenutoj vjeroučiteljici osigurala je Zadarske nadbiskupija obzirom da je ravnateljica škole odbila sudjelovati u financiranju doškoloavanja. Naknadno je vjeroučiteljici obećala i platila dnevnice za vrijeme trajanja Katehetske škole. Vjeroučiteljica je sve troškove putovanja uredno pravdala donesenim računima.

8. ŽUPANIJSKA STRUČNA VIJEĆA

- Stručni skup u Vukovaru
- Stručni skup za vjeroučitelje voditelje županijskih stručnih vijeća, mentore te savjetnike održan je u Vukovaru, od 13. do 16. listopada 2008. Tema skupa bila je *Aktualnost socijalne tematike u nastavi vjeronauka*. Od vjeroučitelja iz Zadarske nadbiskupije koji su, prema zvanju, bili pozvani na spomenuti državni skup sudjelovala je samo gđa. Ljiljana Elek, vjeroučiteljica savjetnica i voditeljica županijskog stručnog vijeća za osnovne škole grada Zadra.
- Katehetski ured je u lipnju 2008. godine uputio prijedlog za produženjem voditeljstva županijskih stručnih vijeća vjeroučiteljicama: s. Viktoriji Gadža, gđi. Ljiljani Elek i gđi. Marijani Dellavia.
- U svibnju su voditeljice stručnih vijeća gđa. Ljiljana Elek, gđa. Blaženka Marčina i s. Viktorija Gadža održale posljednje susrete županijskih stručnih vijeća za osnovnu i srednju školu za školsku godinu 2007./2008. Gđa. Ljiljana Elek i gđa. Blaženka Marčina u Katehetski su ured dostavile i godišnje izvješće o radu stručnih vijeća kojih su voditeljice. S. Viktorija je svoje izvješće dostavila krajem rujna 2008.

Prema prošlogodišnjem (2007./2008. godina) planu Agencije za odgoj i obrazovanje nužno je održati 4 susreta stručnih vijeća vjeroučitelja i za osnovnu i za srednju školu. Prvi i četvrti susret sazivaju, organiziraju i vode same voditeljice vijeća. Drugi i treći tematski susret vijeća održava se u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje-Podružnica Split, Katehetskih ureda i voditeljica županijskih stručnih vijeća. Prvi i zadnji su uvodni i pojedinačni za svako vijeće, a drugi i treći susret su tematski i zajednički za sve vjeroučitelje na području jedne (nad)biskupije. Dakle i za vjeroučitelje osnovne i za vjeroučitelje srednje škole. Raspored susreta otprilike je: rujan i studeni za prvo obrazovno razdoblje te veljača/ožujak i svibanj/lipanj za drugo obrazovno razdoblje. Ovaj plan i program vrijedi za sve nadbiskupije/biskupije odnosno županije koje su u nadležnosti Agencije za odgoj i obrazovanje - Podružnica Split.

Od ove školske godine 2008./2009. voditeljice županijskih stručnih vijeća gđa. Ljiljana Elek (za škole u gradu Zadru) i s. Viktorija Gadža (za srednje škole) ostaju u ovoj službi dok vođenje županijskog stručnog vijeća za vjeroučitelje koji rade u školama u prstenu oko grada preuzima gđa. Marijana Dellavia, koja se vratila s porodiljnog dopusta, namjesto gđe. Blaženke Marčina koja je tu službu obavljala posljednje dvije godine do isteka, u kolovozu 2008. godine.

- Voditeljice županijskih stručnih vijeća za vjeroučitelje osnovnih škola naše Nadbiskupije, gđa. Ljiljana Elek i gđa. Marijana Dellavia održale su, svaka za svoje vijeće, prvi susret vijeća u novoj školskoj godini 2008./2009., do kraja rujna, kako je bilo dogovoreno s višom savjetnicom za vjeronauk prof. Sabinom Marunčić na sastanku u Splitu. Tema prvog sastanka bila je prihvaćanje plana i programa rada vijeća za 2008./2009. godinu kao i prihvaćanje plana i programa nastave vjeronauka u osnovnim i srednjim školama u ovoj školskoj godini. Voditeljica stručnog vijeća vjeroučitelja u srednjim školama Zadarske nadbiskupije/županije, s. Viktorija Gadža, nije bila na spomenutom sastanku u Splitu.

9. STATISTIKA VJERONAUKA

- Na temelju upitnika Nacionalnog katehetskog ureda HBK o mogućnostima provedbe drugog sata vjeronauka u srednjim školama izrađena je statistika vjeronauka u srednjim školama Zadarske nadbiskupije iz koje je vidljivo da bi za potpunu provedbu drugog sata vjeronauka u srednjim školama naše Nadbiskupije bilo potrebno još trinaest vjeroučitelja.
- Na zamolbu Nacionalnog katehetskog ureda i mons. Đure Hranića naš je ured poslao statistiku o radu svećenika i redovnika kao vjeroučitelja u školama na području naše Nadbiskupije. Poslali smo im sljedeće odgovore na postavljena pitanja:
- U našoj Nadbiskupiji sada je 14 svećenika koji rade u školi od kojih samo jedan radi u srednjoj. Ostalih 13 rade u osnovnoj školi i to uglavnom od 5 do 8 razreda. Nekoliko ih radi na otocima u malim školama u kojima je samo nekoliko učenika u kombiniranim razrednim odjeljenjima (od 1 do 4 razreda ili čak od 1-8 razreda). Možemo reći da se ovi svećenici trude savjesno obavljati svoje obveze u školi i da su svi u korektnim odnosima s kolegama i nadređenima. Malih poteškoća ima u slučajevima kada je svećenik ujedno i župnik pa ukoliko dođe do preklapanja župnih i školskih obveza mora potražiti pomoć Ureda radi zamjena u školi. Svi nastoje pravodobnim planiranjem pomiriti obveze u školi i na župi. Ukoliko im je nemoguće pomiriti ove dvostruke obveze traže oslobađanje od rada u školi.
- Što se tiče suradnje škole i župe ona je prigodna (Dani kruha, božićni blagdani, školske priredbe i sl.). Možemo reći da kako među dijecezanskim svećenicima tako i među redovnicima postoji i pozitivno i negativno mišljenje o vjeronauku i vjeroučiteljima laicima u školi. Neki od njih imaju izvrsnu suradnju s vjeroučiteljima laicima neki ne. Što se tiče ovoga zadnjega to uvelike ovisi o osobnom stavu i karakteru osobe bilo svećenika bilo vjeroučitelja laika. Mnogi vide pozitivne plodove uvođenja vjeronauka u škole (važnost prisutnosti svećenika u školi, zahvaćenost velikog broja djece vjeronaukom, mogućnost razvoja školskog pastorala u smjeru bolje suradnje škole, obitelji i župe), ali i negativne (smanjen broj djece na župnoj katehezi i na nedjeljnim i blagdanskim misama).

* Popis svećenika u školi i njihova satnica

Red. br.	Ime svećenika	Škola u kojoj radi	Razredi kojima predaje	Ukupna satnica
1.	Don Ivan Babjak	OŠ Jurja Dalmatinca, Pag - Područne škole Dinjiška, Povljana, Vlačići	1-4 razreda kombinacije Svaka područna škola ima dva kombinirana razredna odjeljenja	12 sati

2.	Don Josip Bunić	OŠ Krune Krstića	5-8 razreda	6 sati
3.	Don Krešo Ćirak	OŠ Zadarski otoci - Područna škola Veli Iž	1- 8 razreda kombinacija	6 sati
4.	Don Mario Gržanov	OŠ Zadarski otoci - Područna škola Molat	2 učenika	2 sata
5.	Don Martin Jadreško	OŠ Polača	6 i 8 razred	4 sata
6.	Don Marinko Jelečević	OŠ Starigrad	5-8 razreda	8 sati
7.	Don Elvis Knežević	OŠ Benkovac - Područne škole Perušić i Podlug	1-4 razreda kombinacija	6 sati
8.	Don Ivan Mlikota	OŠ Biograd - Područna škola Tkon	1-4 razreda kombinacija	4 sata
9.	Don Boris Pedić	OŠ Vladimira Nazora, Škabrnja	8 razred	2 sata
10.	Don Pavao Šindija	OŠ Zemunik	6-8 razreda	6 sati
11.	Don Andrzej Jan Stepien	OŠ Pakoštane - Područna škola Vrgada	1-8 kombinacija	4 sata
12.	Don Tihomir Vulina	OŠ Vrsi	5-8 razreda	8 sati
13.	Don Jure Zubović	OŠ Braće Radić, Pridraga	5-8 razreda	8 sati
14.	Don Dario Matak	Srednja škola Obrovac	1-4 razreda kombinacije	8 sati

- Osim svećenika u Zadarskoj nadbiskupiji u osnovnim i srednjim školama zaposlene su i časne sestre i vjeroučitelji laici. U osnovnim školama je 18, a u srednjim školama 3 časne sestre. Vjeroučitelja laika je ukupno 80 (73 su u stalnom radnom odnosu, a 7 ih je na zamjenama). Na području Nadbiskupije 19 je srednjih škola i 35 osnovnih. Nastava vjeronauka u osnovnim školama provodi se s dva sata tjedno po razrednim odjeljenjima osim u OŠ Stanovi. Nastava u srednjim školama provodi se s jednim satom tjedno u nastavnoj satnici čak i u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. s pravom javnosti (izuzetak su samo učenici prvih razreda koji imaju 2 sata vjeronauka).

10. KATEHETSKI DAN

- Ovogodišnji je tradicionalni, 32. katehetski dan Zadarske nadbiskupije održan 28. kolovoza 2008. u prostorima pastoralnog centra Uznesenja BDM, na Belafuži. Tema susreta bila je Kateheza mladih u 2009. godini u kontekstu priprema za nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži kojega je Zadarska nadbiskupija domaćin 2010. godine. Središnje predavanje održao je don Zdenko Dundović povjerenik za pastoral mladih i studenata u našoj Nadbiskupiji. Slijedio je rad u radionicama u kojima se razgovaralo i razmjenjivalo iskustva obzirom na prokušane i moguće oblike rada s mladima. Radilo se u osam radionica. Susret koji je započeo zajedničkim euharistijskim slavljem završio je zajedničkim objedom. Djelatnici Katehetskog ureda pobrinuli su se za uređenje prostora za susret i liturgiju, okrpju u pauzi, cvijeće, pano kao i za dostavu hrane za zajednički objed. Sve troškove podmirio je Ekonomat naše Nadbiskupije, a povjerenik don Zdenko Dundović u suradnji s predstojnikom, mr. Gašparom Dodićem i generalnim vikarom, mons. Ivanom Mustaćem

osmislio je radionice i odlučio o voditeljima.

2. STRUČNO PEDAGOŠKI NADZOR VJEROUČITELJA I VJEROUČITELJA PRIPRAVNIKA

- Vjeroučiteljica mentorica i savjetnica gđa. Ljiljana Elek obavila je drugi uvid u rad vjeroučitelja pripravnika: gđe. Ane Šokota, gđe. Mladenke Mamić i gđe. Ružice Zelić. Jedan primjerak izvješća o obavljenim uvidima dostavila je u Katehetski ured.
- Predstojnik je posjetio OŠ Šime Budinića i upoznao se s trenutnim stanjem vjeronauka u toj školi kao i s radom vjeroučiteljica: Marte Torić, Blaženke Marčina, Marine Fabijanić i Marijane Dellavia koja se vratila s porođajnog.
- Vjeroučiteljica savjetnica gđa. Ljiljana Elek tijekom studenog i prosinca obavila je stručno - pedagoške uvide u rad vjeroučiteljica pripravnica gđe. Ive Žižić, gđe. Ivane Strika, s. Pije Herman, te vjeroučitelja Tomislava Paleke. Viša savjetnica za vjeronauk gđa. Sabina Marunčić 12. studenoga 2008. obavila je stručno - pedagoški uvid u rad vjeroučiteljice gđe. Ružice Anušić za koju je od strane Katehetskog ureda pokrenut postupak za promaknuće u zvanje vjeroučiteljice mentorice. Jedan primjerak pisanog Izvješća o svim obavljenim uvidima dostavljen je i Katehetskom uredu. Našem je uredu dostavljen i preslik izvješća o radu i izvođenju nastave vjeronauka vjeroučiteljice Nade Šarlija koja je šest mjeseci radila kao zamjena na području Šibenske biskupije, u Osnovnoj školi Vodice. Uvid je obavila vjeroučiteljica savjetnica za šibensku biskupiju Slavka s. Tatjana Petric.

3. VJERONAUKE U OŠ I SŠ

- Početkom lipnja osnovnim školama u gradu Zadru upućen je dopis u kojem se traži uvođenje drugog sata vjeronauka u 7. i 8. razrede. Time bi sve osnovne škole u Zadarskoj nadbiskupiji imale nastavu vjeronauka od dva sata po razrednom odjeljenju.
- Budući da je Nacionalni katehetski ured tražio popis vjeroučitelja koji rade u osnovnim školama kako bi im poslali iz tiska izašli udžbenik za 8. razred osnovne škole tajnica Katehetskog ureda revidirala je popis onih koji rade i poslala ga na adresu NKU-a. Prema dostupnim informacijama udžbenik su dobili svi vjeroučitelji tako da sada svi imaju komplet udžbenika i pripadajućih radnih bilježnica za osnovnu školu. Prošle godine svi su vjeroučitelji, besplatno, na svoje kućne adrese, preko NKU-a dobili sve udžbenike od prvog do sedmog razreda. Troškove tiskanja pokrilo je Ministarstvo znanosti, prosvjete i športa RH.
- Početkom nove školske godine 2008./2009. na adrese osnovnih i srednjih škola iz Katehetskog je ureda poslana obavijest o prijavljivanju za stažiranje sljedećih vjeroučitelja: Cecilije Pedić (mentorica: Lenka Radić), s. Pije Herman (mentorica: Olivija Mihatov), Irene Kosor-Marković (mentorica: Ružica Anušić), Marina Ruića (mentorica: Ljiljana Elek), Ivane Strika (mentorica: s. Rita Maržić) i Nade Šarlija (prijavljena u Šibenskoj biskupiji jer je tamo na zamjeni do Božića). Gđi. Aniti Vedrić i gđi. Marijani Smolić pripravnčki staž je u mirovanju radi porođajnog. Gđa. Iva Žižić nastavila je sa stažiranjem nakon povratka s porođajnog. Mentorica joj je gđa. Darija Santini. Gđici. Marini Fabijanić, gđi. Nadi Dominis i gosp. Tomislavu Paleki pripravnčki staž ističe u veljači/ožujku kada se moraju prijaviti za polaganje stručnog ispita. Gđi. Ružici Zelić, gđi. Ani Šokota i gđi. Mladenki Mamić pripravnčki staž istekao je u kolovozu 2008. i prijavljene su za polaganje. Na stručnom ispitu koji je bio početkom studenog 2008. godine samo je gđa. Mladenka Mamić položila sva tri dijela ispita. Gđa. Ružica Zelić uspješno je odradila nastavni sat, ali radi loše napisanog

eseja na zadanu temu nije mogla pristupiti usmenom dijelu ispita te će tako morati ponoviti pisanje eseja i potom pristupiti usmenom dijelu na drugom ispitnom roku u siječnju 2009. godine. Gđa. Ana Šokota bila je neuspješna i prilikom pisanja eseja (loše napisan i stručno i pravopisno) i prilikom odrađivanja nastavne jedinice u razredu pa joj komisija nije odobrila nadopunu polaganja nego ju je uputila na ponovno polaganje svih dijelova stručnog ispita (i pisanje eseja i obradu nastavne jedinice u razredu i usmeni dio).

- Pisani prijedlog Katehetskog ureda, koji je tijekom prošle školske godine 2007./2008., poslan na adresu OŠ Stjepana Radića u Bibinjama, da se pokrene postupak za promaknuće gđe. Ružice Anušić u zvanje vjeroučiteljice mentorice, započeo je s realizacijom na početku ove školske godine 2008./2009.

4. MANDATNO POVJERENSTVO

- Tijekom tri ljetna mjeseca održane su tri sjednice Mandatnog povjerenstva kako bi se riješila pitanja slobodnih radnih mjesta vjeroučitelja i dužih zamjena. Donesene su sljedeće odluke:
- Marin Ruić preuzeo je satnicu vjeronauka (10 sati) u Osnovnoj školi Bartula Kašića - PŠ Žerava, Poljica i Ninski Dračevac. Kako je župnik don Marinko Jelečević, koji je premješten iz župe Polača u župu Starigrad inzistirao raditi u nastavi vjeronauka u školi Mandatno povjerenstvo odlučilo je da on preuzme nastavu u Osnovnoj školi Starigrad.
- Gđa. Anita Vedrić koja je do odlaska na porodiljni radila u toj školi nakon porodiljnog preuzet će nastavu vjeronauka u Osnovnoj školi Voštarnica (14 sati) i u Osnovnoj školi Valentina Klarina u Preku (4 sata). Do njenog povratka s porodiljnog na spomenutim školama mijenja ju gđica. Ivanka Čirjak, apsolventica na VTKŠ-i u Zadru. S. Jadranka Mašina iz te škole ostaje na bolovanju do daljnjega.
- Prema zamolbi ravnateljice Osnovne škole Krune Krstića, u Zadru, Jasmine Matešić, nastavu vjeronauka (6 sati) u toj školi preuzet će župnik župe Gospe Loretske, don Josip Bunić.
- Obzirom da je vjeroučiteljica Laura Cukar, koja je radila u Osnovnoj školi Valentina Klarina u Preku, otišla u samostan na njeno je mjesto poslan vjeroučitelj gosp. Danijel Tirić, koji se radi zdravstvenih problema njegova djeteta zajedno sa suprugom, također vjeroučiteljicom koja je rođena u Zadru, preselio u Zadar.
- Vjeroučiteljicu Ivu Babić, dok je na porodiljnom mijenjat će gosp. Grgo Mišković.
- Na zamolbu Klaudije Pavlović omogućeno joj je da u potpunosti preuzme nastavu vjeronauka u razrednoj nastavi u Osnovnoj školi Petra Zoranića, u Ninu i svim područnim školama spomenute škole i Osnovnoj školi Vrsi, u Vrsima. Nastavu u predmetnoj nastavi u Ninu preuzima Ivana Filipović, a don Tihomir Vulin u Vrsima kao i do sada.
- Obzirom da je Marija Baričević otišla u mirovinu, na zamolbu predstojnika Katehetskog ureda Krk, mr. Antona Peranića, odlučeno je da nastavu vjeronauka u Osnovnoj školi A. G. Matoša, Novalja, u Područnim školama Metajna, Zubovići i Mandre koje teritorijalno pripadaju Zadarskoj nadbiskupiji, preuzme predstojnikova sestra gđica. Ivanka Peranić.
- Svi mandati odobreni od Povjerenstva za mandate, bilo da se radi o produženju ili novom mandatu, ispisani su i poslani školama u kojima rade vjeroučitelji koji su dobili Mandat. Među vjeroučiteljima koji su mandat dobili prvi put nalaze se: gđa. Mira Vukić i gosp. Antun Mate Antunović.
- Mandatno povjerenstvo je u prosincu 2008. godine održalo izvanrednu sjednicu Povjerenstva radi rješavanja problema vjeroučiteljice gđe. Irene Marković koja je kao zamjena radila u Osnovnoj školi Sukošan. Naime ravnatelj škole prof. Branimir Perić pisanim je putem zatražio povlačenje gđe. Irene Marković iz škole koje je on ravnatelj. Mandatno je povjerenstvo prihvatilo njegove razloge i tamo je, početkom novog obrazovnog razdoblja, uputilo novu vjeroučiteljicu gđicu. Lidiju Marinović.

5. SYDNEY - XXIII. SVJETSKI SUSRET MLADIH S PAPOM BENEDIKTOM XVI.

- Kao i dosadašnjih godina mladi iz naše Nadbiskupije i ove su godine hodočastili na svjetski susret s papom Benediktom XVI. koji je ove godine bio u dalekoj Australiji, u Sydneyu. Mladi iz naše Nadbiskupije tamo su doputovali 12. srpnja 2008., a vratili su se 28. srpnja 2008. Na hodočašću je sudjelovalo oko 70-setak mladih iz naše Nadbiskupije, većinom članova neokatekumenskih zajednica. U realizaciji putovanja i odlaska mladih sudjelovao je i Katehetski ured Zadarske nadbiskupije sakupljanjem sve potrebne dokumentacije za dobivanje viza i prijavu dolaska kao i u osiguranju mjesta boravka za naše mlade nakon Papina odlaska, a prije povratka u Hrvatsku. Svesrdnu pomoć u tomu pružili su nam svećenici iz naša tri pastoralna centra u Sydneyu, najviše fra Tonio Vučemilović iz pastoralnog centra u Summerhillu.

6. SURADNJA S POVJERENSTVIMA

- Katehetski ured redovito pruža svu potrebnu pomoć za rad svojim povjerenstvima.
- Povjerenstvo za pastoral mladih
- Suradnja u pripremi odlaska na Susret hrvatske katoličke mladeži u Varaždinu, te u suradnji sa županijskim stručnim vijećem srednjoškolskih vjeroučitelja realizirane su duhovne obnove za srednjoškolce i susret maturanata u Kninu. Kako je u rujnu utemeljen Ured za mlade radi što bolje pripreme Susreta hrvatske katoličke mladeži u Zadru 2010. godine suradnja se nastavlja u svim potrebnim oblicima.
- Povjerenstvo za duhovna zvanja i ministrante
- Suradnja se odvijala kroz programe: susret ministranata 6., 7. i 8. razreda, duhovne obnove za djevojčice 7. i 8. razreda (sve se događalo u Nadbiskupskom sjemeništu Zmajević), te ministrantsko ljeto u Karinu. Prema dopisima koje je Katehetski ured slao za potrebe Povjerenstva za duhovna zvanja nakon održanih susreta ministranata 6. i 7. razreda u Nadbiskupskom sjemeništu Zmajević svi su sudionici ovih susreta pozvani na višednevni susret i druženje tijekom ljeta u franjevačkom samostanu u Karinu. Ovi su se susreti održali u tri turnusa; od 1. do 3. srpnja, od 3. do 5. srpnja i od 6. do 8. srpnja. Voditelji susreta bili su redom: don Ante Sorić, don Stanislav Wielinski i don Elvis Knežević.

7. SJEDNICA PREDSTOJNIKA KATEHETSKIH UREDA

- Don Gašpar Dodić, predstojnik Katehetskog ureda sudjelovao je na sjednici predstojnika katehetskih ureda koja je održana 11. lipnja 2008. godine, u prostorijama Hrvatske biskupske konferencije, Kaptol 22, s početkom u 10. 00 sati. Sjednici su aktivno nazočili i viši savjetnici za vjeronauk iz Agencije za odgoj i obrazovanje i viši savjetnici za pojedina katehetska i pastoralna područja pri Nacionalnom katehetskom uredu. Na sjednici koja je trajala do 13. 00 sati raspravljalo se o nizu pitanja i problema: o zajedničkim temama Agencije i NKU -a, o predškolskom vjerskom odgoju, o odgoju u vjeri osoba s teškoćama u razvoju, o novom broju Katehetskog glasnika, o problemima zastupljenosti svećenika i redovnika u školskom vjeronauku (izlaganje mons. Đure Hranića), o polaganju stručnih ispita vjeroučitelja za rad u posebnim uvjetima odgoja i obrazovanja, o uvođenju Dušebrižništva u ustanove socijalne

skrbi, o stručnom usavršavanju vjeroučitelja u školama, o stručnom nadzoru vjeroučitelja u školi, o temi Vjeronaučne olimpijade u 2009. godini, o programu katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi i sl. Zapisnik o održanoj sjednici prosljeđen je u Katehetski ured od strane tajnice NKU - a gđice. Anite Matković.

8. SASTANAK U SPLITU

- Na poziv više savjetnice za vjeronauk iz Agencije za odgoj i obrazovanje - Podružnica Split, prof. Sabine Marunčić, u Splitu je u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata u subotu 13. rujna održan sastanak s predstojnicima katehetskih ureda, pripravnicima i vjeroučiteljima mentorima i vjeroučiteljima savjetnicima onih županija/(nad)biskupija koje pokriva Podružnica Split (Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik). Sastanku je nazočila tajnica Katehetskog ureda, Marija Lukšić.
- Prof. Marunčić je u prvom dijelu sastanka upoznala vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore s obvezama i dužnostima tijekom pripravničkog staža, te s novim zakonskim odredbama koje se odnose na osnovne i srednje škole. Svi su dobili službenu potvrdu o sudjelovanju.
- U drugom dijelu sastanka s predstojnicima je dogovoreno ujednačavanje stručnih skupova koje zajedno organiziraju Agencija i katehetski uredi pojedinih (nad)biskupija.
- U posljednjem dijelu sastanka viša se savjetnica zadržala sa (nad)biskupijskim savjetnicima-nadzornicima radi ujednačavanja Izvješća o stručno-pedagoškom uvidu u rad i nastavu pojedinih vjeroučitelja. Sastanak je završio u 14 sati.

9. SASTANAK ZA OLIMPIJADU U ZAGREBU

Tajnica Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije, 30. rujna 2008., nazočila je u Zagrebu sastanku članova Državnog povjerenstva za natjecanje iz vjeronauka - Vjeronaučnu olimpijadu. Na sastanku je dogovorena tema natjecanja, izabran je predsjednik Povjerenstva i upoznati smo s datumima natjecanja na svim razinama. Školsko: 4. veljače, županijsko: 2. ožujka i državno natjecanje: 11.-13. svibnja 2009. godine. Na sastanku su se članovi povjerenstva podijelili na dvije ekipe, onu koja će sastaviti pitanja za natjecanje osnovaca i one koji će sastaviti pitanja za natjecanje srednjoškolaca. Tema natjecanja, i za osnovne i za srednje škole, je: *Franjo Asiški u izgradnji Crkve*. Tajnica Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije svrstana je među članove srednjoškolske ekipe. Njen je zadatak izraditi pitanja iz priručnika koji je napisan za natjecanje srednjoškolaca, a obuhvaća građu od 21. do 37. stranice priručnika. Građa za natjecanje osnovaca izlazi u Malom koncilu do siječnja 2009. Priručnik za natjecanje srednjoškolaca napisao je fra Ante Čovo. Priručnik je besplatno poslan na adrese svih katehetskih ureda u Republici Hrvatskoj. Tajnica Katehetskog ureda prosljedila je priručnik svim vjeroučiteljima srednjih škola naše Nadbiskupije koji su dosadašnjih godina sa svojom vjeronaučnom ekipom sudjelovali na nadbiskupijskom natjecanju. Svaki je vjeroučitelj dobio po 15 primjeraka spomenutog priručnika: *Franjo Asiški u izgradnji Crkve*.

10. SASTANAK ZA ZLATNU HARFU 2009.

- Prvi radni sastanak za Zlatnu harfu 2008./2009. godinu održan je 29. listopada 2008. godine u prostorima Zadarske nadbiskupije.
- Sastanku su nazočili predstojnik Katehetskog ureda, don Gašpar Dodić, tajnica Ureda, Marija Lukšić i časne sestre voditeljice dječjih župnih zborova, redom: s. Miljenka Biošić (Pag), s. Rozarija Ćurić (Belafuža), s. Agneta Đerek (Relja), s. Antonija Jurić (Arbanasi), s. Lucija Jurić

(Voštarnica), s. Andrijana Mirčeta (Pakoštane), s. Anka Špralja (Biograd), s. Vladislava Terzić (Zemunik), s. Antonija Topalović (Sukošan), s. Ana Terezija Vuradin (Bibinje) i s. Krešimira Zanki (Nin). Na sastanku je utvrđen program susreta Zlatne harfe u našoj Nadbiskupiji i datum susreta:

- 1) 9. svibnja 2009. - župa Uznesenja BDM u Škabrnji;
- 2) 16. svibnja 2009. - župa sv. Stošije u Zadru;
- 3) 23. svibnja 2009. - župa sv. Ante Padovanskog u Zadru
- Svi susreti su subotom, a tema je Dan Gospodnji.

11. ADMINISTRATIVNI POSLOVI

- Djelatnici Katehetskog ureda obavljaju redovite administrativne poslove (knjiga protokola, preporuke, mandati i sl.).

URED ZA MLADE ZADARSKE NADBISKUPIJE - Izvješće

Ured za pastoral mladih počeo je s radom 1. rujna 2008. Kroz razdoblje od rujna do prosinca 2008. ostvareno je sljedeće:

Euharistijsko slavlje povodom početka školske godine 2008/2009.

Misno slavlje povodom početka školske godine 2008./ 2009. 12. rujna 2008. s početkom u 19 sati predvodio je mons. Ivan Pređa, zadarski nadbiskup.

Po završetku misnog slavlja održan je sastanak s povjerenikom za mlade don Zdenkom Dundovićem i srednjoškolskim vjeroučiteljima.

Anketni listić

Djelatnici Ureda za pastoral mladih izradili su anketni listić s kojim nam je cilj animirati i u evidenciju Ureda uvesti što veći broj mladih raspoloženi za različite oblike suradnje s našim Uredom. Listić sadrži opće podatke o mladoj osobi kao i upit o aktivnostima u kojima želi sudjelovati. Anketni listići podijeljeni su svim srednjoškolskim vjeroučiteljima i poslani svim župnicima

Do sad je obrađeno 1010 anketnih listića.

Misa prilikom početka akademske godine 2008/2009.

U ponedjeljak 27. listopada 2008. godine s početkom u 18 sati u crkvi sv. Dimitrija mons. Ivan Mustač predvodio je sv. Misu povodom početka nove akademske godine.

Web stranica ureda pastoral mladih

U suradnji s djelatnicima Spring Media servisa izrađena je i stavljena u promet Internet stranica Ureda za pastoral mladih s domenom www.mladji-zadar.com. Stranica se redovito ažurira svim informacijama vezanim za pastoral mladih, a o kvaliteti stranice govori i to što je konkurirala za najbolju web starnicu u Hrvatskoj.

Otvorenje godine mladih

Svečanim proglasom mons. Ivan Pređe, zadarskog nadbiskupa 23. studenoga 2008. godine na svetkovinu Krista Kralja otvorena je Godina mladih za Zadarsku nadbiskupiju.

Geslo Godine mladih uzeto je iz Ivanova evanđelja «Učitelju, gdje stanuješ? Dođite i vidjet ćete!» Iv 1, 38 – 39

Samoj svečanosti prethodile su brojne pripreme:

1. Pet radnih sastanaka Povjerenstva za pastoral mladih i Liturgijskog povjerenstva. O svim zaključcima donesenim na sastancima redovito smo, pisanim putem, obaviještavali sve župnike kako bismo animirajući župnike animirali i mlade.
2. Izrađen je križ koji će tijekom dvije godine obići sve župe naše Nadbiskupije. Uz križ izrađeni su i drugi potrebni materijali – obrednik, plakati, zastava, liturgijski vodič itd. Za prijenos

križa napravljen je raspored do 4. travnja 2009. nakon čega križ ide na daljnu obradu. Svim župnicima uz raspored puta križa po našim župama poslana je i molitva, a prigodne meditacije stavljene su na našu Internet stranicu. Ukoliko župnici nemaju Internet sve materijale mogu dobiti u Uredu za pastoral mladih.

3. Održana su tri pripremna susreta s Nadbiskupijskim zborom mladih.
4. Upućen je pisani poziv svim mladima koje smo do tada imali u evidenciji Ureda da sudjeluju na svečanosti otvorenja Godine mladih.

Jednodnevne duhovne vježbe za srednjoškolce

Jednodnevne duhovne obnove održane su 13. 12. 2008. u samostanu sv. Jeronima sestara Kćeri milosrđa u Ugljanu. Sudjelovalo je 18 mladih iz sljedećih škola: Medicinske škole Ante Kuzmanića, Pomorske škole i Gimnazije Vladimira Nazora. Susret su vodili: s. Danijela Kovačević, gđa. Sandra Čulina, gđica. Jelena Mičić i don Domagoj Kelava.

Duhovne obnove za srednjoškolce dio su programa Županijskog stručnog vijeća srednjoškolskih vjeroučitelja Zadarske županije/ nadbiskupije.

Nadbiskupijski zbor mladih 'Sv. Krševan'

Nadbiskupijski zbor mladih sv. Krševan okuplja mlade iz trideset župa Zadarske nadbiskupije. U zbor je uključeno 135 mladih, a vodi ga gosp. Tomislav Pehar, prof. Zbor ima svoje redovite probe svake nedjelje u župi sv. Stošije.

Kroz proteklo razdoblje nastupali su na: božićnom koncertu u Jazinama Tisuću glasova Božiću održanom 21. 12. 2008. i Božićnom koncertu u Katedrali 29. 12. 2008. Na oba koncerta predstavili su se s pjesmom The little drummer boy.

Hodočašće povjerenja na zemlji u organizaciji zajednice iz Taizéa

Hodočašće povjerenja na zemlji u organizaciji zajednice iz Taizéa održano je od 29. prosinca 2008. do 2. siječnja 2009. u Bruxellesu. Na ovom hodočašću u pratnji don Zdenka Dundovića sudjelovalo je 46 mladih iz naše Nadbiskupije. Pripremni susret za mlade hodočasnike iz naše Nadbiskupije održan je 11. prosinca 2008. u 20 i 30 sati crkvi sv. Ivana Krstitelja na Relji.

Susret hrvatske katoličke mladeži u Zadru – 2010.

Pripreme za SHKM u Zadru započele su u listopadu 2008. godine kad smo se u Varaždinu susreli s najužim timom organizacijskog odbora SHKM u Varaždinu. Na sastanku su sudjelovali: mons. Josip Mrzljak, varaždinski biskup, don Damjan Koren, don Stjepan Najman, gosp. Silvio Benč, gosp. Vladimir Cesar, gđica. Silvia Pinjuh, mons. Ivan Mustač, don Zdenko Dundović, don Gašpar Dodić, don Šimun Šindija i gđica. Martina Maričić.

Naši su nam domaćini iscrpno predstavili sve etape priprema za SHKM kako bismo na temelju njihova iskustva uvidjeli stvari koje trebamo prihvatiti, modificirati pa i odbaciti. Sastanak je bio izuzetno konstruktivan i poticajan.

Dekretom mons. Ivana Prende, zadarskog nadbiskupa Br. 85./ 2009. imenovan je Organizacijski odbor za pripremu SHKM 2010. god. u Zadru.

Od imenovanja Organizacijski odbor se sastao tri puta 19. siječnja 2009. svi članovi, 13. veljače 2009. Katehetski i Liturgijski odbor i 16. veljače članovi Katehetskog odbora.

Katehetski odbor počeo je s izradom kateheza na temelju gesla «Da radost vaša bude potpuna» Iv 15, 11

Na temelju prispodobe o Trsu i lozi iz koje je uzeto i geslo Susreta u suradnji s voditeljem Liturgijskog odbora mr. o. Jozom Milanovićem odabrani su naslovi pripremni kateheza za Susret i podjeljeni timu koji će raditi na izradi kateheza.

Podjela rada na pripremi kateheza prema temama je sljedeća:

1. Radost izabranja – Ankica Blažević i Tomislav Paleka
2. Radost dozrijevanja – Ružica Anušić i Ivica Kero
3. Radost plodonosna – Marija Klanac Jozić i s. Rita Maržić
4. Radost žrtvena – Sandra Čulina, fra. Kristijan Kuhar i Martina Maričić

5. Radost uskrsna – Marija Lukšić i Martina Maričić
6. Kateheza u autobusu – don Gašpar Dodić, s. Danijela Kovačević i Jelena Mičić
 - A) Slaviti radost potpunu – (prilikom dolaska na susret)
 - B) Živjeti radost potpunu – (prilikom odlaska sa susreta)

Planovi (važniji datumi)

- 28. 2. 2009. - izlet u Dubrovnik – zbor mladih sv. Krševan
- 07. 3. 2009. - početak formacije župnih animatora
- 13. – 15. 3. 2009 – duhovna obnova za animatore instruktore u Lasinji
- duhovna obnova za zbor mladih sv. Krševan
- 21. 3. 2009. - Križni put mladih
- 28. 3. 2009. - Susret maturanata u Mostaru
- 2. – 8. 4. 2009. – hodočašće mladi u Rim
- 26. 4. 2009. – Susret mladih Zadarske nadbiskupije
- duhovna obnova za sve animatore Zadarske nadbiskupije
- 9. 5. 2009. – Susret hrvatske katoličke mladeži BIH u Livnu

Ostalo:

- obavljanje svakodnevnih administrativnih poslova
- suradnja s Uredom za mlade HBK i Povjerenstvima za pastoral mladih u Hrvatskoj
- dekanatski susreti
- kontinuirani rad s Nadbiskupijskim zborom
- redoviti posjeti župama
- suradnja sa Županijskim stručnim vijećem srednjoškolskih vjeroučitelja u Zadarskoj nadbiskupiji/ županiji
- prćenje puta križa mladih
- redovito ažuriranje web stranice
- daljnje primanje i obrada anketnih listića
- pružanje logističke pomoći animatorima
- pripreme za SHKM 2010. u Zadru

Don Zdenko Dundović,
povjerenik za pastoral mladih

POKRETI, UDRUGE, ZAJEDNICE

MARIJINA LEGIJA KURIJA "BEZGREŠNO ZAČEĆE" - ZADAR

Kurija "Bezgrešno začće" - Zadar ima deset prezidija. U travnju 2008. godine osnovan je prezidij "Bezgrešno začće BDM" - Drage. Ovih deset prezidija imaju 74 aktivnih legionara, 320 pomoćnih legionara, 19 pretorijanaca, 6 pomoćnih legionara na probi, 3 aktivna legionara na probi, 7 laičkih adjutora i 2 duhovna adjutora.

U protekloj godini Kurija "Bezgrešno začće" - Zadar imala je svoje redovite sastanke prvog ili drugog utorka u mjesecu u prostorijama Župnog ureda crkve Sv. Šime u Zadru. Sastancima je redovito prisustvoao duhovnik Kurije mons. Šime Perić, dužnosnici Kurije i dužnosnici prezidija.

Naša Kurija proslavila je ACIES - glavnu godišnju svečanost ML - 30. ožujka 2008. godine u župi Sv. Ante Padovanskog - Smiljevac. Proslavi se odazvalo oko 200 legionara naše Kurije. Misno slavlje, u koncelecijaciji sa župnikom don Mladenom Kačanom, predvodio je naš duhovnik mons. Šime Perić. U nagovoru je podsjetio na važnost obnove posvete BD Mariji.

Duhovnu obnovu za aktivne i pomoćne legionare naša Kurija imala je 31. svibnja 2008. godine u crkvi Sv. Nediljice u Vrani. Duhovnoj obnovi prisustovalo je stotinu legionara iz svih prezidija naše Kurije. Duhovnu obnovu predvodio je duhovnik mons. Šime Perić u koncelecijaciji sa mjesnim župnikom don Šimom Šindija. Naglasio je da je ljubav prema blišnjima na poseban način ukorijenjena u duši Marijinih legionara.

25. lipnja 2008. godine aktivni i pomoćni legionari hodočastili su u Gospino svetište Trsat u Rijeci. Hodočastilo je oko 150 legionara iz svih prezidija naše Kurije. Posjetili smo i katedralu Sv. Vida i svetište Gospe Lurdske (kapucinsku crkvu).

Pet aktivnih legionara naše Kurije su išli u Legijsku školu u Gospino svetište - Vepric, 19. i 20. rujna 2008. godine, koja je zbog velikog požara oko svetišta bila prekinuta.

11. listopada 2008. - 150 legionara naše Kurije su hodočastili u Gospino svetište u Sinju. To je bilo hodočašće svih legionara Hrvatske.

7. prosinca 2008. godine u crkvi Sv. Roka u Bibinjama - Kurija je održala Prosinaču svečanost. Na prosinačkoj svečanosti sudjelovalo je 200 legionara naše Kurije. Domaćin je bio don Josip Radojica Pinčić. Svečanost je započela svetom krunicom i leg. molitvama, te nagovorom duhovnika mons. Šime Perića, a potom su legionari uz AGAPE nastavili druženje u duhu zajedništva i ljubavi.

Što se tiče daljnjeg širenja mi radimo na osnivanju prezidija u Galovcu, Vrani, Polači, Pakoštanima i Obrovcu. Molimo se na tu nakanu.

Ugašen je prezidij "Mala Gospa" - Obrovac zbog starosne dobi i bolesti dužnosnika. Imamo u planu osnovati novi prezidij u Obrovcu s mlađim legionarima.

Prema predanim izvješćima rezultati legijskog rada Kurije za 2008. godine su slijedeći: molitvenih sastanaka – 369; posjeta samostalno – 212; posjeta u paru – 876; opomena na psalme – 64; sakramenti nakon dužeg vremena – 10; sakramenti nakon posjeta – 11; bolesničko pomazanje - 41; ispovijedi – 171; krizma – 5; krštenje – 3; vjenčanja – 1; upis u pomoćne legionare – 39; saniranih brakova – 3; obraćenja – 9; poticaji na sakramente – 8; povratak na vjerske dužnosti – 18; upis u Apostolat molitve – 4; pričesti-

Kratki izvještaj o mjestima, načinima i sredstvima rada apostolata.

Legionari apostolate pretežno obavljaju u obiteljskim domovima gdje posjećuju starije, nemoćne, bolesne, invalidne osobe, ovisnike o alkoholu, drogi, samce, mlađe obitelji, štice domova za starije i nemoćne osobe, pacijente u bolnicama, djecu u vrtićima i djecu s poteškoćama u razvoju. Legionari u apostolatima dijele Gospine čudotvorne medaljice, Krunice i vjerski tisak. Cilj apostolata je ublažiti boli i patnje ljudi, donijeti malo utjehe i radosti potrebitim osobama, tješiti ih i poticati na

sakramente i na kraju obraćati ljude za Isusovo kraljevstvo preko Marije. Legionari se trude i daju sve od sebe za bližnjega.

Sestra Ivanica Baričić izabrana je za tajnicu Kurije tajnim glasovanjem - 8. travnja 2008. godine.

Sestra Rosa Colić je izabrana za predsjednicu Kurije - drugi mandat-tajnim glasovanjem 11. studenog 2008. godine. Sestra Liljana Jukić izabrana je za dopredsjednicu Kurije - 2. mandat tajnim glasovanjem - 11. studenog 2008. Sestra Marija Uglešić izabrana je za blagajnicu Kurije - 2. mandat tajnim glasovanjem - 2. prosinca 2008. godine.

Plan za 2009. godinu:

1. Mjesečni sastanak Kurije
2. Posjet prezidijima
3. Proslava Aciesa za Blagovijest 2009.
4. Jednodnevna duhovna obnova
5. Hodočašće u jedno Gospino svetište
6. Prosinačka svečanost
7. Širenje Marijine legije u novim župama naše nadbiskupije

Mons. Šime Perić, duhovnik

S. Rosa Colić, predsjednica

S. Ivanica Baričić, tajnica

MARIJINA LEGIJA – KOMICIJ ‘BEZGREŠNO SRCE MARIJINO’ ZADAR

Zadovoljstvo nam je dostaviti Vam izvješće o radu Marijine legije Komicija *Bezgrešno Srce Marijino -Zadar* za proteklu 2008. godinu. Također Vam dostavijamo raspored sastanaka i ostale aktivnosti Komicija u 2008. godini.

Poznato Vam je da nakon više od 50 godina djelovanja Marijine legije u Hrvatskoj, u jubilarnoj godini Lurdskih ukazanja, u desetoj godini proslave proglašenja Alojzija Stepinca blaženim i najzaslužnijeg za dolazak ML u Hrvatsku. Koncilij ML donio je odluku da Hrvatska postaje Regija. Tim činom Komicij Zagreb podignut je na stupanj Regije kojoj je povjerena skrb o radu ML na području cijele Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine.

Povodom toga biti će proslava utemeljenja Regije Zagreb dana 28. ožujka 2009. godine u 11 sati u Zagrebačkoj katedrali. Svečano bogoslužje predvodit će uzoriti kardinal Josip Bozanić. Poziv za proslavu poslat ćemo Vam naknadno. Također Vas napominjemo na naš dogovor da nam upriličite sastanak na kojem će biti prisutni dužnosnici Komicija Zadar, Kurije Zadar i duhovnici.

Zahvaljujemo Vam na Vašoj otvorenosti i velikodušnom podupiranju ML u našoj Nadbiskupiji.

Predsjednik Komicija Mira Barišić

Izvješće o radu Komicija (siječanj - prosinac 2008. godine)

Komicij „*Bezgrešno Srce Marijino*” u 2008. godini birao je novog predsjednika i dopredsjednika. Božjom Providnošću za predsjednika izabrana je sestra Mira Barišić a za dopredsjednika sestra Mira Marđetko. Duhovniku Komicija don Mariju Soljačić, koji je imenovan od oca Nadbiskupa na pet godina, u kolovožu 2008. je istekao mandat, te čekamo produljenje. Don Marijo Soljačić i dalje obavlja dužnost Duhovnika. Tajnik je i dalje sestra Stana Serdarević, a blagajnicu sestru Antoniju Marcelić zbog porodičnog i bolesti muža privremeno zamjenjuje brat Miroslav Pandža.

Komicij je osnovao dva nova prezidija u gradu Pagu (Svetište Gospe od staroga grada) i Povijani (otok Pag) nakon šest mjeseci stalnog praćenja predsjednice i dopredsjednice. Zahvaljujući našoj

Nebeskoj Majci Mariji ustrajali smo, nismo odustali i put po trnju postao je put Marijine vojske. Jedan prezidij *Gospa od Zdravlja* - Povljana ima 21 legionara, a drugi prezidij *Gospa od Staroga Grada* - Pag 13 legionara uz stalno prisustvo časne sestre i duhovnika koji su i adjutori. Za napomenuti je i to da u Pagu od osnivanja ML legionari svaki dan predvode kronicu u Crkvi prije Mise. U župi Kožino dvije sestre su bile više puta u nadi da će se izabrati dužnosnici no nažalost nismo uspjeli jer su dolazile samo 2-3 sestre. U župi Petřane osnovan je prezidij *Gospa od Brze pomoći* tijekom mjeseca srpnja i od samog početka rad je praćen od strane predsjednice i dopredsjednice Komicija.

Tijekom 2008. godine Komiciju je izravno bilo pripojeno 13 prezidija i to: *Bezgrešno začće BDM* Puntamika, *Uznesenje BDM* Zadar-Belafuža, *Gospa Lurdska* Vir, *Gospa od Ružarija* Preko, *Uznesenje BDM* Ugljan, *Gospa Fatimska* Bili Brig, *Bezgrešno Srce Marijino* Zadar-Presveto Srce Isusovo, *Kraljica Milosti* Ražanac, *Gospa od Jasenova* Vrsi, *Gospa od Zdravlja* Povljana, *Gospa od Staroga Grada* Pag, *Gospa od Zečeva* Nin, *Gospa od Brze pomoći* Petřane.

U dogovoru s duhovnikom Komicija i Kurije Bezgrešno začće BDM Zadar i na traženje prezidija *Gospa Fatimska* Bili Brig prešao je u Kuriju iz razloga što je duhovnik Kurije i duhovnik tog prezidija. U prezidiju u Ninu svećenik je dao pristanak za osnivanje prezidija, ali svojom pasivnošću i nezainteresiranošću dosta je otežavao rad i duhovni rast. Ostale su samo dvije sestre i svaki tjedan na sastanke su dolazile još dvije sestre iz prezidija Vir da bi prezidij oživio. I kako nije bilo nikakvih pomaka godinu dana na sastanku Komicija u rujnu je odlučeno da se taj prezidij stavi u mirovanje. Nažalost i prezidij u Petřanima stavljen je u stanje mirovanja na zahtjev duhovnika tog prezidija. Šest sestara su pripojene prezidiju Vir kao molitveni članovi. Gledajući očima naše Majke Marije sva ova događanja ne smatramo neuspjehom već odgođenim uspjehom. Vjerujemo da je Gospodin po našem trudu posijao ono sjeme koje će isklijati, izrasti i donijeti rod stotruki.

oDecanJem, ~ UJetamIII etanova na proDI, L / ~ pomocmn leglOnara, LU pomocmn leglOnara na probi. Komicij ukupno broji 399 članova, od toga je 18 pretorijanaca, 8 laičkih adjutora, 2 duhovna adjutora.

Komicij održava svoje sastanke jedanput mjesečno na kojima su prisutni dužnosnici Kurije *Bezgrešno Začće BDM* Zadar, te svaki četvrti mjesec sastanku su nazočni dužnosnici Kurije *Majka Crkve* Split. Na ovim sastancima redovito je nazočan duhovnik don Mario Soljačić.

Dužnosnici Komicija su tri puta u 2008. godini išli na sastanak Senata u Beč. Na 698. sastanku Austrijskog Senata ML, od 18. listopada 2008. godine, Koncilij ML donio je odluku kojom je Komicij *Posrednica svih Milosti* Zagreb uzdignut u više Vijeće Regiju. Ovom odlukom Regija će nadzirati rad Kurije u Ljubljani, Kurije u Sarajevu, te svih Komicija i Kurija u Hrvatskoj. Izvješća o svom radu Regija ubuduće podnosi izravno Konciliju u Dublinu. Da bi se olakšala suradnja, Koncilij u Dublinu imenovati će korespondenta za Hrvatsku. Senat je zahvalio svim hrvatskim službenicima koji su dolazili na sastanke. Iako se više nećemo sastajati, oni će nas čuvati u srcu kao roditelji kad im dijete odraste i odlazi od kuće.

Prvi sastanak Regije održan je 13. prosinca u Zagrebu u prostorijama Nadbiskupskog duhovnog stola na Kaptolu. Na sastanku su sudjelovali dužnosnici Komicija Zadar, Komicija Osijek, Kurije Zagreb, Kurije Dugo Selo, Kurije Sisak, Kurije Podravske Sesvete, Kurije Ljubljana i Kurije Sarajevo uz prisutnost devet duhovnika.

29. ožujka Komicij je proslavio Acies u župi Presvetog Srca Isusova u Zadru. Ovom slavlju bili su nazočni brojni radni i molitveni članovi.

26. travnja održana je duhovna obnova u Franjevačkom samostanu u Karinu za djelatne članove legije.

Komicij je organizirao Legijsku školu u Marijanskom svetištu Gospe Lurdske u Vepricu (Makarska) od 19. - 21. rujna. Prisutno je bilo 33 legionara zajedno sa duhovnikom Komicija don Mariom Soljačić. Legijska škola planirana je tri dana no zbog požara koji je izbio u noći legionari su morali napustiti svetište. Ono što smo planirali naučiti u tri dana Marija nas je naučila u jednom danu i kada smo s

Njom svaku neizvjesnost pobjeđujemo. I samo Marijinim zagovorom svetište je ostalo netaknuto.

11. listopada na razini Hrvatske Marijina legija organizirala je zahvalno hodočašće u svetište Čudotvorne Gospe Sinjske kada je iz naše Nadbiskupije hodočastilo oko 300 legionara. Ovo veličanstveno koncelebrirano Misno slavlje predvodio je duhovnik Komicija (Regije) Zagreb prečasni dr. Stanislav Vitković, a koncelebrirali su don Marijo Soljačić, mons. Šime Perić, don Pave Diko i vlč. Blachomir Prucha.

04. prosinca u Vrsima smo proslavili Prosinačku svečanost (uoči Bezgrešnog Začeca) za sve djelatne i pomoćne članove Marijine legije iz prezidija koji su direktno pripojeni Komiciju. Prisutno je bilo oko 120 legionara. Svečanost je započela u Crkvi legijskim molitvama i molitvom krunice. Bili su prisutni duhovnici don Tihomir Vulin kao domaćin, don Damir Juričin i don Ivan Babjak. Nakon predivnog nagovora duhovnika don Tihomira Vulina druženje je nastavljeno u dvorani. Don Damir je svojom virkom i pjesmom uvećao zajedništvo legionara.

Dužnosnici Komicija i za to određeni iskusniji legionari prate rad postojećih prezidija. Na ovim posjetima potvrđeno je da se apostolati ispravno obavljaju. Apostolat legionari obavljaju većinom u svojoj župi posjećujući obitelji različite životne dobi i potreba. Uz to posjećuju štitenike domova za odrasle, bolesnike u bolnicama, djecu s posebnim potrebama, bolesnike psihijatrijske bolnice na Ugljanu. U dva prezidija obavlja se apostolat od vrata do vrata. Kod ovih posjeta legionar nastoji svaku dušu oduševiti za Boga. Potičemo sve na sakramentalno življenje. Molimo za njih, kada je to moguće, molimo s njima. Kada je potrebno obavjestimo svećenika da podjeli svete sakramente. Uz to dijelimo krunice, čudotvorne medaljice Majke Božje, duhovni tisak. Vođeni Duhom Svetim i pod Marijinim plaštem u apostolatu imamo obraćenja, svetih ispovjedi, svetih pričesti, krštenja, sakramenata ženidbe, bolesničkih pomazanja, saniranih brakova, povrata na vjerske dužnosti, upisa u apostolat molitve.

U ovoj godini nisu se ispunila sva naša nastojanja oko širenja Marijine legije. Tiha patnja nam je neostvareni plan da se ide u apostolat u đački i studentski dom za osnivanje omladinskih prezidija, kod zatvorenika, te da predstavimo Marijinu legiju u katedrali Svete Stošije. U Dubrovačkoj biskupiji nažalost nismo imali nikakvih pomaka jer se čeka dozvola od našeg oca Nadbiskupa. Molimo se i utječemo Majci Božjoj da nam se njenom pomoći i ovdje otvori put kako bi posijali sjeme Riječi Božje onima koji je trebaju.

Uz praćenje rada prezidija koji su izravno pripojeni Komiciju, te nastojanja oko širenja Marijine legije, dužnosnici Komicija nadziru rad još dviju Kurija i to Kurije Bezgrešno Začece Zadar i Kurije Majka Crkve Split. Svaku od Kurija se posjeti dva puta kroz godinu da se utvrdi ispravnost u radu i apostolatu.

Kurija Bezgrešno Začece Zadar ima 10 prezidija u kojima ima 73 aktivna legionara, 5 aktivnih na probi, 361 pomoćna legionara, 2 pomoćna na probi. Od toga 1 laički adjutor, 3 duhovna adjutora i 11 pretorijanaca. Kurija ukupno broji 441 člana. Tri prezidija su osnovala i vode po jednu Nazaretsku Grupu.

Kurija Majka Crkve Split vodi 12 prezidija (2 prezidija Šibenske biskupije). Ukupno djelatnih i molitvenih članova ima 486. Vode 2 omladinska prezidija, 1 Nazaretsku grupu i 4 molitvene zajednice.

S. Mira Barišić, predsjednica Komicija

S. Stana Serdarević, tajnica Komicija

Don Mario Soljačić, duhovnik Komicija

KURSILJO

Od ukupno dosada održanih 85 tečajeva u Zadarskoj nadbiskupiji u 2008. godini održano je 12 tečajeva. Za krizmanike je održano 9 trodnevni tečajeva koje su pohađala 254 krizmanika, a u 3

četverodnevna tečaja za odrasle bilo je 83 polaznika. U prosincu je održana i redovita obnova - Ultreja na kojoj je imao nagovor zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda. Ekonomat Nadbiskupije novčano je pomogao Zajednicu suradnika, koja je za potrebe održavanja tečajeva nabavila prijenosnik i lcd-projektor.

Ravnatelj:
don Anđelko Buljat

MARIJANSKI POKRET CENAKUL

Marijanski pokret - Cenakulum ima svoju redovitu shemu po kojoj djeluje. Svi članovi Marijanskog pokreta okupljaju se na svoj redoviti mjesečni cenakul svake prve subote u mjesecu u sljedećim župama: Sv. Stošija - Zadar, Marija Kraljica mira - Zadar, Bl. Alojzije Stepinac – Zadar-Bili Brig, te u Privlaci, Kolanu, Kalima i Kukljici. Pokret broji oko 300 članova. Većina od njih dolazi svakog mjeseca na susret. Cenakul se odvija ovim redom: ujutro u 8,30 sati članovi Marijanskog pokreta počinju sa zajedničkim moljenjem krunice. U 9 sati slavi se euharistija na kojoj prezbyter drži homiliju. Tekstovi za euharistiju uzimaju se iz Zbirke misa o BDM. Umjesto redovite molitve vjernika, svi članovi zajednički mole Posvetu Bezgrješnom Srcu Marijinu. Gotovo svi članovi pristupaju sv. Pričesti. Preporuka je da se svaki član mjesečno ispovijedi. Na kraju mise izlaže se Presveti Oltarski Sakrament i slijedi klanjanje uz prigodnu meditaciju koju predvodi prezbyter. Cenakul završava zajedničkim pjevanjem himne Marijanskog pokreta.

Članovi Marijanskog pokreta inače svaki dan imaju obvezu moliti krunicu. Preporuča se da se moli zajednički u obitelji. Ukoliko to nije moguće ostvariti u obitelji, preporuča se da se više članova koji stanuju u blizini skupe u jednoj obitelji i svaki dan zajednički mole krunicu. To su takozvani obiteljski cenakuli. Na tim cenakulima uz molitvu krunice zajednički se moli posveta Bezgrješnom Srcu Marijinu i redovito se moli za Svetog Oca. Temelj Marijanskog pokreta je plava knjiga koja ima naslov «Svećenicima, Marijinim predragim sinovima». U toj knjizi su sadržane poruke koje je primio od Marije svećenik don Stefano Gobbi. Na obiteljskim cenakulima svakog dana čita se po jedna poruka iz knjige i o njoj članovi razgovaraju, nastojeći poruku primijeniti na svoj život.

Po ovoj su se shemi održavali mjesečni i dnevni obiteljski cenakuli i oni će se na isti način održavati i ubuduće, jer se u tome sastoji bit Marijanskog pokreta.

Don Milivoj Bolobanić

ZAJEDNICA 'VJERA I SVJETLO' (ZAJEDNICA EMANUEL)

Zajednica Emanuel u Zadru priznata je članica pokreta Vjera i svjetlo u Hrvatskoj. Danas u Hrvatskoj djeluje 20-ak zajednica. Zajednica Emanuel u Zadru djeluje 11 godina, broji 20-ak članova (osoba s različitim vrstama i stupnjevima mentalnog hendikepa, roditelja i prijatelja). Sastaje se redovito jednom mjesečno (2. nedjelje u mjesecu) u prostorima župe Uznesenja BDM - Belafuža i dio je župe. Koordinator okuplja koordinacijsku ekipu koja prilagođavajući prijedloge iz Vodiča priprema susrete.

Zajednice su otvorenog tipa, članovi se redovito sastaju i međusobno sve dublje povezuju dijeleći svoje teškoće i nade, obilježavajući blagdane, slaveći Euharistiju i druga vjerska slavlja.

Život zajednice u 2008. godini

Početkom godine prilikom Taizejskog susreta, zagrebačke zajednice Vjere i svjetla sudjelovale su u dijelu programa na Velesajmu. Također u siječnju održano je Regionalno vijeće u Ivancu na kojem su sudjelovale dvije osobe iz zadarske zajednice, koordinator zajednice i koordinator tima za pripremu Duhovnog ljetnog kampa. U Milanu je održano Zonsko vijeće na kojem je sudjelovala naša regionalna koordinatorica Marina Bakmaz.

U veljači smo obilježili blagdan Svijećnice i ujedno dan Vjere isvjetla slaveći Euharistiju sa župnom zajednicom na Belafuži, a nakon toga smo upriličili domjenak. U Ivancu je održan Formativni vikend za koordinatore zajednica cijele zemlje. Na tom molitvenom skupu sudjelovali su zonska koordinatorica Lucia Casella i nekoliko duhovnika iz Zagreba i Đakova.

U ožujku smo imali radionicu za izradu čestitki za Uskrs te Korizmenu akciju prodaje očuvanih predmeta kojih su se članovi zajednice odrekli u svrhu doniranja potrebnih namirnica zajednici Cenakolo u Jankolovici. Održan je i prvi sastanak tima za pripremu Duhovnog ljetnog kampa u Krasnom na kojem su sudjelovali četiri člana iz zagrebačkih zajednica i jedan član iz naše zajednice.

U travnju smo posjetili zajednicu Cenakolo u Jankolovici. Održani su predizbori i izbori za koordinatora zadarske zajednice koje su vodili Tomislav Kemfelja, Ivana Sučić i Marina Bakmaz iz Zagreba. Nakon molitve i promišljanja izabrana je Vesna Matić. (Zbog promjene koordinatora molimo Vas da sve informacije vezane za zajednicu Vjera i svjetlo šaljete na adresu Vesna Matić, Suhovarska 12, Zadar).

U svibnju su održani izbori za nacionalnog koordinatora u Križevcima koje je vodila zonska koordinatorica Lucia Casella, a sudjelovali su koordinatori svih zajednica Hrvatske. Izabrana je dotadašnja regionalna koordinatorica zapadne regije Marina Bakmaz.

U lipnju se sastala koordinacijska ekipa naše zajednice procjenjujući proteklu školsku godinu i planirajući narednu.

U srpnju je održan drugi sastanak tima za pripremu Duhovnog ljetnog kampa u Krasnomu u istom sastavu.

U kolovozu je održan Duhovni ljetni kamp u prostorima karmelićanskog samostana na otoku Krku u trajanju od sedam dana. Uz svakodnevno slavljenje euharistije, ostale molitvene sadržaje, zajedništvo i raznovrsne radionice, sudionicima se posebno dojmio posjet Misionarki Ljubavi i njihovih siromaha o kojima brinu te zajednički izlet brodom. U kampu je sudjelovalo 30-ak članova zajednica iz cijele zemlje (osoba s mentalnim hendikepom, roditelja i prijatelja), a iz naše zajednice sudjelovala su tri člana.

U rujnu smo pokušali ostvariti planirani susret s krčkom zajednicom, ali nismo uspjeli. Planiranim financijskim sredstvima nadoknadili smo troškove puta i boravka članovima koji su doputovali voditi izbore u našoj zajednici i članu tima za pripremu Duhovnog ljetnog kampa za troškove puta i boravka na sastanke tima u Krasnom.

U listopadu su dvije osobe iz zagrebačke zajednice sudjelovale na Međunarodnom susretu u Lurdu za koordinatore i duhovnike svih zemalja svijeta. Nakon dvogodišnjeg razmatranja i molitve, na tom susretu dogovorene su i potvrđene promjene u strukturi pokreta zajednica Vjera i svjetlo. Naša zemlja više nije podijeljena u dvije regije nego cjelovita čini posebnu provinciju koja kao takva sudjeluje na Međunarodnim susretima.

U prosincu je održana radionica za izradu čestitki za čestitanje Božića ostalim zajednicama.

Planovi

- Nacionalno vijeće
- Proslava Svijećnice i ujedno dana Vjere i svjetla Predstavljanje zajednice u župi u Diklu
- Hodočašće zajednice
- Duhovni ljetni kamp

Financije

Zajednica posjeduje oko 2000 kn, koje su donirali članovi i podupiratelji zajednice. Osobito hvala Zadarskoj nadbiskupiji koja nam je uvijek spremna pomoći i duhovniku zajednice don Anđelku Buljatu koji nam je velika podrška u radu zajednice. Sve prihode i rashode vodi blagajnica Klaudija Milin.

Koordinator zajednice:

Don Anđelko Buljat

Vesna Matić

NEOKATEKUMENSKI PUT

U protekloj 2008. godini održan je ciklus početnih kateheza u slijedećim župama: sv. Stošija - Zadar, Bezgrešno začće BDM, Zadar-Puntamika, Kraljica Mira - Stanovi, župi Uznesenja BDM na Belafuži, bl. Alojzija Stepinca, Zadar - Bili Brig i Gospa od Ružarija – Posedarje. Etape i prijelazi, nadahnuti katekumenskim itinerarijem OICA-e, održani su s pojedinim zajednicama u skladu s njihovim rastom u vjeri.

Na svetkovinu Pedesetnice, 11. svibnja 2008. definitivno je odobren Statut Neokatekumenskog puta od strane Svete Stolice. Na Svjetskom susretu mladih s Papom u Sydneyu sudjelovalo je 65 mladih iz neokatekumenskih zajednica.

U ovoj godini održat će se ciklus početnih kateheza u slijedećim župama: sv. Stošija - Zadar, Bezgrešno začće BDM, Zadar-Puntamika, sv. Josip – Zadar - Plovanija, Kraljica Mira - Stanovi, župi Uznesenja BDM na Belafuži, bl. Alojzija Stepinca, Zadar - Bili Brig i Gospa od Ružarija – Posedarje. Također etape i prijelazi s pojedinim zajednicama prema mogućnostima. Ove godine u lipnju planiramo sudjelovati na susretu za obitelj u Beču na poziv kardinala Christoph Schönborna, nadbiskupa bečkog.

Don Marinko Duvnjak

DJELO MARIJINO – POKRET FOKOLARA

Središnja tema Djela Marijina – Pokreta fokolara u cijelom svijetu za 2008. godinu bila je *Isus među nama*. Slijedili smo je stoga i mi, u našoj zadarskoj zajednici. Sva događanja i susreti bili su prožeti ovom točkom duhovnosti proizišlom iz Isusovih riječi «Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima.» (Mt 18,20)

U protekloj godini, upravo uoči proslave vazmenih otajstava 14. ožujka u Očev dom pozvana je naša utemeljiteljica Pokreta Chiara Lubich. Na pogrebu, koji je predvodio državni tajnik Svete Stolice Tarcisio Bertone u bazilici sv. Pavla izvan zidina u Rimu, bili su nazočni i naši zadarski predstavnici.

U katedrali sv. Stošije u prigodnom programu, kojemu su nazočili i članovi drugih crkvenih pokreta, predstavljeni su Chiarin lik i djelo, a potom je otac Nadbiskup predvodio misu zadušnicu.

U svibnju smo se pridružili projektu «Novi gradovi za novi svijet» akcijom Run 4 Unity - Trčanje za jedinstvo u kojoj je sudjelovalo dvjesto djece iz različitih škola i župa u želji da postanu promicatelji budućnosti mira i zajedništva. Vođeni zlatnim pravilom « Sve što želite da ljudi vama čine, činite i vi njima » trčali su od crkve sv. Marije, ulicama grada, kroz Fošu, Obalom kralja Krešimira, uz spomenik Suncu do Poljane Ivana Pavla II. gdje su bile organizirane sportske aktivnosti i okrjepa.

Tijekom godine slijedili smo naše susrete zajednice (komunikacija Riječi života i teme: Kao onda, Vrijednost odnosa, Chiara je stigla, Moja baština, Isus među nama nas vođa, Samo jedna velika ideja - Trag svjetla, Isusova oporuka, moja oporuka, Statut ljubavi i ništa drugo).

Redovito smo kao predstavnici bili zastupljeni i na susretima pojedinih grana Djela (simpatizeri, volonteri, sve generacije gen, Novo čovječanstvo – ekonomija zajedništva) na lokalnoj i općoj razini, u Splitu, Križevcima i Rimu.

- 15. ožujka iznošenjem iskustva jedne naše obitelji sudjelovat ćemo na proslavi 40. godišnjice Pokreta u Hrvatskoj. Nakon misnog slavlja koje će predvoditi kardinal Josip Bozanić nastavit će se proslava u kazalištu Komedijska gdje će svjedočiti i jedna naša zadarska obitelj.

- 16. travnja u Gradskoj knjižnici Zadar pripremamo predstavljanje Novog svijeta i njegove izdavačke djelatnosti s naglaskom na knjige i materijale odgojnog sadržaja.
 - 2. svibnja planiramo se pridružiti sa svojim predstavnicima Susretu mladih za ujedinjeni svijet u Križevcima.
 - 19. svibnja spremamo se u Split gdje će u dvorani na Gričama nastupati Gen Rosso međunarodna umjetnička glazbena grupa Djela Marijina - Pokreta fokolara s mjuziklom Musical Streetlight.
 - Uz sve pripreme i aktivnosti u prvom redu želja nam je graditi istinske odnose u uvijek novoj vjernosti Isusu napuštenom prije svega u nastojanju življenja Riječi života, prema pojedinim mjesecima godine:
1. «Mnogi udovi jedno tijelo» (1 Kor 12, 20).
 - 2.« Dode li tko k meni, a ne mrzi svoga oca i majku, ženu i djecu braću i sestre, pa i sam svoj život, ne može biti moj učenik» (Lk 14,26)
 3. «Što god zaštetite u Oca, dat će vam u moje ime »(Iv 16, 23) ;
 4. «Bdijte dakle jer ne znate u koji dan Gospodin vaš dolazi» (Mt 24,42)
 5. «Jedni druge poslužujte svatko po primljenom daru kao dobri upravitelji različitih Božjih milosti» (1 Pt 4,10) ;
 6. «Ja sam trs, vi loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu bez mene ne možete učiniti ništa» (Iv 15, 5);
 7. «Prodajte što god imate i dajte za milostinju; načinite sebi kese koje ne stare, blago nepropadljivo na nebesima, kamo se kradljivac ne približava i gdje moljac ne rastače» (Lk 12,33)
 8. «Budući da je ljubio svoje, one u svijetu, do kraja ih je ljubio» (Iv 13,1)
 9. «Tražite stoga najprije kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati» (Mt 6, 33);
 10. «Svojom ćete se postojanošću spasiti» (Lk 21, 19)
 11. «Lakše je devi kroz uši iglene nego bogatašu u kraljevstvo Božje» (Mt 19, 24)
 12. «Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima» (Mt 5,16).

Ljubo Zubčić

UDRUŽENJE SALEZIJANSKIH SURADNIKA

Suradnici s obećanjem održali su 10 sastanaka s prigodnim temama koje su pratile temu Pobudnice Vrhovnog poglavara za tu godinu - "Odgajajmo srcem don Bosca" koja je bila predstavljena svim suradnicima na siječanskom susretu.

Od prijedloga Programa, Recepata života, Primjera apostolata kroz služenje u pastoralu i na radnom mjestu, Duhovnih pokreta danas, Don Boscovog puta, Svetog života salezijanaca, Mladih i svetog Dominika Savia, Brata salezijanca bl. A. Zattija, Marije Mazzarello, do Susreta s mladima u župi, suradnici su obradili duhovne teme i primijenili iskustva na život i rad u župi.

Isto tako, nekoliko suradnika pripravnika je imalo dva susreta na kojima je obradilo dvije formativne teme: Identitet suradnika i Pedagogija dobrote don Bosca.

Od ostalih aktivnosti izdvajamo samo uključenost u svakodnevni pastoral, u održavanje crkve te hodočašća župe.

Isto tako, predstavljamo plan i program za ovu godinu *2008./2009:*

LISTOPAD - Daj mi duše, drugo uzmi - salezijanski moto

STUDENI - Pustite dječicu da dođu k meni

PROSINAC - Služimo Gospodinu u radosti

SIJEČANJ - Žetva je velika, a radnika malo

VELJAČA - Prisposoba o talentima
OŽUJAK - Prisposoba o dobrom samaritanu
TRAVANJ - Prisposoba o sijaču
SVIBANJ - Dvije sestre - Marta i Marija
LIPANJ - Male kršćanske vrline

kojima treba dodati i molba za najmanje dvije duhovne obnove za suradnike (Došašće i Korizma) te aktivnije prisustvo i rad pripadnika Udruženja u župnim radionicama za djecu i mlade.

Udruženje broji oko 60 članova od kojih više od 2/3 pripadaju osobama starije dobi i stoga je potrebno iznad svega pomladiti članstvo i učiniti da pripadnost Udruženju zaživi u župi i da se prepozna kao odgovor na mnogobrojne probleme djece i mladih u čitavoj zajednici.

Ufajući se u bolji i djelotvorniji rad u ovoj godini, uz blagoslov našeg svetog Ivana Bosca i zagovor naše majke Blažene Djevice Marije i naše Pomoćnice, smjerno vas pozdravljamo u Gospodinu.

Josip Habuš, koordinator MS USS

FRAMA - FRANJEVAČKA MLADEŽ VOŠTARNICA

Kroz proteklu godinu napravili smo nekoliko sigurnih koraka unaprijed.

Prvenstveno moramo napomenuti da nam je Duh Sveti poslao novog duhovnog asistenta fra Tomislava Šanka koji se poprilično brzo snašao među nama mladima. Okuplja nas u molitvi i radu. Podržava nas i nastoji nas izvesti na pravi put.

U prosincu prošle godine imali smo i prva obećanja. Nas osam je, uz molitvu zajednice i pripremu s novim duhovnim asistentom, hrabro donijelo odluku da ćemo nastaviti djelo Gospodnje po primjeru sv. Franje.

U siječnju smo primili još jednu framašicu.

Valja spomenuti da smo započeli karitativni rad sklopivši suradnju sa zadraskim Caritasom. Zahvaljujući gospođi Mirjani Tadić i njenom povjerenju započeli smo pomaganje našim beskućnicima, posjetili pučku kuhinju te je na Badnjak ispunili notama duhovne glazbe. Uz njezinu pomoć sudjelovali smo i u prodaji časopisa za beskućnike „Ulična svjetiljka“. Nadamo se da je ovo tek početak našeg djelovanja te da ćemo bar malim djelićkom sebe donijeti radost gdje su tuga i siromaštvo.

Sudjelovali smo kao i prijašnjih godina u raznošenju ručkova iz doma sv. Franje starima i bolesnima, a na isti način smo razveselili i mnoge obitelji naše župe.

Naša zajednica je odabrala i vijeće od pet članova koji će uz Božju pomoć i vođeni Duhom Svetim nastojati voditi ovo mlado bratstvo na odabranom putu.

Framaša je sve više u našoj župi. Mladi se hrabro odazivlju na ovaj ne tako lagan put.

Uistinu želimo biti Isusovi nasljednici kao što je to bio otac Franjo. Želimo živjeti Evandlje i širiti ljubav među ljudima koji još ne spoznaše što je Istina. Stoga Vam se preporučamo u molitve. Molite da nam Gospodin podari ustrajnosti, hrabrosti, snage a nadasve ljubavi za malog čovjeka.

Marija Buturić

KRIŽARI

Godišnji izvještaj o radu Križarske organizacije u Zadarskoj nadbiskupiji biti će vrlo kratak. Križarska organizacija na planu cijele Hrvatske a tako i u Zadaskoj Nadbiskupiji polako se gasi. Organizacija je prepuštena samoj sebi.

Djelovala je niz godina u župama: Preko, Biograd, Turanj, Benkovac, Starigrad, Radošinovci, Briševo, te u Zadru; Bili Brig i Smiljevac.

U mnogim od spomenutih župa Križarska se je organizacija ugasila. Još djeluje u župama na Bilom Brigu, Smiljevcu. Osim skromnog okupljanja uminuloj 2008 godini na Bilom Brigu prigodom blagdana blaženog Alojzija Stepinca 10. veljače, te susreta na Smiljevcu prigodom blagdana blaženog Ivana Marza 10. svibnja nije bilo većih okupljanja križara.

Pozdravljam vas križarskim pozdravom; BOG ŽIVI!

Don Mladen Kačan, Povjerenik za Križare

SERRA CLUB ZADAR

Izvršjeće o radu u godini *2008.12009.* i Programa rada za 2008. 12009., god.

Društvena godina je započela 2. listopada 2007., svetom misom u katedrali sv. Stošije, a nakon toga je uslijedilo druženje uz molitvu u novom prostoru za crkvene zajednice (u zgradi župnog ureda sv. Stošije).

Sastanci su se održavali jednom mjesečno i to utorkom, nakon večernje svete mise u Katedrali. Kapelan, o. Božo Bugarija je bio odsutan zbog obveza u svojoj redovničkoj zajednici jer je boravio u samostanu izvan zadarskog područja. Sljedeći sastanak je bio 13. studenog s gošćom: s. Ljiljom (Klanjateljice Krvi Kristove) koja nam je govorila o svom životnom putu. Gosta smo imale i u veljači, i to 19. veljače, kad nam je došao don Josip Bunić, salezijanac, i govorio o svom životu i salezijanskoj karizmi.

Od ostalih događanja izdvajamo:

- sudjelovanje na Večernjoj molitvi za jedinstvo kršćana u sv. Iliji, 22. siječnja 2008.
- sudjelovanje na sastanku Vijeća Serra klubova Hrvatske u Zagrebu, 12. travnja 2008. na kojem su bili nazočni predstavnici našeg kluba
- posjeta gostiju iz SAD-a i Italije i to: predsjednik Serra Internationale Lloyd P. Crockett sa suprugom, Cesare Gambardella, izabrani predsjednik Serra Italije i Romano Pellicciarini, te Gino Cappelloszi, novi Trustee za Srednju i Istočnu Europu, sa suprugom koji su boravili u Zadru od 09. do 10. lipnja. Prvog dana je bio upriličen zajednički susret sa zadarskim Serra klubom, nakon svete mise u 19.00 sati, a sljedećeg dana, 10. lipnja, međunarodna delegacija Serra je bila primljena kod oca Nadbiskupa, mons. Ivana Prende. Ovaj događaj je bio popraćen i informacijama u svim javnim glasilima.

Uslijedila je uobičajena ljetna stanka, a redoviti susreti su nastavljani u novoj godini, i to 14. listopada 2008.

Plan i program za 2008.12009. godinu:

Nakon prvog susreta, 14.10.2008. godine, koji se održao poslije večernje svete mise, članice Serra kluba Zadar su nazočile blagoslovu obnovljene kapelice sv. Križa na dijelu zadarskog Foruma, čiju je obnovu financirala i Križ izradila članica zadarskog Serra kluba, gđa. Elena Špralja. Blagoslov je obavio mons. Ivan Mustač, župnik Katedrale i generalni vikar Zadarske nadbiskupije.

Isto tako, članice Serra kluba su 29. listopada dobrovoljno čistile novouređene prostorije samostana sv. Mihovila.

Termin večernjih molitvenih susreta je morao biti pomaknut s utorka na srijedu, zbog termina Biblijske grupe. Isto tako, najvažniji je događaj da se Serra kapelan, o. Božo Bugarija, vratio u zadarsku redovničku zajednicu sv. Mihovila, te je nazočio svim dosadašnjim susretima.

Osim redovitih susreta, Serra klub Zadar planira ove godine imati:

- Duhovnu obnovu za vrijeme Korizme koju će voditi kapelan, o. Božo Bugarija,
- Posjetu župi sv. Nediljice na Vrani, kod dragog nam prijatelja, don Šime Šindija,
- Duhovnu obnovu na Krapnju prije ljetne stanke (početkom mjeseca svibnja ili lipnja).

U privitku vam dostavijamo preslik Adresara našeg Serra kluba Zadar s terminima susreta U ovoj

društvenoj godini.

Srdačno vas pozdravljamo u Gospodinu!

O. Božo Bugarija, kapelan Serra kluba Zadar

Mirta Habuš

MJESNO BRATSTVO FRANJEVAČKOGA SVJETOVNOG REDA SVETOGA FRANE

1. Uz redovite mjesečne susrete (što se održavaju svake prve nedjelje u mjesecu, a na njima sudjeluje većina od tridesetak članova Mjesnoga bratstva FSR-a i 4-5 simpatizera) te sudjelovanje na tjednim katehezama, koje vodi duhovni asistent Bratstva fra Andrija Bilokapić, i svakodnevnom zajedničkom slavljenju večernje svete Mise i molitvi Časoslova (u čemu redovito sudjeluje 10 – 15 sestara i braće), članovi Mjesnoga bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda svetoga Frane u Zadru tijekom protekle, 2008. godine (zajedno s drugim zainteresiranim vjernicima) imali su dva puta – pred Duhove te pred Svetkovinu sv. Frane - devetodnevnu duhovnu obnovu, koju je vodio fra Andrija Bilokapić.

Prošle je godine, za blagdan svete Elizabete, zaštitnice FSR-a, u naše bratstvo primljena jedna nova sestra, jedna je sestra obnovila zavjete, a jedan je brat dao prve zavjete; u prošloj je godini i jedna sestra s trajnim zavjetima iz bratstva u Širokom Brijegu prešla u naše mjesno bratstvo.

Povodom osamstote obljetnice svete Elizabete te osamstote obljetnice franjevaštva, zajedno s duhovnim asistentom fra Andrijom Bilokapićem te fra Tomislavom Šankom organizirali smo hodočašće u Asiz od 22. do 26. listopada 2008.; uz članove Bratstva hodočašću su se pridružili i simpatizeri te grupa mladih – ukupno nas pedeset hodočastilo je «stopama svetoga Frane».

Tijekom 2008. god. Bratstvo je ostvarilo (već tradicionalno) dobru suradnju s mladima što se okupljaju u Crkvi sv. Frane, posebno s onima iz vjeronaučne grupe: u lipnju smo zajedno posjetili mladiće u komuni u Jankolovici, s kojima redovito odžavamo prijateljske susrete a nastojimo im – savjetujući se pritom o njihovim potrebama s roditeljima iz zajednice «Cenakolo» - i materijalno pomoći; u listopadu hodočastili smo u Asiz; u studenome i početkom prosinca zajedno smo dva puta bili na jednodnevnom molitveno-radnom izletu (u berbi maslina) u Kraju na Pašmanu; uglavnom zajedno pripremamo i pjevanje za nedjeljno slavljenje Svete Mise. Bratstvo je ostvarilo i dobru suradnju s mladim framašima u Zadru, posebice s onima u Župi Srca Isusova, a ima kontakte i s framom u Župi sv. Ivana te s framom pri samostanu sestara franjevkica u Arbanasima.

U protekloj godini članovi/članice Bratstva, s prigodnim darovima, dva su puta (neposredno po Uskrsu te pred Božić) posjetili stare i bolesne u Domu za stare i nemoćne sv. Frane u Zadru. Bratstvo vodi brigu i o potrebama svojih starih i bolesnih sestara.

U lipnju i srpnju Bratstvo je prodajom knjige fra Andrije Bilokapića *Pogled vjere* (dozvolom autora) sakupilo 12 000 kuna za potrebe misija u Sudanu.

U predbožićnom vremenu s velikim odazivom priključili smo se akciji (koju je potaknula gospođa Slavica Jurić) prikupljanja pomoći (u hrani) za potrebe siromašnih u Udbini.

Uz zajedničke aktivnosti u protekloj godini, vrijedno je istaknuti i zalaganje pojedinih sestara u udruzi Izvor i u Pro viti, ili pak u župnim aktivnostima.

2. U 2009. godini, uz svoje redovite aktivnosti, planiramo: u veljači organizirati izborni kapitul Bratstva; u korizmu organizirati akciju prikupljanja pomoći za siromašne u Udbini i Donjem Lapcu; sudjelovati na devetodnevnoj duhovnoj obnovi pred Duhove te pred Svetkovinu svetoga Frane; nastaviti susrete s mladićima iz komune u Jankolovici i pomagati im; u uskrsnome i božićnom vremenu posjetiti stare i nemoćne u Domu sv. Frane; po potrebi, brinuti se za stare i bolesne članove Bratstva (i inače biti otvoreni za potrebe drugih); u kolovoza sudjelovati na hrvatskom

nacionalnom svefranjevačkom susretu u Podmilačju (Bosna i Hercegovina) te u drugim nacionalnim i zadarsko-šibenskim podružnim susretima FSR-a i Frame.

Mir vam i dobro želim!

Poslužiteljica Bratstva
Zvezdana Rados

HRVATSKA KATOLIČKA UDRUGA MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA ZADAR

Ovih dana dobili smo predmet:

Za svjetski Dan bolesnika organizirali smo sv. Mise u naše sve tri bolnice, kao i sva tri Doma umirovljenika. Za tu prigodu, a to je ujedno i Dan naše Udruge dali smo u tisak 3000 preklopnica u boji sa duhovnim sadržajem te smo organizirali posjet svih bolesnika u ustanovama.

U dogovoru sa Hrvatskom kazališnom kućom izvedene su dvije predstave, a mi smo sav prilog udijelili oboljelom medicinskom osoblju od maligniteta, te im uz kršćansko druženje uručili.

Pet puta smo posjetili i obdarili djecu s poteškoćama u sv. Filip-Jakovu, na blagdan sv. Šime smo pokretnije dovezli; posjetili crkvu sv. Šime, vozili se s njima u vlakiću te upriličili slavlje u Udruzi sa oko 80 osobaugl. članova i prijatelja udruge.

Mladiće u Jankolovici smo posjetili 6 puta i svaki put putujemo im punim autobusom prikupljene i kupljene hrane, higijenskih potrepština, odjeće i obuće.

Kada god stignemo nastojimo koliko god možemo posjetiti oboljele i potrebne u obiteljima.

Za Božićne dane organizirali smo preko škola da se napravi 600 čestitki te uvezan dar i čestitku uručili svima u Domovima umirovljenika te ih osobno posjetili, ali smo uključili i mlade iz škola.

U prostorijama Udruge organizirali smo 5 stručnih predavanja.

Punim autobusom smo išli kod fra Zvezdana Linića na seminar u Samobor.

Skoro svaki mjesec smo organizirali hodočašća u Međugorje.

Nas 100 smo išli u Opatiju, Pazin, sv. Petar u Šumi, Poreč, Pulu, Rovinj. Sa dva autobusa smo išli u ranjeni Vukovar i prikupili 60 obiteljskih paketa hrane. Posjetili smo Ilok, Osijek i Đakovo.

Nas 50 smo pošli Gospi u Lurd, a dosta naših članova i prijatelja pridružilo se Nadbiskupijskom hodočašću.

U ljetnim danima potražili smo hladovinu u parku Risnjak te istog dana posjetili i Trsat.

Naša putovanja su sva hodočasnička gdje učimo ljubiti Boga, Domovinu i više jedni druge.

Svakog Utorka je molitva u Udruzi. Veliki naglasak smo opet dali akciji «Vukovar Za dar» a čast nam je da smo to proširili na cijelu Nadbiskupiju i Županiju. Također smo bili u organizaciji i sudionici na kongresu 40-te obljetnice enciklike HUMANAE VITAE.

Sastav naše Udruge je nastupao najmanje 25 puta i to na vrlo važnim mjestima, slavio dragog Boga, i pozivao na hvalu i slavu.

Ovo su zaista samo najkrupnija događanja. Za sve, dragom Bogu hvala i slava!

Planovi za 2009.

Ovih dana smo imali sjednicu i dogovorili smo se za neke planove, a puno toga je slično kao i prošle godine.

I sada za svjetski Dan bolesnika dali smo u tisak 3300 preklopnica za sve bolesnike i članove udruge te ćemo organizirati u sve tri bolnice i sva tri Doma umirovljenika sv. Mise. Uključit ćemo i učenike škola.

U Međugorje planiramo 2 puta dvodnevno i svaki mjesec jednodnevno hodočašće.

U godini smo sv. Pavla pa smo stoga pristupili organizaciji hodočašća «Putevima sv. Pavla» u Grčku i

Tursku.

U svibnju ćemo prikupljati obiteljske pakete i poći u Vukovar, Osijek i Đakovo.

Za na jesen planiramo poći na seminar kod velečasnog Zlatka Sudca. Nastavit ćemo posjećivati naše mladiće u Jankolovici te im nositi pomoć, kao i djecu i zavodu sv. Filip-Jakov 5 do 6 puta i u ovoj godini.

Na jesen ćemo organizirati razna predavanja.

Molili smo Poglavarstvo grada za dodjelu većeg i boljeg prostora za našu Udrugu. Dobili smo na Relji. Sad će slijediti renoviranje, zatim blagoslov i preseljenje.

I kroz ovo ljeto ćemo organizirati na dan-dva u neko naše lijepo mjesto, a imamo ih hvala Bogu.

Pokrenuti ćemo ponovno na prvu Subotu Adventa veliku akciju «Vukovar Za dar»

Za božićne blagdane ponovno ćemo prikupljati i organizirati darove za sve naše Domove umirovljenika, te ih sve posjetiti, kao i po obiteljima. Naravno da našu molitvu u Udruzi nastavljamo svakog utorka kroz cijelu godinu.

Za sada znamo za ovo, ali nas dragi Bog uvijek nečim ugodnim nadahne i iznenadi pa se nadamo i kroz ovu godinu.

Zahvalni smo poštovanom ocu Nadbiskupu kao i cijeloj našoj nadbiskupiji za ljubav i podršku u našem radu i zalaganju. I unaprijed se preporučamo kao i u uzajamne molitve.

U ime naše Udruge, kao i svoje, upućujem pozdrave i želim svako dobro zahvalna

Predsjednica Udruge: S. Melhiora Biošić

HRVATSKO KATOLIČKO LJEČNIČKO DRUŠTVO ZADAR

PRO – VITA

Pro Vita je osnovana u župi Srca Isusova u Zadru na poticaj molitvene zajednice naše župe uz blagoslov tadašnjeg župnika fra Andrije Bilokapića i pokojnog nadbiskupa Marijana Oblaka.

Osnovni cilj i zadatak rada Savjetovališta je zdravstveno medicinsko prosvječivanje te pružanje materijalne pomoći trudnicama koje traže prekid trudnoće. Ovakav oblik rada zahtjeva angažiranje velikog broja stručnjaka posebice ginekologa, socijalnog radnika, savjetnika, svećenika te volontera koji svaki na svom području osmišljava i organizira dnevne aktivnosti korisnika savjetovališta.

Do sada u ovih petnaest godina rada na poticaj PRO VITE u našoj zadarskoj bolnici sretno je rođeno 1000 djece. Zato smatramo da se djelo PRO VITA pred Bogom i ljudima ubraja među najblistavija djela nastala posljednjih petnaest godina na području naše Nadbiskupije i Zadarske županije. Zato je PRO VITA dobila nagradu Županije 1997. godine i nagradu Grada Zadra 2002. godine.

Trenutno PRO VITA skrbi o 101 obitelji sa jednim do desetero djece. Cilj i potreba je osigurati najosnovnije za majku i dijete. Međutim iz razgovora s majkama evidentno je da je većina te djece živi u vrlo skućenim stambenim prilikama i oskudici, te u neadekvatnim sanitarno-higijenskim uvjetima. Mjesečno moramo priskrbiti dječje mlijeko, kašice, dječju kozmetiku, deterdžente i higijenske potrepštine. Pri samom savjetovalištu organiziramo pletenje i šivanje dječje opreme (materijale dobivamo iz donacija).

Veliki angažman i rad jedini su način da produžimo život od začeca. Osim ekonomskih razloga jedan od razloga je i neprosvječenost trudnica, kao i neredovit posjet ginekologu, te iz toga možemo zaključiti da u pitanju nije samo siromaštvo, nego se nameće edukativni program.

Kroz 2008.g. provodili smo sljedeće programe:

- novčana pomoć (Caritas zadarske Nadbiskupije)
- higijensko-sanitarni program
- patronažni rad
- edukativno-savjetodavni program
- prehrambeni program (uz priloge Župe Presvetog Srca Isusova)
- oprema u odjeći, obući i namještaju (donacije)

Osim materijalne pomoći, mogućnosti urednog njegovanja djeteta stvara i određeno zadovoljstvo i samopouzdanje kod majki, koje su prošle težak put do odluke da zadrži dijete te stvara povjerenje između obitelji i društva. Obitelj osjeća da nije zaboravljena i da postoji netko tko se brine za njih. Trajna zadaća obiteljskog savjetovališta PRO VITA u Župi Presvetog Srca Isusova u Zadru je postati mjestom okupljanja djece i roditelja, gdje se kroz rad, edukaciju i igru rješavaju zajedničkih problemi i događaju se zajedničke aktivnosti s djecom i zbog djece. Zbog ograničenih materijalnih sredstva nastoji se štedjeti koliko je god to moguće.

No na prvom mjestu su njega i skrb te tjelesni rast, kao i tjelesno i mentalno zdravlje djece, majki i cijele obitelji.

Provedbom programa za koji smo se odlučili i njegovim sadržajem imamo angažirano pri Općoj bolnici Zadra ginekologa, pedijatra, socijalnog radnika.

Naš program jamči permanentan odgoj koji pomaže obitelji (bračnim supružnicima) da budu što više prožeti moralnim normama u svom svakidašnjem životu.

Svake godine Pro-Vita ima tradicionalan susret i prigodni program prigodom blagdana sv. Lucije i proslavu Majčina dana. I ove godine uz pomoć donatora i ljudi dobročinitelja i ljudi Pro-Vita organizirali smo susret, blagoslov djece i majki te upriličili prigodni program za 200 djece i majki. Djeci smo podijelili prigodne darove, a majkama pakete hrane.

Pro-Vita pomaže svakoj ženi ili nezaštićenoj djeci kojoj je naša pomoć itekako u tom trenutku potrebna. Život je velika radost i blagoslov i zato naša poruka svakoj trudnici je "Ne boj se, prihvati život."

Naša edukativna zadaća je educirati svaku trudnicu i na taj način smanjiti broj pobačaja.

Te na taj način raditi na demografskoj obnovi i opstanku našeg naroda. Zato mi u Pro viti pomažemo svakoj neudanoj djevojci ili ženi u psihičkoj ili materijalnoj krizi. Svaku trudnicu prihvaćamo sa toplim osjećajnim pristupom, poštujući je kao majku i dajući joj priliku za slobodnom i odgovornom odlukom ZA ŽIVOT. Kada je donese raduje se djetetu i ljubi ga iznad svega.

PRO-VITA ima razvijenu suradnju sa Općom bolnicom Zadar, Ordinarijatom Zadarske Nadbiskupije, Caritasom Zadarske Nadbiskupije, Poglavarstvom grada Zadra, Odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb kojeg zastupa pročelnik g. Mario Pešut, Zadarskom Županijom odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb kojeg zastupa dr. Josip Kraljić, sa Centrima za socijalnu skrb na području grada Zadra, Biograda, Benkovca, Gračaca, Tekstilnom školom Zadra, Psihijatrijskom bolnicom Ugljan, Srednjoškolskim đачkim domom, Zadarskim Sveučilištem i pojedinim ginekološkim ordinacijama. Dobru suradnju imamo s donatorima iz Njemačke i Italije.

Kroz 2009. godinu nastaviti ćemo provoditi već postojeće programe.

Na pragu trećeg tisućljeća u cijelom svijetu ,a na poseban način u našoj domovini, kao i u Crkvi koja u njoj živi, odzvanjaju riječi iz knjige ponovljenog zakona .

"Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam život i smrt, blagoslov i prokletstvo, *ŽIVOT, DAKLE, BIRAJ...* "

Za Pro – Vitu

Jasna Obad

Fra Veselko Grubišić, župnik

MOLITVENA ZAJEDNICA "APOSTOLI KRVI KRISTOVE"

Apostoli Krvi Kristove Zadar je karizmatika molitvena zajednica koja promiče duhovnost obnove u Duhu Svetomu. Broji 70 stalnih članova, od toga dvadesetak bračnih parova. Molitveni susreti održavaju se tijekom cijele godine u Crkvi svetog Dimitrija u Zadru, nedjeljom ili petkom kada pada uoči prve nedjelje u mjesecu, s početkom u 19,00 sati. Prethodi molitva Gospine krunice i Lauretanske litanije. Tijek molitvenog susreta su uvodne molitve, slavljenje, biblijsko čitanje i pouka, meditacija, eventualno svjedočenje i na kraju Krunica pobjede. Molitvena zajednica je otvorenog tipa i cilj je jačanje zrelog i trajnog obraćenja Isusu Kristu i pomoć braći u potrebi. Svi koji dolaze na molitvene susrete nedjeljom imaju prigodu susresti se s Kristom u sakramentu pomirenja u osobi požrtvovnoj i uvijek spremnoj biti u službi bližnjega don Eduarda Peričića. Zahvaljujemo Gospodinu za njegovu prisutnost među nama.

Voditelj zajednice je časna sestra Ljiljana Marić. Zamjenici su časna sestra Klara Puljić i Krešimir Vulić, tajnik Mira Barišić i blagajnik Jelena Kobaš. Oformljen je slavljenički tim, tim za doček, poslužiteljski tim, tim za evangelizaciju, molitveni tim i karitativni tim.

Molitvena zajednica Apostoli Krvi Kristove u Zadru djeluje već četiri godine. Bure, oluje i izazovi su dolazili i prolazili, broj se smanjivao i povećavao - puno zvanih malo odabranih. Malo je onih koji u svakome trenutku žele reći "Evo me Gospodine".

Uži krug zajednice sastaje se svake srijede od svibnja 2008. godine. Tijek sastanka je molitva Gospine krunice, litanije, pjesma, zaštitna molitva, meditacija, svjedočanstva, Krunica Pobjede. Na tim sastancima članovima se posvećivala opasnost ovoga vremena, razmatralo o krunici iz knjižice sv. Ljudevita Marija Grignon Montforsi "Čudesna tajna svete Krunice za obratiti se i spasiti se", obrađivan je Katekizam Katoličke Crkve i Kompendij. Podjeljene su knjižice od sv. Ljudevita Marija Grignon Montforskog "Rasprava o pravoj pobožnosti prema BDM". Trideset dana razmatranja pobožnosti počela su 07. studenog 2008. godine i završila na Bezgrešno začće BDM kada je bila osobna posvetu BDM u Katedrali svete Stošije.

Na molitvenim sastancima stalno se naglašava da ne smijemo biti pasivni u svojoj župnoj zajednici kojoj pripadamo, da moramo biti aktivni i to što naučimo pretočimo u život. Članovi su poticani na odlaske na zornice, moljenje devetnica i post za razne potrebe.

Jedanput mjesečno kada je molitveni susret petkom organizira se sveta Misa i Klanjanje pred Presvetim do 23,00 sata. Petkom uoči Svih Svetih organizirano je cjelonoćno Klanjanje pred Presvetim.

Kao molitvena zajednica organizirana su hodočašća u Međugorje, Vepric, u Mariju Bistricu i Ludbreg, na Gospu od Ružarja hodočašće pješice iz Zadra do Ražanca. Zajednica mjesečno pomaže jednu studenticu koja je u potrebi, te od prikupljenih dobrovoljnih priloga pomaže se obiteljima u potrebi, obiteljima sa više djece.

Zajednica je potaknula akciju pomoći rješenja stambenog pitanja jednoj obitelji sa sedmero djece i obitelji sa desetero djece. Također su potakli akciju uređenja kuće braći iz Biograda koji su ostali bez roditelja i rješenje stambenog pitanja za jednu obitelj iz Benkovca. Članovi su sudjelovali u akciju Caritasa - za tisuću najsiromašnijih obitelji - kupovanjem privjesaka za 5,00 kn, na izlaganju fra Josipa Blaževića o temi "New Agea", na svjedočanstvu Zdravka Tomca.

Plan nam je nastavljati i produbljivati vjeru proučavajući Katekizam Katoličke Crkve, živeći svakodnevno čitajući Riječ Božju, što češćim primanjem sakramenata i hraneći se Euharistijskim Kristom. Kako imamo novih članova koji se žele posvetiti Bezgrešnoj planiramo posvetu novih članova i obnovu starih članova u mjesecu svibnju. Otkrivajući potrebe vremena i volju Božju za vrijeme u kojem živimo angažiramo se sami i želimo i druge potaknuti na istinski život postom, molitvom i ljubavlju na djelu prepoznajući Krista u drugom bližnjem. Želja i plan nam je potaknuti sve molitvene zajednice da bi ove godine organizirali Duhovsko bdijenje. Videći potrebe našeg naroda, naše Nadbiskupije potakli smo na jaču i intenzivniju molitvu kao npr. molitvom žive krunice ili dnevno jedan sat ustrajati s Isusom u molitvi moleći Gospinu krunicu, Lauretanske litanije i pola sata čitati Sveto Pismo (Novi Zavjet). Tako smo započeli ovu Korizmu i želimo da uistinu Isus u nama, našim obiteljima i našem narodu uskrsne i postane živi Bog. Planiramo susrete sa drugim

molitvenim zajednicama, hodočašća, tribine i duhovni rast kako pojedinca tako i cijele zajednice otvoreni poticajima Duha Svetoga i vodstvom Crkve.

Voditelj zajednice

časna sestra Ljiljana Marić

Tajnik

Mira Barišić

ZAJEDNICA BRAČNIH SUSRETA

Zajednica Bračnih susreta Zadar održava mjesečne susrete - duhovne obnove svake zadnje nedjelje u mjesecu, u prostorijama vjeronaučne dvorane župe sv. Šime u Zadru.

Zajednica je sudjelovala na godišnjoj skupštini (saboru) Hrvatske zajednice bračnih susreta u Zagrebu, na Jordanovcu, 6. siječnja 2008. g. Bračni parovi Zajednice iz Zadra, zajedno sa svojom djecom i Zajednicom iz Šibenika imali su duhovnu obnovu koju je predvodio bračni par Tomo i Marijanka Globan iz Zagreba, te cjelodnevno druženje u prirodi kraj Vodica.

Organizirano je zajedničko hodočašće u Mariju Bistricu. Jadranka i Nikola Samodol održali su mostove za parove iz Šibenske zajednice.

Mirko i Marija Perinović prisustvovali su susretu tim parova na Krku 12. -14. rujna, te napisali drugu seriju govora.

Organiziran je Originalni bračni vikend u Kraju, 24. -26. listopada 2008. koji je prošlo dvanaest parova, te jedan svećenik i jedan redovnik - benediktinac. Posebno nas je obradovao svojim posjetom i nacionalni par - Mira i Josip Lončar.

U studenom je održana prva duhovna obnova za parove koji su prošli svoj originalni vikend.

Zajednički doček Nove Godine u crkvi sv. Šime u molitvi i klanjanju pred Presvetim posebno je razveselio parove. Druženje je nastavljeno dalje u vjeronaučnim prostorijama župe.

PLANOVI DALJNJEG RADA:

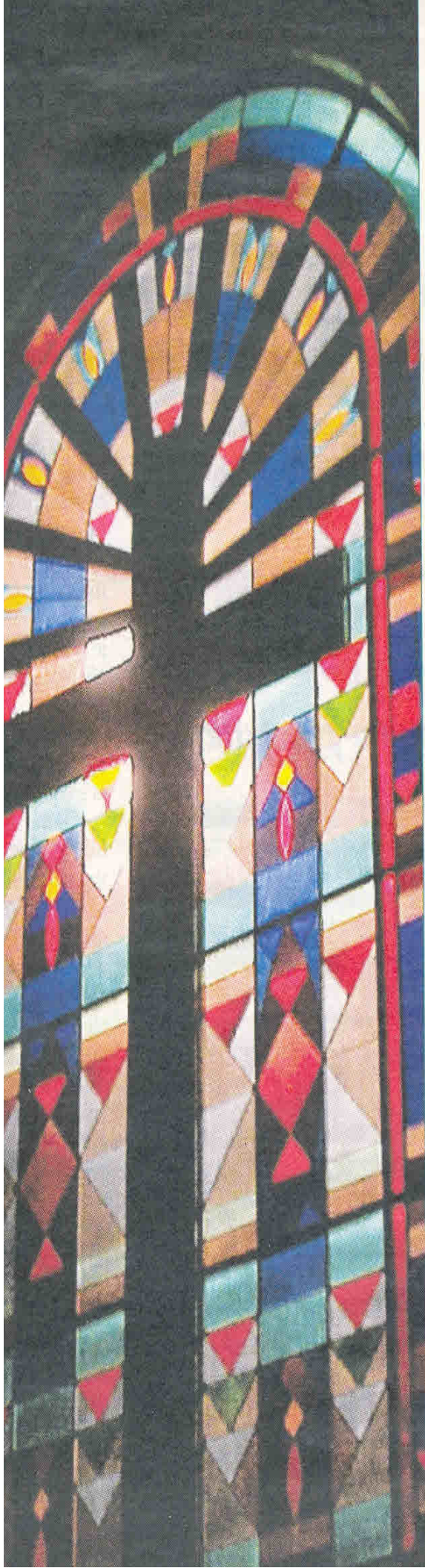
Redoviti mjesečni susreti, obnove, zajednički odlazak na redovita godišnja druženja Zajednice u Zagreb, pisanje govora prve i treće serije, održavanje originalnog vikenda u rujnu.

FINANCije

Sve zajedničke susrete Zajednice financira uz pomoć Zadarske nadbiskupije i dobrovoljnim prilogom samih članova, bilo novčano ili materijalno. Velika hvala Zadarskoj nadbiskupiji za pomoć pri održavanju Originalnog vikenda u Franjevačkom samostanu sv. Duje u Kraju.

Koordinatori zajednice:

Marija i Mirko Perinović i don Josip Lenkić

ZADARSKA NADBISKUPIJA

KORIZMENA AKCIJA 2009.

*POMOĆ ZA
PSIHIJATRIJSKU
BOLNICU UGLJAN
za nabavku
biokemijskog
analizatora*

*„Što god učiniste jednemu od ove moje najmanje braće,
meni učiniste!“ (Mt 25, 40)*

*Prilog se može uplatiti u
svakom župnom uredu ili na
žiro-račun:*

NADBISKUPSKI
ORDINARIJAT – ZADAR
2407000-1100041082
Poziv na broj:
02 00755877-536

IZVJEŠTAJ O RADU U GODINI 2008. I PLANOVI ZA GODINU 2009.

H

'fl(j:lD- poaru.tnica zatfa,. 1Jeć 13godina redovito i al(#'fJ1W c(je[uje R.foz susrete, du/iowre o61W'fJe i preda1Janja .Znamo da su među ljudima prisutni izazovi razne wste ,a pose6ice negati1Jni utjecaji na m{atfe ljud"e ,jer je O1JO wijet apsurdnih pra"Vifa , mi kgtoličf<j fiječnici nastojimo dati S1Joj dOprinos istini i

c(jefot1Jomoj R.fščansRgj (ju6a"Vi..

cp,ote{fa je godina 2008 ,za nas kgto[ič~ fiječni~ zatfars~ podružnice 6ifa jedna od težih godina, kgRg z60g aJa;uafnili pro61ema u .zdra1Jstvu i uopće u društvu ,a pose6ice jer smo 1Jeć sredinom godine ostali 6ez našeg duh01Jnog asistenta fra 1Jntfrije CJ3ifokgpića Rgji je z60g S1Jojih 1Jelif<jh o61Je.za morao

nas napustiti. Ipa{i pored wih tih pro6fema uspjeli smo rea1izirati pred"Viifene pfan01Je .za tu godinu V S1Jom radu nastojafi smo !iJto i umje{ S1Jojom stručnom pomoći i srcem CJ30žjeg c(jeteta 6iti '1(ristovi S1Jedoci. :Nastojimo S1Jojom stručnom pomoći i srcem CJ30žjeg c(jeteta 6iti '1(ristovi S1Jedoci. V O1Jom wemenu {ada su napadnuti stupovi ži1Jota i drušroa, smo s~ mu[titfiscipfinamo p01Jezafi da 6i pomogfi Zdra1J(ju

o6ite(ji kgja je sifno ugrožena, na više načina nastojafi smo prepoznati akjua[ni pro6fem i prewnti'fJ1W c(jefo1Jati. (Jržimo da je 1Jažan dio našega posfanja kgo kgtoličRgg [iječni{a u wemenu Rgje nam je dal'O'Vano od (jospodina, pomoći ljudima Rgji nose ratne rane na duši i tije[u , te se naša pomoć tim fjudima i njihovim cijefim o6ite(jima pokg.zafa kgO c(jefot1Jorna.

Stručno-medicins{u pomoć pružamo na S1Jojim radnim mjestima i onc(je gc(je to ži1Jot pred nas posta1Jfja, nastojeći to činiti u duhu Rgji pri[iči kgtolič{om fiječni{u, ži1Jeći i štiteći etič!iJt načefa Rgja .zastupamo. CRritom je wfo 6itno nagfasiti da štitimo (judSRg dostojansroo od prirodnog začeca do prirodne smrti. S'CJjesni smo da smo od CJ30ga oca primili život kgO dar i da nam je doći sa wim S1Jojim c(jelima pred fice 1Vjeg01Jo. CJ3orimo se protiv S1Jega što 1Jrijeifa CJ30žji nadnara1Jni i nara1Jni poredat

1Jkji'fJ1W smo učest1J01Jafi na međunarodnom Rgngresu Rgji je organiziran u p01Jodu 40-te o6fjetnice enci/ifi~ J{umanae mtae pape CPa1Jfa VI,a održan je u Zadru od 28. do 30.studenog 2008 god. na temu J{umane mtae za S1Ja wemena: Ljwfskg spo[nost ži1Jfjenja u 1JefiRgdušnosti i raz6oritosti.

V mjesecu prosincu {oji je progfašen :Mjesecom 6or6e proti1J droge akjiCJno smo se ulifjučili ,a učestv01Jafi smo i na oroorenoj tri6ini u mjestu cp,eRg te je naša čfanica Vruštva održafa preda1Janje na temu «Vroga -mit ili st1Jamost «..

:Na oso6it način prosfa1Jiti smo (JJan dda'fJ1Wsti CR.qm6fi~ J{rr;ats~ - susretom kgtofičf<jh fiječni!iJt podružnica Spfita ,ši6eni!iJt i Zadra ,izfetom u naciona[ni parft'l(rRg .S1Jetu :Misu sfa1Jiti smo na oto{u Vis01JCU u wO'CJačRgj crftm (jospe odJlmfefa.,a sa nama su 6ifi i čfano1Ji naših o6ite(ji.

(J!rateći liturgijs~ godinu nastojimo ži'CJjeti ži1Jotom kgtoličRgg fiječni{a. 1Jkjivno smo nazočni wim dogaifanjima i susretima u našoj 6is{upiji. To su :

CJ3fagdan S1J. Stošije i S1J Šime, Rgji su .zaštitnici našeg grada

(JJan života

(JJan 6Ofesnikg - (jospa Lurtfs!iJt

{})uliovna o6nm;a u /igrizmi

Svi6anjšli! po6oŹnosti

{})uliovna o6nm;a u 1(jasnom za \$'Ve poafUŹnice Jf1(DD-a

(J)evetnica i auftovna o6nm;a uoči 6fagd'ana \$'V. Prane, te prosfava 6fagd'ana \$'V. Prane

Listopad'sli! po6oŹnosti

Cl'rosfava 6fagd'ana \$'V. Luli!, zaŹtitni~ Ciječ~

SCijeatfi smo programe posjeta ~arijasnk.im svetiŹtima

za 6fagd'an qospe quad'a{upsi! - zaŹtitnice nerotfene djece (12. prosinca) u ~peCi Opće 6o{nice Zad'ar sa 6o{nickjm ~pefanom sfaviCi smo sv. :Misu, a zatim smo imaCi k.fanjanje prea Pre\$'Vetim o{tarskjm saR.ramentom s razmatranjem riječi Sv. \pisma.

(J)uliovna o6nm;a u (J)oŹaŹću poa nazivom Susret u jfaventu

p.au~tivna dJefatnost ~toCičkjft {iječni~ viŹestru~ je. :NaŹim znanstvenim rad'ovima al{Jivno smo nazočni u raau J{LZ-a, /igneresima i struĉnim susretima u zem(ji i inozemstvu. Svi ĉfanovi J{rr;ats/igg ~toCič/igg aruŹtva ujeano su i ĉfanovi J{rr;ats/igg {iječniĉ/igg z6ora, J{rr;atsli! Ciječniĉli! /igmore i J{rr;ats/igg Ciječniĉ/igg sinazk!zta, Źto potvriluje ĉinjenicu d'a sudJeCujemo u rad'u ovih institucija.

Svift ovih godina organizirali struĉna pred'avanja /igja imaju interatScipCinami pristup. Pred'avanja su 6oaovana oa strane J{rr;atsli! Ciječniĉli! l{..omore. Ove godine nismo imaCi goste pred'avaĉe jer su nam nekj otk.aza{~aCi smo zato mi adaCi pred'avanja i 6iCi gosti pred'avaĉi,

ĉfanovi naŹe poafUŹnice arŹaCi su pred'avanja u Jf1(V:M.J<T-u s k.ojima ao6ro surailujemo, te na otvorenim pred'avanjima u qraau i na SveuĉiŹŹtu. ĉfanovi naŹeg aruŹtva ta/igiler ade pred'avanja na zaruĉniĉkjm teĉajevima i pripremama za l{..rizmanili!.

qCed'e ~ritativne dJefatnosti nastojimo pre/ig Źupa sudJeliYvati u ak.cijama naŹe

:Nad'6isk.upije.

I u ovoj 2009 godini nastojat ĉemo d'a naŹ rad' 6ud'e Źto pfoaonosniji, u auftu

l{l.toCič/igg nau~ i u pos{uŹnosti l{l.toCič/ig Crli;pi. V tijek.u su pripreme za preaavanje «Lijeĉnici u (J)omovins/igm ratu « /igje ĉe oarŹati naŹi eminentni profesori iz SpCita , te pred'avanje na temu Ćuvari Źivota, O6ite(j k.ao vreanota ,a pose6an nagfasak.d'ati ĉemo zfostav(janju u o6ite(ji .Sve teme se teme(je na znanstveno-meatcins/igm i teofoŹ/igm pristupu. .1 ove godine naŹi ĉfanovi 6iti ĉe gosti

pred'avaĉi u arugim poafUŹnicama poafUŹn~ te gosti pred'avaĉi Jf1(V:M.J<T-u. SudJeliYvat ĉemo a/{#vno

na goatŹnjoj sk.upŹtini Jf1(LCIJ-a i pred'avanjima u qospiću.

{})uftovni Źivot sCijedit ĉe crkyenu godinu. Imat ĉemo auftovne o6nm;e ~o i ao sad'a u 1(jasnom u organizaciji naŹe sreatŹnjice iz Zagre6a. CITipremamo susrete sa /igCegama i ĉfanovima iz arugili poafUŹnica.

:NaŹ ao6ri Q30g nas po naŹoj profesiji ĉesto stav(ja na aramatiĉne postaje i rask.riŹja mnogift (jud'skjft Źivota .Zaftva(jujemo mu za sve aarove k.oje nam d'aje .:Ne~ nam riječi Sv. \pisma.' »jf/ig hoĉeŹ u Źivot uĉi ,ĉuvaj zapovijedi!» neprek.idno oazvanjaju u srcu i razumu.

(Pose6nu zaftva{nost izraŹavamo naŹem naa6isk.upu mons. Ivanu Prenili i genera{nom ~ru mons. Ivanu ~ustaću, dJefatnicima :Nad'6isk.ups/igg sjemeniŹta Zmajeviĉ,te wim \$'Veĉenicima zad'arsli! nadbisl{..upije /igji su nam uvijek.6iLi potpora u rad'u i auftovnoj izgrad'nji..

- ~[tfsje~nica (po(~ž:!:!:.

~~t~trć~"9o

MARIJINA LEGIJA - KURIJA "BEZGREŠNO ZAČEĆE" - ZADAR 23 000 ZADAR

Izvješće o radu Kurije od veljače 2008. godine do siječnja 2009.

Kurija "Bezgrešno začće" - Zadar ima deset prezidija. U travnju 2008. godine osnovan je prezidij "Bezgrešno začće BDM" - Drage. Ovih deset prezidija imaju 74 aktivnih legionara, 320 pomoćnih legionara, 19 pretorijanaca, 6 pomoćnih legionara na probi, 3 aktivna legionara na probi, 7 laičkih adjutora i 2 duhovna adjutora.

U protekloj godini Kurija "Bezgrešno začće" - Zadar imala je svoje redovite sastanke prvog ili drugog utorka u mjesecu u prostorijama Župnog ureda crkve Sv. Šime u Zadru. Sastancima je redovito prisustvoao duhovnik Kurije mons. Šime Perić, dužnosnici Kurije i dužnosnici prezidija.

Naša Kurija proslavila je ACIES - glavnu godišnju svečanost ML - 30. ožujka 2008. godine u župi Sv. Ante Padovanskog - Smiljevac. Proslavi se odazvalo oko 200 legionara naše Kurije. Misno slavlje, u koncelecijaciji sa župnikom don Mladenom Kačanom, predvodio je naš duhovnik mons. Šime Perić. U nagovoru je podsjetio na važnost obnove posvete BD Mariji.

Duhovnu obnovu za aktivne i pomoćne legionare naša Kurija imala je 31. svibnja 2008. godine u crkvi Sv. Nediljice u Vrani. Duhovnoj obnovi prisustovalo je stotinu legionara iz svih prezidija naše Kurije. Duhovnu obnovu predvodio je duhovnik mons. Šime Perić u koncelecijaciji sa mjesnim župnikom don Šimom Šindija. Naglasio je da je ljubav prema bližnjima na poseban način ukorijenjena u duši Marijinih legionara.

25. lipnja 2008. godine aktivni i pomoćni legionari hodočastili su u Gospino svetište Trsat u Rijeci. Hodočastilo je oko 150 legionara iz svih prezidija naše Kurije. Posjetili smo i katedralu Sv. Vida i svetište Gospe Lurdske (kapucinsku crkvu).

Pet aktivnih legionara naše Kurije su išli u Legijsku školu u Gospino svetište - Vepric, 19. i 20. rujna 2008. godine, kojaje zbog velikog požara oko svetišta bila prekinuta.

11. listopada 2008. - 150 legionara naše Kurije su hodočastili u Gospino svetište u Sinju. To je bilo hodočašće svih legionara Hrvatske.

7. prosinca 2008. godine u crkvi Sv. Roka u Bibinjama - Kurija je održala Prosinaču svečanost. Na prosinačkoj svečanosti sudjelovalo je 200 legionara naše Kurije. Domaćin je bio don Josip Radojica Pinčić. Svečanost je započela svetom krunicom i leg. molitvama, te nagovorom duhovnika mons. Šime Perića, a potom su legionari uz AGAPE nastavili druženje u duhu zajedništva i ljubavi.

Što se tiče daljnjeg širenja mi radimo na osnivanju prezidija u Galovcu, Vrani, Polači, Pakoštanima i Obrovcu. Molim se na tu nakanu.

Ugašen je prezidij "Mala Gospa" - Obrovac zbog starosne dobi i bolesti dužnosnika.

Imamo u planu osnovati novi prezidij u Obrovcu s mlađim legionarima.

Prema predanim izvješćima rezultati legijskog rada Kurije za 2008. godine su slijedeći:

- molitvenih sastanaka - 369
- posjeta samostalno - 212
- posjeta u paru - 876
- opomena na psovku - 64
- sakramenti nakon dužeg vremena - 10

- sakramenti nakon posjeta - 11
- bolesničko pomazanje - 41
- ispovijedi - 171
- krizma - 5
- krštenje - 3
- vjenčanja - 1
- upis u pomoćne legionare - 39
- saniranih brakova - 3
- obraćenja - 9
- poticaji na sakramente - 8
- povratak na vjerske dužnosti - 18
- upis u Apostolat molitve - 4
- pričesti - lt GG

Kratki izvještaj o mjestima, načinima i sredstvima rada apostolata.

Legionari apostolate pretežno obavljaju u obiteljskim domovima gdje posjećuju starije, nemoćne, bolesne, invalidne osobe, ovisnike o alkoholu; drogi, samce, mlađe obitelji, štíčenike domova za starije i nemoćne osobe, pacijente u bolnicama, djecu u vrtićima i djecu s poteškoćama u razvoju. Legionari u apostolatima dijele Gospine čudotvorne medaljice, Krunice i vjerski tisak. Cilj apostolata je ublažiti boli i patnje ljudi, donijeti malo utjehe i radosti potrebitim osobama, tješiti ih i poticati na sakramente i na kraju obraćati ljude za Isusovo kraljevstvo preko Marije. Legionari se trude i daju sve od sebe za bližnjega.

Sestra Ivanica Baričić izabrana je za tajnicu Kurije tajnim glasovanjem - 8.travnja 2008. godine.

Sestra Rosa Colić je izabana za predsjednicu Kurije - drugi mandat - tajnim glasovanjem 11. studenog 2008. godine. Sestra Liljana Jukić izabrana je za dopredsjednicu Kurije - 2. mandat tajnim glasovanjem - 11. studenog 2008. Sestra Marija U glešić izabrana je za blagajnicu Kurije - 2. mandat tajnim glasovanjem - 2. prosinca 2008. godine.

Duhovnik

Mons. Šime Perić

Predsjednik:

Tajnik:

s. Ivanica Baričić

Marijina legija - Kurija "BEZGREŠNO ZAČEĆE" ZADAR

1. Mjesečni sastanak Kurije
2. Posjet prezidijima
3. Proslava Aciesa za Blago'vijest 2009.
4. Jednodnevna duhovna obnova
5. Hodočašće u jedno Gospino svetište
6. Prosinačka svečanost
7. Širenje Marijine legije u novim župama naše nadbiskupije

Duhovnik:
Rosa Colić

T.ajn

.ik. Q,.. ..:

Ivanica Baričić
Mons. Šime Perić

Marijina legija - Komicij Bezgrešno Srce Marijino Zadar

Marijina legija - Komicij *Bezgrešno Srce Marijino* Zadar
Izvešće o radu Marijine legije za 2008. godinu

Zadovoljstvo nam je dostaviti Vam izvješće o radu Marijine legije Komicija *Bezgrešno Srce Marijino* Zadar za proteklu 2008. godinu. Također Vam dostavijamo raspored sastanaka i ostale aktivnosti Komicija u 2008. godini.

Poznato Vam je da nakon više od 50 godina djelovanja Marijine legije u Hrvatskoj, u jubilarnoj godini Lurdskih ukazanja, u desetoj godini proslave proglašenja Alojzija Stepinca blaženim i najzaslužnijeg za dolazak ML u Hrvatsku, Koncilij ML donio je odluku da Hrvatska postaje Regija. Tim činom Komicij Zagreb podignut je na stupanj Regije kojoj je povjerena skrb o radu ML na području cijele Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine.

Povodom toga biti će proslava utemeljenja Regije Zagreb dana 28. ožujka 2009. godine u 11 sati u Zagrebačkoj katedrali. Svečano bogoslužje predvodit će Uzoriti kardinal Josip Bozanić. Poziv za proslavu poslat će mo Vam naknadno.

Također Vas napominjemo na naš dogovor da nam upriličite sastanak na kojem će biti prisutni dužnosnici Komicija Zadar, Kurije Zadar i duhovnici.

Zahvaljujemo Vam na Vašoj otvorenosti i velikodušnom podupiranju ML u našoj Nadbiskupiji.

Bog Vas blagoslovio!

U Zadru, 04. veljače 2008. godine

Predsjednik Komicija Mira Barišić

Comitium Legionis Mariae

Marijina legija - Komicij *Bezgrešno Srce Marijino* Zadar

Trg svete Stošije, HR - 23 000 Zadar

Izvešće o radu Komicija *Bezgrešno Srce Marijino* Zadar za razdoblje siječanj - prosinac 2008. godine

Komicij "*Bezgrešno Srce Marijino*" u 2008. godini birao je novog predsjednika i dopredsjednika. Božjom Providnošću za predsjednika izabrana je sestra Mira Barišić a za dopredsjednika sestra Mira Marđetko. Duhovniku Komicija don Mariju Soljačić, koji je imenovan od Oca Nadbiskupa na pet godina, u kolovozu 2008. je istekao mandat, te čekamo produljenje. Don Marijo Soljačić i dalje obavlja dužnost Duhovnika. Tajnik je i dalje sestra Stana Serdarević, a blagajnicu sestru Antoniju Marčelić zbog porođiljnog i bolesti muža privremeno zamjenjuje brat Miroslav Pandža.

Komicij je osnovao dva nova prezidija u gradu Pagu (svetištu Gospe od staroga grada) i Povijani (otok Pag) nakon šest mjeseci stalnog praćenja predsjednice i dopredsjednice. Zahvaljujući našoj Nebeskoj Majci Mariji ustrajali smo, nismo odustali i put po tmju postao je put Marijine vojske, jedan prezidij *Gospa od*

Zdravlja Poveljana ima 21 legionara, a drugi prezidij *Gospa od Staroga Grada* Pag 13 legionara uz stalno prisustvo časne sestre i duhovnika koji su i adjutori. Za napomenuti je i to da u Pagu od osnivanja ML legionari svaki dan predvode krunicu u Crkvi prije Mise. U župi Kožino dvije sestre su bile više puta u nadi da će se izabrati dužnosnici no nažalost nismo uspjeli jer su dolazile samo 2-3 sestre. U župi Petrčane osnovan je prezidij *Gospa od Brze pomoći* tijekom mjeseca srpnja i od samog početka rad je praćen od strane predsjednice i dopredsjednice Komicija.

Tijekom 2008. godine Komiciju je izravno bilo pripojeno 13 prezidija i to: *Bezgrešno začće BDM* Puntamika, *Uznesenje BDM* Belačuža, *Gospa Lurdska* Vir, *Gospa od Ružarija* Preko, *Uznesenje BDM* Ugljan, *Gospa Fatimska* Bili Brig, *Bezgrešno Srce Marijino* župa Presvetog Srca Isusova, *Kraljica Milosti* Ražanac, *Gospa od Jasenova* Vrsi, *Gospa od Zdravlja* Povijana, *Gospa od Staroga Grada* Pag, *Gospa od Zečeva* Nin, *Gospa od Brze pomoći* Petrčane.

U dogovoru sa duhovnikom Komicija i Kurije Bezgrešno začće BDM Zadar i na traženje prezidija *Gospa Fatimska* Bili Brig prešao je u Kuriju iz razloga što je duhovnik Kurije i duhovnik tog prezidija. U prezidiju u Ninu svećenik je dao pristanak za osnivanje prezidija, ali svojom pasivnošću i nezainteresiranošću dosta je otežavao rad i duhovni rast. Ostale su samo dvije sestre i svaki tjedan na sastanke su dolazile još dvije sestre iz prezidija Vir da bi prezidij oživio. I kako nije bilo nikakvih pomaka godinu dana na sastanku Komicija u rujnu je odlučeno da se taj prezidij stavi u mirovanje. Nažalost i prezidij u Petrčanima stavljen je u stanje mirovanja na zah(jev duhovnika tog prezidija. Šest sestara su pripojene prezidiju Vir kao molitveni članovi. Gledajući očima naše Majke Marije sva ova događanja ne smatramo neuspjehom već odgođenim uspjehom. Vjerujemo da je Gospodin po našem trudu posijao ono sjeme koje će iskljati, izrasti i donijeti rod stotruki.

Nakon godinu dana osnutka u prezidiju u Ražanca također smo imali problema jer su ostale samo dvije sestre. Šest mjeseci svaki tjedan na sastanak su dolazile dvije sestre iz prezidija Vir da bi prezidij opstao. Hvala Bogu, našoj Nebeskoj Majci Mariji i podršci duhovnika prezidij je dobio još dva nova člana tako da rad obavljaju samostalno bez pomoći drugog prezidija.

Komicij na kraju 2008. godine u 10 prezidija, direktno pripojenih, ima 93 djelatna člana s obećanjem, 8 djelatnih članova na probi, 278 pomoćnih legionara, 20 pomoćnih legionara na probi. Komicij ukupno broji 399 članova, od toga je 18 pretorijanaca, 8 laičkih adjutora, 2 duhovna adjutora.

Komicij održava svoje sastanke jedanput mjesečno na kojima su prisutni dužnosnici Kurije *Bezgrešno Začće BDM* Zadar, te svaki četvrti mjesec sastanku su nazočni dužnosnici Kurije *Majka Crkve* Split. Na ovim sastancima redovito je nazočan duhovnik don Mario Soljačić.

Dužnosnici Komicija su tri puta u 2008. godini išli na sastanak Senata u Beč. Na 698. sastanku Austrijskog Senata ML, od 18. listopada 2008. godine, Koncilij ML donio je odluku kojom je Komicij *Posrednica svih Milosti* Zagreb uzdignut u više Vijeće Regiju. Ovom odlukom Regija će nadzirati rad Kurije u Ljubljani, Kurije u Sarajevu, te svih Komicija i Kurija u Hrvatskoj. Izvješća o svom radu Regija ubuduće podnosi izravno Konciliju u Dublinu. Da bi se olakšala suradnja, Koncilij u Dublinu imenovati će korespondenta za Hrvatsku. Senat je zahvalio svim hrvatskim službenicima koji su dolazili na sastanke. Iako se više nećemo sastajati, oni će nas čuvati u srcu kao roditelji kad im dijete odraste i odlazi od kuće.

Prvi sastanak Regije održan je 13. prosinca u Zagrebu u prostorijama Nadbiskupskog duhovnog stola na Kaptolu. Na sastanku su sudjelovali dužnosnici Komicija Zadar, Komicija Osijek, Kurije Zagreb, Kurije

Dugo Selo, Kurije Sisak, Kurije Podravske Sesvete, Kurije Ljubljana i Kurije Sarajevo uz prisutnost devet duhovnika.

- 29. ožujka Komicij je proslavio Acies u župi Presvetog Srca Isusova u Zadru. Ovom slavlju bili su nazočni brojni radni i molitveni članovi.

- 26. travnja održana je duhovna obnova u Franjevačkom samostanu u Karinu za djelatne članove legije.

Komicij je organizirao Legijsku školu u Marijanskom svetištu Gospe Lurdske u Vepricu (Makarska) od 19. - 21. rujna. Prisutno je bilo 33 legionara zajedno sa duhovnikom Komicija don Mariom Soljačić. Legijska škola planirana je tri dana no zbog požara koji je izbio u noći legionari su morali napustiti svetište. Ono što smo planirali naučiti u tri dana Marija nas je naučila u jednom danu i kada smo s Njom svaku neizvjesnost pobjeđujemo. I samo Marijinim zagovorom svetište je ostalo netaknuto.

11. listopada na razini Hrvatske Marijina legija organizirala je zahvalno hodočašće u svetište Čudotvorne Gospe Sinjske kada je iz naše Nadbiskupije hodočastilo oko 300 legionara. Ovo veličanstveno koncelebrirano Misno slavlje predvodio je duhovnik Komicija (Regije) Zagreb prečasni dr. Stanislav Vitković, a koncelebrirali su don Marijo Soljačić, mons. Šime Perić, don Pave Điko i vlč. Blachomir Prucha.

04. prosinca u Vrsima smo proslavili Prosinačku svečanost (uoči Bezgrešnog Začeca) za sve djelatne i pomoćne članove Marijine legije iz prezidija koji su direktno pripojeni Komiciju. Prisutno je bilo oko 120 legionara. Svečanost je započela u Crkvi legijskim molitvama i molitvom krunice. Bili su prisutni duhovnici don Tihomir Vulin kao domaćin, don Damir Juričin i don Ivan Babjak. Nakon predivnog nagovora duhovnika don Tihomira Vulin druženje je nastavljeno u dvorani. Don Damir je svojom svirkom i pjesmom uveličao zajedništvo legionara.

Dužnosnici Komicija i za to određeni iskusniji legionari prate rad postojećih prezidija. Na ovim posjetima potvrđeno je da se apostolati ispravno obavljaju. Apostolat legionari obavljaju većinom u svojoj župi posjećujući obitelji različite životne dobi i potreba. Uz to posjećuju štićenike domova za odrasle, bolesnike u bolnicama, djecu s posebnim potrebama, bolesnike psihijatrijske bolnice na Ugljanu. U dva prezidija obavlja se apostolat od vrata do vrata. Kod ovih posjeta legionar nastoji svaku dušu oduševiti za Boga. Potičemo sve na sakramentalno življenje. Molimo za njih, kada je to moguće, molimo sa njima. Kada je potrebno obavjestimo svećenika da podjeli svete sakramente. Uz to dijelimo krunice, čudotvorne medaljice Majke Božje, duhovni tisak. Vođeni Duhom Svetim i pod Marijinim plaštem u apostolatu imamo obraćenja, svetih ispovjedi, svetih pričesti, krštenja, sakramenata ženidbe, bolesničkih pomazanja, saniranih brakova, povrata na vjerske dužnosti, upisa u apostolat molitve.

U ovoj godini nisu se ispunila sva naša nastojanja oko širenja Marijine legije. Tiha patnja nam je neostvareni plan da se ide u apostolat u đački i studentski dom za osnivanje omladinskih prezidija, kod zatvorenika, te da predstavimo Marijinu legiju u katedrali Svete Stošije. U Dubrovačkoj biskupiji nažalost nismo imali nikakvih pomaka jer se čeka dozvola od našeg Oca Nadbiskupa. Molimo se i utječemo Majci Božjoj da nam se njenom pomoći i ovdje otvori put kako bi posijali sjeme Riječi Božje onima koji je trebaju.

Uz praćenje rada prezidija koji su izravno pripojeni Komiciju, te nastojanja oko širenja Marijine legije, dužnosnici Komicija nadziru rad još dviju Kurija i to Kurije Bezgrešno Začeca Zadar i Kurije Majka Crkve

Split. Svaku od Kurija se posjeti dva puta kroz godinu da se utvrdi ispravnost u radu i apostolatu.

Kurija Bezgrešno Začće Zadar ima 10 prezidija u kojima ima 73 aktivna legionara, 5 aktivnih na probi, 361 pomoćna legionara, 2 pomoćna na probi. Od toga 1 laički adjutor, 3 duhovna adjutora i 11 pretorijanaca. Kurija ukupno broji 441 člana. Tri prezidija su osnovala i vode po jednu Nazaretsku Grupu.

Kurija Majka Crkve Split vodi 12 prezidija (2 prezidija Šibenske biskupije). Ukupno djelatnih i molitvenih članova ima 486. Vode 2 omladinska prezidija, 1 Nazaretsku grupu i 4 molitvene zajednice.

Tajnik Komicija:

Predsjednik Komicija:

Duhovnik Komicija:

s. Stana Serdarević

s. Mira Barišić

Don. Mario Soljačić

HRVATSKO KATOLIČKO LIJEČNIČKO DRUŠTVO ZADAR

Jf1(J:.q)- poaružnka Zatfa,. već 13godina redovito i aR.#vno f(jefuje fi.roz susrete, du/iovrrre o61WVe i predavanja .Znamo da su među (judima prisutni izazovi razrre vrste ,a pose6ice rregativni utjecaji na mfade (jude ,jer je ovo svijet apsurdnili pravila, mi {atoEičRj {iječnici nastojimo dati svoj doprinos istini i f(jet1Jtvomoj fi.rščansRgj (ju6avi..

Protel({a je godina 2008 ,za nas fW,to{ičkf {iječnikf zadarskf podružnice 6ifa jedna od težili godina, fW,Rg z6ol1 akJ:uaEnili pro6fema u zdravstvu i uopće u društvu ,a pose6ice jer smo već sredinom godirre ostafi 6ez našeg duliovnog asistenta fra }Indrije (}JifofW,pića Rgji je z60g svojili vefiRjli o6veza morao nas napustiti. Ipa{i pored svili tili pro6fema uspjefi smo rea{izirati predviifene pfanove za tu godinu

V svom radu nastojafi smo l(g.o i uvijek{ svojom st1UČnom pomoći i srcem (}Jožjeg f(jeteta 6iti 1(ristovi svjedoci. :Nastojimo svojom stručnom pomoći i srcem (}Jožjeg f(jeteta 6iti 1(ristovi svjedoci. V ovom vremenu fW,da su napadnuti stupovi života i društva, smo se mu{tidiscipfinarno povezaafi da 6i pomogfi zdravlju o6ite(ji !(pjaje sitno ugrožena, na više načina nastojafi smo prepoznati aRJua{ni pro6fem i preventivno f(jefovati (}Jržimo da je važan dio našega posfanja fW,o fW,toEič!(pg fiječni{a u vremenu Rgje nam je darovano od gospodina, pomoći (judima {oji nose ratrre rarre na duši i tijefu ,te se naša pomoć tim (judima i njiliovim cijefim o6ite(jima po/i.gzafa /i.go f(jet1Jtvoma.

St1UČno-medicins{u pomoć p1Užamo na svojim radnim mjestima i onf(je gf(je to život pred nas postavlja, nastojeći to činiti uduliu fi.9ji pri{iči /i.gtoEičfi.9m fiječni{u, živeći i štiteći etič/i.g načefa fi.9ja zastupamo. CJ7'itom je vrlo 6itno nagfasiti da štitimo (ju1fsRg dostojanstvo od prirodnog začća do prirodrrre smrti Svjesni smo da smo od (}Joga oca primifi život {ao dar i da nam je doći sa svim svojim f(jefima pred rice :Njegovo. (}Jorimo se protiv svega što vrijeifa (}Jožji nadnaravni inaravni poredaR:.

}JRjivno smo učestvovafi na međunarodnom Rngngresu fi.9ji je organiziran u povodu 40-te o6ljetnice encilifikf J[umanae vitae pape Cl'avfa VI,a održan je u Zadru od 28. do 30.studenog 2008 god. na

temu J[umarre vitae za sva vremena: LjutfsfW, spo{nost življenja u vefifi.9dušnosti i raz6oritosti

V mjesecu prosincu {oji je progfašen :Mjesecom 6or6e protiv droge a~ivno smo se uk..{jučili ,a

učestvovaf i na otvorenoj tri6ini u mjestu PreRg te je naša 6fanica (})ruštva održafa predavanje na temu <&)roga -mit ifi stvarnost «..

:Na oso6it na6in prosfavifi smo (}Jan državnosti CR.qJu6fikf J[rvatskf - susretom fW,tofi6Rjli Cije6ni6W, pod1UŽnica Spfita ,ši6eni6W, i Zadra, izfetom u naciona{ni pat{1(rf(g: .Svetu :Misu sfavifi smo na oto{u Visovcu u visova6Rgj cr/(pi gospe od}lmfefa.,a sa nama su 6ifi i 6fanovi našili o6ite(ji

Prate6i fiturgijs{u godinu nastojimo živjeti životom /i.gtoEi6fi.9g Cife6ni{a. }l~ivno smo nazo6ni svim dogatfanjima i susretima u našoj 6is{upiji % su :

(}Jfagdan Sv. Stošije i Sv šime ,Rgji su zaštitnici našeg grada

(}Jan žwota

(}Jan 6ofesni6W, - gospa LurdSfW,

Q)u/iovuz o6nova u /(grizmi

Svi6anjsR! po6ožnosti

Q)u/iovuz o6nova u 1(fasnom za sve pOl{ružnice J-fl(j:ID-a

(I)evetnica i du/iovuz o6nova uo6i 6fagdana sv. Prane, te prostava 6fagdana sv. Prane

ListopadSR! po6ožnosti

C1'rosfava 6fagdana sv. LuR!, zaštitnikg lije6nikg

Slijedili smo programe posjeta ;Marijasn{im svetištima

za 6fagdan qospe quatfa{upskJ - zaštitnice nerotfene t(jece (12. prosinca) u kgpeli Op6e 6o{nice Zadar sa 6o{ni6l(jm kgpetanom stavili smo sv. ;Misu, a zatim smo imali ttanjanje pred CRresvetim o{tarsl(jm sak.r'amentom s razmatranjem rije6i Sv. CRisma.

Q)u/iovuz o6nova u (I)oša66u pod nazwom Susret u }ldventu

P.dukgtivna t(jetatnost tatofi6l(jli lijelnikg višestruk je. :Našim znanstvenim raaovima akJivno smo nazo6ni u raau JfLZ-a, tongresima i strulnim susretima u zem(ji i inozemstvu. Svi 6fanovi Jfrvats/(gg kgtofi6/(gg društva ujedno su i 6fanovi Jfrvats/(gg flje6ni6/(gg z6ora, JfrvatsR! lije6ni6R! /(gmore i Jfrvats/(gg lije6ni6/(gg sinaJkgta, što potvriluje 6injenicu da sut(jefujemo u raau ovifi institucija.

Svili ovifi godina organizirali stru6na predavanja /(gja imaju intert{tSciplinami pristup. CRredavanja su 6odovana oa strane JfrvatsR! lije6ni6R! tomore. Ove godine nismo imali goste predavale jer su nam nel(j ottaza6i,ali smo zato mi držali predavanja i 6ili gosti predava6i,

6fanovi naše podružnice držali su predavanja u :Jf1(V9d.N'-u s tojima do6ro surailujemo, te na otvorenim predavanjima u qraau i na Sveu6ilištu. 6fanovi našeg društva ta/(giler drže predavanja na zaru6ni6tim te6ajevima i pripremama za trizmaniR!.

qfetfe R.,aritativne t(jefatnosti nastojimo pre/(g župa sut(jefovati u a~jama naše

:Nad6isR.,upije.

I u ovoj 2009 godini nastojat 6emo da naš rad 6utfe što pfodonosniji, uduliu

l(ptoCi6/(gg na~ i u poslušnosti l(ptoCi6/(gj C~ V tijetu su pripreme za predavanje «Lije6nici u (I)omovins/(gm ratu « /(gje 6e održati naši eminentni profesori iz Splita, te predavanje na temu 6uvari žwota, O6itefj kgo vrednota ,a pose6an nagfasatdati 6emo zfostav{janju u o6itefji .Sve teme se teme{je na znanstveno-meau:ins/(gm i teofoš/(gm pristupu. .I ove godine naši danovi 6iti 6e gosti

predava6i u d"lJim podružnicama podružnici, te gosti predava6i :Jf1(V:MST-u. Sw(jefovat 6emo aR.,tivno

na goatšnjoj sR.,upštini :Jf1(DD-a i predavanjima u qospiću.

(J)uliovni život slijedit će crk;penu godinu. Imat ćemo du/iovne o6nove R.,ao i do sada u 1(fasnom u organizaciji naše sreatšnjice iz Zagre6a. cpfipremamo susrete sa /(gfegama i čtanovima iz drugili podružnica.

:Naš doM C130g nas po našoj profesiji često stavlja na dramatične postaje i rastrožja mnogili {jutfsl(jli života" ZalivaCujemo mu za sve darove toje nam daje .:Nekg nam riječi Sv. CJ>išma." »}l/(g !ioćeš u život ući ,čuvaj zapovijedi /» nepreR.,idno odzvanjaju u STCU i razumu.

Cl'ose6nu zaliva{nost izražavamo našem nad6isR.,upu mons.Ivanu CITEMfi i generalnom vikgru mons.Ivanu;Mustaću, t(jefatnicima :Nad6isR.,ups/(gg sjemeništa Zmajević,te svim svećenicima zadarskI nad6isR.,upije R.,oji su nam uvijeR.,6iCi potpora u raau i duliovnoj izgraanji.

Ž U P A	BROJ	BROJ	Broj	K R Š T E N I				BROJ	BROJ	V J E N Č A N J A				CRKVENI SPROVODI		
	KATOLIKA	STANOVNIKA	OBITELJI	UKUP.	O	1.-7.	7...	PRIČEST	KRIZMA	UKUPNO	ATOLIČK	MJEŠĆ	RAZB	Ukupno	Proviđ.	eproviđ
BANJ	140	151	55	2	1	1								5	2	3
BARBAT	550	560	121	2	2			4	7	2	2			6	3	3
BENKOVAC	4090	5500	800	46	41	4	1	74	61	17	17			15	9	6
BIBINJE	3887	3901	756	58	56		2	41	55	20	20			34	25	9
BIOGRAD Sv.IVAN	1320	1336	319	20	15		5	24	26	8	8			10	2	8
“ Sv.STOŠIJA	4000	4100	1100	52	50	2		46	38	32	28	1	3	29	9	20
BOKANJAC	2400	2500	750	30	26	1	3	28	28	8	8			11	2	9
BOŽAVA	140	140	70	1	1					1	1			2	2	
BRBINJ	70	73	41											5	4	1
BRGULJE	57	58	33							1	1					
BRIŠEVO	667	673	180	6	5	1		4		3	3			3	1	2
BRUŠKA	119	119	44	2	2			1		2	2			7	4	3
CRNO	460	495	155	3	2	1			13	2	2			5	2	3
DIKLO	1475	1510	442	13	11	1	1	20	22	3	3			21	8	13
DINJIŠKA	280	285	105	3	3					2	2			4	3	1
DOBROPOLJANA	237	239	69	1	1									5	3	2
DRAČEVAC NIN.	242	242	71	2	2			5		1	1			2	2	
DRAČEVAC ZAD.	204	220	56	7	7				9	2	2			1		1
DRAGE	870	879	214	15	14	1		8		4	4			6		6
DRAGOVE	30	30	20											1		1
ERVENIK	18	83	4	2	2											
SV. FILIP I JAKOV	1500	1577	557	18	17	1		19		9	9			17	9	8
GALOVAC	1181	1188	340	15	15			17	34	4	4			17	14	3
GORICA-RAŠTANE	1801	1803	499	23	15	4	4	22	34	9	9			25	14	11
ISLAM LATINSKI	665	678	211	5	5			9		5	4		1	11	4	7
IST	158	159	86											4	4	
JASENICE	1040	1042	370	20	20			15		9	9			17	7	10
KALI	1640	1771	520	17	14	2	1	22		10	10			41	17	24
KARIN	800	900	200	5	4	1		13	33	2	2			2		2
KISTANJE	1240	2600	258	19	15	4		38	21	3	3			6	6	

Ž U P A	BROJ	BROJ		K R Š T E N I				BROJ	BROJ	V J E N Č A N J E				CRKVENI SPROVODI		
	KATOLIKA	STANOVNIKA		UKUP.	O	1.-7.	7.	PRIČEST	KRIZMA	UKUPNO	ATOLIČK	MJEŠO	RAZB	Ukupno	Proviđ.	eproviđ
KOLAN	670	685	147	3	3			7	15	4	4			15	7	8
KORLAT	303	315	82	7	7			2	5	5	3		2	1		1
KOŽINO	677	764	226	11	8	1	2	9	2	2	2			7	6	1
KRUŠEVO	870	950	350	13	12		1	10		6	4	2		18	13	5
KUKLJICA	587	624	215	5	4	1		3						25	14	11
LUKA	118	118	45	1	1									3	3	
LUKORAN	419	426	168	4	4				8	4	4			13	3	10
LJUBAČ	520	522	150	5	5			3		2	2			6	2	4
MALI IŽ	133	175	47						2					10	2	8
MEDVIĐA	130	130	43	3	2	1		1						6	2	4
MOLAT	81	85	66							1	1			7	6	1
MRLJANE	248	251	66	3		1	2			1	1			4	2	2
MURVICA	807	822	220	17	16	1		19		5	5			12	5	7
NADIN	397	397	155	8	8			3	7	4	4			6	3	3
NEVIĐANE	349	365	120	1	1									7	2	5
NIN	1515	1520	481	22	19	2	1	18		11	10	1		22	16	6
NOVIGRAD	833	838	284	11	11			11						19	8	11
NUNIĆ	58	85	20	1	1									3	3	
OBROVAC	1200	1280	340	5	3	2		12		2	2			3	1	2
OLIB	126	130	40											5	2	3
PAG	2300	2500	7030	27	27			19		11	11			39	21	18
PAKOŠTANE	2161	2174	538	28	24	3	1	28	79	9	9			20	14	6
PAŠMAN	263	266	85	9	9			8		1	1			5	2	3
PERUŠIĆ	1002	1010	300	12	11	1		13		4	4			21	12	9
PETRCANE	520	584	188	2	2			6		3	3			9	5	4
PLOČE	1860	1895	563	34	31	3		29	20	10	9	1		7	4	3
PODGRADINA	635	650	185	9	9			10		8	7	1		6	2	4
POLAČA	1200	1250	320	16	15		1	19		7	7			17	6	11
POLIČNIK	1530	1530	391	15	15			14	31	4	4			18	7	11
POLJICA	691	880	189	7	7			16		6	6			8	3	5

[illegible]

[illegible]

bl.dn. parice
1.

[illegible]

bl.dn.	parice
--------	--------

<i>1.</i>	
-----------	--

*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
	*
*	*
*	*
*	*
*	*
	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*

* bl dnev.	* parice
---------------	-------------

1.

*	*
*	*
*	*
	*
*	*
*	*
*	*
	*
*	*
	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
	*
*	*
	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
	*
*	*
*	*

*	*
bl.dn.	parice
1.	
	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*
	*
*	*
*	*
	*
*	*
*	*
*	*
*	*
*	*

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 3-4/2009.
ožujak-travanj

GODINA MLADIH

IZDAJE:

Nadbiskupski ordinarijat Zadar
J. Biankinija 2, 23000 Zadar
tel. 023/208-650, 208-653;
faks: 208-640;
e-mail: vjesnikzadnadb@net.hr

ODGOVARA:

Mons. Ivan Pređa,
nadbiskup zadarski

UREDNIŠTVO:

**Mons. Ivan Mustać, don Josip
Lenkić, prof. Ines Grbić, prof.
Livio Marijan, mons. Rozario
Šutrin**

FOTOGRAFIJE:

Ines Grbić i don Srećko Petrov

RAČUNALNI SLOG:

Livio Marijan

TISAK:

MEDIA Zadar

Ovaj broj ušao je u tisak 9. veljače 2009.

Na koricama: Kržni put mladih Zadarske nadbiskupije, 21. ožujka 2009.

Svete žene na praznom Kristovom grobu, Antifonar "F", nepoznati minijaturist, kraj XIII. st.

Zadar, Sv. Frane

NADBISKUPOVA USKRSNA ČESTITKA

Petar tada prozbori i reče: "Mi smo svjedoci svega što on učini u zemlji judejskoj i Jeruzalemu. I njega smakoše, objesivši ga na drvo. Bog ga uskrisi treći dan i dade mu da se očituje- ne svemu narodu nego svjedocima od Boga predodređenima - nama koji smo zajedno s njim jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih. On nam i naloži propovijedati narodu i svjedočiti: Ovo je onaj kojega Bog postavi sucem živih i mrtvih"(Dj 10, 39-42).

Draga braćo svećenici, i redovnici, drage sestre redovnice, draga braćo i sestre, Kristovi vjernici,

Svjedočenje apostola o Kristovu uskrsnuću iz činjenice prazna groba i osobnih susreta s njim, ulazi u temelje Crkve koja već gotovo dvije tisuće godina naviješta taj događaj svim narodima svijeta. Naviješta ga, svjedoči i živi također mnoštvo vjernika i u našem vremenu.

U riječima apostola Petra sadržan je bitni navještaj o Isusu Kristu. On je, pomazan Duhom Svetim, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao. Prošao je kroza smrt. Pobijedio ju je svojim uskrsnućem i udario temelje poslanju apostola koji su zaduženi naviještati Isusa Krista uskrsloga, svjedočeći da je on taj koji drži konačni sud o svijetu.

Iz činjenice Kristova uskrsnuća rađa se novi poziv za čovjeka: težiti za onim što nadvisuje zemaljsko, kako nas potiče apostol Pavao. To se u prvom redu odnosi na kršćanina koji po uskrsnuću zadobiva sinovstvo Božje tako što sudjeluje na samoj božanskoj naravi.

Takav novi način kršćaninova života potvrđujemo svojim zalaganjem za pobjedu ljubavi nad mržnjom. Postajemo tako osjetljivi za brojne nevolje koje pogađaju današnjeg čovjeka, u našoj obitelji, u našoj sredini, u našem društvu, u svijetu uopće. To je u stvari unošenje Kristova pobjedničkog duha u svijet. Našim zalaganjem uskrsli Krist postaje nazočan u svim ljudskim kušnjama sve do same patnje i smrti.

Svima vama, draga braćo svećenici, redovnici, sestre redovnice, dragi bogoslovi i sjemeništari, draga braćo i sestre, vjernici Zadarske nadbiskupije i vama ljudi dobre volje, želim radošću i mirom ispunjen Uskrs!

✠ Ivan, nadbiskup

SVETA STOLICA

Poruka pape Benedikta XVI. za 43. svjetski dan sredstava društvene komunikacije

Nove tehnologije, novi odnosi. Promicati kulturu poštivanja, dijaloga i prijateljstva

Draga braćo i sestre,

uoči predstojećeg Svjetskog dana društvenih komunikacija, rado vam se obraćam kako bih vam iznio neka svoja razmišljanja o temi odabranoj za ovu godinu: Nove tehnologije, novi odnosi. Promicati kulturu poštivanja, dijaloga i prijateljstva. Naime, nove digitalne tehnologije uvjetuju duboke promjene u modelima komunikacije i u ljudskim odnosima. Te su promjene osobito očite kod mladih koji su odrasli u tijesnom doticaju s tim novim tehnikama komunikacije i lako se snalaze u digitalnom svijetu koji, međutim, često izgleda nepoznat onima od nas, odraslih, koji su morali naučiti shvatiti i cijeniti mogućnosti koje ovaj pruža za komunikaciju. U ovogodišnjoj poruci imam posebno pred očima one koji pripadaju takozvanoj digitalnoj generaciji: s njima bih želio podijeliti neka svoja razmišljanja o izvanrednim mogućnostima novih tehnologija, ukoliko ih se koristi za dublje razumijevanje i učvršćivanje solidarnosti među ljudima. Te su tehnologije pravi dar za čovječanstvo: moramo zato učiniti da se prednosti koje one pružaju stave u službu svih ljudi i svih zajednica, prije svega onih koji su u potrebi i ranjivi.

Zahvaljujući dostupnosti mobilnih telefona i računala, kao i sveudiljnoj prisutnosti i kapilarnosti Interneta, stvoreni su mnogi načini kojima je moguće slati riječi i slike u najudaljenije i najizoliranije krajeve svijeta: sve je to prethodnim naraštajima bilo nezamislivo. Mladi su, na poseban

način, shvatili goleme mogućnosti novih medija u olakšavanju povezivanja, komunikacije i razumijevanja među pojedincima i zajednicama i koriste ih za komuniciranje sa svojim prijateljima, na njima uspostavljaju nova prijateljstva, stvaraju zajednice i mreže, traže informacije i vijesti te iznose vlastite ideje i mišljenja. Ta nova kultura komunikacije donosi mnoge blagodati: obitelji mogu ostati u kontaktu i kada su jedni daleko od drugih, studentima i istraživačima je omogućen lakši i izravan pristup dokumentima, izvorima i znanstvenim otkrićima te mogu, zato, raditi timski s različitih mjesta; pored toga, interaktivna narav novih medija olakšava dinamičnije oblike učenja i međusobnog saobraćanja, koji pridonose društvenom napretku.

Premda zapanjuje brzina kojom su se nove tehnologije razvile u pogledu pouzdanosti i učinkovitosti, njihova popularnost među korisnicima ne bi nas trebala iznenaditi, jer one odgovaraju na temeljnu želju ljudi da jedni s drugima uspostave odnos.

Ta želja za saobraćanjem i prijateljstvom utkana je u samu našu ljudsku narav i ne može se ispravno shvatiti samo kao odgovor na tehnološke novine. U svjetlu biblijske poruke, tu želju treba tumačiti prije kao odraz našeg dioništva u komunikacijskoj i ujedinjujućoj ljubavi Boga, koji od čitava čovječanstva želi učiniti jednu obitelj. Kada osjećamo potrebu približiti se drugim osobama, kada ih želimo bolje upoznati ili pak želimo da drugi nas upoznaju, odgovaramo na Božji poziv – poziv koji

je utisnut u našu narav bića stvorenih na sliku i priliku Boga, Boga komunikacije i zajedništva.

Želja za povezivanjem s drugima i nagon komunikacije, koji su nešto što se u suvremenoj kulturi samo po sebi podrazumijeva, nisu u stvari ništa drugo već suvremene manifestacije temeljnog i konstantnog nagnuća ljudi da se odmaknu od samih sebe kako bi stupili u odnos s drugima. Kada se otvorimo drugima, mi zapravo ispunjavamo naše najdublje potrebe i postajemo potpuniji ljudi. U Stvoriteljevoj smo promisli, naime, stvoreni za ljubav. Naravno tu ne mislim na prolazne i površne odnose, već na pravu ljubav, koja je u samom središtu Isusova moralnog nauka: "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom, svim umom svojim i svom snagom svojom" i "Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga" (usp. Mk 12,30-31). Kada se u tome svjetlu razmišlja o značenju novih tehnologija, važno je promotriti ne samo njihovu nedvojbenu sposobnost da omoguću lakši kontakt među osobama, već također kvalitetu sadržaja koje su one pozvane staviti u optjecaj. Želim potaknuti sve ljude dobre volje, koji djeluju u novonastalom svijetu digitalne komunikacije, da se založe u promicanju kulture poštivanja, dijaloga i prijateljstva.

Zato se oni koji rade na polju proizvodnje i širenja sadržaja koje se prenose putem novih medija moraju zalagati za poštivanje dostojanstva i vrijednosti osobe. Ako nove tehnologije moraju služiti dobru pojedinaca i društva, oni koji se njima koriste moraju izbjegavati da raspačavaju riječi i slike koje su ponižavajuće za ljudsko biće, te zato isključiti sve ono što potiče mržnju i nesnošljivost, obezvrjeđuje ljepotu i intimnost ljudske spolnosti, zloupotrebljava slabe i nevine.

Nove tehnologije također su utrle put dijalogu među pripadnicima različitih naroda, kultura i religija. Nova digitalna pozornica, takozvani cyberspace, omogućuje susresti druge ljude i upoznati

tuđe vrijednosti i tradicije. Takvi susreti, ipak, da bi urodili plodom, zahtijevaju savjesne i ispravne oblike izražavanja kao i pozorno slušanje i poštovanje sugovornika. Dijalog mora biti ukorijenjen u iskrenom i uzajamnom traženju istine, kako bi se podupirao razvoj u razumijevanju i snošljivosti. Život nije puko izmjenjivanje događaja i iskustava: to je prije traženje istine, dobra i ljepote. Upravo zbog toga donosimo svoje odluke, ostvarujemo svoju slobodu i u tome, to jest u istini, dobru i ljepoti, nalazimo sreću i radost. Ne smijemo se dati obmanuti od onih koji jednostavno traže potrošače na tržištu nediferenciranih mogućnosti, gdje izbor u samom sebi postaje dobro, novost se protura pod ljepotu, a subjektivno iskustvo istiskuje istinu.

Pojam prijateljstva doživio je novi zamah u rječniku digitalnih društvenih mreža koje su se javile posljednjih godina. Taj je pojam jedna od najuzvišenijih stečevina ljudske kulture. U našim prijateljstvima i po njima rastemo i razvijamo se kao ljudi. Upravo se zato pravo prijateljstvo oduvijek smatralo jednim od najvećih bogatstava kojima čovjek uopće može raspolagati. Zato treba paziti da se ne banalizira pojam i iskustvo prijateljstva. Bilo bi žalosno ako bi naša želja za održavanjem i produbljivanjem prijateljstava on line bila na štetu raspoloživosti za obitelj, za bližnje i za one koje susrećemo svakoga dana, na radnome mjestu, u školi i slobodnom vremenu. Kada, naime, želja za virtualnim povezivanjem postane opsesivna, to ima za posljedicu da se osoba izolira, prekidajući stvarne socijalne interakcije. To na kraju dovodi do toga da se remeti također odmor, tišinu i razmišljanje koji su nužni za zdrav čovjekov razvoj.

Prijateljstvo je veliko ljudsko dobro, ali bi bilo obezvrjeđeno kada bi ga se smatralo nečim što je cilj samome sebi. Prijatelji se trebaju uzajamno podupirati i bodriti u razvijanju svojih darova i talenata i u stavljanju tih darova u službu ljudske

zajednice. U vezi s tim, pravo je zadovoljstvo vidjeti kako se rađaju nove digitalne mreže koje nastoje promicati solidarnost, mir i pravdu među ljudima, ljudska prava i poštivanje života i stvorenih dobara. Te mreže mogu znatno olakšati oblike suradnje među narodima različitih zemljopisnih predjela i kulturnih okruženja, omogućujući im da prodube zajedničko čovječstvo i osjećaj suodgovornosti za dobro svih ljudi. Morat će se ipak pobrinuti i za to da digitalni svijet, u kojem se te mreže mogu uspostaviti, bude svijet koji je uistinu dostupan svima. Bila bi velika šteta po budućnost ljudskog roda, ako nova komunikacijska sredstva, koja omogućuju brzo i djelotvorno s drugima podijeliti stečena znanja i informacije, ne bi bila dostupna onima koji su već ekonomski i društveno marginalizirani ili ako bi još više produbila jaz koji dijeli siromašne od novih mreža koje se razvijaju u službu informacije i ljudske socijalizacije.

Želio bih zaključiti ovu svoju poruku obraćanjem, osobito, mladim katolicima: pozivam ih da u digitalni svijet unose svjedočanstvo svoje vjere. Predragi, osjećajte svojom obvezom unositi u kulturu ovog novog komunikacijskog i informacijskog okruženja vrijednosti na kojima počiva vaš život! U prvim vremenima Crkve, apostoli i njihovi učenici pronosili su Isusovu Radosnu vijest grčkim i rimskim svijetom: kao što je tada

evangelizacija, da bi bila plodonosna, iziskivala podrobno razumijevanje kulture i običaja ondašnjih poganskih naroda kako bi se dotaklo njihove pameti i srca, tako sada naviještaj Krista u svijetu novih tehnologija predmnijeva njihovo duboko poznavanje kako bi se moglo njima pravilno služiti. Na vama, mladi, koji ste se gotovo spontano suživjeli s tim sredstvima komunikacije, leži posebna zadaća evangelizacije toga "digitalnog kontinenta". Znajte s oduševljenjem preuzeti na sebe zadatak naviještati evanđelje svojim vršnjacima! Vi poznajete njihove strahove i njihove nade, njihova oduševljenja i njihova razočaranja: najdragocjeniji dar koji im možete dati je da s njima podijelite "dobru vijest" o Bogu koji je postao čovjekom, koji je trpio, umro i uskrsnuo da spasi ljudski rod. Ljudsko srce čezne za svijetom u kojem kraljuju ljubav, u kojem se darovi dijele, gdje se izgrađuje jedinstvo, gdje sloboda nalazi svoje značenje u istini i gdje se identitet svakog pojedinca ostvaruje u zajedništvu i ozračju međusobnog poštivanja. Na ta očekivanja vjera može dati odgovor: prenesite to cijelom svijetu! Papa je uz vas svojom molitvom i svojim blagoslovom!

Iz Vatikana, 24. siječnja 2009., na blagdan sv. Franje Saleškog

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za 24. svjetski dan mladih

Pouzdamo se u Boga živoga" (1 Tim 4, 10)

Dragi prijatelji, na iduću Cvjetnicu proslavit ćemo, na dijecezanskoj razini, 24. svjetski dan mladih. Dok se pripremamo za tu godišnju proslavu, s velikom zahvalnošću Gospodinu

ponovno razmišljam o susretu koji je održan u Sydneyu u srpnju protekle godine: bio je to nezaboravan susret, na kojem je Duh Sveti obnovio život

nebrojenih mladih koji su se slili iz svih krajeva svijeta. Veselo blagdansko ozračje i duhovni zanos, koje se iskusilo tih dana, bili su rječiti znak prisutnosti Duha Kristova. A sada smo se zaputili prema međunarodnom skupu na programu u Madridu 2011., koji će imati za temu riječi apostola Pavla: "Ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2,7). Prije toga svjetskog susreta mladih, želimo zajedno proći put formacije, razmišljajući 2009. o riječima svetog Pavla: "Pouzdamo u Boga živoga" (1 Tim 4,10), a 2010. o pitanju mladoga bogataša Isusu: "Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinitim život vječni?" (Mk 10,17).

Mladost – doba nade

U Sydneyu je naša pozornost bila usredotočena na ono što Sveti Duh govori danas vjernicima, a na poseban način vama, dragi mladi. U tijeku zaključne mise, potaknuo sam vas da dopustite da vas On oblikuje da biste bili vjesnici Božje ljubavi, kadri graditi budućnost nade za čitavo čovječanstvo. Pitanje nade je, zapravo, u središtu našega ljudskog života i našega kršćanskog poslanja, poglavito u suvremenom dobu. Svi zamjećujemo potrebu za nadom, ali ne bilo kojom nadom, već čvrstom i pouzdanom nadom, kao što sam istaknuo u enciklici "Spe salvi". Mladost je na osobit način doba nade, jer mladi mnogo očekuju od budućnosti. Kada je čovjek mlad njeguje ideale, snove i planove; mladost je doba u kojem sazrijevaju odluke koje su presudne za ostatak života. Možda je zato to životno doba u kojem se snažno javljaju temeljna životna pitanja: Zašto sam na zemlji? Kojeg smisla ima živjeti? Što će biti od mogega života? Nadalje: Kako postići sreću? Zašto trpljenje, bolest i smrt? Ima li što poslije smrti? Ta se pitanja još snažnije nameću kada čovjek naiđe na prepreke koje se katkad čine nepremostivima: teškoće u studiju, nezaposlenost, nerazumijevanja u obitelji, krize u odnosima s prijateljima ili u postizanju dogovora s bračnim drugom, bolesti ili

nemoć, oskudica kao posljedica trenutačne i raširene ekonomske i društvene krize. Tada se postavlja pitanje: gdje naći i kako održati živim u srcu plamen nade?

U traženju "velike nade"

Iskustvo pokazuje da čovjek ne može vlastitim sposobnostima i materijalnim dobrima osigurati onu nadu za koju ljudsko srce neprestano traži. Kao što sam pisao u spomenutoj enciklici "Spe salvi", politika, znanost, tehnologija, ekonomija i materijalna dobra nisu dostatna da pruže veliku nadu kojoj svi težimo. Ta nada "može biti samo Bog, koji obuhvaća cjelokupnu stvarnost i koji nam može ponuditi i dati ono što, sami svojim silama, ne možemo postići" (31). Eto zašto je jedna od glavnih posljedica zaborava Boga ta da svijet očito luta, što se ogleda u osamljenosti i nasilju, nezadovoljstvu i gubljenju povjerenja, koji se nerijetko pretvaraju u očaj. Božja nas riječ jasno i snažno opominje: "Proklet čovjek koji se uzdaje u čovjeka, i slabo tijelo smatra svojom mišicom, i čije se srce od Jahve odvraća. Jer on je kao drač u pustinji: ne osjeća kad je sreća na domaku" (Jr 17, 5-6).

Kriza nade lakše pogađa nove naraštaje koji, u društveno-kulturnim sredinama lišenim sigurnosti, vrijednosti i čvrstih uporišta, nailaze na teškoće koje na prvi pogled nadilaze njihove snage. Mislim, dragi mladi prijatelji, na brojne vaše vršnjake ranjene životom, uvjetovane osobnom nezrelošću koja je često posljedica obiteljske praznine, permissivnih i slobodarskih odgojnih ponuda te negativnih i traumatskih iskustava. Neki – a njih nažalost nije mali broj – gotovo redovito izlaz vide u otuđujućem bijegu u rizična i nasilna ponašanja, u ovisnost o drogama i alkoholu i u mnoge druge nevolje u koje mladi znaju upasti. Ipak, i u onome koji je zapao u teško stanje jer je slijedio savjete "loših učitelja", ne gasi se želja za pravom ljubavlju i istinskom srećom. Ali, kako navijestiti nadu tim mladim ljudima? Mi znamo da samo u Bogu čovjek nalazi svoje istinsko

ostvarenje. Prvi zadatak svih nas je zato nova evangelizacija, koja pomaže novim naraštajima ponovno otkriti pravo lice Boga, koji je ljubav. Vama, dragi mladi, koji ste u potrazi za postojanom nadom, upućujem iste one riječi koje je sveti Pavao uputio progonjenim kršćanima u tadašnjem Rimu: "A Bog nade napunio vas svakom radošću i mirom u vjeri da izobilujete u nadi snagom Duha Svetoga" (Rim 15, 13). U ovoj jubilejskoj godini posvećenoj Apostolu narodu, u povodu dvije tisućite obljetnice njegova rođenja, naučimo od njega postati vjerodostojni svjedoci kršćanske nade.

Sveti Pavao, svjedok nade

Izložen svakojakim nevoljama i kušnjama, Pavao je pisao svojem vjernom učeniku Timoteju: "Pouzdamo u Boga živoga" (1 Tim 4, 10). Kako se u njemu rodila ta nada? Da bismo odgovorili na to pitanje moramo poći od njegova susreta s Isusom uskrslim na putu za Damask. Savao je tada bio mlad poput vas, imao je oko dvadeset, dvadeset i pet godina, bio je sljedbenik Mojsijeva zakona i odlučan boriti se svim sredstvima protiv onih koje je smatrao Božjim neprijateljima (usp. Dj 9,1). Dok je putovao za Damask da uhiti Kristove sljedbenike, zabljesnula ga je neka tajanstvena svjetlost i začuo je glas koji ga je nazvao po imenu: "Savle, Savle, zašto me progoniš?" Pavši na zemlju upita: "Tko si, Gospodine?" A isti glas odgovori: "Ja sam Isus kojega ti progoniš!" (usp. Dj 9,3-5). Nakon tog susreta, Pavlov se život stubokom promijenio: dao se krstiti i postao apostol evanđelja. Na putu za Damask, on je bio iznutra preobražen ljubavlju Boga kojega je susreo u osobi Isusa Krista. Jednog će dana napisati: "Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. A što sada živim u tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene" (Gal 2,20). Od progonitelja postao je, dakle, svjedok i misionar; osnovao je kršćanske zajednice u Maloj Aziji i Grčkoj, prevalio tisuće kilometara i prošao kroz sito i rešet, sve do mučeništva u Rimu. Sveto to za ljubav Kristovu.

Velika nada je u Kristu

Za Pavla nada nije samo neki ideal ili neki osjećaj, već živa osoba: Isus Krist, Sin Božji. Duboko prožet tom sigurnošću, moći će pisati Timoteju: "Pouzdamo se u Boga živoga" (1 Tim 4,10). "Bog živi" je Krist uskrsli i prisutni u svijetu. On je prava nada: Krist koji živi s nama i u nama i koji nas poziva biti dionicima istoga njegova vječnog života. Ako nismo sami, ako je On s nama, štoviše, ako je On naša sadašnjost i naša budućnost, čega da se bojimo? Kršćaninova se nada dakle sastoji u tome da "čeznemo za nebeskim kraljevstvom i vječnim životom kao za svojom srećom, stavljajući svoje pouzdanje u Kristova obećanja i oslanjajući se ne na svoje sile, nego na pomoć milosti Duha Svetoga" (Katekizam Katoličke Crkve, 1817).

Put prema velikoj nadi

Kao što se jednoga dana susreo s mladim Pavlom, Isus se želi također susresti sa svakim od vas, dragi mladi. Da, prije no naša želja, taj susret je živa Kristova želja. Ali, netko od vas bi me mogao upitati: kako ga ja, danas, mogu susresti? Ili, prije, na koji se način On približava meni? Crkva nas uči da je već želja za susretom s Gospodinom plod njegove milosti. Kada u molitvi iskazujemo svoju vjeru, i u tmini ga već susrećemo jer se On nudi nama. Ustrajna molitva otvara srce da ga primi, kao što objašnjava sveti Augustin: "Gospodin Bog želi da se u molitvi ispuni naša želja, tako da postanemo kadri primiti ono što nam on namjerava dati" (Pisma 130,8,17). Molitva je dar Duha, koji nas čini muškarcima i ženama nade, i molitva drži svijet otvoren Bogu (usp. enc. *Spe salvi*, 34).

Stvorite prostor za molitvu u svom životu! Moliti sami je dobro, no još je ljepše i korisnije moliti zajedno, jer je Gospodin zajamčio da će biti prisutan tamo gdje su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime (usp. Mt 18, 20). Postoje mnogi načini za zblížiti se s Njim; postoje iskustva, skupine i pokreti, susreti i itinerari gdje se uči moliti i na taj način

rasti u iskustvu vjere. Sudjelujte u liturgiji u svojim župama i obilno se hranite Božjom riječju i aktivnim sudjelovanjem u sakramentima. Kao što znate, vrhunac i središte života i poslanja svakog vjernika i svake kršćanske zajednice je euharistija, sakrament spasenja u kojem se Krist uprisutnjuje i daruje kao duhovnu hranu samo svoje Tijelo i Krv za vječni život. Doista neizreciv misterij! Oko euharistije se rađa i raste Crkve, velika obitelj kršćana, u koju čovjek ulazi krštenjem i trajno se obnavlja zahvaljujući sakramentu pomirenja. Krštenici zatim, po potvrdi, bivaju potvrđeni Duhom Svetim da žive kao istinski Kristovi prijatelji i svjedoci, dok ih sakramenti reda i ženidbe osposobljavaju ostvariti njihove apostolske zadaće u Crkvi i u svijetu. Bolesničko pomazanje, na kraju, daje nam iskustiti božansku utjehu u bolesti i trpljenju.

Djelovati prema kršćanskoj nadi

Ako se hranite Kristom, draga mladeži, i živite uronjeni u Njemu poput apostola Pavla, govorit ćete o Njemu i poticati mnoge vaše prijatelje i vršnjake da ga upoznaju i ljube. Pošto postanete njegovi vjerni učenici, bit ćete kadri pridonijeti oblikovanju kršćanske zajednice prožete ljubavlju kao što je to bila ona o kojoj govori knjiga Djela Apostolska. Crkva računa na vas za to zahtjevno poslanje: ne dopustite da vas obeshrabre poteškoće i kušnje na koje ćete naići. Budite strpljivi i ustrajni, pobjeđujući prirođenu sklonost mladog čovjeka da sve želi ostvariti na brzinu, da želi sve i odmah. Dragi prijatelji, poput Pavla, svjedočite Uskrsloga! Učinite da ga upoznaju svi vaši vršnjaci i odrasli koji traže "veliku nadu" koja daje smisao njihovu životu. Ako je Isus postao vaša nada, recite to također odraslima svojom radošću i svojom duhovnom, apostolskom i društvenom zauzetošću. Nastanjeni Kristom, nakon što ste u njega povjerovali i stavili u njega svoje pouzdanje, širite tu nadu oko sebe. Neka se iz odluka koje donosite vidi da ste vjernici; pokažite da ste shvatili zamke idolatrije novca, materijalnih dobara,

karijere i uspjeha i ne dopustite da vas privuku te lažne opsjene. Ne podlegnite logici sebičnog interesa, već njegujte ljubav prema bližnjemu i trudite se staviti same sebe i svoje ljudske i profesionalne sposobnosti u službu općeg dobra i istine, uvijek spremni odgovoriti "svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama" (1 Pt 3, 15). Pravi kršćanin nije nikada žalostan, čak ni onda kada je suočen s raznim kušnjama, jer je Isusova prisutnost tajna njegove radosti i njegova mira.

Marija, Majka nade

Neka uzor toga puta apostolskog života za vas bude sveti Pavao, koji je hranio svoj život stalnom vjerom i nadom slijedeći primjer Abrahama, o kojem je pisao u Poslanici Rimljanima: "U nadi protiv svake nade povjerova Abraham da postane ocem naroda mnogih" (Rim 4,18). Istim tim stopama naroda nade – kojeg čine proroci i sveci svih vremena – nastavljamo kročiti prema ostvarenju Kraljevstva i na našem nas duhovnom putu prati Djevica Marija, Majka nade. Ona koja je utjelovila nadu Izraela, koja je svijetu darovala Spasitelja i ostala, postojana u nadi, pod križem, za nas je uzor i potpora. Prije svega, Marija zagovara za nas i vodi nas u tami naših nevolja prema blistavoj zori susreta s Uskrsim. Htio bih zaključiti ovu poruku, dragi mladi prijatelji, lijepim nagovorom svetog Bernarda nadahnuta Marijinim naslovom Stella maris, Zvijezda mora: "Ti koji u stalnoj nepostojanosti sadašnjeg života opažaš da si više poput broda kojim se poigravaju bijesni valovi, no lađe privezane u mirnoj luci, čvrsto svoj pogled upri u sjaj one zvijezde, ako ne želiš da te razbije silni vihor. Ako se dignu vjetrovi napasti i nasučeš se na hridi nevolja, gledaj u zvijezdu, zazovi Mariju... U opasnostima, u tjeskobama, u kolebanjima, misli na Mariju, zazovi Mariju... Slijedeći njezine primjere nećeš zalutati; zazoveš li je nećeš izgubiti nadu; razmišljajući o njoj nećeš pasti u zabludu. Oslonjen na nju nećeš posrnuti; pod njezinom zaštitom nećeš se ničega bojati;

uz njezino vodstvo nećeš malaksati; s njezinom zaštitom prispjet ćeš svom cilju" (Omeliie in lode della Vergine Madre, 2,17).

Marijo, Zvijezdo mora, ti vodi mlade iz cijeloga svijeta ususret svome božanskom Sinu Isusu i s neba čuvaj njihovu vjernost evanđelju i njihovu nadu.

Dok jamčim svoj svakodnevni spomen u molitvi za svakog od vas, dragi prijatelji, od srca blagoslivljam vas i vama drage osobe.

Iz Vatikana, 22. veljače 2009.

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za XVII. svjetski molitveni dan molitve za duhovna zvanja (Nedjelja Dobrog Pastira)

Povjerenje u Božju inicijativu i ljudski odgovor

Časna braćo u biskupstvu i u svećeništvu, draga braćo i sestre!

U prigodi sljedećega Svjetskoga molitvenog dana za svećenička i redovnička zvanja, što će se slaviti 3. svibnja 2009, na četvrtu uskršnu nedjelju, rado pozivam svekoliki Božji puk na razmišljanje o temi: Povjerenje u Božju inicijativu i ljudski odgovor. U Crkvi vječno odzvanja Isusov poticaj njegovim učenicima: „Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju!“ (Mt 9,38). Molite! Žurni Gospodinov poziv ističe da molitva za zvanja mora biti neprekidna i puna pouzdanja. Naime, kršćanska zajednica stvarno „može imati veću vjeru i nadu u božansku inicijativu“ (posinodska apostolska pobudnica Sakrament ljubavi, 26) samo ako je pokreće vjera.

Poziv na svećeništvo i posvećeni život predstavlja osobit božanski dar koji se uklapa u široki naum ljubavi i spasenja što ga Svevišnji ima za svakoga čovjeka i za cijelo čovječanstvo. Apostol Pavao, kojega se na poseban način sjećamo u tijeku ove Godine sv. Pavla o dvotisućitoj obljetnici njegovog rođenja, pišući Efežanima izjavljuje: „Blagoslovljen Bog i

Otac Gospodina našega Isusa Krista, on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim u nebesima, u Kristu. Tako: u njemu nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim“ (Ef 1,3-4). U sveopćem pozivu na svetost ističe se osobita Božja inicijativa, kojom izabire neke da bi izbližega slijedili njegovog Sina Isusa Krista, te da budu njegovi službenici i povlašteni svjedoci. Božanski Učitelj osobno je pozvao Apostole „da budu s njime i da ih šalje propovijedati s vlašću da izgone đavle“ (Mk 3,14-15); oni, sa svoje strane, pridružili su si druge učenike, vjerne suradnike u misijskoj službi. I tako su se bezbrojne čete prezbitera i posvećenih osoba u Crkvi, odgovarajući na Gospodinov poziv i poslušni djelovanju Duha Svetoga, u tijeku stoljeća stavile u potpunu službu evanđelja. Zahvaljujemo Gospodinu što i danas nastavlja sazivati radnike za svoj vinograd. Ako je i istina da se na nekim područjima zemlje bilježi zabrinjavajući nedostatak prezbitera, te da poteškoće i prepreke prate put Crkve, podupire nas neoboriva sigurnost da je putovima vremena prema konačnome ostvarenju Kraljevstva postojano vodi On, Gospodin, koji slobodno bira i poziva da ga nasljeđuju osobe svake kulture i svakoga doba, prema

nedokučivim planovima njegove milosrdne ljubavi.

Stoga je naša prva obveza da neprestanom molitvom živim održimo to dozivanje božanske inicijative u obiteljima i u župama, u pokretima i u udruženjima zauzetima u apostolatu, u redovničkim zajednicama i u svim dijelovima biskupijskoga života. Moramo moliti da svekoliki kršćanski narod raste u povjerenju u Boga, uvjeren da „gospodar žetve“ ne prestaje od nekih tražiti da slobodno ulože svoj život kako bi s njime tješnje surađivali u djelu spasenja. A od onih koji su pozvani traži se pozorno slušanje i mudro razlučivanje, velikodušno i spremno prijanjanje uz božanski plan, ozbiljno produbljivanje onoga što je svojstveno svećeničkom i redovničkom pozivu kako bi odgovorili na njega na odgovoran i osvjedočen način.

Katekizam Katoličke Crkve prikladno podsjeća da slobodna Božja inicijativa zahtjeva slobodan čovjekov odgovor. I to pozitivan odgovor koji uvijek pretpostavlja prihvaćanje i sudjelovanje u planu što ga Bog ima za svakoga; odgovor koji prihvaća inicijativu Gospodinove ljubavi i koji za onoga koji je pozvan treba postati moralna obvezujuća nužnost, zahvalno poštovanje Boga i potpuna suradnja u planu što ga On provodi u povijesti (usp. br. 2062).

Razmatrajući euharistijsko otajstvo koje na vrhunaravni način izražava slobodni dar Očev u osobi jedinorođenoga Sina za spasenje ljudi, te Kristovo potpuno i poslušno predanje da do kraja popije „kalež“ Božje volje (usp. Mt 26,39), bolje shvaćamo kako „povjerenje u Božju inicijativu“ oblikuje i daje vrijednost „ljudskom odgovoru“. U euharistiji, savršenom daru koji ostvaruje naum ljubavi za otkupljenje svijeta, Isus se slobodno žrtvuje za spasenje čovječanstva. „Crkva je primila euharistiju od Krista svoga Gospodina ne kao dar – napisao je moj ljubljani prethodnik Ivan Pavao II. – premda se među mnogim drugima ističe svojom dragocjenošću, već

kao najuzvišeniji dar, jer je dar njega samog, dar njegove osobe u njegovu svetom čovječstvu, kao i njegova djela spasenja“ (enc. *Ecclesia de Eucharistia*, 11).

Za održavanje toga spasenjskoga otajstva tijekom stoljeća, sve do slavnoga Gospodinovoga povratka, određeni su prezbiteri koji upravo u euharistijskome Kristu mogu razmatrati izvrstan model „dijaloga zvanja“ između slobodne inicijative Oca i Kristovoga odgovora punoga povjerenja. U euharistijskome slavlju sam je Krist onaj koji djeluje u onima koje je On izabrao za svoje službenike; podupire ih da se njihov odgovor razvije u dimenziju povjerenja i zahvalnosti koja raspršuje svaki strah, pa i onda kada je pojačano iskustvo vlastite slabosti (usp. Rim 8, 26-30), ili kada je okružje nerazumijevanja ili čak progona (usp. Rim 8,35-39) još i oštrije.

Spoznaja da smo spašeni Kristovom ljubavlju, što je svaka sveta misa krijepi u vjernicima i osobito u svećenicima, ne može u njima ne pobuditi pouzdano prepuštanje u Kristu koji je dao život za nas. Stoga vjerovanje u Gospodina i prihvaćanje njegova dara dovodi do predanja Njemu zahvalna duha, prijanjajući uz njegov spasenjski plan. Ako se to dogodi, „pozvani“ rado napušta sve i kreće u školu božanskoga Učitelja; dakle, započinje plodni dijalog između Boga i čovjeka, tajnoviti susret između ljubavi Gospodina koji zove i slobode čovjeka koji mu odgovara u ljubavi, osluškujući kako mu u duhu odzvanjaju Isusove riječi: „Ne izabraste vi mene, nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane“ (Iv 15,16).

Taj splet ljubavi između božanske inicijative i ljudskoga odgovora prisutan je također, na zadivljujući način, u pozivu na posvećeni život. Drugi vatikanski koncil podsjeća: „Evandeoski savjeti Bogu posvećene čistoće, siromaštva i poslušnosti – kako su utemeljeni u riječima i primjerima Gospodinovim i kako ih apostoli, crkveni oci, naučitelji i pastiri preporučuju – božanski su dar koji

je Crkva primila od svojega Gospodina i koji njegovom milošću uvijek čuva“ (dogmatska konst. *Lumen gentium*, 43).

Još jednom: Isus je uzorni model potpunoga i pouzdanoga prijanjanja uz volju Oca, prema kojemu mora stremiti svaka posvećena osoba. Njime privučeni – od prvih stoljeća kršćanstva – mnogi su muškarci i žene napustili obitelj, posjede, materijalna bogatstva i sve ono što je ljudski poželjno, kako bi velikodušno slijedili Krista i beskompromisno živjeli njegovo evanđelje, koje je za njih postalo škola radikalne svetosti. I danas mnogi prolaze tim istim zahtjevnim putem evanđeoskog usavršavanja te svoj poziv ostvaruju polaganjem evanđeoskih zavjeta. Svjedočanstvo te naše braće i sestara, u samostanima kontemplativnoga života kao i u institutima i u kongregacijama apostolskoga života, Božji narod podsjeća na „onu tajnu Božjega kraljevstva koje već djeluje u povijesti, ali očekuje svoje puno ostvarenje u nebu“ (posinodska apostolska pobudnica *Vita consecrata*, 1).

Tko se može smatrati dostojnim pristupiti svećeničkoj službi? Tko može prihvatiti posvećeni život računajući samo na svoje ljudske snage? Još jednom, korisno je ponoviti da čovjekov odgovor na božanski poziv, kada smo svjesni da Bog preuzima inicijativu i da on isto tako do kraja dovodi svoj spasenjski plan, nikada ne poprima obličje plašljivog kalkuliranja lijenoga sluga koji je zbog straha u zemlju sakrio talent što mu je povjeren (usp. Mt 25,14-30), nego se izražava u spremnom prijanjanju uz Gospodinov poziv kao što je učinio Petar kada nije oklijevao ponovno baciti mreže premda se mučio cijelu noć ne ulovivši ništa, pouzdavajući se u njegovu riječ (usp. Lk 5,5). Ne odričući se nipošto osobne odgovornosti, slobodan čovjekov odgovor Bogu tako

postaje „suodgovornost“, odgovornost u Kristu i s Kristom, snagom djelovanja njegova Svetoga Duha; postaje zajedništvo s Onim koji nas čini sposobnima da donosimo mnogo ploda (usp. Iv 15,5).

Emblematski ljudski odgovor, prepun povjerenja u Božju inicijativu, velikodušni je i potpuni „amen“ Djevice iz Nazareta, izgovoren s poniznim i odlučnim prijanjanjem uz planove Svevišnjega, što ih joj je prenio nebeski glasnik (usp. Lk 1,38). Njezin spremni „da“ omogućio joj je da postane Majka Božja, Majka našega Spasitelja. Nakon prvoga „fiat“, Marija ga je morala ponavljati još mnogo puta sve do vrhovnoga trenutka Isusovoga razapinjanja, kada je „stajala pod križem“, kako je zabilježio evanđelist Ivan, sudionik okrutne patnje njezinoga nevinog Sina. A upravo s križa, umirući Isus dao nam ju je za Majku, te nas je predao Njoj kao djecu (usp. Iv 19,26-27), Majku posebno svećenicima i posvećenim osobama. Njoj bih htio povjeriti one koji zamjećuju Božji poziv da krenu putem ministerijalnoga svećeništva ili u posvećeni život.

Dragi prijatelji, nemojte se obeshrabriti pred poteškoćama i sumnjama; pouzdajte se u Boga i vjerno slijedite Isusa te ćete biti svjedoci radosti koja proistječe iz prisnoga jedinstva s njime. Oponašajući Djevicu Mariju, koju naraštaji proglašavaju blaženom jer je vjerovala (usp. Lk 1,48), zauzmite se svom duhovnom snagom da ostvarite spasenjski plan nebeskoga Oca, njegujući u svome srcu, poput Nje, sposobnost da se iznenadite i da štujete Onoga koji ima moć činiti „velika djela“ jer Sveto je ime njegovo (usp. Lk 1,49).

Vatikan, 20. siječanj 2009.

Benedikt XVI.

Pismo pape Benedikta XVI. biskupima Katoličke Crkve o ukidanju ekskomunikacije četvorici biskupa koje je zaredio nadbiskup Lefebvre

Draga subraćo u biskupskoj službi!

Ukidanje ekskomunikacije četvorici biskupa koje je godine 1988. bez mandata Svete Stolice zaredio nadbiskup Lefebvre, zbog različitih je razloga u Katoličkoj Crkvi i izvan nje uzrokovalo žestoke rasprave kakve već dugo nismo doživjeli. Mnoge je biskupe zbunio događaj koji se dogodio sasvim neočekivano i kojeg je teško pozitivno smjestiti u pitanja i zadaće današnje Crkve. Premda su mnogi pastiri i vjernici načelno pozitivno ocijenili Papinu želju za pomirenjem, ipak se nametnulo pitanje o prikladnosti takve geste spram stvarnih i važnijih potreba vjerničkoga života u našem vremenu. Tako su različite skupine posve otvoreno spočitavale Papi da želi napraviti korak natrag, u stanje prije Koncila. Pokrenula se tako lavina prosvjeda, a njihova gorčina očitovala je rane koje nadilaze sadašnji trenutak. Stoga se osjećam dužnim da vam, draga subraćo, uputim riječi pojašnjenja koje trebaju pomoći da shvatite nakanu kojom smo se ja i odgovorna tijela Svete Stolice vodili pri toj odluci. Nadam se da ću na taj način pridonijeti miru u Crkvi.

Spletom nesretnih okolnosti, koje nisam mogao predvidjeti, objava ukidanja ekskomunikacije poklopila se sa slučajem Williamson. Tiha gesta milosrđa prema četvorici valjano, ali nedopušteno zaređenih biskupa odjednom se pretvorila u nešto sasvim drugo: odreknuće od

kršćansko-židovskoga pomirenja i odstupanje od svega onoga što je Koncil u vezi s tim zacrtao kao put Crkve. Poziv na pomirenje s razdvojenom skupinom preokrenuo se u nešto suprotno: u prividni povratak na stanje koje je bilo prije svih onih koraka koji su nakon Koncila učinjeni prema pomirenju kršćana i Židova, a što je bio oduvijek cilj mojega

teološkog rada. Mogu samo izraziti svoje duboko žaljenje što su se istodobno pojavila dva suprotna događaja koja su u jednom trenutku narušila mir kako između kršćana i Židova, tako i mir u Crkvi. Rečeno mi je da bi pažljivo praćenje vijesti dostupnih na Internetu omogućilo pravodobno se upoznati s tim problemom. Iz toga učim da ubuduće u Svetoj Stolicu moramo biti pozorniji prema tomu izvoru informacija. Ražalostila me činjenica da su i katolici, koji bi sve to trebali bolje znati, mislili da me moraju spremno napasti neprijateljstvom. Stoga još više zahvaljujem svojim židovskim prijateljima koji su pomogli spremno otkloniti nesporazum te ponovno uspostavili ozračje prijateljstva i povjerenja, koje je postojalo te koje i dalje, hvala Bogu, traje za vrijeme moga pontifikata, kao i u vrijeme Ivana Pavla II.

Druga pogreška, zbog koje mi je iskreno žao, bila je ta da se kod objavljivanja odluke nisu dovoljno jasno predstavile granice i opseg mjere od 21. siječnja 2009. godine. Ekskomunikacija se odnosi na osobe, a ne na institucije. Biskupsko ređenje bez papinskoga dopuštenja znači opasnost šizme, jer dovodi u pitanje jedinstvo biskupskoga kolegija s Papom. Stoga Crkva mora reagirati najtežom kaznom, ekskomunikacijom, i to radi toga da kažnjene osobe pozove na pokajanje i na jedinstvo. Nažalost, ni dvadeset godina nakon tih ređenja taj cilj još nije postignut. Povlačenje ekskomunikacije služi istomu cilju kao i sama kazna: želi se još jednom pozvati četvoricu biskupa na povratak. Ta je gesta bila moguća nakon što su navedena četvorica biskupa izrazila svoje načelno priznanje Pape i njegove pastirske vlasti, premda sa zadržkom s obzirom na poslušnost spram njegova

učiteljskog autoriteta i spram Koncila. Time se ponovno vraćam razlikovanju između osobe i institucije. Ukinuće ekskomunikacije bila je mjera u području crkvene discipline. Osobe su bile oslobođene od tereta savjesti koji je predstavljala najteža crkvena kazna. Područje nauka treba razlikovati od te disciplinarne razine. Razlozi, pak, kanonskoga nepriznavanja Bratstva Pija X. nisu disciplinarni nego doktrinalni. Dokle god Bratstvo ne dobije kanonsko priznanje, njihove zaređene osobe vrše svoju službu nedopušteno. Stoga treba razlikovati između disciplinirane razine, koja se odnosi na osobe kao takve i doktrinalne razine kod koje je u pitanju služba i institucija. Da još jednom pojasnimo: sve dotle dok se ne pojasne doktrinalna pitanja, Bratstvo nema kanonski status u Crkvi, a njegove zaređene osobe, premda su oslobođene od crkvene kazne, ne vrše svoju službu dopušteno.

U svjetlu te situacije u budućnosti namjeravam povezati Papinsku komisiju "Ecclesia Dei" - koja je od godine 1988. zadužena za sve one zajednice i osobe koje dolaze iz Bratstva Pija X. ili iz sličnih skupina a žele se vratiti u puno zajedništvo s Papom - s Kongregacijom za nauk vjere. Tako bi trebalo postati jasnije da su navedeni problemi bitno doktrinalne naravi i tiču se prije svega prihvatanja Drugoga vatikanskog sabora i papinskog učiteljstva nakon Sabora. Kolegijalni organi s kojima Kongregacija obrađuje postojeća pitanja jamče uključenost pročelnika različitih rimskih kongregacija i episkopata diljem svijeta u donošenje određenih odluka (posebice redovito okupljanje kardinala srijedom i zajednička skupština koja se održava jednom do dvaput godišnje). Ne može se učiteljski autoritet Crkve zamrznuti na godini 1962. - to mora biti jasno Bratstvu. Ali, i one koji se predstavljaju kao veliki branitelji Koncila treba podsjetiti da Drugi vatikanski koncil nosi u sebi cjelokupnu učiteljsku povijest Crkve. Tko želi biti poslušan Koncilu, mora prihvatiti i

stoljetnu vjeru i ne smije rezati korijene od kojih živi stablo.

Nadam se, draga subraćo, da sam time uspio pojasniti pozitivno značenje i granicu odluke od 21. siječnja 2009. godine. Ipak ostaje pitanje: je li to bilo nužno? Je li to bio stvarni prioritet? Nema li mnogo važnijih stvari? Naravno, postoje važnije i hitnije stvari. Mislim da sam prioritete svojega pontifikata jasno izrekao na početku svoje papinske službe. Ono što sam tada rekao, ostaje i dalje moja nepromijenjena misao vodilja. Prvi prioritet za Petrova nasljednika sam je Gospodin jasno naznačio: "Učvrsti svoju braću" (Lk 22, 32). Sam Petar je u svojoj prvoj poslanici taj prioritet nanovo formulirao: "Budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama" (1 Pt 3, 15). U našem vremenu u kojem je u mnogim dijelovima svijeta vjera u opasnosti da se ugasi poput plamena dogorjele svijeće, prioritet ima uprisutnjivanje Boga u tome svijetu i otvarati ljudima pristup Bogu. I to ne bilo kojem Bogu, nego Bogu koji je govorio na Sinaju; onom Bogu čije smo lice spoznali u ljubavi do kraja (Iv 13, 1), u raspetom i uskrsnom Isusu Kristu. Stvarni problem sadašnjega povijesnog trenutka jeste taj da Bog nestaje iz čovjekova obzorja i da gašenjem Božjega svjetla nastupa dezorijentiranost u čovječanstvu, čije ćemo razorne posljedice sve više osjećati.

Vrhovni i temeljni prioritet Crkve i nasljednika sv. Petra u ovom vremenu je dovođiti ljude Bogu, Bogu koji govori u Bibliji. Stoga je sasvim razumljivo da nam mora biti važno jedinstvo vjernika. Njihove razmirice, njihovo nutarnje proturječje dovodi u pitanje vjerodostojnost njihova govora o Bogu. Zato napor oko zajedničkoga svjedočenja vjere svih kršćana, ekumena, spada među najviše prioritete. Uz to je nužno da svi koji vjeruju u Boga zajednički traže mir, nastoje se jedni drugima približiti kako bi, premda imaju različite predodžbe o Bogu, zajedno koračali prema izvoru

svjetla – to je međureligijski dijalog. Tko naviješta Boga kao ljubav do kraja, taj mora svjedočiti ljubav: s ljubavlju se posvetiti onima koji trpe, odbacivati mržnju i neprijateljstvo. Dakle, riječ je o socijalnoj dimenziji kršćanske vjere o kojoj sam govorio u enciklici "Deus caritas est".

Ako, dakle, veliko nastojanje oko vjere, nade i ljubavi u svijetu predstavlja istinski prioritet za Crkvu u ovom trenutku (u različitim oblicima), tada se u to ubrajaju i manja ili veća pomirenja. Moramo uzeti na znanje da se oko te tihe geste ispružene ruke podigla silna prašina i tako se pretvorila u nešto sasvim suprotno od pomirenja. Ipak postavljam pitanje: je li stvarno bilo i je li pogrešno izaći u susret bratu "koji ima nešto protiv tebe" (usp. Mt 5,23s) i tražiti pomirenje? Ne treba li i građansko društvo pokušavati sprječavati radikalizacije i njihove moguće pristaše, ako je ikako moguće, ponovno uključiti u snažne silnice koje oblikuju društveni život kako bi se izbjeglo njihovu izolaciju sa svim onim što to za sobom povlači? Je li potpuno pogrešno nastojati razbiti krutost i ograničenosti koji sputavaju te davati prostor svemu onom pozitivnom što se može uklopiti u cjelinu? U godinama nakon 1988. osobno sam doživio kako se povratkom zajednica, koje su se odijelile od Rima, u njima promijenilo ozračje; kako je povratak u veliku i široku zajedničku Crkvu prevladao jednostranosti i razriješio zgrčenosti te su tako iz toga nastale pozitivne snage za cjelinu. Možemo li biti ravnodušni prema zajednici u kojoj je 491 svećenik, 215 bogoslova, 6 sjemeništa, 88 škola, dva sveučilišna instituta, 117 braće i 164 sestre i tisuće vjernika? Trebamo li ih zaista mirno odbaciti iz Crkve? Posebice mislim na 491 svećenika. Nepoznate su nam njihove motivacije. No, mislim da se oni ne bi odlučili za svećeništvo da u njima, uz ono što je krivo i bolesno, nije bilo ljubavi prema Kristu i volje da se naviješta njega i s njim živoga Boga. Trebamo li ih kao predstavnike radikalne rubne skupine jednostavno isključiti iz traganja za

pomirenjem i jedinstvom? Što će biti nakon toga?

Dakako, već duže, a i u toj konkretnoj prigodi, čuli smo mnoge teške riječi predstavnika te zajednice - oholost i pametovanje, isključivost i jednostranost itd. Ali, istini za volju, moram nadodati da sam primio čitav niz dirljivih svjedočanstva zahvalnosti, u kojima sam osjetio otvaranje srca. Ne treba li i velika Crkva biti također velikodušna zbog strpljivosti koju posjeduje, zbog obećanja koje joj je dano? Zar ne bismo trebali postupiti poput pravih odgajatelja koji mogu prečuti ponešto od onoga što nije dobro i potruditi se pomoći osobi da se oslobodi svojih uskih okvira? Zar si ne moramo priznati da često i iz crkvenih krugova dolaze teške riječi? Ponekad se stječe dojam da je našem društvu potrebna skupina prema kojoj ono ne treba biti tolerantno, na kojoj može mirno iskaliti svoj bijes. A ako im se netko usudi približiti, u ovom slučaju Papa, i on gubi pravo na toleranciju i prema njemu se ophodi s mržnjom, bez straha i opreza.

Draga braćo, u danima kada mi je na pamet pala misao da napišem ovo pismo, sasvim slučajno se dogodilo da sam u bogoslovnom sjemeništu morao tumačiti i komentirati Gal 5, 13-15. Bio sam iznenađen koliko taj tekst govori o sadašnjem trenutku: "Doista vi ste, braćo, na slobodu pozvani! Samo neka ta sloboda ne bude izlikom tijelu, nego - ljubavlju služite jedni drugima. Ta sav je Zakon ispunjen u jednoj jedinoj riječi, u ovoj: Ljubi bližnjega svoga kao sebe samoga! Ako li pak jedni druge grizete i glodete, pazite da jedni druge ne proždrete." Uvijek sam težio tu rečenicu promatrati kao jedno od retoričkih pretjerivanja koje se mogu pronaći kod Pavla. U određenom smislu to može i biti slučaj. No, nažalost, postoji i u današnjoj Crkvi "grizenje i glodanje", što je izričaj pogrešno shvaćene slobode. Treba li iznenaditi da nismo ništa bolji od Galaćana? Da nam u najmanju ruku prijete iste kušnje? Da se moramo uvijek iznova učiti pravilno služiti vlastitom

slobodom? Da se uvijek iznova moramo učiti najvišem prioritetu: ljubavi? Toga dana kada sam govorio o tome u bogoslovnom sjemeništu, u Rimu smo slavili blagdan Gospe od Pouzdanja. Marija nas stvarno uči pouzdanju. Ona nas vodi Sinu u kojega se svi smijemo uzdati. On će nas voditi i u nemirnim vremenima. Stoga, na kraju, želim od srca zahvaliti svim biskupima koji su mi u ovom trenutku ukazali dirljive znakove povjerenja i naklonosti, a prije svega mi zajamčili svoju molitvu. Tu zahvalnost dugujem svim vjernicima koji su u ovom trenutku posvjedočili svoju

nepokolebljivu vjernost nasljedniku sv. Petra. Neka ih Gospodin čuva i vodi putem mira. To je želja koja spontano proizlazi iz mog srca, upravo sada, na početku korizme, liturgijskoga vremena koje nas posebno potiče na nutarnje pročišćavanje te nas poziva da novom nadom promatramo svijetli cilj Uskrsa. S posebnim apostolskim blagoslovom ostajem vaš u Gospodinu.

U Vatikanu 10. ožujka 2009.

Benedikt XVI.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Priopćenje sa Susreta kardinala i predsjednika biskupskih konferencija Srednje i Istočne Europe, Zagreb, 10. veljače 2009.

Poslanje Crkve u Srednjoj i Istočnoj Europi dvadeset godina nakon sloma komunističkog sustava (1989.-2009.)" bila je tema Susreta kardinala i predsjednika biskupskih konferencija 13 zemalja Srednje i Istočne Europe održanog u Zagrebu u utorak 10. veljače 2009., na spomendan blaženog kardinala Alojzija Stepinca, biskupa mučenika komunističkog režima. Bili su prisutni kardinali iz Budimpešte, Vilnusa, Krakova, Zagreba te kao predstavnik Zapadne Europe kardinal iz Venecije. Susret, treći takve vrste, nakon Budimpešte 2004. i Praga 2007., organizirali su Zagrebačka nadbiskupija i Hrvatska biskupska konferencija, na poziv kardinala Josipa Bozanića, zagrebačkog nadbiskupa i metropolita i potpredsjednika Vijeća europskih biskupskih konferencija. Tijekom intenzivnog radnog dana, sudionici su razmijenili brojna svjedočanstva o iskustvima svojih crkvenih zajednica u svojim zemljama u komunističkom dobu. Svi su istaknuli da, još i danas, istina o tim godinama teško izlazi na vidjelo i da je snažna tendencija da se prešućuje ono što se stvarno zbivalo. Psihološki teret baštinjen iz prethodnog doba još uvijek prati ta društva a posljedica toga je krajnja polarizacija u društvu i ozračje nepovjerenja i mržnje u različitim sredinama. Zbog toga je istaknuto da je važno da se s jedne strane pomogne novim naraštajima da doznaju pravu povijesnu istinu, a s druge da njeguju spomen na one koji su bili spremni na mučeništvo za vjeru. Komunizam – jasno

su istaknuli sudionici skupa – ostavio je za sobom duboke rane u životu osoba i društava u cjelini, pa se traži pomoć i osjeća se da su za ozdravljenje tih ljudskih rana potrebni Bog i Crkva.

Analizirajući to stanje sudionici su razgovarali i o izazovima koji čekaju Crkvu i Europu, napose na polju globalizacije, bioetike i neuroznanosti, kao i glede velikih iseljeničkih valova, mira i izgradnje novoga društvenog poretka. Jasno se očitivalo zajedničko uvjerenje da je danas Crkva pozvana u Europi voditi dijalog sa svima, štititi slobodu savjesti i sučeljavati se s novim ideologijama koje nadiru. Posebno je istaknuta nužnost da se veliku pozornost posvećuje pitanjima zaštite života i obitelji, odgoju mladih i djece, potrebi pomirenja u društvu i među narodima. Pastiri Crkava srednjoistočne Europe također su zapazili nadu koju bude toliki pozitivni znakovi života u zajednici, znakovi autentičnog tumačenja vjere i prožimanja kulture na što je trajno poticao Ivan Pavao II. pozivajući na novu evangelizaciju i na ponovno otkrivanje kršćanskih korijena Starog kontinenta. Odlučeno je da se u raznim zemljama regije promiču različiti i artikulirani skupovi, prije svega povijesnog karaktera, kako bi bila objelodanjena istina o životu Crkve i kršćana u komunističkom dobu. Na kraju su sudionici izrazili svoju posebnu bliskost Njegovoj Svetosti Benediktu XVI. i Crkvi u Rimu.

Poslanica predsjednika Hrvatskog Caritasa varaždinskoga biskupa Josipa Mrzljaka u povodu Tjedna solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini

"Svi budite iste misli; neka ne bude među vama razdora"

Ovogodišnji Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini zbiva se u godini sv. Pavla. Imajući to u vidu, kao geslo ovogodišnjega Tjedna solidarnosti uzeli smo riječi sv. Pavla: "Svi budite iste misli; neka ne bude među vama razdora (...) budite savršeno istog osjećanja i istog mišljenja." (1 Kor 1,10).

Pavao nije bio uz Učitelja za njegova zemaljskog života, a onda ga susreće i cijeli se njegov život mijenja. Od tada, jednakim žarom, ustrajnošću i poslušom apostol Pavao sije sjeme kršćanstva Starim Svijetom, oblikovanim helenističkom i rimskom kulturom te raznim poganskim religijama i sektama. Tako je, misle neki, stigao i do našeg otoka Mljeta.

Širenje Kristove Radosne vijesti, u tim vremenima i u ljudskim razmjerima, suvremenima sv. Pavla sigurno je izgledalo kao nemoguća misija. Ali kulture i civilizacije ne tvore materijalna moć i prestiž, nego ljudska srca, moralnost i milost Božja. Prve kršćanske zajednice u poganskom svijetu koje uspostavlja sv. Pavao imale su dvije odlike:

1. bile su unutar poganskih središta,
 2. bile su rastrkane i međusobno udaljene,
- ali uza sve to sv. Pavao inzistirao je na jednom: zajedništvu!

Zvuči tako jednostavno: zajedništvo. Možda bi neki od nas danas rekli: "Pa to je bio sv. Pavao, njemu je bilo lako." Daleko od toga! Pavao se morao žestoko boriti protiv razdora, provokacija, nerazumijevanja svoje braće, židovskih kršćana, koji su - iako braća po krštenju u Isusu Kristu - prezirno i visoka gledali braću iz drugih zemalja, iz poganstva. Pavao se oštro suprotstavio takvom načinu gledanja i razmišljanja. Zajedništvo je svjedočio svojim životom, svojim djelima, svojim riječima i zbog svega naposljetku u Jeruzalemu bio i uhićen. Ta

pavlovska analogija danas je za nas itekako aktualna. Gledajući svoj vlastiti narod i vjeru, svaki se od nas mora pitati:

- Jesmo li iste misli?
- Ima li razdora među nama?
- Možemo li gajiti iste osjećaje i misli?
- Razumijemo li da je narod koji živi zajedništvo jak narod?
- Potičem li ja svojim životom, djelima i mislima, razdor ili zajedništvo?
- Dopuštam li da zemljopisne granice podižu prepreke prema braći i sestrama u vjeri iz Bosne i Hercegovine i drugih dijelova svijeta?
- Što činim da bih svjedočio zajedništvo na koje nas poziva sv. Pavao?

Pavao, koji nam pruža uzor i ohrabrenje da pronađemo životno svjetlo i vodilju u Kristu, potiče nas da vjeru produbljujemo oživljavajući je konkretnim djelima ljubavi prema bližnjima – u obitelji, na radnom mjestu, u svom narodu.

Pozivam sve vjernike da se bore protiv razdora, prezira i oholosti. Potičite zajedništvo, pomaganje, susrete, uzajamne posjete i konkretnu pomoć. Sv. Pavao nas poziva da uspostavimo i njegujemo zdrave odnose, da brinemo jedni za druge, da živimo zajedništvo kakvu nas je Krist podučio.

Zajedništvo je dar Duha Svetoga, ali je i stvarnost koju su vjernici pozvani graditi, čuvati i njegovati. To ćemo pokušati činiti i u ovogodišnjem Tjednu solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini uoči treće korizmene nedjelje.

Na svemu unaprijed zahvaljujem i sve vas blagoslivljam!

+ Josip Mrzljak, biskup varaždinski
predsjednik Hrvatskog Caritasa

Izjava komisije Hrvatske biskupske konferencije "Iustitia et pax"

Hrvatski mediji i tržište

Na tragu izjave komisije Hrvatske biskupske konferencije "Iustitia et pax" o ozloglašavanjima (20. svibnja 1994.), priopćenja povodom medijskih prozivki osoba u državnoj službi (27. studenog 1996.) kao i izjave o odnosu mass medija i istine (3. srpnja 2000.) Komisija iznova osjeća potrebu progovoriti o nekim aspektima medijskog života u Republici Hrvatskoj.

Prije svega uočavamo kako je današnji duh vremena obilježen, među ostalim, određenim redukcionizmom u kojem je tržište postalo jedina etička norma, generator svih "vrijednosti", stvarnost kojoj se sve druge stvari moraju podložiti. Otuda i sve raširenije dijagnoze o tzv. "tržišnom fundamentalizmu" kao sekularnom obliku isključivosti i dominacije. Posljedice tog fundamentalizma vidljive su u aktualnoj gospodarskoj i socijalnoj krizi ostavljajući za sobom pustoš, strah i paniku koja ponajprije pogađa najslabije i najranjivije.

Iako je bilo za očekivanje da će se mediji u svojoj veoma važnoj društvenoj ulozi povoditi i za drugim normama, osim onih koje nameće "tržišni fundamentalizam", svjedoci smo kako su interesi vlasnika i oglašivača za što bržim i većim profitom, u situaciji sve žešće konkurencije, stavljeni, na žalost, ispred prava čitatelja na cjelovito, istinito i točno informiranje. I mediji, stoga, sve više postaju žrtvom korporativnog novinarstva i svih drugih inačica njihove sprege s kapitalom, pa i politikom. Suočeni s ovom situacijom, komisija HBK "Iustitia et pax" smatra svojom zadaćom i obavezom "založiti se za jasnu i cjelovitu informaciju koja bi trebala poslužiti napretku cijelog svijeta" (Ivan Pavao II., apostolsko pismo Brzi napredak, veljača 2005.). Stoga ukazujemo na određene pojave koje ozbiljno ugrožavaju zajedničko dobro hrvatskog društva u medijskom prostoru.

1. Publicitet zla. Prva posljedica podređenosti medija tržištu, kao jedinoj normi, jest žalosni fenomen "publiciteta zla" (V. Tenžera). Naime, publiciranje zla, kao oblik podilaženja najnižim ljudskim porivima, oduvijek je, pa i danas, najlakši, ali i najneodgovorniji način privlačenja masa. U tom smislu, gledajući naslovnice i naglaske većine medija u Hrvatskoj, umah se primjećuje da je crna kronika postala suvišna rubrika, jer je gotovo najveći dio prostora u medijima zapravo već pretvoren u crnu kroniku. Dapače, nerijetko su čitave novine i informativne emisije isključivo crna kronika. Međutim, kako metodologija "publiciteta zla" očigledno nije vođena željom za raskrinkavanjem zla, ona proizvodi kontraproduktivan efekt - zlo se još više potiče. Upravo nekoliko tragičnih događaja i likvidacija, koji su posljednjih mjeseci duboko potresli naše društvo, na to zorno ukazuju.

Naime, mnogim medijima nije bilo dovoljno zlo koje se već dogodilo, nego su ga još potencirali izmišljajući događaje i tako obezvrijedili žrtve, dovodeći u pitanje njihovo ljudsko dostojanstvo, pravo na privatnost rušeći istovremeno temeljne etičke i zakonske norme. Mnoge su se insinuacije kasnije pokazale kao laž, onkraj svakog ukusa, čak na granici patološkog. Posebna priča su fotografije osoba stradalih u prometu ili ubijenih na ulici, čime se beskrupulozno nanosi bol obiteljima tragično stradalih.

Unatoč pozitivnim učincima borbe protiv korupcije, senzacionalističko izvještavanje i fotografiranje osumnjičenike implicitno proglašava "krivima" pa će, bez obzira na nevinost, mnogi od njih nositi teret insinuacija objavljenih u sredstvima društvenog priopćavanja. Iznošenjem imena osumnjičenih od strane nadležnih institucija, što se, na žalost, često čini, ozbiljno se ugrožavaju njihova ljudska prava, napose načelo "pretpostavka

nevinosti" pri čemu mediji u izvješćima i komentarima nerijetko preuzimaju i ulogu pravosudnih organa.

Metoda "publiciteta zla" očituje se i u ignoriranju demantija. Na taj se način marginalizira istina koja opovrgava medijski raširene lažne tvrdnje. Tako zla vijest dobiva veliki publicitet, da bi se nakon istrage nadležnih institucija pokazalo da se radi o lažnim optužbama, a što su mediji, uz čase iznimke, prešutjeli. "Publicitet zla" opasan je i za psihičko zdravlje cijelog društva jer širi i potiče kolektivno uvjerenje da su gotovo sve javne službe korumpirane i da su svi uspješni ljudi sumnjivi lopovi.

2. "Medijski reket". Druga rak-rana naših medija, na koju se već u nekoliko prigoda ukazalo, jest problematika tzv. "medijskog reketa", u kojem se od institucija ili osoba traži novac u zamjenu za "korektno pisanje" ili prešućivanje. Pojedini narodni zastupnici i gradonačelnici izišli su u javnost s ugovorima koje im je ponudio jedan medij, a u kojima eksplicitno stoji iznos novca koji trebaju uplatiti kako bi taj medij "promicao pozitivne primjere" iz rada "korisnika usluge". Ovakvi "ugovori" dodatna su ljaga proklamiranoj "slobodi medija", ali i javnim dužnosnicima koji su pristali, novcem poreznih obveznika, platiti vlastitu medijsku promidžbu. Time se otvara i problem sprege politike i medija, s novcem kao zadnjim nazivnikom, pri čemu informiranje javnosti postaje ne više svrha, već "kolateralni učinak" interakcije triju moći: kapitala, medija i politike. Ovakve manipulacije vode odumiranju "javnoga mnijenja".

U svemu tome, pod pritiskom izdavača, vlasnika medija i kapitala, sve više trpi novinarska struka, i novinari općenito, od kojih se zahtijeva "lojalnost" takvoj metodologiji, pa novinari, nerijetko protiv svoje volje i(li) egzistencijalno pritisnuti, postaju "plaćenici zla". Treba u tom kontekstu spomenuti i medije u manjim sredinama, kojima su u vlasničkoj strukturi gradovi ili županije, te, pod nadzorom lokalnih vlastodržaca, više služe političkim oligarhijama, nego

informiranju građana i stvaranju javnog mnijenja općenito.

3. Cenzura dobra. Ako tržišni fundamentalizam i novac kao prvi njegov osnovni kriterij postane osnovica i pokretač "uređivačke politike", onda idemo ususret vremenu s najopasnijom cenzurom, a to je cenzura dobra. Naime, radi se o uskraćivanju prava javnosti na informaciju o dobru ili o marginaliziranju dobra pri čemu se društvo pretvara u "reketarenje zlom svih protiv svih". Stoga se mediji i njihovi vlasnici, čija je moć, ali i odgovornost u društvu ogromna, moraju suprotstaviti "tržišnom fundamentalizmu" kao i njegovu produktu "reketarenja zlom" u društvu i sami u tome ne sudjelovati. "Tržišni fundamentalizam" baca u zaborav temeljne ljudske vrijednosti, cenzurira dobro, sve podlaže logici novca i profita do te mjere da nerijetko ozbiljno šteti dostojanstvu ljudske osobe kao i općem dobru. Sve te pojave u mnogim segmentima javnog, a posredno i privatnog prostora, poprimaju zabrinjavajuće razmjere.

4. Hrvatski jezik. Jedna od tih vrijednosti je i jezik. Mediji danas u velikoj mjeri pridonose ne samo siromašenju i kvarenju standardnog hrvatskog jezika, nego i njegovoj vulgarizaciji, pa tako prostota i nasilje u jeziku dobivaju pravo građanstva i "legitimitet". Do koje je mjere ovakvo degradiranje uzelo maha, pokazuju navlastito elektronski mediji koji su puni neopravdanih tuđica i na kojima su prijevodi često vulgarniji od originala.

5. Potreba primjerenog zakonskog okvira i osnaživanje "publiciteta dobra". Treba na razne načine poticati da spomenute i ine loše pojave, koje u medijskom prostoru kao da nemaju nikakvih granica, dobiju zakonski okvir primjeren čovjeku kao pojedincu i društvenoj zajednici kojoj su neophodne strukture vrijednosti za funkcioniranje i svekoliki razvoj. Istovremeno, na različitim razinama treba pokretati i podupirati inicijative koje podižu razinu svijesti i pojedinca i društvene zajednice kako bi bili otporniji na spomenute negativne pojave i

učinkovitiji u oslobađanju od (auto)cenzure dobra i u promicanju vrednota neophodnih za svekoliko zdravlje i funkcioniranje pojedinca i društva, pa u mnogo čemu i za njihov opstanak. To u određenim slučajevima može rezultirati bojkotom pojedinih medija a bojkot može biti još djelotvorniji ako ga pokrenu sami djelatnici dotičnih medija. Svakako, vjera u snagu dobra može, i u konačnici mora osigurati dobru

primjereni "publicitet", tj. pravo javnosti koje mu se trenutno u praksi brojnih sredstava javnog priopćavanja osporava.

U Zagrebu, 5. ožujka 2009.

Mons. dr. Vlado Košić

Predsjednik komisije HBK "Iustitia et pax"

Početak Korizme, Katedrala, Pepelnica 2009.

ZADARSKA NADBISKUPIJA

*Korizmeno pismo vjernicima Zadarske nadbiskupije**Broj: 610/2009.**Zadar, 25. veljače 2009.*

Pokreti i zajednice u Crkvi dio su nove evangelizacije

*»Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje!**Obratite se i vjerujte Evanđelju» (Mk 1,15)*

Draga braćo svećenici, redovnici,
redovnice, dragi Kristovi vjernici!

Započnimo ove godine našu korizmu Kristovim poticajem svjesni da nas Bog poziva na obraćenje od naših grijeha i slabosti kako bismo zaslužili njegovo opraštanje. No, Kristov poziv je upućen svakom čovjeku da prihvati njegovo evanđelje kao put obraćenja. To pak evanđelje treba poznavati da bi ga se prihvatilo. Apostol Pavao kaže: »Vjera po poruci, a poruka rječju Kristovom« (Rim 10, 17). Prema tome uvijek je glavni zadatak Crkve Kristove navijestiti evanđelje svakom naraštaju. Uskrsli je Krist, prije nego će otići svome Ocu, dao apostolima posljednji nalog: učiniti učenicima sve narode i naučiti ih sve što je on naučavao (usp. Mt 28, 19 - 20).

Iz toga proizlazi da Crkva ne smije i ne može nikada posustati u svom naviještanju Krista. On je Crkvi također zajamčio svoju trajnu nazočnost u vršenju poslanja u njegovo ime: »I evo, ja sam s

vama u sve dane do svrška svijeta« (Mt 28, 20). Crkva našega vremena Isusovim je darom shvatila da i ovom našem uzburkanom, zbunjenom i ugroženom svijetu treba na razne načine navijestiti evanđelje. Štoviše, shvatila je da joj je Krist darom svoga Duha, u našem vremenu, poslije II. vatikanskog koncila, dao novi polet u naviještanju evanđelja nastankom novih crkvenih zajednica i pokreta. Pape našega vremena, Pavao VI., Ivan Pavao I., Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. često su govorili o novoj evangelizaciji. Novi pokreti i zajednice u Crkvi dio su nove evangelizacije. To je navještaj uvijek istog evanđelja, novim žarom i novim načinom, čovjeku našega vremena, zavedenom novim naukama, materijalizmom i ponudama različitih religija i istočnih kultura. Svjedoci smo kako su suvremenom sekularizacijom ugroženi brak i obitelj. Napadnut je zlom pobačaja nerođeni život a eutanazijom, starački, nemoćni i bolesni čovjek. Etika i moral u društvenom životu uzmiču pred

egoizmom, za koji profit postaje vrhunski zakon čovjekova djelovanja.

S druge strane, Duh Božji u ovo naše vrijeme posebno potiče u Crkvi nove oblike naviještanja evanđelja svijetu, ali su poticaji Duha upućeni i samim vjernicima u Crkvi za njezinu trajnu obnovu.

Naša, Zadarska nadbiskupija, naša mjesna Crkva, kroz posljednja je desetljeća, a posebno, nakon pada komunizma i nakon dolaska slobode, otvorila vrata novim crkvenim zajednicama i novim pokretima kao jednom od putova nove evangelizacije. Kao biskup ove mjesne Crkve ne smijem i ne mogu isključiti ili zanemariti nijedan, u Crkvi priznat i prikladan, put evangelizacije i katehizacije.

Tako, dakle, s dopuštanjem i poticajem papâ i dopuštanjem biskupâ u Katoličkoj crkvi djeluje više od 120 različitih zajednica i pokreta kojima je cilj izgrađivati vjeru u svojim članovima i vršiti apostolat u Crkvi kako bi ljudi produbili svoju vjernost Kristu i pomogli drugima da otkriju Krista u svom životu.

U našoj Nadbiskupiji sada je nazočno devetnaest različitih crkvenih zajednica i pokreta. Sve te zajednice i pokreti odobreni su od Crkve. Zajedničko svim tim pokretima jesu isti, dobri, plodovi: obraćenje, sakramentalni život, kršćanski pogled na brak i obitelj, rast broja duhovnih zvanja, odgovornost za Crkvu, misijski polet, skrb za potrebne, siromašne i za ljude na rubu društva.

Budući da su se unutar naše Nadbiskupije, u posljednje vrijeme postavljala neka javna pitanja glede djelovanja Neokatekumenskog puta, dužnost mi je, kao pastiru ove Nadbiskupije reći sljedeće:

Na mene, kao biskupa ove mjesne Crkve, spada različitim crkvenim zajednicama i pokretima dati dopuštenje za njihovo djelovanje u skladu s odlukama rimskih papa. Poznato je da nijedan pokret i nijedna zajednica ne može djelovati u Crkvi ako nije odobrena. Stoga sam dakle odobrio rad svih nazočnih pokreta u Nadbiskupiji.

Moja zadaća je također bdjeti nad njihovim djelovanjem i pomagati pokretima i zajednicama da svojim radom u određenim župama Zadarske nadbiskupije doprinesu duhovnom bogatstvu cijele Nadbiskupije.

Duhovni pokreti i zajednice ponuđeni su župnicima kao pomoć u djelovanju župe. Te zajednice mogu osobito pomoći u katehizaciji djece i mladih. Naši su hrvatski biskupi prije nekoliko godina župu nazvali zajednicom zajednica u kojoj se trebaju vidjeti znakovi kršćanskog života. To znači da su prihvatili novu stvarnost u životu naše Crkve.

Pokrete i crkvene zajednice želim potaknuti da budu uvijek vjerne svojim karizmama koje je odobrila Crkva a poslušne biskupu kojemu su odgovorne za svoj rad. Neka zajednice budu otvorene redovitom pastoralu u župi, spremne na suradnju sa župnicima u duhu poštovanja i poniznosti.

Župnicima upućujem poziv da budu zauzeti u svom radu u trajnoj obnovi svojih župa. Ako osjete da im zajednice i pokreti mogu pomoći, neka izaberu ono što drže najprikladnijim za svoje župe. Jer župnik je pastir koji je pozvan biti otvoren inicijativama i pastir za sve u svojoj župi, otvoren svima svojom pastirskom revnošću.

Vjernike pak koji nisu u pokretima potičem da imaju širinu i dobrohotnost u prihvaćanju novih stvarnosti u župama naše Nadbiskupije.

Svi osjećamo ovoga časa u našoj Nadbiskupiji da nema mjesta etiketiranju, omalovažavanju ili klevetama, bilo karizmi, bilo pojedinih njihovih članova ili bilo koga u župama. Svi su pozvani na uzajamno poštovanje bilo među karizmama, bilo među pojedincima, kako među svećenicima tako i laicima. Mora se također izbjeći sablazan malenih u našoj mjesnoj Crkvi.

Siguran sam da su našoj mjesnoj Crkvi najveće pitanje oni koji su se udaljili od nje ili su izvan nje. Zato, ovo je vrijeme kada se uistinu traži novi pristup

čovjeku svake dobi, koji se grčevito pita o smislu svoga života. Ključno je također pitanje hoće li ova generacija mladih biti u Crkvi ili izvan Crkve? Stoga, u Godini mladih za našu Nadbiskupiju želim pozvati sve: roditelje, vjeroučitelje, svećenike, redovnike i redovnice da se založimo svim duhovnim snagama i pastoralnim metodama za njihov odgoj u vjeri. To će biti jamstvo našoj nadi da mladi budu temelj našoj kršćanskoj budućnosti na ovom tlu.

Potičem sve, na početku korizmenog vremena, da se trudite živjeti evanđelje Kristovo u obraćenju kao trajnom procesu

našega vjerničkog življenja. Neka vlada sloga i ljubav, svećenika i Kristovih vjernika laika, u zajedništvu s redovnicima, redovnicama i u suradnji s brojnim katehetama, već angažiranim u životu naše Nadbiskupije, kako bi Kristovo evanđelje svakoga od nas uvelo u tijesno zajedništvo s Kristovom osobom.

Sve vas u Kristu pozdravljam i blagoslivljem, stavljajući vas pod zaštitu Marije Majke Crkve.

+ Ivan,
nadbiskup

Neka se pročita na svim svetim misama s narodom u nedjelju, 8. ožujka 2009., na Drugu korizmenu nedjelju (Odredba br. 612/2009.)

Završna postaja križnog puta mladih, Nin

*SVEĆENIČKA SKUPŠTINA ZADARSKE NADBISKUPIJE**Nadbiskupsko sjemenište „Zmajević“, 4. ožujka 2009.*

NADBISKUPOVA RIJEČ NA GODIŠNJOJ SKUPŠTINI

Uvod

Svaka godišnja skupština prezbiterija naše Zadarske nadbiskupije trenutak je, točnije postaja na kojoj se zaustavljamo pred likom svoje Nadbiskupije. Polazeći od stvarnosti univerzalne Crkve kao otajstva, mi je promatramo kao dio tog Otajstva u kojem smo pozvani živjeti svoj put prema konačnom savršenstvu nebeske Crkve. U tom svijetlu je jedino moguće promatrati njezinu vremenito-duhovnu zbilju. I nas same kao njezin dio kojemu je povjerena pastirska briga.

Sjetimo se koncilske riječi o mjesnoj Crkvi: „Dijeceza je dio Božjega naroda koji je povjeren biskupu na pastirsku brigu, dakako uz suradnju prezbiterija. Ukoliko je povezana sa svojim pastirskom i skupljena oko njega po Evanđelju i Euharistiji u Duhu Svetom, ona tvori mjesnu Crkvu u kojoj je doista prisutna i djeluje jedna, sveta, katolička i apostolska Kristova Crkva“.(CD 11).

Čimbenici koji rađaju Crkvu jesu: Evanđelje, Euharistija i Duh Sveti. Bit mjesne Crkve jest da je dio Božjega naroda u kome je nazočna i djeluje Crkva Kristova. Njezin ministerijalni element je biskup – njezin pastir, potpomognut od svećenika. Citirani tekst izražava i ono čemu teži mjesna Crkva: učiniti nazočnom i djelatnom Crkvu Kristovu, jednu, svetu, katoličku i apostolsku.

Kakav je ovaj čas naše mjesne Crkve? Što živiti? Kako služiti? Koliko je vjerna svome Gospodinu, svojoj Glavi? Koliko je vjerna u svojim svećenicima, redovnicima i redovnicama i u Kristovim vjernicima-laicima svome Utemeljitelju i Učitelju.

O tome želim govoriti danas ovdje pred vama. Što treba obuhvatiti u ovome, svojevrsnom izvještaju, o njezinom jednogodišnjem hodu? Treba ga osvijetliti s raznih strana.

Imam vam danas mnogo toga reći. Vjerujem da će ono što ću izložiti biti potrebno za vrijeme koje nam dolazi u našoj Crkvi. Naime, mnogo toga smo čuli proteklih tjedana. Ja sam osobno mnogo toga čuo kroz osobne i grupne razgovore. Ne kanim ovdje mudrovati. Kanim iznijeti ono što kao pastir ove Crkve želim sebi i svome prezbiteriju u vremenu koje dolazi. Ovo vrijeme je ozbiljno. Bremenito je mnogim pitanjima i problemima u samome sebi. Treba li trošiti vrijeme za opis prilika koje su pune neizvjesnosti, pune kriza svakojake vrste: gospodarskih, kažu najtežih od 1929., poznate svjetske krize koja je onda, baš kao i danas Ameriku bacila na koljena? Osim toga snažan pritisak sekularizma ugrožava temeljne vrednote čovjekova bića: njegovu osobnost, njegovu obitelj, a globalizacijom prijeti i depersonalizacijom i nekim novim mondijalizmom, bez nacije i bez vjere. Naš položaj, nas svećenika, unutar našega naroda nije tako dobar kao prije samo nekoliko godina. O nama kolaju, među ljudima i među mladima negativni dojmovi. Crkva se želi na svakom koraku kompromitirati kao organizacija pohlepna za novcem i materijalnom sigurnošću. Svećenici se prozivaju kao ljudi zatvoreni u svoje interesne krugove. Vjernici pak, dobrim dijelom, u nama ne vide više svoje predvodnike, složne međusobno, ponizne i otvorene potrebnima.

Od mene očekujete jasnu učiteljsku riječ. Trudit ću se izreći je.

I. Pismeni izvještaji kleru

Prije svega želim vam reći da smo dio izvještaja ekonomske naravi već nekoliko godina slali pismeno prije skupštine. Na taj način svatko od vas može steći uvid kako Nadbiskupija brodi na materijalnom području. Izvještaje smo podijelili na nekoliko područja:

1./ Obveze župa prema Nadbiskupiji-

a/ To je 30% od redovitog prihoda;

b/ To je 10% od bruto prihoda od najma i prodaje;

c/ To su takse od sprovoda i vjenčanja

2d/ Namjenske župne obveze jesu: Božji grob; Korizmena akcija; Petrov novčić; Misije, Caritas (III. nedjelja Došašća); Iseljenički dan; Udbina

3.e/ Osobna obveza svećenika prema Nadbiskupiji jesu: Pro populo, Binacije i trinacije - Ad intentionem dantis; Ad intentionem Ordinarii; Rekolekcije – obveze svećenika; Osobni doprinos svećenika za Svećenički dom; Fond za zvanja.

4. NUUK (za 96 svećenika, 2 đakona, 1 past suradnik; 9 svećenika u mirovini. Zdravstveno su osigurana 68. akt. Svećenika; 9 svećenika u mirovini. Za domaćinstva pomaže Nadbiskupija 34 župe.

Želim, danas, iznijeti pred vas u kraćem obliku hod protekle godine.

II. Osvrt na zbivanja u 2008.

A/ Događaji koji su obilježili život Nadbiskupije i 2008. godinu nisu nalazili mnogo prostora u medijima. Odvijali su se unutar života naših župa i naše Nadbiskupije. To su slavlje tolikih krštenja, krizmi, prvih Pričesti. To su slavlja sakramenta Ženidbe. Brojni događajima obnoviteljskog karaktera obilježena je i protekla godina: misije, seminari, duhovne vježbe, duhovne obnove, tečajevi radosnog naviještanja evanđelja-Kursilja; bilo je i brojnih skupova različitih karizmi koje žive u Nadbiskupiji.

Svake godine za pripremu Godišnje skupštine, pozvani su voditelji nadbiskupijskih ureda, nadbiskupijskih ustanova i povjerenstava, zatim odgovorni u crkvenim zajednicama i pokretima, izvijestiti me o radu svome radu u protekloj godini. Ti će izvještaji ući u Vjesnik naše Nadbiskupije te ćete se moći detaljnije upoznati s onim što je tko radio. Izvještaj su poslali: Svećenički dom „Zmajević“, Nadbiskupsko sjemenište „Zmajević“, Klasična gimnazija Ivana Pavla II, Visoka teološko-katehetska škola, Caritas Zadarske nadbiskupije, Katehetski i Tiskovni ured.

Poslali su izvještaj i Povjerenstvo za liturgiju, Povjerenstvo za misije, Povjerenstvo za duhovna zvanja i ministrante, Povjerenstvo za mlade i studente, Povjerenstvo za kulturu, Povjerenstvo za sredstva javnog priopćavanja, Povjerenstvo za permanentno obrazovanje svećenika i rekolekcije. Nisu poslali: Povjerenstvo za pastoral obitelji, Povjerenstvo za pastoral turista, Povjerenstvo za župnu katehezu, Povjerenstvo za novu evangelizaciju i katehezu odraslih.

Od duhovnih pokreta i crkvenih zajednica poslali su sljedeći: Marijina legija-Kurija Bezgrešnog začeća i Komicij Bezgrešno Srce Marijino, Mali tečaj kršćanstva - Kursiljo, Svećenički Marijanski pokret Cenaculum, Zajednica Vjera i svjetlo - Zajednica Emanuel, Neokatekumenski put, Djelo Marijino-Pokret Fokolarina, Udruženje Salezijanskih suradnika, Frama, Križari, Mjesno bratstvo Franjevačkog svjetovnog reda, Pro vita, Katoličko liječničko društvo - Podružnica Zadar, Zajednica obitelji 4+, Molitvena zajednica Krvi Kristove, Hrvatska zajednica bračnih susreta - Regija Zadar. Nisu dostavili svoj izvještaj Serra club i Seminari za duhovnu obnovu.

B. Neki događaji protekle godine zavrjeđuju naš spomen danas.

- Posljednji hrvatski koncilski otac, naš nadbiskup u miru mons. Marijan Oblak, preminuo je u petak, 15. veljače 2008. godine, u Nadbiskupskom domu u Zadru, u 89. godini života, 63. godini svećeništva i 50. godini biskupstva. Zadarskom nadbiskupijom upravljao je 27 godina.

- Posebna pastoralna, inicijativa pohod zadarskog nadbiskup sjedištima 13 dekanata naše Nadbiskupije. Tema tih susreta bila je: „Duh zajedništva i suradništva u izgradnji mjesne crkve u službi Evanđelja.“ Bio je to blagoslovljen trenutak za svaki dekanat kada sam imao prilike osobno susresti sav kler Nadbiskupije i njihove prve suradnike, vjećnike župnih i ekonomskih vijeća, čitače, pjevače, voditelje zborova. Nadbiskup je započeo 3. ožujka susretom sa svećenicima i župnim suradnicima Paškog dekanata. Nastavilo se redom u svim dekanatima. Svi sudionici susreta mogli su naslutiti kako se Crkva živi u različitost službi i karizmi s jednim jednim ciljem da se polog vjere prenosi i živi u pojedincima, obiteljima i cijeloj mjesnoj Crkvi.

- U 2008. godini preselili su se u vječnost dugogodišnji župnik Ista don Anđeo Kolić, završivši tijek svoga života u 85. godini i 59. svećeništva.

- U Svećeničkom domu je umro don Srećko Petrov, župnik u miru, u 88. godini života i 63. godini svećeništva.

- Na petu obljetnicu Papina pohoda Zadru održana je svečana akademija „Sjećanje na Ivana Pavla II.“ 9. lipnja u zadarskoj Hrvatskoj kazališnoj kući. Poseban gost je bio Andreas Englisch, njemački pisac i novinar koji živi i radi u Rimu, izvrstan poznavatelj i prijatelj Ivana Pavla II. na njegovim pastoralnim putovanjima.

- Uoči Petrova, za svećenike sam zaredio petoricu naših đakona: Božu Barišića iz Dinjiške, Filipa Kucelina iz Sutomišćice, Stipu Mustapića iz Bibinja, Ivana Rončevića iz Puntamike i Zorana Topalovića iz Nove Bile.

- Početkom listopada 2008. godine zaredio sam za đakone naše akolite Tomislava Dubinka iz Puntamike i Jerka Vuletu iz Ražanca te Tomislava Šanka, franjevačkog kandidata.

- U drugoj polovici rujna 2008. (21.-28. IX.) imali smo veliko jubilaro jednotjedno hodočašće u Lourdes u 150. godini od Marijina ukazanja. Hodočastilo je oko tisuću vjernika.

- Međunarodni kongres „Humanae vitae za sva vremena: ljudska spolnost življena u velikodušnosti i razboritosti“, od 28. do 30. studenoga u hotelu Donat u Zadru okupio je više od 200 sudionika: laika, zdravstvenih djelatnika, teologa i stručnjaka iz Hrvatske, Italije, BiH i Slovenije. Kongres o prirodnom planiranju obitelji i odgovornom roditeljstvu održan je povodom 40. obljetnice enciklike pape Pavla VI. „Humanae vitae“. Taj veliki znanstveno-edukativni događaj u Zadru obilježen je na državnoj razini. Organizirali su ga Ured HBK za obitelj, Zadarska nadbiskupija, Hrvatsko katoličko liječničko društvo i Hrvatsko katoličko društvo medicinskih sestara i tehničara.

- Otvorili smo, na svetkovinu Krista Kralja, 23. studenoga 2008. Godinu mladih u Zadarskoj nadbiskupiji pod geslom: „Učitelju, gdje stanuje? - Dođite i vidjet ćete“. Time je ujedno službeno započela priprema za Nacionalni susret Hrvatske katoličke mladeži u Zadru, 2010. godine.

- Spomen skup o životu i djelu mons. Mate Garkovića održan je 11. prosinca 2008. godine, povodom 40. obljetnice smrti pastira koji je odolijevao komunističkim pritiscima a bio je sudionik Drugog vatikanskog sabora. Organizatori skupa su bili Zadarska nadbiskupija i Visoka teološko-katehetska škola u Zadru koja je sljednica Visoke bogoslovne škole koju je osnovao upravo mons. Garković.

II. Sadašnje okolnosti života naše Nadbiskupije zadarske

Došli smo do trenutka u kojem treba vidjeti što činimo i što ne činimo kao Crkva, odnosno kao prezbiterij. Ono što činimo, jednim dijelom je, kao što je i razumljivo, jest vidljivo. To su naši zadaci u vodstvu župa. To su čini koji bitno čine Crkvu, župu, zajednicu. Nije rijetko čuti

pitanje: zar ne znam što mi je činiti? Crkva je to definirala u svojim dokumentima, u svome Zakoniku kanonskog prava? Zašto se ne cijeni tihi uporni rad u klasičnom pastoralu? Zašto se toliko inzistira na drugim metodama i ne čini li se to da se netko dodvori Nadbiskupu, da se prihvaćanjem nekih duhovnih pokreta ili zajednica u Crkvi, želi zadobiti neku naklonost, ostvariti neke svoje interese? Je li Nadbiskup naivan i ne vidi te igre? Je li razborit kada često inzistira na novim putovima evangelizacije? Osobno čujem pitanja. Čujem razmišljanja i čujem sudove.

Stanimo zajedno, danas, pred temeljima života naše Crkve. Je li sve što zaista čini život Crkve zastupljeno u našoj Nadbiskupiji, u svakoj župi, maloj i velikoj? Jesu li temelji vjerno zidani ili moramo priznati da je često mjerilo našega rada, naš interes, naše sklonosti, naši prohtjevi, a ne živa zajednica. Evo, dakle, bitnih elemenata za život Crkve:

A/ Naviještaj Riječi- Evandjelja. To je naša proročka služba. Ona obuhvaća:

- kateheze u župi (djeca, mladi, odrasli - vjeronauk u školi – što činimo i kako činimo - homilije, kako ih spremam)
- konferencije, misije, duhovne obnove – čime osvježavamo svoje župe?

B/ Slavlje Otajstava vjere (sakramenata). To je svećenička služba.

- Sakramenti kršćanske inicijacije (krštenje, potvrda, euharistija) - kako ih pripremamo i kako slavimo u župi?
- sakramenti zajedništva: sveti red i ženidba; koje mjesto zauzimaju u svijesti vjernika?
- sakramenti ozdravljenja: pomirenje i sveto pomazanje – što je s ispovijedanjem u našim župama, a što je s pastoralom bolesnika? Nije li to zanemareno područje?
- slavlje sakramentalna, pučke pobožnosti, vezane uz korizmu, došašće i župne zaštitnike;

C/ Vođenje župne zajednice. To je naša pastirska služba:

To obuhvaća: okupljanje župne zajednice, sazivanje zajednice;

- posjete obiteljima, Crkvi u malom,
 - posjete bolesnicima; posjete ožalošćenima;
 - obnoviteljske zahvate u župi (otvaranje župe Božjoj Riječi u obliku malih zajednica, pokreta, karizmi; novih apostolskih napora,
- Svaki župnik, svaki svećenik je pozvan, poslan, dakle, dužan, u svojoj župi držati, najprije tri bitna elementa za život Crkve:
- naviještanje Božje Riječi,
 - slavljenje Otajstava vjere-sakramenata
 - i vođenje župe (proročka, svećenička i pastirska zadaća)

Ovdje bi se moglo postaviti sljedeće pitanje: Što za naše župe znače župne kuće? Jesu li to mjesta susretišta i sastajališta Božjega naroda sa svojim pastirom ili su samo privremena boravišta naših župnika? Otuda i moja želja i uporno nastojanje da se valjano organizira domaćinstvo i da župa posjeduje doličan župni stan.

Ako se toga netko ne drži, on ruši svoju župu. Razara zajednicu, svjesno ili nesvjesno. Nije vjeran svome poslanju. Griješi pred Bogom i pred Crkvom. Naši pastirski, svećenički, ispiti savjesti pred Bogom obuhvaćaju ta tri bitna elementa svećeničkog poslanja i života župe.

Župa i proces sekularizacije

Ova naša župa, kakva sada jest, može li danas izdržati proces sekularizacije i kada ima ta tri, makar i dobro zastupljena elementa - pitamo se često. Mnogi su mišljenja, a i praksa crkvenog života potvrđuje da se zajednica teško održava; da ne može izdržati sve pritiske; da se osipa u različitim elementima. Nama ljudi odlaze. Vidimo li razloge tih procesa? Možda se uljuljavamo da će stvari nekako ići. Ja danas želim pred vama reći ovo: Za pet godina, a

najdalje za deset godina će se vidjeti kako sada, na kraju prvog decenija XXI. stoljeća radimo u našim župama.

To treba biti prvotna tema naših razgovora, naših okupljanja, naših rekolekcija, naših Godišnjih skupština, naših duhovnih vježbi, naših ispita savjesti i naših ispovijedi, ako ozbiljno želimo odgovornu i zauzetu Crkvu za današnjeg čovjeka.

Sve druge diskusije su često intelektualističke isprazne egzibicije.

Nova evangelizacija pomodarstvo ili vapaj iz Crkve?

Poznato je da je taj izraz za naviještanje evanđelja danas, uporno upotrebljavao Ivan Pavao II. veliki evangelizator svijeta. On u dokumentu „Crkva u Europi“ kaže:

„Evanđelje nade koje je Crkva primila i s njime postala jedno, traži da ga se svakog dana naviješta i svjedoči. To je poziv koji je upućen Crkvi u svim razdobljima i na svim mjestima. To je također poslanje Crkve u današnjoj Europi... Da Crkva može naviještati Evanđelje za nju je to milost i njezino poslanje, njezina najdublja raspoznavna crta. Ona je upravo radi naviještanja Evanđelja tj. radi propovijedanja i poučavanja, da bi bila kanal dara milosti, da pomiruje grešnike s Bogom, da nastavlja Kristovu žrtvu u svetoj misi, koja je spomenčin njegove smrti i njegova slavnog uskrsnuća. Crkvo u Europi, nova evangelizacija je zadaća koja stoji pred tobom. Ponovno otkrij polet naviještanja... Navještaj Isusa, koji je evanđelje nade, neka bude tvoja dika i sav tvoj život. Nastavi s novim žarom u istom misionarskom duhu, koji je tijekom ovih dvadeset stoljeća, počevši od propovijedanja apostola Petra i Pavla nadahnjivao tolike svece i svetice, istinske navijestitelje evanđelja na europskom kontinentu.“ /T. 45/.

U svojoj poruci za Misijску nedjelju 2008. Benedikt XVI. piše: „Važno je ponovo istaknuti, da unatoč postojećim poteškoćama, Kristova zapovijed da se svim ljudima naviješta Evanđelje ima prvorazrednu važnost. Ničim se ne može opravdati usporavanje ili zastoj u naviještanju, jer „zadaća naviještanja Evanđelja svim ljudima tvori temeljno poslanje Crkve“ /EN 14/.

Iz te svijesti najveći evangelizator svih vremena apostol Pavao je uzdahnuo: „Jao meni ako evanđelja ne navješćujem“ /1 Kor 9,16/. To mora ponavljati svaki od nas, svakoga dana. To će biti istinska revnost koja preporuča našu Crkvu.

Od početka svoga biskupskog posvećenja, u lipnju 1990. godine, nosio sam tu svijest i odgovornost za ovu Crkvu, a pogotovo kad sam preuzeo vodstvo Nadbiskupije 1996. godine. Jer sam i sam kao mladi svećenik susreo Kursiljo, mali tečaj radoznog naviještanja Evanđelja, i znam što mi je značio za moj duhovni svećenički život, dakle iz vlastitog iskustva, otvorio sam Nadbiskupiju novim crkvenim pokretima i zajednicama. Moji susreti koje sam u svijetu imao s mnogim biskupima sa svih kontinenata i zatim poticaji i podrške papa, od Pavla VI. i Ivana Pavla II. do Benedikta XVI. ohrabivali su me, da u njima vidim veliku pomoć župama i svećenicima koji su htjeli dati novi dah svojim zajednicama. Moje motive i putove koje sam zastupao i koje sada zastupam i zastupat ću dok budem Biskup ove Crkve u svojoj biskupskoj službi možete najbolje isčitati u mom korizmenom pismu vjernicima naše Nadbiskupije koji sam uputio ove korizme (2009.) i odredio da se čita u svim župama naše Nadbiskupije što je vaša dužnost. Tamo sam iznio i načela kojih se trebate držati vi svećenici u svome radu sa zajednicama i vjernici članovi pojedinih crkvenih zajednica i pokreta, pod vašim vodstvom i pod vašom odgovornošću.

Nisam nikada držao da bilo koji od tih pokreta i zajednica imaju potpuni i jedini odgovor na čovjekova pitanja i potrebe Crkve ali sam isto tako smatrao da mogu biti veliki doprinosi oživljavanju župnih zajednica. Što više, bio sam ohrabren pedagogijom spomenutih Papa, a posebno trijeznošću Benedikta XVI. te sam želio u njihovim nesavršenostima, pa čak i pogreškama kao pastir Crkve pomoći da idu naprijed, da se pročišćavaju i postanu korisni Evanđelju i Crkvi.

Koje nam opasnosti prijete i mogu nas paralizirati? Koja pravila u pastoralnom radu treba prihvaćati?

Ima opasnosti koje nas mogu potpuno onemogućiti u našem djelovanju i oslabiti našu Nadbiskupiju. Da se to ne dogodi treba se držati nekih pravila. Prvo pravilo glasi: *nihil sine episcopo* (ništa bez biskupa). To je pravilo od iskona Crkve koje se neprestano obnavlja u svakoj generaciji. Ono je jamstvo jedinstva Kristovih učenika, zapravo Crkve kao Tijela Kristova hijerarhijski ustrojena. Za svaku mjesnu Crkvu vrijedi Kristova molitva „Ut unum sint“ (Iv 17,21). A činilo se, proteklih tjedana, sine episcopo. Stvari su se zategle kod nas u Nadbiskupiji oko djelovanja Neokatekumenskog puta, upravo kada je ono što je smetalo u tom djelovanju, bilo stavljeno na svoje mjesto od univerzalne Crkve, upravo i od ovoga Pape. Time je učinjena šteta našoj mjesnoj Crkvi. Iako, kako rekoh, ima temelja postavljati pitanja o nekim stvarima i popravljati ih, ali se zna tko je odgovoran za to, i kako ispravljati, i s kim.

Mi ovdje u Zadru imamo strašna iskustva rada mimo mjesnog biskupa, pa čak i protiv biskupa, u ne tako dalekoj prošlosti. Neka nikada nitko, za ljubav Božju, to ne zaboravi! Nikada se ne smiju dogoditi one stvari koje su nas sedamdesetih godina u crno zavile. Tvrdim pred Bogom i pred vama, svojim prezbiterijem, da ne postoji ozbiljan razlog za bilo kakvo dramatično postupanje. Vodeći stvar uvijek u povezanosti s Petrovim nasljednikom, osobno i s njegovim suradnicima, prihvatio sam i Neokatekumenski put jer sam smatrao da ja nisam ni pametniji ni upućeniji pred određenim pogriješcima i nedostacima toga Puta negoli rimski Prvosvećenici. Nitko nije tako pastirski protumačio što treba činiti u Crkvi za stvarnosti koje nisu savršene i nedovršene kao Bendikt XVI.

Na susretu sa svećenicima svoje Rimske biskupije, na pitanje don Gerarda Raula Carcara, svećenika Schönstattskog pokreta koji je iz Argentine došao u Rim, o pokretima i Neokatekumenskom putu je rekao: „Pokreti su dobro došli mojoj očinskoj brizi i službi Pastira. Drugi su opet kritični i kažu da pokreti nisu u redu. Mislim zapravo da se okolnosti razlikuju i sve ovisi o tome o kojim se ljudima radi. Čini mi se da imamo dva osnovna pravila u svezi s tim. Prvi nam je dao sv. Pavao u svojoj prvoj poslanici Solunjanima: „Ne trnite Duha“ - karizme (1 Sol 5,19). Ako nam Gospodin daje nove darove moramo biti zahvalni čak i kada ponekad izgledaju neprikladni. Zar nije lijepo da bez inicijative od strane hijerarhije, već zapravo odozdo, ali svejedno zapravo s Neba, kao dar Duha Svetoga novi oblici života u Crkvi se rađaju kao što je više manje u povijesti uvijek bilo. U počecima su uvijek bili neprikladni i neugodni. Čak je i sv. Franjo zapravo bio nezgodan i bilo je vrlo teško Papi dati konačni kanonski oblik stvarnosti koja je daleko nadmašivala zakonske norme. Za sv. Franju je to bila velika žrtva biti stavljen u te pravne kanonske okvire, ali je na kraju baš to dalo život jednoj stvarnosti koja je živa i danas i koja će živjeti u budućnosti: ona daje snagu životu Crkve kao i novi pokreti. Želim reći: pokreti su se rađali u svim stoljećima. Čak je i sv. Benedikt u počecima bio pokret. Oni ne postaju dio života Crkve bez patnje i poteškoća. Sam sv. Benedikt je morao ispraviti početni pravac u kojem je bilo krenulo monaštvo. Tako i u našem stoljeću Gospodin, Duh Sveti, daje nam nove inicijative s novim aspektima kršćanskog života. Budući da su one življene od strane ljudi s ljudskim ograničenjima, one stvaraju i poteškoće. Stoga bi prvo pravilo bilo: ne gasiti kršćanske karizme. Trebamo biti zahvalni na njima i kada su neugodne.

Drugo pravilo: Crkva je jedna. Ako su pokreti uistinu djelo Duha Svetoga, oni pripadaju i služe Crkvi, te se u strpljivom dijalogu između pastira i pokreta rađa jedan novi plodonosni oblik tamo gdje ove sastojnice postaju izgrađujuće za Crkvu danas i sutra. Taj dijalog se treba odvijati na svim razinama: počevši od župnika, biskupa, Petrova nasljednika, kao zajednička potraga za prikladnim strukturama: u mnogim slučajevima ono već donosi plodove. U drugim slučajevima proučavamo samu stvar. Na primjer, pitamo se da li, nakon pet godina iskustva, možemo definitivno potvrditi Statut Neokatekumenskog puta i da li je potreban probni rok ili možda neki elementi toga ustroja trebaju biti usavršeni? U svakom slučaju poznajem Neokatekumene od samoga njihova početka. Bio je to dug put s mnogim poteškoćama koje postoje i danas, ali smo ipak pronašli eklezijalnu formu koja je već vidno

poboljšala odnos između pastira i Puta. Tako idemo naprijed u tom smjeru. To se može kazati i za druge pokrete. Kao sažetak dvaju temeljnih načela mogu kazati: zaahvalnost, trpljenje i također prihvaćanje neizbježnih poteškoća i nevolja. I u braku uvijek postoje nevolje i tenzije. Ipak bračni par ide naprijed i tako prava ljubav sazrijeva. Ista se stvar događa u crkvenim zajednicama: budimo strpljivi zajedno“ (Zenit.org, 8. 03. 2007.)

Tako je govorio i govori novim jezikom ljubavi prihvaćanja i zahtjevnosti tome Putu, Benedikt XVI. upravo 10. siječnja 2009. godine, o čemu ste mogli čitati u govoru, priloženom mome Pismu od 20. siječnja 2009.

Kasnije su stvari izišle, u teškom polemičkom tonu u javnost u obliku letka i u nastupu u jednom tjedniku. I onda reakcija na reakciju sa strane laika. Nisam odobrio ni jednu od tih reakcija, bilo svećenika bilo laika.

Tim činom, imenima i prezimenima u javnosti i fotografijom poslana je, nepromišljeno, loša poruka široj javnosti nesklonoj Crkvi s određenom zluradošću, kao na pomolu je raskol u Crkvi. Poslata je tim istupom loša poruka crkvenoj javnosti koja je sablažnjena što se sada to događa, a Nadbiskup se ne očituje. Poslata je loša poruka vjernicima laicima, općenito i izvan konkretnog predmeta, jer su doživjeli da ih se javno napada. Konačno, poslata je loša poruka i našim mladim svećenicima koje se okupljalo da se opredijele za ili protiv Neokatekumenskog puta, odnosno za li protiv Nadbiskupove riječi.

To jest bila kušnja za našu Nadbiskupiju. Za sve nas. I zaključit ću ovu riječ s konstatacijom: Nijedna stvarnost ma kako bila nesavršena, ako hoćete, grješna i jadna, ne zavrjeđuje toliko žući, toliko gubitka vremena, toliko rana koje su se događale u ovih mjesec i po dana. Jer u konačnici se ništa ne može i ne smije dogoditi bez biskupa.

Biskup treba voditi i štiti svu stvarnost ove Crkve: i svećenike i laike. I jedni i drugi duguju Pastiru ove mjesne Crkve poštovanje i poslušnost, ako ništa barem po četvrtoj Božjoj zapovijedi. Svećenici su potrebni korekcije u svojim postupcima; i laici su na svome putu i djelovanju potrebni korekcija. A sve može početi od bezazlenih stvari. Zamislite situaciju u kojoj se jedna obitelj podliježe napasti podjele i uzajamnih napada a da se Očev glas ne čuje i ne sluša. Ja sam u našoj stvari koja se rodila iz nestrpljenja vidio i opasnost umrtvljenja naših aktivnosti što se i događa.

Sada je vrijeme da se zaustave sve stvari koje ne mogu poslužiti vedrom suživotu i suradnji za život naše Nadbiskupije. Trebamo okrenuti novu stranicu života Nadbiskupije. Svećenici znadu što trebaju činiti jer imaju svoje odgovornosti, područja svoga rada, a laici imaju pravila svoga ponašanja jer su stavljeni po svome zakonito odobrenom Statutu pod vlast i nadzor Biskupa. Sve drugo bi bilo autodestrukcija.

Nama u Nadbiskupiji, u ovoj mjesnoj Crkvi ne trebaju nikakvi lobiji. Nitko nije ugrožen u ovoj Nadbiskupiji. Ako jest neka neka to kaže na mjestu gdje treba reći. Konačno, naša Nadbiskupija ima svoje Svećeničko vijeće. Ima i Zbor konzultora. Ima i Zbor dekana. Ima, dakle, mjesta svoga unutarnjeg dijaloga o temama i pitanjima, o pastoralu, o liturgiji, o upravljanju. Ima svoje ustanove i službe koje ih vode. Ima i Povjerenstva.

Potreban nam je pozitivan pristup osobama i djelovanju subraće u svećenštvu

Stvar koja nam je potrebna kao kruh u ovoj složenoj društvenog i duhovnoj situaciji u našoj Crkvi i Nadbiskupiji jest pozitivan pristup jedni prema drugima. „Klerici, budući da sudjeluju na jednom djelu, naime na izgradnji Tijela Kristova, neka budu međusobno ujedinjeni vezom bratstva i molitve i neka među sobom nastoje surađivati prema odredbama biskupovim (krajevnog prava), kan. 275. U taj pozitivan pristup koji se može postići iz vjere i vlastite svijesti o svojoj nesavršenosti i slabostima, to znači iz poniznosti, spadaju podrška i divljenje nad svime što moj kolega i brat poduzima i oko čega se trudi. Zašto to govorim? Vidim da kritički, čak superkritički duh vlada među nama bilo da se radi o osobnim slabostima (nemojmo biti tužitelji svoje braće, jer nitko nema pravo na to) bilo da se radi o pastoralnim inicijativama. Za neke među nama ništa nije pozitivno, ništa ne valja. Baš kao i u hrvatskoj

javnosti gdje se svatko drži kompetentnim kritičarem svega i svačega, tako nas spopada napast u Crkvi da sve kritiziramo: onu školu; onu ustanovu; onu župu; onoga biskupa, onoga kardinala..., itd.

Vidim i znam da mlađa braća proživljavaju krizu inicijative, jer umjesto podrške i ohrabrenja, čuju podcjenjivanje i kritiku. Vjernički mi je, najprije, to neprihvatljivo. Iz nijedne stranice Evanđelja ne mogu iščitati takav duh, posebno duh kritike i osuđivanja ma bilo da to od koga dolazi. Nema savšenosti ni u čijem djelovanju, ali moramo se zapitati koliko smo se iskazali kritičnima prema doprinosima tolikih ljudi koji su k nama dolazili za razne prigode?

Potreba trajne formacij, ljudske, duhovne i intelektualne
(Obveze i prava klerika kann 283-289)

Svećenik koji računa na ozbiljan pristup čovjeku i njegovim potrebama zna da mora uvijek iznova silaziti u svoju nutrinu, u molitvi, meditaciji, u milosnom životu jer samo tamo može susresti Gospodina kojega nosi ususret drugima. Isto tako zna da dostojno slavljenje Otajstava vjere nezamjenjivo jača njegovu dušu i postaje sposoban svjedočiti Božju nazočnost u sebi. U to jačanje našega identiteta spadaju i naše duhovne vježbe. Ja ih želim danas spomenuti jer vidim da je oslabila svijest našega prezbitarija o duhovnim vježbama. Jer „klerici su dužni nastojati oko svetosti“ (kan. 276,1.) kako „neumornim vršenjem svoje pastoralne službe, tako hranjenjem svoga duhovnog života s dvostrukom stola Svetoga pisma i euharistije“ (kan 276, 1-4).

U odredbama o pravima i obvezama klerika govori se o svakodnevnom slavljenju euharistijske žrtve i o obvezatnoj molitvi časoslova, meditaciji, čestoj ispovijedi. Ovdje bih želio naglasiti jednu stvar koja nam pripada kao ljudima Crkve, a to je naš građanski, ljudski izgled. Ta je naša nošnja svećenička, znak naš svjedočki. U tom pogledu više manje ne izgledamo sjajno. Ono što nosimo nije ni dolična crkvena odjeća (kan 284), nije često ni građanska dolična odjeća. Znamo dobro da je sve na čovjeku govor: i urednost i neurednost. U svećeničkom životu, sve je put prema čovjeku jer treba biti most Božji prema tom čovjeku. A kako samo dolazimo na javne skupove ili na liturgijska slavlja? Tražim od svojih svećenika da na naše skupove dolaze svećenički odjeveni, da svoga Nadbiskupa dočekujete u svećeničkom klerdžimenu, da se i u nošnji vladamo kao intelektualci.

Svećeničke rekolekcije spadaju u našu permanentnu izobrazbu /kann 279,2/

U ovoj prilici želim jasno reći: našim rekolekcijama trebamo vratiti izvorni cilj a to je susret braće na zajedničkom putu rada i života. Potreban je doživljaj istinskog zajedništva, radosti, opuštenosti i duhovne okrepe. One to, nažalost nisu već izvjesno vrijeme bilo zbog nepoštivanja ljudi koje pozivamo i to, ponižavajućim nezainteresiranošću i žamorom, čitanjem novina ili provokativnim pitanjima. Svaki sudionik koji se tako ponaša pokazuje sliku neodgojena čovjeka i nezahvalnika koji misli da mu nitko nije ravan do koljena. Dio ljudi koji je ovdje gostovao ne želi više doći k nama jer je doživio poniženje. A složiti godišnji program rekolekcija je teška stvar. To dobro zna povjerenstvo za permanentnu izobrazbu. Ja osobno više ne mogu dopustiti devaluaciju te naše duhovne stečevine, čak ako treba poduzeti i određene mjere.

Rekolekcije, kako sam često isticao imaju dva dijela: molitveni i pastoralni. Dok se potonji drži određenom ozbiljnošću, onaj prvi, jedan dio svećenika propušta.

Svećenički dan i Katehetski dan su postali dio naše duhovne baštine koju ne smijemo zapustiti.

Moramo pobijediti napast odustajanja

Već duže vrijeme osjećam kako je u prezbitariju nazočan određen defetizam kada se govori i nastoji oko nekih pastoralnih programa. Defetizam se definira kao iscrpenost, iznurenost,

klonulost, iznemoglost, malodušnost, izgubljenost: rad onih koji ne vjeruju u uspjeh neke akcije, ili u ratu pobjedu svoje domovine, koji ometaju uspješno vođenje rata ili neke akcije, rušilaštvo; defetist je onaj koji širi malodušnost, čovjek koji ometa neki koristan posao, malodušan čovjek (Klaić, str. 264).

To sam osjetio prvi put kada sam nastojao u treći dolazak Ivana Pavla II. u Hrvatsku, uvrstiti i posjet našoj Nadbiskupiji. Kakvih je sve komentara bilo u toj prilici? Slično i sada kada smo trebali poput drugih u Hrvatskoj obilježiti petu obljetnicu toga posjeta. A naši vjernici su pokazali kako možemo i moramo u njih imati pouzdanja kada se radi o pastoralnim zahvatima u koje su i oni na poseban način pozvani. Sjetite se samo reakcija naše i svjetske navnosti i ocjena o tom zadarskom događaju. Kasnije se radujemo svemu što se ostvarilo jer je bilo vrijedno muke i sredstava. Bojim se da i sada u zraku visi neki defetizam glede Godine mladih i Susreta Hrvatske katoličke mladeži u Zadru 2010.

Godina mladih- pastoralna godina 2008-2009.

Upravo sada želim iznijeti svoja neposredna iskustva s mojih svježih posjeta svećenicima svakog našega dekanata. Moram naglasiti vašu dobru volju, iskrenu želju da se nešto učini za naše mlade, ali isto tako može se osjetiti neki strah, gotovo nemoć pred tim mladima. Trebala bi dublja analiza našega svećeničkog položaja, naše slike u dušama mladih. Trebalo bi vidjeti, mirno i realistički, što uopće obitelj danas čini za svoje mlade; trebalo bi opet trizorno i realistički analizirati što čine mediji s podilaženjem mladima, razbijajući svaku zahtjevnost u obitelji, u školi, u Crkvi; bilo bi potrebno, ponizno i s pouzdanjem u Boga stati pred našim mladima i vidjeti što im mi nudimo, jer o ponudi je riječ, u njihovim lutanjima i traženjima. Ipak ne možemo se predati i prepustiti nemoći. Ta znamo da nije govor o žetvi nego o sijanju. Neki događaji u Crkvi nas ohrabruju: Gospodin zove između tih mladih u svećeništvo i posvećeni život mlade našega vremena. Najnoviji Godišnjak Svete Stolice govori o rastu broja sjemeništara u svijetu; o rastu broja svećenika u svijetu.

Želio sam da u ovoj predgodini Susreta Hrvatske katoličke mladeži, neke korake učinimo za mlade koji će ostati za naš put s njima i dogodine i nadalje. Jer nikada nije kasno. Meni se čini, a to pokazuje iskustvo Crkve da više ne možemo zamisliti kateheze koje im predajemo stojeći ispred njih. Govori se o katehezi na putu s njima. Naravno, da je to jako teško. No nismo mi ti koji ne izvode moliti i misliti i djelovati nego Duh Kristov. Već sada vidimo da ćemo im moći nešto dati ako osjete da se za njih istinski zalažemo darujući im dio svoga vremena, zanimajući se za njihove probleme.

Ako ništa ne možemo, onda molimo za mlade; organizirajmo ozbiljne kateheze za mlade i okupljamo mlade na razini župe i dekanata. Pokušajmo s područnim, dekanatskim susretima mladih.

Eto, tako smo u hodu s našim narodom, s našim mladima, „u radostima i nadama, žalostima i tjeskobama“ (GS 1) povjerenog nam puka. Nemojmo ih mi ostaviti. Ljubimo ih tako što ćemo se trošiti za njih. Tako što ćemo im svjedočiti svoju vjernost za Kristom i što ćemo se danomice zalagati da im olakšamo križ njihova života. Tada ćemo moći govoriti o sebi kao Božjim ljudima koje je Gospodin darovao u ovome vremenu svome narodu da ga vodi u Očev dom. O tome će vam više govoriti don Zdenko Dundović, povjerenik za mlade naše Nadbiskupije. Hvala na strpljivosti.

I Z V J E Š Ć A

USTANOVA, POVJERENSTAVA, POKRETA I UDRUGA

SVEĆENIČKI DOM “ZMAJEVIĆ”

Tijekom 2008. godine u Svećeničkom Domu "Zmajević" u Zadru živi 12 svećenika. Krajem siječnja umro je naš svećenik don Srećko Petrov, st. Tijekom godine izvršene su i personalne promjene. Novim ravnateljem doma imenovan je don Srećko Frka-Petešić. Osim dosadašnjih korisnika u 2008. godini u Domu su bili smješteni i svećenici na liječenju: don Jerolim Lenkić, mons. Petar Tunjić i don Ante Eršić. Domaćinstvo u Svećeničkom domu vode Sestre Milosrdnice među kojima je također bilo personalnih promjena. Otišla je s. Dolores, a došla s. Miranda. U 2008. godine u Domu je, osim redovitog održavanja zgrade, bilo i većih ulaganja. Na trećem katu, od postojećih soba napravljena su još dva apartmana. Temeljito su obnovljene sobe br. 34, 36 i 37 kao i apartman na drugom katu br. 22. Troškovi obnove istih podmirila je Nadbiskupija u visini od 100.000,00 kn

Financijsko izvješće u 2008. godini

A) PRIHOD:

Opskrbnina 320.320,00
Doprinos svećenika za dom 14.250,00
Gosti 18.300,00
Ukupni prihod 352.870,00

B) RASHOD

Hrana 261.059,42
Oprema i održavanje 81.815,90
Komunalije 79.944,93
Nagrada, zdravstveno... 152.369,57
Ukupni rashod 575.189,82

SALDO od - 222.319,82 kn podmiriti će se iz doprinosa župa (30%).

Kroz 2008. godinu više svećenika i župa pomoglo je Svećeničkom domu u naravi: voćem, povrćem, vinom, uljem i mesom. Primjećeno je kako je krajem godine više župa donijelo u Dom voća, povrća te vina. Zahvalni smo svim svećenicima i župama koji su, bilo u naravi, bilo u novcu, pomogli naš Svećenički dom. Preporučama se Vašoj dobroti i u 2009. godini.

Ravnatelj:

Don Srećko Frka-Petešić

NADBISKUPSKO SJEMENIŠTE “ZMAJEVIĆ”

Statistički podaci

U 2008. godini imali smo drugo polugodište školske godine 2007./08. i prvo polugodište šk. god. 2008./09. Školsku god. 2008./09. započeli smo s 20 sjemeništara. Zadarskih sjemeništara je na početku šk. god. bilo 12, jedan je napustio Sjemenište. Riječka nadbiskupija ima 2 sjemeništara (jedan se priključio u 1. razred, u drugom polugodištu ove školske godine), Gospićko-senjska biskupija ima 5, a Krčka biskupija 2 sjemeništara.

Trenutno u Sjemeništu boravi 20 sjemeništara, od toga Zadarska nadbiskupija ima 11 kandidata iz sljedećih župa: Galovac (1), Zadar-Belafuža (1), Pag (2), Zadar-Sv. Stošija (1), Gorica-Raštane (1), Ljubač (1), Nadin (2), Vir (1), Korlat (1).

U sjemeništu djeluju 2 odgojitelja, 2 časne sestre i 6 zaposlenika (laici). Imamo i 6 vanjskih suradnika.

Izvori financiranja troškova života i rada u sjemeništu su višestruki. Doprinos nad/biskupija čiji sjemeništari borave u sjemeništu iznosi od početka ove školske godine 2.000,00 kn mjesečno po

sjemeništarcu, najam poslovnog prostora u prizemlju sjemeništa u ulici J. Bijankinija, donacije dobročinitelja. Treba, također, spomenuti i materijalnu pomoć koju dobivamo od jednog broja župa iz naše Nadbiskupije, a i iz jednog broja župa Gospičko-senjske biskupije, čije prikupljanje organizira Ekonom te biskupije. Svima njima i ovom prilikom zahvaljujem. Sve ono što nije dostatno za život iz ovih izvora nadodaje Zadarska nadbiskupija.

Život i rad u Sjemeništu

Prvo polugodište šk. god. 2008./09.

Sjemenišni život slijedi ritam obaveza koje sjemeništarcu imaju u školama i u Sjemeništu. Nastojimo se uključiti u sva značajnija događanja u našoj mjesnoj Crkvi. Pohađamo gradske župe i sudjelujemo na nedjeljnim misama i pritom ponegdje izvedemo prigodni program. Pohodili smo i neke župe izvan Grada. Dio sjemenišne zajednice sudjelovao je na misnom slavlju na Udbini 9. 9. 2008. Ovogodišnje duhovne vježbe sjemeništarcu će obaviti u samostanu u Karinu u vrijeme korizme. Sjemeništarcu su u vrijeme adventa sudjelovali na misama zomicama u našoj katedrali.

Prigodom proslave blagdana naše nebeske zaštitnice, Bezgrješne, organizirali smo susret roditelja. Sjemeništarcu su uoči Blagdana izveli i prigodni program za sve dobročinitelje i prijatelje Sjemeništa.

Sjemeništarcu su sudjelovali i na ekumenskoj molitvi za jedinstvo kršćana.

Planovi za drugo polugodište šk. god. 2008./09.

I u ovom drugom polugodištu šk. god. Sjemenište planira posjećivati župe kako Zadarske nadbiskupije tako i ostalih nad/biskupija čiji sjemeništarcu se nalaze u našem sjemeništu. I ove godine ćemo sudjelovati na susretu hrvatskih sjemeništara, u Sinju 1. svibnja.

U svibnju 2009. će biti još jedan susret roditelja.

Povjerenstvo za ministrante i duhovna zvanja organizirat će susrete ministranata vikendima u Sjemeništu. Sjemeništarcu će u ovim susretima aktivno sudjelovati.

Sva događanja i vijesti iz sjemenišnog života možete vidjeti na našoj web-stranici: www.zmajevic.com.

Ravnatelj:
Don Marino Ninčević

KLASIČNA GIMNAZIJA IVANA PAVLA II. s pravom javnosti

I. UVJETI RADA

1. U školskoj godini 2007./2008. radili smo u školskoj zgradi smještenoj u ulici Jerolima Vidulića 2. Škola ima 8 učionica za redovnu nastavu, 3 specijalizirane učionice - praktikuma, zbornicu, tajništvo, računovodstvo, knjižnicu, sportsku dvoranu, kapelicu te odgovarajuće sanitarne čvorove.

II. KADROVSKI UVJETI

1. U školi je bilo zaposleno 22 nastavnika, 2 stručna suradnika i ukupno 7 ostalog osoblja. Problema sa strukturiranjem radnoga vremena i nestručno zastupljenom nastavom nije bilo.

2. Ostale djelatnosti u školi također su stručno zastupljene.

III. UČENICI

1. *Opći podaci o učenicima i razredima*

Odgojno obrazovni rad obuhvaćao je 8 odjeljenja učenika - dva odjeljenja prvog razreda, dva odjeljenja drugog razreda, dva odjeljenja trećeg razreda i dva odjeljenja četvrtog razreda. U prvi je razred upisano 60 učenika, u drugi 54, u treći 56, a u četvrti 44 učenika. Tijekom školske godine dvoje učenika 2.b razreda preselilo je u drugu školu: Ivan Keča i Marija Pešut, a na kraju nastavne godine učenici Ivan Grgurica učenik 1.b razreda i Matea Milković učenica 2.a razreda ispisali su se iz naše škole.

2. *Kvantitativna analiza uspjeha učenika*

Prvi je razred završilo 60 učenika: 23 ili (38,3%) učenika završilo je školsku godinu odličnim uspjehom, 27 ili (45,0%) vrlo dobrim i 10 ili (17,0,9%) dobrim uspjehom.

Od 52 učenika drugih razreda 15 učenika ostvarilo je odličan uspjeh ili 28,8%, 25 učenika postiglo je vrlo dobar uspjeh ili 48,1,2% i 12 njih dobar uspjeh ili 23,4%.

Treći razred završilo je 56 učenika: 17 učenika odličnim uspjehom ili 30,4%, 30 učenika vrlo dobrim uspjehom ili 53,6% i 9 učenika dobrim uspjehom ili 16 %.

Od četrdeset četvero učenika četvrtog razreda 15 njih je završilo razred s odličnim uspjehom, ili 34,1%, 20 s vrlo dobrim uspjehom ili 45,5 %, i devet s dobrim uspjehom ili 20,5%.

3. *Izostanci*

U prvim je razredima bilo ukupno 4432 izostanka ili 73,9 sati po učeniku. U drugim je razredima bilo ukupno 5926 izostanaka ili 114,0 sati po učeniku. Trećaši su ukupno imali 5462 izostanka ili 97,5 sati po učeniku. Četvrti razredi imali su ukupno 4249 izostanka ili 96,6 sati po učeniku.

4. *Matura*

Od četrdeset četvero učenika završnog razreda 15 ih je bilo oslobođeno mature, a ostalih dvadeset devet pristupilo je maturi u ljetnom ispitnom roku i svi su uspješno položili maturu i to: 13 s odličnim uspjehom, 14 s vrlo dobrim uspjehom, 2 učenika s dobrim uspjehom.

5. *Značajna postignuća*

Učenici naše gimnazije i ove su godine bili vrlo uspješni sudionici većine školskih natjecanja u poznavanju pojedinih predmeta. Na županijskom natjecanju na kojima su sudjelovale sve srednje škole Zadarske županije postigli su slijedeće rezultate:

- Tamara Buterin, Matea Biloglav, Tina Čačić i Ante Dražina- osvojili su prvo mjesto iz vjeronauka
- Katja Malvoni 3.b - prvo mjesto iz matematike
- Kristina Fazinić 4.b- drugo mjesto iz hrvatskog jezika
- Marija Anzulović 1.b - 3. mjesto iz hrvatskog jezika
- Kristina Fazinić 4.b - 1. mjesto iz engleskog jezika

- Antonija Ivoš 2.b - 3. mjesto iz engleskog jezika
- Petar Mijić 4.b - 1. mjesto iz zemljopisa
- Šimun Kolega 4.a - 2. mjesto iz zemljopisa

Svi navedeni učenici predstavljali su našu školu na državnim natjecanjima iz navedenih predmeta i ostvarili izuzetno dobre rezultate.

Devetnaest učenika sudjelovalo je na županijskim natjecanjima iz predmeta: matematike, kemije, vjeronauka, engleskog jezika, hrvatskog jezika, latinskog jezika, psihologije, povijesti i zemljopisa. I na ovim natjecanjima bili smo zapaženi i ostvarili dobre rezultate.

Sudjelovali smo i u državnom projektu «Voda - izvor života» i osvojili nagradu i priznanje.

6. Učenici koji se posebno ističu

Učenikom godine proglašena je učenica Katja Malvoni 3.b razreda zbog izuzetno zauzetog i odgovornog odnosa u ispunjavanju svojih dužnosti i obveza, odličnog uspjeha i aktivnog i zauzetog sudjelovanja u svim događanjima na razini Škole i izvan.

Nastavničko vijeće, uz njih, posebno je pohvalilo: učenicu Paulu Eškinju i Marinu Vojković, koje su u izuzetno teškim zdravstvenim uvjetima (Paula teška prometna nesreća, Marina - operacija kralježnice) ostvarile odličan uspjeh i primjereno vladanje i ophođenje i u složenim životnim uvjetima. Nastavničko vijeće pohvalilo je i sve učenike koji su ostvarili odličan uspjeh i imali uzorno vladanje a bilo ih je ukupno 68. Svima njima uručene su prigodne nagrade (Katekizam Katoličke Crkve) i pohvalnice, a učenicima koji su sudjelovali na državnim natjecanjima MP4 i Petru Mijiću sportski dres.

IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

1. Nastavni plan i program

Nastavni plan i program u cijelosti je ostvaren na primjerenoj razini. Uz redovnu nastavu u školi su bile zastupljene sljedeće sekcije i aktivnosti:

1. Amfora - kreativna radionica	7. Mladi knjižničari
2. Literarno-novinarska sekcija	8. Sudjelovanje u radu Caritasa
3. English club	9. Parlaonica
4. Školski zbor	10. Pojećivanje kazališnih i koncertnih
5. Dramska sekcija	priredaba, muzeja i slično.
6. Športska sekcija	

Naša škola bila je domaćinom županijskom natjecanju u poznavanju klasičnih jezika i vjeronauka. Prigodom velikih kršćanskih blagdana i obljetnica organizirano je nekoliko priredaba u školi i u drugim mjestima izvan škole.

Ove godine ostvarili smo međudržavnu suradnju s Općom gimnazijom KŠC u Žepču na temu «(Ne)zaboravljena glagoljica». Bili smo njihovi gosti od 17.- 20. travnja 2008, a njih smo ugostili od 4.- 9. srpnja 2008. godine.

Tijekom školske godine održan je 1 sat tjedno dopunske nastave iz engleskog te 2 sata dodatne nastave iz matematike i hrvatskog jezika.

Tijekom godine organizirani su jednodnevni izleti u Zagreb, Solin, Knin Visovac, Sinj, Istru - Hum, Roč, Krk - putovima glagoljaša, Vukovar, Varaždin i Paklenicu te višednevno hodočašće u Rim.

Organizirana je i uspješna provedena maturaina ekskurzija od 17. do 23. kolovoza 2008. u Budimpeštu, Prag i Beč.

Učenici su sudjelovali u organiziranim i jednodnevnim duhovnim obnovama u Vepriu kod Makarske i Buškom Blatu u BiH, a bili su nazočni prigodnim vjerskim i kulturnim događanjima u gradu Zadru.

2. Stručni organi

U tijeku godine Nastavničko vijeće imalo je sedam sjednica na kojima se razmatrala tekuća problematika i rješavala potrebna pitanja.

3. Stručno usavršavanje

Škola je, u okviru svojih materijalnih mogućnosti, nastojala zadovoljiti potrebe svojih zaposlenika za stručnim usavršavanjem pa ih je slala na razne stručne skupove, kongrese i savjetovanja. Također se je vodilo računa da nastavnici posjete sve skupove koji su bili organizirani u Zadru.

4. Analiza odgojno-obrazovnih postignuća

S odgojno-obrazovnim radom i postignućima na razini Škole možemo biti zadovoljni, bez sumnje da cjelokupan rad svih tijela Škole može biti još kvalitetniji uz veći angažman učenika i roditelja.

V. KULTURNA I JAVNA DJELATNOST ŠKOLE

Početkom rujna škola je uspješno ostvarila upis naših učenika u 1. razred.

3. rujna, ravnatelj škole mons. Joso Kokić, predvodio je Misno slavlje u katedrali sv. Stošije za početak školske godine. Sudjelovali učenici, roditelji i profesori škole.

Grupa učenika (32) sudjelovala u nadbiskupijskom hodočašću mladih u Rim za Cvjetnicu od 14. - 19. ožujka 2008.

Sudjelovali na susretu maturanata splitske metropolije, šibenske biskupije i zadarske nadbiskupije u Kninu, 8. ožujka 2008.

Od 18. do 20. travnja 2008. realizirana međudržavna suradnja učenika naše škole i Opće gimnazije katoličkog školskog centra «Ivan Bosco» u Žepču na temu «(Ne) zaboravljena glagoljica».

26. i 27. travnja 2008. 50 naših učenika sudjelovalo je na nacionalnom susretu katoličke mladeži u Varaždinu.

9.-11. svibnja 2008. na Bjelolasici održan sportski turnir učenika hrvatskih katoličkih škola. Tridesetak naših učenika sudjelovalo je u različitim sportskim disciplinama.

16. svibnja - Dan škole - organiziran «Dan otvorenih vrata škole». Integrirani dan posvećen glagoljici.

Sudjelovali na Smotri tradicijske baštine koja se održala 25. travnja 2008 u Sv. Filip Jakovu na temu: «Inicijali na rukopisnim kodeksima - umjetnička i kulturna baština.»

Nastavna godina završila je euharistijskim slavljem u katedrali sv. Stošije 26. lipnja 2008. Nakon misnog slavlja koje je predvodio zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, slijedila je svečana podjela maturalnih svjedodžbi i nagrada zaslužnim učenicima u školskoj sportskoj dvorani.

Od 4. do 9. srpnja 2008. bili smo domaćini skupini učenika, njihovim profesorima i Ravnatelju Opće gimnazije KŠC iz Žepča. U petodnevnom druženju i obilaženju znamenitosti grada i županije produbili smo i učvrstili naše prijateljstvo.

Planirane aktivnosti za školsku godinu 2008./09.

Nadnevak	Dan	Aktivnosti	
1. rujna	Ponedjeljak	Početak školske godine 2008./09. Sv. Misa i zaziv Duha Svetoga	
1. –5- rujna		Uvodni sat za nastavne predmete. Upoznavanje učenika s nastavnim planom i programom, kriterijima i elementima ocjenjivanja	
8. rujna	Ponedjeljak	Rok za predaju izvedbenih programa.	
12. rujna	Petak	Rok za sređivanje pedagoške dokumentacije (II., III., i IV. razreda)	
17. rujna	Petak	Rok za konstituiranje Vijeća učenika i Vijeća roditelja	
18. rujna	Petak	Sastanak stručnih tijela škole (vijeća roditelja, vijeća učenika)	
19. rujna	Petak	Rok za sređivanje pedagoške dokumentacije za I. razrede (upoznavanje roditelja s kućnim redom škole, pravilima ponašanja, ocjenjivanja i zahtjeva škole.	
19. rujna	Petak	Rok za održavanje sjednica stručnih vijeća (dogovor o programima, elementima i kriteriju ocjenjivanja)	
19. rujna	Petak	Roditeljski sastanak za učenike I. i II. razreda Objaviti na ploči vrijeme za informacije	
20. rujna	Subota	Duhovna obnova za učenike prvih razreda	
26. rujna 27. rujna	Petak Subota	Roditeljski sastanci za III. i IV. razrede Susret roditelja katoličkih škola u Sinju; Duhovna obnova za III. Razrede u Buškom Blatu	
8. listopada	Srijeda	Dan neovisnosti	
11. listopada	Subota	Duhovna obnova za maturante – Buško Blato – B i H	
11. listopada	Subota	Dan zahvalnosti za plodove zemlje	
15. listopada	Srijeda	Predprijava za nacionalne ispite	
18. listopada	Subota	Duhovna obnova za 2. razrede u Vepricu	
24. listopada	Petak	2. sjednica Nastavničkog vijeća	

1. studenog	Subota	Svi Sveti	
11.-14. studenog		Roditeljski sastanci – sazivaju razrednici	
15. studenog	Subota	Interliber – stručni izlet	
21.-23. studenog	Petak, subota i nedjelja	Terenska nastava – Da se ne zaboravi - Vukovar	
24. studenog	Ponedjeljak	Blagdan sv. Krševana, zaštitnika Grada	
8. prosinca	Ponedjeljak	Blagdan Bezgrešnog začeca Bl. Dj. Marije	
15. prosinca	Ponedjeljak	Rok za osnivanje odbora za pripremu maturalne večeri	
17. prosinca	Srijeda	Predbožićna večer	
18. prosinca	Četvrtak	Sjednice razrednih vijeća	
18. prosinca		3. Sjednica Nastavničkog vijeća 1. sjednica ispitnog odbora – prijedlog tema za maturalni rad	
19. prosinca	Petak	Oglašavanje tema za maturalni rad – na oglasnu ploču	
19. prosinca	Petak	Podjela izvješća za učenike	
19. prosinca	Petak	Szavršetak nastave u prvom polugodištu	
6.siječnja 2009.	Utorak	Bogojavljenje ili Sveta Tri Kralja	
12. siječnja	Ponedjeljak	Početak nastave u II. polugodištu	
15. siječnja	Četvrtak	Blagdan svete Stošije i Dan međunarodnog priznanja RH	
2. veljače	Ponedjeljak	2. sjednica ispitnog odbora Utvrđivanje popisa tema za maturalni rad – pojedinačno po učeniku	
11. veljače	Srijeda	Svjetski dan bolesnika - posjetstaračkom domu i odjelima bolnice	
21. veljače	Četvrtak	Nacionalni ispiti za II. razrede	skraćena nastava
25. veljače	Srijeda	Pepelnica – sv. Misa – 1.sat	skraćena nastava
veljača		Smotra zborova katoličkih škola	
27. veljače	Petak	Sjednice stručnih vijeća – rok za predaju okvirnih pitanja radi pripreme učenika za usmeni dio mature	
27. veljače – 1. ožujka		Seminar za djelatnike katoličkih škola – u Zagrebu	
1. ožujka		Konačna prijava za nacionalne ispite	
10.–13. ožujka		Roditeljski sastanci – sazivaju razrednici	
28. ožujka	Subota	Susret maturanata zadarske, šibenske i	

		splitske nad/biskupije	
ožujak		Županijska natjecanja	
1. travnja	Srijeda	4. sjednica Nastavničkog vijeća	
3.-8. travnja		Susret mladih u Rimu	
9.-17. travnja		Proletni odmor za učenike	
Travanj		USKRS – 12 travnja Športska natjecanja katoličkih škola na Bjelolasici	
20. travnja	Ponedjeljak	Početak nastave nakon proljetnih praznika	
30. travnja		Rok za predaju maturalnih radnji	
1. svibnja	Petak	Međunarodni praznik rada	
4. svibnja	Ponedjeljak	Kraj informacija za maturante	
15. svibnja	Petak	Završetak nastave za maturante	
18. svibnja	Ponedjeljak	DAN ŠKOLE	
19.-22.		Roditeljski sastanci – sazivaju razrednici	
20. svibnja	Srijeda	Prijava izbornog predmeta na maturi	Nastava će se uskladiti s vremenom polaganja nacionalnih ispita
20. svibnja	Srijeda	Sjednica razrednih vijeća za maturante	
20. svibnja	Srijeda	Nacionalni ispiti – hrvatski jezik	
21. svibnja	Četvrtak	Nacionalni ispiti - matematika	
22. svibnja	Petak	Nacionalni ispiti – engleski jezik	
22. svibnja	Petak	MATURALNA VEČER	
30. svibnja		Dan Hrvatskog sabora	
1. lipnja	Ponedjeljak	Popravni ispit za maturante	
3. lipnja	Srijeda	3. sjednica ispitnog odbora - utvrđivanje popisa maturanata koji su stekli pravo polaganja mature	
4. lipnja	Četvrtak	Obrana maturalnog rada	
5. lipnja	Petak	Obrana maturalnog rada	
8. lipnja	Ponedjeljak	4. Sjednica ispitnog odbora Pismena zadaća iz hrvatskog jezika	
9. lipnja	Utorak	5. Sjednica ispitnog odbora Pismena zadaća iz klasičnog jezika	
10. lipnja	Srijeda	<i>Završetak nastavne godine</i>	
15. lipnja	Ponedjeljak	Matura – usmeni dio	
16. lipnja	Utorak	Matura – usmeni dio	
17. lipnja	Srijeda	Matura - usmeni dio	
	Petak	6. sjednica ispitnog odbora;	

19. lipnja		Sjednice razrednih vijeća za 1., 2. i 3. razrede 5. sjednica Nastavničkog vijeća	
22. lipnja	Ponedjeljak	Dan antifašističke borbe	
25. lipnja	Četvrtak	Dan Državnosti	
26. lipnja	Petak	Svečana akademija i podjela maturalnih svjedodžbi	U 18,00 sati Sv. Misa zahvalnica
29. lipnja	Ponedjeljak	Popravni ispiti za 1., 2. i 3. razrede	
30. lipnja	Utorak	" " "	
30. lipnja	Utorak	Prijave za upis u I. razred	
1. srpnja	Srijeda	Prijave za upis u I. razred	
2. srpnja	Četvrtak	Objava rezultata	
3. srpnja	Petak	Upis u I. razred	
6. srpnja	Ponedjeljak	6. sjednica Nastavničkog vijeća	
5. kolovoza	Srijeda	Dan Domovinske zahvalnosti	
16.- 23. kolovoza		Maturalna ekskurzija	
15. kolovoza	Subota	Velika Gospa	
24. kolovoza	Ponedjeljak	Popravni ispit	
26. kolovoza	Srijeda	I. sjednica Nastavničkog vijeća za 2009./2010. školsku godinu	
27. kolovoza	Četvrtak	Pregled Matičnih knjiga, Dnevnika i Pregled rada izvannastavnih aktivnosti	
28.-30. kolovoza		Duhovna obnova za djelatnike Škole	

** Izvješće je izvadak iz puno opširnije dokumentacije o životu i radu Klasične gimnazije dostavljene Nadbiskupskom ordinarijatu.*

Ravnatelj:
Prof. mons. Joso Kokić

VISOKA TEOLOŠKO-KATEHETSKA ŠKOLA U ZADRU

Zbog specifičnosti rada u školi, izvješće Visoke teološko-katehetske škole u Zadru protezat će se na ak. god. 2007./2008. i 2008./2009., jer su i jedna i druga akademska godina zastupljene u 2008. godini.

Visoka teološko-katehetska škola u Zadru (=VTKŠ) smještena je u Ulici dr. Franje Tuđmana 24i u iznajmljenim prostorijama Sveučilišta u Zadru. Prostorije VTKŠ su: tajništvo, ured ravnatelja i dvije dvorane-predavaonice. Knjižni fond smješten je u knjižnici Sveučilišta i broji 2275 naslova. Djelatnici VTKŠ su mr. don Marinko Duvnjak, ravnatelj i Ariana Mračić, dipl. pedagog, tajnica.

Akademska godina 2007./2008. (od 1. listopada 2007. do 30. rujna 2008.)

Ak. god. 2007./2008. je 16. godina rada VTKŠ. Nastava je započela 1. listopada 2007., a završila 6. lipnja 2008. U siječnju 2008. godine završio je zimski semestar ak. god. 2007./2008.

Na programu su bili predmeti II. i IV. godine: studenti I. i II. godine /I. grupa studenata/ upisali su predmete II. godine, a studenti III. i IV. godine /II. grupa studenata/ predmete IV. godine.

Nastava se redovito održavala po rasporedu koji se sastavljao iz tjedna u tjedan.

U zimskom semestru I. grupa studenata imala je ukupno 291 sat predavanja plus 30 sati seminara, a II. grupa 328 sati predavanja plus 30 sati seminara; u ljetnom semestru I. grupa imala je 306 sati predavanja plus 28 sati seminara, a II. grupa 320 sati predavanja plus 28 sati seminara.

U studenom 2007. i travnju 2008. organizirani su izvanredni ispitni rokovi, u prosincu 2007. i ožujku/travnju 2008. apsolvantski ispitni rokovi, u veljači, lipnju-srpnju i rujnu 2008. redoviti ispitni rokovi.

Plan i program ak.god. 2007./2008. je realiziran.

Profesorski zbor: domaćih profesora je 54,17%, a gostujućih 45,83%.

U zimski semestar upisano je 43 studenata, a u ljetni semestar 39.

Duhovnost

Tijekom korizme 2008. organizirali smo 3 susreta – molitvu Večernje, u crkvi Sv. Ivana Krstitelja na Relji, voditelji su bili mr. don Marinko Duvnjak i mr. o. Jozo Milanović.

Akademska godina 2008./2009. (od 1. listopada 2008. do 30. rujna 2009.)

Ak. god. 2008./2009. je 17. godina rada VTKŠ. Nastava je počela 1. listopada 2008.

Na programu su predmeti III. godine. Svi studenti VTKŠ imaju na programu predmete III. godine.

Za studente I., II. i III. godine studij je organiziran prema Bolonjskom procesu – petogodišnji studij, a za studente IV. godine po starom sustavu – četverogodišnji studij.

Početak nastave bio je 1. listopada 2008., a završetak je 6. lipnja 2009.

Novi profesori su:

- dr. Josip Baričević – Metodika religioznog odgoja i kateheze
- mr. Ivan Matković – Religiozni odgoj i kateheza djece i predadolescenata
- Mate Ljubičić, prof. – Likovna kultura

Uveli smo vježbe sviranja na klaviru. Javilo se 5 studenica (Helena Ćakarun, Katarina Mihić, Antonia Miočić, Ivana Nimac, Kristina Zubčić). Sviranje vodi Ariana Mračić, prof.

Trajanje studija: 5 godina (10 semestara) I., II. i III. studijska godina; 4 godine (8 semestara) IV. studijska godina.

Predavanja se održavaju od ponedjeljka do subote.

Tjedna satnica: 22 sata zimski semestar - 24 sata ljetni semestar + seminari, duhovnost i razgovori s profesorima.

Profesorski izbor

Domaćih profesora je 58,33%, a gostujućih 41,67%.

DOMAĆI PROFESORI:

Mr. don Gašpar Dodić
Mr. don Marinko Duvnjak
Dr. don Pavao Kero
Mr. Mladen Klanac
Mate Ljubičić, prof.
Mr. o. Jozo Milanović
Mr. don Elvis Ražov

GOSTUJUĆI PROFESORI:

Dr. Josip Baričević - Zagreb
Dr. fra Anđelko Domazet – Split
Mr. Ivan Matković - Split
Mr. don Ivan Milovčić - Zagreb
Dr. don Marinko Vidović - Split

Prijamni ispiti

Organizirali smo dva /2/ roka za prijamne ispite. Prvi - ljetni bio je 9. srpnja 2008., nije se prijavio niti jedan kandidat, a drugi - jesenski 9. rujna 2008., prijavilo se 6 kandidata, svi su zadovoljili.

Stručna sprema kandidata koji su polagali i položili prijamni ispit:

- Srednja strukovna škola s pravom javnosti "Centar za obrazovanje" Široki Brijeg-tehničar cestovnog prometa
- Gospodarska škola Varaždin-ugostiteljstvo i turizam-kuhar
- Hotelijersko-turistička i ugostiteljska škola Zadar-hotelijer ugostitelj
- Hotelijersko-turistička i ugostiteljska škola Zadar-turističko-hotelijerski komercijalist
- Srednja škola u Čitluku strukovna škola obrtnička-automehaničar
- Gimnazija Lovre Montija Knin

Kandidati dolaze iz sljedećih župa:

- Samostan Čokovac (2)
- Sv. Ante Knin (1)
- Uznesenje BDM Pag (1)
- Kraljica Mira Stanovi – Zadar (1)
- Družba Kćeri Božje ljubavi – Bezgrešno začće BDM Puntamika- Zadar (1)
- Makedonija (Maked. Pravoslavna Crkva) (1)

Studenti

U zimski semestar ak.god. 2008./2009. upisano je 31 studenata:

- I. godina: 6 studenata
- II. godina: 6 studenata
- III. godina: 10 studenata
- IV. godina: 9 studenata

Od osnutka VTKŠ 1992. godine upisano je 308 studenata. Do 31. prosinca 2008. diplomiralo je 100 studenata, odnosno 32,47% od ukupnog broja upisanih studenata.

U 2008. godini diplomiralo je 16 studenata: Nada Dominis, Marina Fabijanić, Nada Šarlija, Ivana Varivoda, Livijo Marijan, Ivica Dundović, Ivanka Begović, Davor Dobrijević, Lidija Marinović, Zoran Šimunac, Mira Šarić, Marin Ruić, Cecilija Strika, Ivana Ivanov, Marina Trešn, Lucija Džapo.

Znanstveni skup o mons. Mati Garkoviću

VTKŠ je organizirala znanstveni skup o mons. Mati Garkoviću koji je vodio Zadarsku nadbiskupiju od 1949. do 1968. godine. Znanstveni skup se održao o 40. obljetnici njegove smrti 4. prosinca 2008. godine u 16 sati u zgradi Sjemeništa Zmajević, a u 18 sati bila je Sv. misa u katedrali Sv. Štošije. Sudionici znanstvenog skupa bili su: mons. Ivan Prenda (Sjećanja), mons. Pavao Kero (Život i djelo), don Mario Soljačić (don Mate Garković - župnik Preka). Na čelu povjerenstva za organizaciju znanstvenog skupa bio je mr. don Marinko Duvnjak.

Dan VTKŠ

Mons. Ivan Prenda potaknuo je Vijeće VTKŠ na XXVII. sjednici da odredi Dan VTKŠ i obilježi ga svake godine prigodnim programom.

Članovi Vijeća VTKŠ odlučili su da Dan VTKŠ bude 25. veljače – spomen Sv. Donata.

Planovi i prijedlozi za hodočašća i studijska putovanja profesora i studenata VTKŠ

Prošle akademske godine nismo bili na niti jednom hodočašću-studijskom putovanju, pa ćemo ove godine realizirati planirana hodočašća-studijska putovanja od lani:

- Dubrovnik – Boka Kotorska (2 dana)
- Marija Bistrica (1 dan)

Planovi u 2009.:

- organizirat ćemo prijamne ispite za upis studenata u I. godinu studija
- trebamo trajno i stručno urediti knjižnicu za potrebe naših studenata
- nabavka opreme za potrebe unapređenja nastave (DVD i TV-prijemnik)
- hodočašće i studijsko putovanje u Dubrovnik i Boku kotorsku (2 dana), te Mariju Bistricu (1 dan)
- usklađivanje studija prema Bolonjskoj deklaraciji i Statuta VTKŠ

Ravnatelj:

Mr. don Marinko Duvnjak

CARITAS ZADARSKE NADBISKUPIJE

Nakon kalendarske 2008. godine, prema izvješćima pojedinih Caritasovih službi, možemo iznijeti opći pogled na rad našeg Nadbiskupijskog Caritasa u godini za nama, te perspektive za daljnji rad i razvoj.

Kao i do sada cijelo Caritasovo djelovanje i dalje možemo promatrati kroz dva područja rada koja se međusobno prožimaju i preklapaju, tako rad Caritasa možemo promatrati kroz Caritasovu *Socijalnu službu* i kroz Caritasovo *Obiteljsko savjetovalište*.

Djelovanje Caritasa bilo bi nemoguće bez Zadarske nadbiskupije čija je Caritas institucija i s kojom čini jedno tijelo. U gotovo svim programima Caritas ima dobru suradnju s državnim, županijskim, gradskim i općinskim službama, a pokušava tu suradnju i dalje održavati, proširivati i poboljšavati.

Premda su u našem društvu primjetni određeni pozitivni pomaci po pitanju zakona o socijalnom zbrinjavanju ugroženih kategorija građana, dolazimo do situacije da, obzirom na krizu, koja ne mimoilazi ni nas, raste vidni pritisak na Caritas u vidu traženja materijalne pomoći, ali isto tako i pomoći kroz Obiteljsko savjetovalište. Izgledno je da je val osiromašenja na pomolu, te da će nažalost biti sve više onih koji će tražiti neki oblik pomoći. Tako je u zadnjih nekoliko mjeseci za oko 20 % porastao broj onih koji traže novčanu pomoć, a radi se uglavnom o obiteljima s djecom koje imaju niska primanja koja im nisu dostatna za podmirivanje osnovnih životnih potreba, također je za oko 10 % porastao broj korisnika Pučke kuhinje u Zadru čiji je obrok o trošku Caritasa.

Shodno tome Hrvatski Caritas u ožujku ove godine planira sjednicu Upravnog vijeća prigodom koje bi bio organiziran i okrugli stol na temu *Caritas i gospodarska kriza – znakovi nade*, a na kojem bi sudjelovali stručnjaci iz područja Socijalne skrbi i ekonomije, kako bi u suradnji s njima svi biskupijski Caritasi što bolje i učinkovitije pomogli ljudima u potrebi.

Caritas zadarske nadbiskupije je možemo slobodno reći našao svoje mjesto kako unutar crkvene strukture tako i na području šire društvene strukture, što potvrđuje i suradnja s gotovo svim društvenim institucijama na području Grada i Županije, što rezultira da institucije Grada i Županije vide Caritas kao ozbiljnog partnera za područja socijalnog rada koje vrši Caritas. Iskazano povjerenje od strane društvenih institucija Caritas se trudi svojim pristupom i radom opravdati.

Kroz prošlu godinu 2008. godinu, Caritas je sudjelovao u više akcija i pokušavao je obilježiti razne dane u godini te je:

- svojim štandom na Narodnom trgu u Zadru te prodajom doniranih atikala pomogao Korizmenu akciju Zadarske nadbiskupije,
- nakon Uskrsa u suradnji s Gradom Zadrom i Zadarskom županijom organizirao je humanitarni koncert u Arsenalu čiji prihod je bio namijenjen općoj bolnici u Zadru za nabavu aparata odijela kardiokirurgije,
- u vrijeme Došašća Caritas je keoz nekoliko dana imao štand na dvije lokacije u Zadru te na jednoj lokaciji u Biogradu,
- u Pučkoj kuhinji u Zadru obilježili smo dan volontera,
- za Dan života djelatnici Caritasa su posjetili Rodilište Opće bolnice u Zadru prigodom čega su darivali rodilje,
- za dan Bolesnika Caritas je posjetio Odjel gerijatrije bolnice u Biogradu te pacijente koji su se zatekli na liječenju darivao prigodnim poklonima,
- u svibnju povodom Dana obitelji organiziran je okrugli stol na temu *Obitelj - stanje i perspektive*,

- djelatnici Caritasa su sudjelovali:

- * na dva Kongresa u Rimu jedan na temu rastave i pobačaja, a drugi povodom 40-te godišnjice enciklike Humanae Vitae,
- * u pripremi i realizaciji kongresa u Zadru povodom 40-te godišnjice iste enciklike Humanae Vitae,
- * na edukaciji iz Psihodrame,
- * na edukaciji o provođenju psihosocijalnog tretmana počinitelja obiteljskog nasilja,
- * na tribini *“Problem ovisnosti i komunikacija u obitelji”*
- * na sjednicama Vijeća za obitelj
- * na sjednicama Crkvenih obiteljskih savjetodavaca

- Caritas je u suradnji s Centrom za prevenciju organizirao obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv ovisnosti

- Caritas je organizirao nekoliko predavanja za razrednike osmi razreda na temu *“Roditeljska uloga u svijetu ovisnosti”*

- djelatnici Caritasa uključeni su u razne radne grupe pri Gradu i županiji te u projektu reforme socijalne skrbi i projektu *“Zdrave županije”*

- nadalje od Ministarstva pravosuđa prema zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji, te pravilniku o provođenju psihotretmana počinitelja obiteljskog nasilja izvan zdravstvenih ustanova Caritas je dobio licencu za provođenje Programa te je sklopljen ugovor s Ministarstvom pravosuđa

Kroz programe Caritasa obuhvaćeno je mjesečno oko 1000 što obitelji što pojedinaca, bilo da se radi o materijalnoj ili savjetodavnoj pomoći, svakako veći dio oko 750 korisnika otpada na Socijalnu službu, a oko 250 korisnika na Obiteljsko savjetovanje.

U protekloj godini Caritas je ostvario prihode u visini od 5.802.315,08 kuna, od kojih je: - Zadarska nadbiskupija uplatila 1.935.311,26 kuna

- Zadarska županija: 155.150,00 kuna
- Grad Zadar: 1.589.310,00 kuna
- Grad Benkovac: 34.900,00 kuna
- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi – refundacije: 68.5691,00 kuna
- Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti: 70.000,00 kuna
- namjenske donacije iz inozemstva: 103.932,12 kuna
- Akcija “za 1000 radosti”: 46.358,86 kuna
- Uskrsna akcija za Opću bolnicu Zadar: 195.020,00 kuna
- refundacije: 56.522,84 kune
- preneseni prihodi iz ranijih godina: 798.797,00 kuna
- prihodi od kamata i plasmana sredstava: 11.737,34 kuna
- razne donacije: 119.584,66 kuna

U protekloj godini Caritas je za sveukupno svoje djelovanje imao troškove u iznosu od 4963918,93 kune.

Socijalna služba Caritasa

Ovaj Program pomaže u osnovnim životnim potrebama kroz mjesečne novčane pomoći i jednokratne novčane pomoći. Kroz socijalnu službu:

- stipendiraju se đaci i studenti,
- provodi se program «Mala škola»,
- djeluju dvije pučke kuhinje u Zadru i Benkovcu,
- provodi se program “Pro vita”,

- program Pomoć i njega u kući,
- rad za opće dobro,
- prenočište za beskućnike,
- te program osnovnog socijalnog zbrinjavanja.

Osim pomoći kroz ove programe Caritas pomaže i na niz drugih načina, već kako odredi situacija od slučaja do slučaja.

Nastavila se suradnja s Srednjom turističko – hotelijerskom školom po pitanu volontarizma, kroz koji su učenici te škole uključeni u rad Caritasa.

Osim suradnje s Srednjom turističko-hotelijerskom školom po pitanju volontarizma, ostvarena je dobra suradnja s franjevačkom mladeži tj. Framom, te se i oni uključuju u volontiranje u Caritasu.

Uz pomoć grada Zadra prošli smo program Pomoć i njega u kući na izvangradsko područje, te dobili sredstava za kupnju jednog vozila i naknade za djelatnika u tom programu.

Obiteljsko savjetovalište

Obiteljsko savjetovalište je u tijeku 2008. godine provodilo svoje programe uz probleme proizašle od posljedice ratnih stradanja, ovisnosti, problemi nasilja u obitelji, a to su slijedeći programi:

- savjetovanje obitelji, bračnih parova i pojedinaca, koji se nađu u svakodnevnim problemima
- program pripreme ovisnika o drogama za terapijske zajednice
- psihosocijalni tretman “Škola za roditelje”
- psihosocijalni tretman počinitelja obiteljskog nasilja
- psihosocijalni tretman mladih pacijenata oboljelih od psihoza

Obiteljsko savjetovalište surađuje sa mnogim sličnim institucijama Grada i Županije, kao što je Centar za rad i socijalnu skrb gradova Zadra, Biograda i Benkovca, zatim sa Domom za odgoj, Državnim odvjetništvom, PU Zadar, Inspektorima za mladež, Srednjim i osnovnim školama u Zadru i drugim gradovima Županije.

Osim postojećih programa tijekom prošle godine zaživjelo je još nekoliko programa u suradnji sa raznim ustanovama i institucijama, kao Preventivni program s roditeljima i djecom u župnim zajednicama koji se za sada provodi na jednoj župi, zatim Zajednica u prevenciji ovisnosti – suradnja škole i župne zajednice, također se provodi na jednoj župi, te je u suradnji s gradom Zadrom pokrenut je Projekt savjetovanja za mlade koji su počinili prekršajno djelo.

Razvoj Caritasa

Većina Caritasovih programa i dalje se provodi, no u međuvremenu se prekinuo program Kućna crkva koji se provodio u Benkovcu, a financirao ga je grad Zadar. Pokušavamo koliko smo u mogućnosti zadržati sve programe, no kada nenamaknemo sredstva za određeni program moramo ga ugasiti. Trudimo se ne samo osmišljavati nove programe, već i postojeće poboljšavati.

Caritasu se otvaraju velike mogućnosti rada, te Caritas kreće smjerom brige za razne skupine. Otvorili smo nekoliko radionica, planiraju se održavati seminari i edukacije, i dalje shodno prostorima kojima raspolažemo razmišljamo o otvaranju radionica ili dnevnog boravka za odrasle, bilo da se radi o invalidima, psihički bolesnim osobama ili osobama sa drugim potrebama.

Tijekom ove godine planiramo dostavu hrane na kuću iz Pučke kuhinje u Zadru proširiti na općine oko grada, te u tom smislu pregovaramo s općinama Poličnik i gradom Ninom. U pregovorima smo i s gradom Biogradom oko širenja dostave, a za tu svrhu grad Zadar nam je kao što sam već naveo osigurao sredstva za kupnju vozila i naknade za jednog djelatnika.

Da bismo mogli ispuniti sve zakonske zahtjeve u području ovog rada pristupili smo, u dogovoru s Zadarskom nadbiskupijom, određenim izmjenama u Statutu Caritasa, te u Pravilniku o radu.

Radimo na osmišljavanju Terapijske zajednice za ovisnike o drogi koji uz problem ovisnosti imaju i drugih psihičkih problema, gdje bi trebala biti prisutna suradnja s liječnicima. Shodno tome razmatramo lokaciju gdje bi se mogla otvoriti zajednica, odnosno gdje postoji određena infrastruktura koja je u posjedu Zadarske nadbiskupije, a bila bi prikladna za pokretanje ovog programa.

Kroz razdoblje pred nama želja nam je osmisлити model Župnih Caritasa jer osjećamo da se mnogo toga može riješiti i na župama. S obzirom da imamo velik broj malih župa, možda bi bilo najbolje napraviti takav model da veće župe osobito gradske imaju svoje Caritase, a manje da se organiziraju kroz Dekanatske Caritase ili Caritase po regijama. Svakako na tom području moramo nešto učiniti jer vidimo da nam nedostaje mreža na koju se možemo osloniti ne samo prigodimice kad se provode određene akcije, već i za naš svakodnevni rad. Vjerujemo da na svakoj župi ima neka klica koja se može razviti u karitativno djelovanje, jer rat i poratno vrijeme je za nama, a čini nam se da se i percepcija Caritasa u zadnje vrijeme promjenila, jer sve je više ljudi koji pomažu rad Caritasa. Zato bi bilo dobro na svakoj župi imati bar jednu osobu koja će olakšati župniku a nama, makar samo toliko da snimi da tako kažem situaciju na župi i vidi gdje je potrebna pomoć.

Prisutan je i porast volontera, jer nas zovu ljudi s različitih župa koji se žele volonterski uključiti u rad Caritasa, zato nam je želja okupiti sve volontere sa naših župa te za njih organizirati edukacije i duhovne obnove, da bi se što bolje uključili u naš zajednički rad. Ukoliko se na župi ne može organizirati Caritas može se iskoristiti neko postojeće društvo ili udruga koji želi volontirati, ako već ne to svaka župa vrlo vjerojatno može imati bar jednog pojedinca koji će biti od pomoći i župniku i nama u centralnom Caritasu.

Ovdje bih naglasio hvalevrijednu inicijativu mladih s župe Sv. Josipa – Plovanija iz Zadra koji su osnovali karitativnu zajednicu Sv. Josipa i stavili se na raspolaganje župniku i Caritasu

Kako su prostorije Caritasa u sklopu studentskog campusa i doći će vrijeme kada ćemo morati napustiti te prostorije, već duže vrijeme gledamo i razmišljamo gdje premjestiti Caritas kada dođe vrijeme za to, također već sutra se može dogoditi da ostanemo bez skladišta koje je trenutno smješteno u ustupljenim prostorijama bivšeg Mesoprometa. Stoga bi trebalo u planiranju premještanja Caritasa računati i na prostor za skladište.

Prošle godine božićnu akciju “za 1000 radosti” u suradnji s gradom Biogradom proširili smo i na grad Biograd na način da smo organizirali prodajni štand, te smo u gradu Zadru bili prisutni na dva mjesta, što je urodilo time da ćemo korizmenu akciju provoditi na još više lokacija, te ćemo osim ovih navedenih imati štand i u Benkovu, a nadamo se da će to biti dobar primjer i ostalim našim gradovima i općinama.

Caritas se trudi i pokušava biti prisutan gdje god je to potrebno, pa koristimo svaku priliku da se predstavimo i prezentiramo svoj rad, da bi oni koji su u potrebi lakše došli do potrebnih informacija, ali isto tako i oni koji žele pomoći rad Caritasu, te smo shodno tome od jeseni prošle godine pokrenuli i vlastitu internetsku stranicu s domenom www.caritas-zadar.hr na kojoj su svi potrebni podaci o Caritasu te predstavljeni svi programi i događaji vezani uz Caritas.

Za svaku veću akciju Hrvatski Caritas šalje poprilično materijala, što uključuje prigodne kateheze, CD-ove i plakate, pa molim župnike da iskoriste te materijale za prezentiranje akcija i rada Caritasu.

Odlukom Hrvatske biskupske konferencije milostinja III. Korizmene nedjelje određena je za akciju *"pomoć ljudima i Crkvi u BiH"*, a za istu akciju ste dobili ili ćete dobiti prigodne plakate, boršuru o prikupljenim sredstvima u prošloj godini, te CD rom i prigodni Križni put.

Kad se provodi akcija *"za 1000 radosti"*, može se nešto učiniti i na župama, postavljanjem štanda i prodajom čestitki, ili prigodnih artikala koje nudi Hrvatski Caritas, ili ono što napravi putem radionica ukoliko ih ima na župi, te s tim prikupljenim sredstvima može raspolagati sama župa koja će pomoći najpotrebnije.

Da bi mogli uspješno nastaviti sa dosadašnjim programima i da bismo se upuštali u nove potrebna je podrška cijele Crkve Zadarske.

Ravnatelj:
Don Ivica Jurišić

POVJERENSTVO ZA LITURGIJU

1. Izvještaj o radu u god. 2008.

Nakon što je otac Nadbiskup 26. veljače 2008. imenovao novo Povjerenstvo za liturgiju, Povjerenstvo je nastojalo provesti u djelo povjereni mu zadatak. Sa sastanka u Zadru 18. lipnja 2008., na kome je Povjerenstvo razmatralo postojeće stanje i tražilo načine za poboljšanje, upućen je dopis Nadbiskupskom ordinarijatu s molbom da otac Nadbiskup pomogne u rješavanju određenih poteškoća koje prate provođenje u djelo povjerenoga zadatka.

Povjerenstvo je održalo tečaj za snimatele i fotografe u liturgijskim slavljinama: uvodno predavanje u dvorani sjemeništa "Zmajević" i praktično pokazivanje u Katedrali.

U nadbiskupijskoj Godini mladih Povjerenstvo je sudjelovalo u pripremi liturgijskih slavlja (otvorenje Godine mladih) i planiranju liturgijskih događanja u godini 2009.

I u 2008. god. Povjerenstvo je pomagalo župama u iznalaženju što prikladnijih rješenja za liturgijske prostore: Bibinje (postavljena slika u prezbiteriju crkve Uznesenja Marijina), Ploča (postavljanje nove rasvjete u župnoj crkvi Sv. Petra), Vir (nastavak traženja rješenja za oltariste pored župne crkve), Zadar - Plovanja (postavljeni vitraji u župnoj crkvi Sv. Josipa), Preko (uređenje interijera župne crkve), Biograd - Sv. Ivan Krstitelj (preuređenje prezbiterija).

2. Planovi za god. 2009.

Budući da je u Godini mladih predviđeno više važnijih liturgijskih događaja, Povjerenstvo za liturgiju će doprinositi njihovu pripremanju i slavljenju. Nakon prošlogodišnje Biskupske sinode o Riječi Božjoj u životu i poslanju Crkve, Povjerenstvo će se usredotočiti na rad s čitačima u liturgijskim slavljinama. Dovršetak priređivanja vlastitih liturgijskih knjiga Zadarske nadbiskupije i ove će godine ovisiti o dovršetku trećega tipskog izdanja Rimskoga misala na hrvatskom jeziku.

Povjerenstvo za liturgiju će se rado odazivati pozivima župnika, ali i svih drugih koji su uključeni u pripremanje bogoslužja, te pomagati da se liturgijski život bolje razumije i u liturgijskim zajednicama dostojanstvenije slavi.

Pročelnik:
O. Jozo Milanović OSB

POVJERENSTVO ZA MISIJE

U Godini svetoga Pavla apostola naroda imamo priliku uputiti pogled na sveukupni rad tog velikog misionara pogana. Što je sa našim misijskim angažmanom? Kako se ostvaruje misijsko poslanje danas u ovo polu pogansko vrijeme?! Naša evangelizacija danas, naše propovijedanje i misijska animacija kao da se ne pokreće s mrtve točke? Nemamo baš puno uspjeha! Guše ga mnogi sporedni sadržaji, k tomu brojne ponude izazovi modernog vremena. Od vremena na vrijeme bljesne oduševljenje. Tako se u Nadbiskupiji ostvario projekt:

VAŠ DAR SRCA ZA SRCE AFRIKE -

POMOZIMO IZGRADNJU I OPREMANJE ŠKOLA U KONGU.

U zadnje vrijeme sve je veće razumijevanje upravo za Afriku, nama blizak, ali siromašan kontinent. Htjeli smo pomoći najpotrebnije na području, gdje djeluju hrvatski misionari, točnije država Kongo.

Na poticaj oca Nadbiskupa i Povjerenstva za misije Zadarske Nadbiskupije ta pomoć želi se namijeniti najpotrebnijima u DR Kongu u Africi. Točnije u Nadbiskupiji Bukavu, na sjeveroistoku zemlje u pokrajini Južni Kivu. U tom djelu Afrike već 34 godine djeluju naše sestre Hrvatice,

Školske sestre franjevske Provincije Presvetoga Srca Isusova (njih osam).

Godine 1974. prve dvije školske sestre franjevske, s. Erika Dadić rodom iz Poljica (Zadar) i s. Romana Baković stupile su na tlo u tadašnji Zair, kasnije će im se pridružiti ostale sestre.

Prikupljeno je pola milijuna kuna za pomoć Konga ili ček u iznosu od 100.000 dolara plod je ove korizmene akcije Zadarske Nadbiskupije. Uručen je misionarki s. Eriki 7. rujna 2008. godine na misi u katedrali sv. Štošije u Zadru.

Kao povjerenik za misije nazočio sam na godišnjoj Skupštini PMD-a, Šibenik 18. - 21. veljače 2008. godine.

Također sam bio na SUSRETU MISIONARA u Križevcima od 7. -10. srpnja 2008. godine.

Posebna aktivnost je bila u Korizmenom vremenu SLANJE MASLINOVIH GRANČICA na razne župe kontinentalne Hrvatske. Iz mnogih župa ta se akcija uhodava i postaje tradicionalna.

Posebno se misijski obilježio 19. listopada MISIJSKI DAN po župama. Na taj se dan skupilo za misije 195. 208. 24 kune. Kroz misijski mjesec listopad upriličene su brojne aktivnosti. Plakati, kateheze po župama i školama, te poseban programa upriličen na Radiju Zadar gdje je prenesena poruka misijskog dana.

Drugih aktivnosti na misijskom području nije bilo, osim što raste broj zainteresiranih po župama za KUMSTVA U MISIJAMA. Formiraju se misijske zajednice u nekim župama. MALI MISIONARI i odrasli MISIJSKI SURADNICI.

Don Mladen Kačan, biskupski ravnatelj PMD-a

POVJERENSTVO ZA DUHOVNA ZVANJA I MINISTRANTE

Povjerenstvo u ovoj godini planira:

1. Trodnevni, 27., 28., veljače i 1. ožujka 2009., susret svih osmaša, ministranta, s područja cijele Nadbiskupije u Sjemeništu.
2. Imati vikend susrete ministranata 6. i 7. razreda po dekanatima u Sjemeništu, o točnom vremenu susreta pojedini dekanati bit će na vrijeme obaviješteni.
3. Pripremiti molitveno bdijenje uoči Nedjelje Dobrog Pastira koje će se održati u katedrali sv. Štošije, o čemu će svi biti detaljnije obaviješteni.
4. Organizirati obnove za djevojčice 7. i 8. razreda u samostanu Školskih sestara u Arbanasima.
5. Organizirati ljetovanje za ministrante 6. i 7. razreda u dva turnusa, o točnom vremenu i mjestu bit će svi na vrijeme obaviješteni.

Povjerenik:
Don Marino Ninčević,

POVJERENSTVO ZA KULTURU

Tijekom godine 2008. na području Zadarske nadbiskupije bilo je mnogo kulturnih zbivanja bilo crkvenih bilo državnih koja su bila vezana uz razne obljetnice, crkvene blagdane i uz razne ustanove u Zadru. Od koncerata valja istaknuti božićne koncerte u mnogim crkvama i dvoranama, posebno onaj u košarkaškoj dvorani pod nazivom *Tisuću glasova za Božić*. Upriličeno je k tome više prikaza ili predstavljanja knjiga.

Dopis Nadbiskupskog ordinarijata u Zadru traži da navedemo što je «konkretno» Povjerenstvo učinilo u 2008. godini. S tim u svezi ističem da je Povjerenstvo za kulturu u prošloj godini učinilo sljedeće:

Vodilo brigu o tiskanju monografije *Umjetnička baština Zadarske nadbiskupije*. Odbor za izdavanje monografije redovito se je sastajao jednom u mjesecu. Do sada je tiskana monografija *Zlatarstvo, Slikarstvo i Kiparstvo*. U pripremi je *Arhitektura*.

Uz gore navedene izdavačke djelatnosti, poduzelo je i niz restauratorskih radova.

Osim toga, vodila je brigu i o prikupljanju umjetničkih predmeta, o njihovu čuvanju i restauriranju.

Restauratorska radionica u Zadru obnovila je:

Središnju sliku s poliptiha sv. Martina, V. Carpaccia, a u tijeku su restauratorski radovi na slici sv. Stošije, sv. Šime, sv. Petra i sv. Pavla, iz stalnog postava SICU.

Restauratorska radionica u Zadru je preuzela 28. veljače 2006. godine 5 umjetnina u svrhu izvođenja konzervatorsko-restauratorskih zahvata. To su:

«*Bogorodica s Djetetom i svecima*», nepoznati autor, ulje na platnu, 147 x 104 cm

«*Bogorodica s Djetetom i svecima*», nepoznati autor, ulje na platnu, 144 x 16 cm.

«*Raspeće Krista*» nepoznati autor, ulje na platnu, 240 x 120 cm.

«*Svetac i Svetica s anđelima*», nepoznati autor, ulje na platnu, 237 x 119 cm.

«*Sv. Ivan od Boga*», nepoznati autor, ulje na platnu, 202 x 139 cm.

Rad se nastavlja u 2009. godini.

Ista radionica obnovila je:

- sliku „Bogorodica s djetetom, sv. Antom i sv. Mihovilom“ iz župne crkve Gospe od Ružarija u Briševu, XIX. st., vlasništvo zadarske nadbiskupije, veličine 116 x 60 cm, zajedno s okvirom.

- sliku „Bogorodice s djetetom“, iz 1912., ulje na platnu, veličine 54 x 40 cm, autor S. Monetti, vlasništvo zadarske nadbiskupije,

- slike „sv. Zoilo i Sv. Krševan“, 18. st., ulje na platnu, veličine 256 x 141 cm, nepoznati venecijanski slikar, iz crkve sv. Krševana, vlasništvo zadarske nadbiskupije.

Napravljen je popis i stručna obrada mitri, prstenova i pektorala zadarskog nadbiskupa mons. Marijana Oblaka.

Uz gore navedeno, obnovljeni su i glagoljski kodeksi iz fundusa SICU, koji su vlasništvo ovih župa: Dračevac Ninski, Dobropoljana, Kali, Biograd, Nadin, Novigrad, Sukošan, Bokanjac, Petřčane, Medviđa, Seline, Tribanj, Neviđane, Mrljane, Banj, Vir, Tkon, Veli Rat, Dragove, Poljica, Pašman, Preko, Olib, Ist, Posedarje i Polača.

Stalna izložba crkvene umjetnosti vodi brigu i o dvjema riznicama izvan Zadra, u Ninu i u Bibinjama.

U dopisu Nadbiskupskog ordinarijata traži se također da navedemo konkretne planove za sljedeću 2009. godinu.

Sljedeće godine Povjerenstvo nastavlja djelovati u istom pravu tj. raditi na prikupljanju, čuvanju, obnavljanju, restauriranju umjetničkih predmeta kulturnog blaga s područja Zadarske nadbiskupije.

Povjerenstvo je slobodno navesti teškoće na koje nailazi u svom radu. Potrebno je odmah osigurati prostor za Knjižnicu Zadarske nadbiskupije. Već se godinama i desetljećima traži prostor za Knjižnicu i u tu svrhu osnovan je odbor koji bi poticao da se to ostvari.

Stoga molimo Naslov da poduzme potrebne radnje da se sačuva knjižno blago koje je u velikoj opasnosti od uništenja, otuđenja i propadanja. To knjižno blago nalazi se u sastavu Knjižnice Sjemeništa Zmajević, Teološke knjižnice, Kaptolske knjižnice te Knjižnice Nadbiskupskog ordinarijata, a veliki broj knjiga ostavili su pokojni svećenici i neki živući svećenici.

Zatim upozoravamo na postupke koji ne idu u prilog očuvanju knjižnoga i arhivskoga kulturnoga blaga. Pri obnovi crkava i župnih kuća ne predviđa se prostor za to kulturno blago. Knjige i arhivska građa obično se smještaju u neprikladne prostore i izloženi su propadanju. Nekada su župske kuće imale posebne ormare i prostore za arhiv. Trebalo bi o tome voditi računa.

Mons. dr. Pavao Kero,
pročelnik povjerenstva za kulturu

Prilog:

Preko

U nedjelju 5. listopada 2008. kad se slavi Gospa od Ružarija u Preku don Jerko Gregov i don Pavao Kero su održali sv. misu u 10.30 sati s procesijom kroz mjesto. Svečanost je bila dirljiva i pobožna uz sudjelovanje vjernika. Nakon sv. Mise smo otišli na ručak kod župnika u župsku kuću kojeg je spremila župnikova majka. Poslije ručka smo don Jerko, o. Božo Sučić, o. Ivica Badurina i don Pavao Kero, otišli na Galevac - «Školjić» vidjeti restauratorske radove koji su u tijeku. Zatim smo se vratili u župni dvor i u auto smo stavili glagoljske knjige koje je spremio župnik don Marijo i odvezli u Zadar. Zatim smo iz popisali i spremili u Kaptolsku biblioteku:

Rimski misal – glagoljica, tiskan 1741. u Rimu,5 kom.

Rimski misal – glagoljica, tiskan 1631. godine,2 kom,

Rimski misal – glagoljica, nema naslovne stranice i nismo mogli ustanoviti kad je tiskan..... 2 kom.

Brevijar – glagoljica, tiskan 1687. godine, 2 kom.

Brevijar – glagoljica, glagoljica, nema naslovne stranice i nismo mogli ustanoviti kad je tiskan.....2 kom.

Predao:

Don Mario Soljačić

Primio:

don Pavao Kero

Veli Rat, 1. 5. 2007.

1. Pravi način za dovesti duše virni na život vični 1746.
2. Život svetaca (?)
3. Brevijar br. 2. 1688.
4. Brevijar br. 1. 1688.
5. Brevijar br. 3. 1791
6. Latinsko talijanski riječnik
7. Propovid naroda kršćanskoga 1768. br. 115. A
8. Propovid naroda kršćanskoga 1768 br. 115. B
9. Pištule i evanđelja 1739 br. 20.
10. Rimski misal, glagoljica 1905. br. 5.
11. Rimski misal 1741. glagoljica 2 svezka
12. Mise za umrle 1707. br. 12. br. 12. b (2 komada)
13. Pravilo misi 1881. br. 110.
14. Mise za umrle 1894. br. 7.
15. Evanđelistar Vlašić 1921. br. 24.
16. Štenja i evanđelja, Rika 1880. (Verunić)
17. Štenja i evanđelja, Rika 1880. Veli Rat br. 22.
18. Rimski misal (Staroslavenski) 1927.
19. Pištule i evanđelja br. 21. 1857.
20. Misal 174 br. 4.
21. Rimski obrednik br. 30. b 1929.
22. Oficij V. Nedilje 1895. br. 17.
23. Rituale romanum 1834. br. 15.
24. Rimski obrednik (hrv.) 1893. br. 16 a
25. Hrv. Bogoslužbenik Zadar 1907.
26. Hrv. Bogoslužbenik Vlašić 1923. br. 32.
27. Ritual Rimski Venetia Mleci 1827. br. 14.
28. Hrvatski Bogoslužbenik 1893. br. 112.
29. Bogoslužbenik 1893. br. 21.
30. Oficij sanctorum 1791. br. 13.
31. Rimski ritual 1893. br. 16 b
32. Biserce za pobožne duše 1893. br. 18
33. Dell imitazione di Cristo 1797. br. 159.
34. Matica umrlih 1731 – 1738 (glagoljica)

S o l i n e

1. Epistule i evanđelja
2. Misal glagoljski (u lošem stanju)
3. Misal glagoljski (u lošem stanju)
4. Misal glagoljski 1741
5. Epistole i evanđelja 1639 – Latinica hrv.
6. Misal glagoljski 1741
7. Glagoljski misal 1905
8. Mise za mrtve 1894
9. Vlašić pištule i evanđelja 1920 - 2 komada
10. Štenja i evanđelja 1880
11. Misal glagoljski 1741

12. Epistole i evanđelja 1639
13. Glagoljski brevijar bez godine - 2 komada
14. Ritual rimski (Bartul Kašić) 1752
15. Pistule i evanđelja 1773

B o ž a v a

1. Ugotovanje k misi – bez godine
2. Kanon mise glag. - bez godine
3. 1741. glag. misal iz Zverinca
4. Misal glagoljski 1893
5. Misal glagoljski 1927
6. Misal 1741 glagoljski
7. 1741 misal glagoljski
8. Pistule i evanđelja 1824

D r a g o v e

1. Obredi V. sedmice 1921. Vlašić
2. Rajska vrata J. Stadler 1898
3. Hrvatski bogoslužbenik 1907
4. Ritual rimski 1827 Kašić
5. Vespéral – Krk 1907
6. Epistole i evanđelja 1730. hrv.
7. Misal glag. 1741
8. Officia propria sanctorum Archidiocesis iadertinae 1879
9. Pokripljenje umirućih 1800
10. Misal glagoljski (u jako lošem stanju – bez godine)
11. Glagoljski brevijar 2 kom – bez godine
12. Staroslavenski misal 1927
13. Hrv. Crkveni kantual
14. Glagoljski misal 1905
15. Kvateran skula Gospe od Dubovice duš od purgatorija (glagoljica)
16. Skula Blažene Dvice Marije od Ruzarija (glagoljica)

POVJERENSTVO ZA PERMANENTNO OBRAZOVANJE SVEĆENIKA I REKOLEKCIJE

Povjerenstvo za rekolekcije i permanentno obrazovanje svećenika predložilo je teme i predavače za svećeničke rekolekcije u pastoralnoj godini 2008./2009.

Povjerenstvo je organiziralo jednodnevni susret svećenika zaređenih u proteklih 10 godina, trajne formacije. Na susretu je bio o. Nadbiskup a tema je bila: Predstavljanje Direktorija za pastoral sakramenata. Predavanje je održao dr. Ivica Žižić.

Povjerenstvo planira organizirati i jesenski susret svećenika trajne formacije. O temi i mjestu svi će biti na vrijeme obaviješteni.

Don Marino Ninčević

POVJERENSTVO ZA KNJIŽNICU

Odbor za uređenje Knjižnice Zadarske nadbiskupije stupio je u kontakt s Ministarstvom kulture RH i prikupio svu potrebnu dokumentaciju koja je potrebna da bi se Knjižnica Zadarske nadbiskupije mogla registrirati i upisati u sustav. Odbor je predložio o. Nadbiskupu da imenuje ravnatelja Knjižnice, kako bi mogao započeti proces registracije i upisa. Nakon što Knjižnica bude imala ravnatelja nastaviti će se s registracijom i upisom i sa sređivanjem knjižnične građe pod vodstvom stručne osobe.

Don Marino Ninčević

TISKOVNI URED ZADARSKE NADBISKUPIJE

Tiskovni Ured zadarske nadbiskupije pratio je sva pastoralna događanja koja su se odvijala na razini nadbiskupije, odnosno dekanata i župa. O tome je redovito izvještavao za Glas Koncila, Hrvatski katolički radio, Izvještajnu katoličku agenciju i vjersku emisiju 'Hoditi putevima nade' Hrvatskog radija koju prate Hrvati u svijetu. Ostvaren je niz radijskih i novinskih reportaža o događanjima u nadbiskupiji te intervjui sa zanimljivim osobama objavljeni u Glasu Koncila. Djelatnica Tiskovnog ureda sudjelovala je aktivno u pripremi Međunarodnog kongresa 'Humanae Vitae' održanog u studenom 2008. u Zadru, uredila knjigu 'Ivan Pavao II. u sjećanjima Zadrana - Knjiga sućuti povodom smrti Ivana Pavla II.', pripremila materijale za izdanje Posebnog Vjesnika zadarske nadbiskupije povodom smrti zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka te vodila neka predstavljanja knjiga u organizaciji zadarske nadbiskupije. Nastavljeno je tjedno uređivanje i vođenje vjerske emisije 'Ususret Danu Gospodnjem' na Radio Zadru te suradnja s lokalnim medijima, redovitim obavješćavanjem o događanjima u Nadbiskupiji kao i posredovanjem potrebnih informacija koje su tražili.

Ines Grbić, tajnica Tiskovnog ureda

KATEHETSKI URED ZADARSKE NADBISKUPIJE

1. KATEHETSKE ŠKOLE

- Katehetska zimska škola
 - Katehetska zimska škola u Zagrebu održana je od 10. do 13. siječnja 2008. godine na temu *Vjeronauk u školi u društveno religijskom kontekstu*. Na Katehetskoj zimskoj školi sudjelovali su sljedeći vjeroučitelji iz Zadarske nadbiskupije:

Red. br.	Ime prezime	Škola
1.	Anzulović, Neda	Osnovna škola Novigrad, Novigrad
2.	Basić, s. Fidelis	Osnovna škola Poličnik, Poličnik
3.	Bosilj, s. Andrijana	Osnovna škola Šimuna K. Benje, Zadar
5.	Crnogorac, Ozana	Osnovna škola Biograd na Moru, Biograd
6.	Čurić, s. Rozarija	Osnovna škola Bartula Kašića, Zadar
7.	Đurić, s. Leopoldina	Osnovna škola Benkovac, Benkovac
8.	Elek, Ljiljana	Osnovna škola Bartula Kašića, Zadar
9.	Jojić, Frano	Osnovna škola Obrovac, Obrovac
10.	Klanac – Jojić, Marija	Gimnazija Franje Petrića, Zadar
11.	Kosina, s. Marina	Osnovna škola Stjepana Radića, Bibinje
12.	Kovačević, s. Danijela	Medicinska škola Ante Kuzmanića, Zadar
13.	Malenica, s. Antonela	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
14.	Marcelić, Jelena	Osnovna škola Petra Preadovića, Zadar
15.	Marić, s. Ljiljana	Osnovna škola Jurja Dalmatinca, Ražanac
16.	Topalović, s. Antonija	Osnovna škola Sukošan, Sukošan
17.	Zanki, s. Krešimira	Župna kateheza u župi sv. Anselma, Nin

- Katehetska proljetna škola
- Katehetska proljetna škola održana je u župi sv. Marka Križevčanina, u Zagrebu od 4. do 5. travnja 2008. Tema škole bila je *Slike i njihova moć*. Za sudjelovanje u radu ove škole prijavili su se sljedeći vjeroučitelji: Siniša Mišić, Ana Kajić, s. Antonija Jurić, s. Rita Maržić, s. Antonela Malenica i Ankica Šango.

- Katehetska ljetna škola
- Tijekom kolovoza održane su Katehetske ljetne škole za vjeroučitelje u osnovnim školama u Splitu i za vjeroučitelje u srednjim školama u Zagrebu. Tema Katehetske ljetne škole za vjeroučitelje u osnovnim školama bila je *Vjeronauk u školi u društveno - religijskom kontekstu* i održala se od 21. do 23. kolovoza 2008. godine. Za sudjelovanje su se prijavili sljedeći vjeroučitelji koji rade u osnovnim školama.

<i>Br.</i>	<i>Prezime i ime</i>	<i>Škola u kojoj vjeroučitelj radi</i>
1.	Barešić, Jasmina	Osnovna škola Pakoštane, Pš Drage i Pš Vrana
2.	Batur, Nediljka	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
3.	Bobić, Orijana	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
4.	Bota, s. Tamara	Osnovna škola Jurja Dalmatinca, Pag
5.	Buljat, Mirjana	Osnovna škola Benkovac, Benkovac
6.	Čirjak, Ivanka	Osnovna škola Starigrad, Starigrad-Paklenica
7.	Dellavia, Marijana	Osnovna škola Šime Budinića, Zadar
8.	Delonga, s. Blaženka	Osnovna škola Kistanje, Kistanje
9.	Draguljić, s. Josipa	Osnovna škola Starigrad, Starigrad-Paklenica
10.	Elek, Ljiljana	Osnovna škola Bartula Kašića, Zadar
11.	Fabijanić, Marina	Osnovna škola Šime Budinića, Zadar
12.	Galešić, Anica	Osnovna škola Vladimira Nazora, Škabrnja
13.	Jelenković, Boris	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
14.	Jurić, s. Antonija	Osnovna škola Krune Krstića, Zadar
15.	Karamarko, Diana	Osnovna škola Stanovi, Zadar

16.	Karamarko, Marinko	Osnovna škola Sv. Filip i Jakov, Sv. Filip i Jakov
17.	Knez, Ruža	Osnovna škola Petra Zoranića, Jasenice
18.	Kosor Marković, Irena	Osnovna škola Sukošan, Sukošan
19.	Lonić, Šime	Osnovna škola Pakoštane, Pakoštane
20.	Lukšić, Marija	Katehetski ured, Zadar
21.	Malenica, s. Antonela	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
22.	Mamić, Mladenka	Privatna osnovna škola Nova, Zadar
23.	Marčina, Blaženka	Osnovna škola Šime Budinića, Zadar
24.	Mašina, s. Jadranka	Osnovna škola Valentina Klarina, Preko
25.	Mišković Sladović, Svjetlana	Osnovna škola Petra Preradovića, Zadar
26.	Pavlović, Klaudija	Osnovna škola Petra Zoranića, Nin
27.	Pedić, Cecilija	Osnovna škola Benkovac, Benkovac
28.	Perica, Dragica	Osnovna škola Smiljevac, Zadar
29.	Radić, Lenka	Osnovna škola Stanovi, Zadar
30.	Režan, Predrag	Osnovna škola Obrovac, Obrovac
31.	Ruč, Marin	Osnovna škola Kistanje, Kistanje
32.	Santini, Darija	Osnovna škola Šimuna Kožičića Benje, Zadar
33.	Šimunić, Marija	Osnovna škola Privlaka, Privlaka
34.	Šokota, Ana	Osnovna škola Šimuna Kožičića Benje, Zadar
35.	Torić, Marta	Osnovna škola Šime Budinića, Zadar
36.	Zelić, Ružica	Osnovna škola Galovac, Pš Gorica
37.	Zubović, don Jure	Osnovna škola Braće Radić, Pridraga

- Od prijavljenih u radu škole nisu sudjelovale: Diana Karamarko, Ruža Knez, Irena Kosor

- Marković, s. Jadranka Mašina i Cecilija Pedić. Ruža Knez, s. Jadranka Mašina i Cecilija Pedić opravdale su svoj izostanak dok gđa. Dijana Karamarko i gđa. Irena Kosor - Marković to nisu učinile.

- Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje u srednjim školama održana je u Zagrebu od 25. do 27. kolovoza 2008. godine, a središnja je tema bila *Vjeronauk u socioreligijskom kontekstu*. Od srednjoškolskih vjeroučitelja koji su se prijavili za sudjelovanje (vidi tablicu) u radu škole nije sudjelovao Ante Čoza. Katehetskom uredu nije opravdao svoj izostanak.

Red . br.	Prezime i ime	Škola u kojoj vjeroučitelj radi
1.	Batur, Željko	Strukovna škola Vice Vlatkovića, Zadar
2.	Čulina, Sandra	Pomorska škola Zadar i Zadarska privatna gimnazija s pravom javnosti
3.	Čoza, Ante	Ekonomsko - birotehnička i trgovačka škola, Zadar
4.	Kovačević, s. Danijela	Medicinska škola Ante Kuzmanića, Zadar
5.	Oštrić, Hrvoje	Srednja škola kneza Branimira, Benkovac
6.	Šarić, Slobodan	Gimnazija Jurja Barakovića, Zadar
7.	Vrkić, Harold	Tehnička škola Zadar

2. STRUČNI SKUPOVI U SURADNJI KATEHETSKOG UREDA I AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

- Prvi zajednički stručni skup u 2008. godini za vjeroučitelje zaposlene u osnovnim i srednjim školama održan je 29. ožujka 2008. u prostorima Nadbiskupskog sjemeništa Zmajević i Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. Tema skupa bila je *Teologija simbola u vjeronaučnoj nastavi*. Rad se odvijao u dva dijela: predavanje na temu *Simboli i zbilja* te rad po stručnim vijećima. Predavanje je održao prof. dr. fra Ante Vučković, a radionice po stručnim vijećima pripremile su voditeljice vijeća s. Viktorija Gadža, Blaženka Marčina i Ljiljana Elek. Na stručnom skupu sudjelovali su sljedeći vjeroučitelji:

Red. br.	ŽSV – prsten oko grada	ŽSV – grad Zadar	ŽSV - SŠ
1.	Ružica Anušić	S. Rozarija Ćurić	Anita Šerer - Matulić
2.	S. Marina Kosina	Ana Kajić	Ante Čoza
3.	Frano Jozić	Marina Fabijanić	Hrvoje Oštrić
4.	Katarina Bukvić	Marta Torić	Željko Batur
5.	Klaudija Pavlović	Ana Šokota	Harold Vrkić
6.	Neda Anzulović	S. Andrijana Bosilj	Jelena Mičić

7.	Don Jure Zubović	Darija Santini	Marija Klanac - Jozić
8.	S. Tamara Bota	S. Antonija Jurić	Tomislav Paleka
9.	Šime Lonić	Lenka Perović	S. Danijela Kovačević
10.	Jasmina Barešić	Iva Babić	S. Rita Maržić
11.	S. Fidelis Basić	Jelena Marčelić	Ivana Varivoda
12.	Ankica Šango	Svjetlana Mišković - Sladović	Marija Lipovac
13.	Nada Dominis	Mladenka Mamić	
14.	Anica Galešić	Orijana Bobić	
15.	Snježana Vidov	Nediljka Batur	
16.	Marin Ruić	Boris Jelenković	
17.		S. Antonela Malenica	
18.		Dragica Perica	
19.		Ivana Delač	
20.		Ivan Kapović	

- Drugi zajednički stručni skup za sve vjeroučitelje koji rade u osnovnim i srednjim školama Zadarske nadbiskupije/županije održan je 15. studenoga 2008. godine. Tema skupa bila je *Poznajemo li potrebe svojih učenika?* Središnje predavanje na skupu održala je prof. Luči Lončar iz Agencije za odgoj i obrazovanje-Podružnica Split. Nakon predavanja uslijedio je rad u radionicama. Radilo se u tri radionice: dvije za osnovnu i jedna za srednju školu. Na skupu su prema popisu voditeljica županijskih stručnih vijeća (gđa. Ljiljana Elek, gđa. Marijana Dellavia i s. Viktorija Gadža) sudjelovali sljedeći vjeroučitelji:

Red. br.	ŽSV - prsten oko Zadra	ŽSV - grad Zadar	ŽSV - SŠ
1.	S. Tamara Bota	Ljiljana Elek	Ivona Marija Maržić
2.	Danijel Tirić	Iva Žižić	Hrvoje Oštrić
3.	S. Fidelis Basić	Jolida Klarić	Marija Lipovac
4.	S. Josipa Draguljić	Marin Ruić	Ivica Kero
5.	Tereza Žapina	Grgo Mišković	S. Danijela Kovačević
6.	Mirjana Buljat	Svjetlana Mišković - Sladović	S. Rita Maržić
7.	Ivana Filipović	Jelena Marčelić	Željko Batur

8.	Ružica Anušić	Marija Šimunić	Marija Klanac - Jozić
9.	Don Jure Zubović	Lenka Radić	Harold Vrkić
10.	Ruža Knez	Mira Vukić	Ante Ćoza
11.	Jasmina Barešić	Boris Jelenković	Jelena Mičić
12.	Irena Kosor - Marković	Ivanka Ćirjak	Sandra Čulina
13.	Klaudija Pavlović	S. Antonela Malenica	Anita Šerer - Matulić
14.	S. Antonija Topalović	Ana Kajić	
15.	S. Ljiljana Marić	Mladenka Mamić	
16.	Siniša Mišić	Ružica Zelić	
17.	Neda Anzulović	S. Antonija Jurić	
18.	S. Marina Kosina	Marina Fabijanić	
19.	Anica Galešić	Blaženka Marčina	
20.	Šime Lonić	Orijana Bobić	
21.	Predrag Režan	Nediljka Batur	
22.	S. Leopoldina Đurić	Dragica Perica	
23.	Snježana Vidov	Lenka Perović	
24.	Ankica Blažević	Darija Santini	
25.	Marinko Karamarko	S. Rozarija Ćurić	
26.	Ivana Zrilić		
27.	Marijana Dellavia		

3. DUHOVNE VJEŽBE ZA VJEROUČITELJE LAIKE

- Prvi turnus duhovnih vježbi za vjeroučitelje laike održan je od 15. do 17. veljače 2008. god. u samostanu sestara Kćeri Milosrđa u Ugljanu. Voditelj duhovnih vježbi bio je don Zdenko Dundović. Tema susreta bila je *Molitva*. Sudjelovalo je trinaest vjeroučitelja: Ružica Anušić, Melanija Gudelj, Slobodan Šarić, Marijana Smolić, Paleka Tomislav, Boris Jelenković, Iva Babić, Olivija Mihatov, Blaženka Marčina, Ana Šokota, Neda Anzulović, Marija Lipovac i Dragica Perica.
- Drugi turnus duhovnih vježbi za vjeroučitelje laike u kalendarskoj 2008. godini, a prvi u školskoj godini 2008./2009. održan je u samostanu sv. Jeronima na otoku Ugljanu. Duhovne su vježbe bile od 7. do 9. studenoga 2008. Voditelj je bio dr. Ivan Tadić, profesor filozofije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu i na Visokoj teološko - katehetskoj školi u Zadru. Tijekom dva dana vjeroučitelji su pod stručnim vodstvom razmišljali o sljedećim temama: *Smisao života i traganje za Bogom, Bog mi se otkriva i on me voli, te Vjeroučitelj u doba medija*. Na duhovnim je vježbama sudjelovalo devet vjeroučitelja: Mirjana Buljat, Ivanka Ćirjak, Marija Lipovac, Jelena Marčelić, Jelena Mičić, Siniša Mišić, Grgo Mišković, Svjetlana Mišković - Sladović i Anita Šere - Matulić.

4. ZLATNA HARFA 2008. GODINE

Ovogodišnja Zlatna harfa 2008. u Zadarskoj nadbiskupiji održana je u dva termina 24. i 31. svibnja 2008.

- Prvi susret održan je u župnoj crkvi sv. Nikole u Kistanjama. Sudjelovalo je 6 dječjih župnih zborova s njihovim voditeljicama časnim sestrama i to iz župa: Kistanje, Zemunik, Puntamika, Bili Brig, Nin i Bibinje. Župa sv. Martina iz Pridrage je odustala.
- Drugi susret održan je u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Pagu. Sudjelovalo je 9 dječjih župnih zborova s njihovim voditeljicama časnim sestrama i to: domaćini – Pag, Biograd, Voštarnica, Stanovi, Belafuža, Relja, Arbanasi, Smiljevac i Ražanac. Svaki je zbor na kraju susreta dobio uokvirenu zahvalnicu. Biskupija je sudjelovala u troškovima organizacije. Tema je bila Hvalite Gospodina sva stvorenja.

5. VJERONAUČNA OLIMPIJADA

- Vjeronaučna olimpijada održana je 6. veljače 2008. god. na školskoj razini i 27. veljače 2008. god. na županijskoj razini. Tema Vjeronaučne olimpijade za osnovnu školu bila je *Život prve Crkve*, a za srednju *Isus Krist*. Sudjelovale su 23 osnovne škole i 17 srednjih škola. Djelatnici Katehetskog ureda pripremili su sav materijal potreban za provedbu natjecanja. Prva mjesta osvojili su Osnovna škola Smiljevac i Klasična gimnazija Ivana Pavla II. s pravom javnosti.
- Državno natjecanje iz Vjeronauka za osnovnu i srednju školu održano je u Varaždinu od 7. do 9. svibnja 2008. Našu su Nadbiskupiju predstavljale OŠ Smiljevac s voditeljicama s. Antonelom Malenica i gđom. Nediljkom Batur i Klasična gimnazija Ivana Pavla II. s voditeljicom s. Viktorijom Gadža. U konačnom poretку osnovci su bili sedmi, a srednjoškolci jedanaesti.
- Nakon državnog natjecanja organiziran je izlet za prvih deset vjeronaučnih ekipa iz osnovnih i srednjih škola koje su na nadbiskupijskom/županijskom natjecanju zauzele prvih deset mjesta. Za osnovce izlet je bio 16. svibnja 2008. Sudjelovalo je 44 sudionika - vjeronaučenika i njihovih mentora. Troškove izleta snosila je Nadbiskupija. Itinerarij izleta bio je: Zadar-Šibenik-Visovac-Skradin-Zadar. Srednjoškolci su bili na izletu na Trsat. Sve troškove prijevoza i za ovaj izlet podmirila je Zadarska nadbiskupija.

6. VJERSKI ODGOJ U VRTIĆIMA

- U dječje vrtiće Radost i Sunce prosljeđeno je biskupovo pismo u kojemu se roditelje potiče da izaberu vjerski odgoj za svoju djecu kada ih budu, tijekom lipnja i srpnja, upisivali u vrtiće. Za dvije odgojiteljice koje bi trebale provoditi program vjerskog odgoja u dječjem vrtiću Radost: Lidiju Perković i Vesnu Vrkić ispisan je Mandat i poslan ravnateljici gđi. Biserki Belić.
- Novoj višoj savjetnici za vjeronauk Brankici Blažević prosljeđena je sva statistika o odgojiteljicama koje su se u našoj Nadbiskupiji doškolovale za provedbu programa vjerskog odgoja. Spomenuta viša savjetnica na sve je župne urede u RH poslala informacije i letke o programu vjerskog odgoja kako bi potaknula župnike da potiču roditelje kako bi izabrali ovaj program za svoju djecu.

- Katehetska jesenska škola za odgojitelje u vjeri
- U suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske, Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije organizirao je Katehetsku školu za odgojitelje u vjeri koja je održana 7. i 8. studenoga 2008. godine u prostorima Filozofskog fakulteta Družbe Isusove, Jordanovac 110, u Zagrebu. Tema Katehetske škole bila je *Djete u zajednici svega stvorenoga*.
- Djelatnici Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije na vrijeme su obavijestili i poslali program škole svim vrtićima u Zadarskoj županiji kao i odgojiteljicama koje su prošle program doškolovala i onima koje već provode program vjerskog odgoja u predškolskim ustanovama. Na stručnom skupu bila je gđa. Marina Sorić, odgojiteljica iz dječjeg vrtića Sunce.

7. KATEHETSKA ŠKOLA ZA ODGOJITELJE U VJERI OSOBA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

- U Zagrebu je od 24. do 25. listopada 2008. godine održana Katehetska škola za odgojitelje u vjeri osoba s teškoćama u razvoju, u organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda Hrvatske biskupske konferencije i u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje. Tema škole bila je *Rad sa simbolima u okviru Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda*. Školi je nazočila jedna vjeroučiteljica iz Zadarske nadbiskupije, gđica. Ivanka Čirjak, koja radi kao zamjena u osnovnoj školi Voštarnica u Zadru. Putne troškove spomenutoj vjeroučiteljici osigurala je Zadarske nadbiskupija obzirom da je ravnateljica škole odbila sudjelovati u financiranju doškolovala. Naknadno je vjeroučiteljici obećala i platila dnevnice za vrijeme trajanja Katehetske škole. Vjeroučiteljica je sve troškove putovanja uredno pravdala donesenim računima.

8. ŽUPANIJSKA STRUČNA VIJEĆA

- Stručni skup u Vukovaru
- Stručni skup za vjeroučitelje voditelje županijskih stručnih vijeća, mentore te savjetnike održan je u Vukovaru, od 13. do 16. listopada 2008. Tema skupa bila je *Aktualnost socijalne tematike u nastavi vjeronauka*. Od vjeroučitelja iz Zadarske nadbiskupije koji su, prema zvanju, bili pozvani na spomenuti državni skup sudjelovala je samo gđa. Ljiljana Elek, vjeroučiteljica savjetnica i voditeljica županijskog stručnog vijeća za osnovne škole grada Zadra.
- Katehetski ured je u lipnju 2008. godine uputio prijedlog za produženjem voditeljstva županijskih stručnih vijeća vjeroučiteljicama: s. Viktoriji Gadža, gđi. Ljiljani Elek i gđi. Marijani Dellavia.
- U svibnju su voditeljice stručnih vijeća gđa. Ljiljana Elek, gđa. Blaženka Marčina i s. Viktorija Gadža održale posljednje susrete županijskih stručnih vijeća za osnovnu i srednju školu za školsku godinu 2007./2008. Gđa. Ljiljana Elek i gđa. Blaženka Marčina u Katehetski su ured dostavile i godišnje izvješće o radu stručnih vijeća kojih su voditeljice.

S. Viktorija je svoje izvješće dostavila krajem rujna 2008.

Prema prošlogodišnjem (2007./2008. godina) planu Agencije za odgoj i obrazovanje nužno je održati 4 susreta stručnih vijeća vjeroučitelja i za osnovnu i za srednju školu. Prvi i četvrti susret sazivaju, organiziraju i vode same voditeljice vijeća. Drugi i treći tematski

susret vijeća održava se u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje-Podružnica Split, Katehetskih ureda i voditeljica županijskih stručnih vijeća. Prvi i zadnji su uvodni i pojedinačni za svako vijeće, a drugi i treći susret su tematski i zajednički za sve vjeroučitelje na području jedne (nad)biskupije. Dakle i za vjeroučitelje osnovne i za vjeroučitelje srednje škole. Raspored susreta otprilike je: rujan i studeni za prvo obrazovno razdoblje te veljača/ožujak i svibanj/lipanj za drugo obrazovno razdoblje. Ovaj plan i program vrijedi za sve nadbiskupije/biskupije odnosno županije koje su u nadležnosti Agencije za odgoj i obrazovanje - Podružnica Split.

Od ove školske godine 2008./2009. voditeljice županijskih stručnih vijeća gđa. Ljiljana Elek (za škole u gradu Zadru) i s. Viktorija Gadža (za srednje škole) ostaju u ovoj službi dok vođenje županijskog stručnog vijeća za vjeroučitelje koji rade u školama u prstenu oko grada preuzima gđa. Marijana Dellavia, koja se vratila s porodiljnog dopusta, namjesto gđe. Blaženke Marčina koja je tu službu obavljala posljednje dvije godine do isteka, u kolovozu 2008. godine.

- Voditeljice županijskih stručnih vijeća za vjeroučitelje osnovnih škola naše Nadbiskupije, gđa. Ljiljana Elek i gđa. Marijana Dellavia održale su, svaka za svoje vijeće, prvi susret vijeća u novoj školskoj godini 2008./2009., do kraja rujna, kako je bilo dogovoreno s višom savjetnicom za vjeronauk prof. Sabinom Marunčić na sastanku u Splitu. Tema prvog sastanka bila je prihvaćanje plana i programa rada vijeća za 2008./2009. godinu kao i prihvaćanje plana i programa nastave vjeronauka u osnovnim i srednjim školama u ovoj školskoj godini. Voditeljica stručnog vijeća vjeroučitelja u srednjim školama Zadarske nadbiskupije/županije, s. Viktorija Gadža, nije bila na spomenutom sastanku u Splitu.

9. STATISTIKA VJERONAUKA

- Na temelju upitnika Nacionalnog katehetskog ureda HBK o mogućnostima provedbe drugog sata vjeronauka u srednjim školama izrađena je statistika vjeronauka u srednjim školama Zadarske nadbiskupije iz koje je vidljivo da bi za potpunu provedbu drugog sata vjeronauka u srednjim školama naše Nadbiskupije bilo potrebno još trinaest vjeroučitelja.
- Na zamolbu Nacionalnog katehetskog ureda i mons. Đure Hranića naš je ured poslao statistiku o radu svećenika i redovnika kao vjeroučitelja u školama na području naše Nadbiskupije. Poslali smo im sljedeće odgovore na postavljena pitanja:
- U našoj Nadbiskupiji sada je 14 svećenika koji rade u školi od kojih samo jedan radi u srednjoj. Ostalih 13 rade u osnovnoj školi i to uglavnom od 5 do 8 razreda. Nekoliko ih radi na otocima u malim školama u kojima je samo nekoliko učenika u kombiniranim razrednim odjeljenjima (od 1 do 4 razreda ili čak od 1-8 razreda). Možemo reći da se ovi svećenici trude savjesno obavljati svoje obveze u školi i da su svi u korektnim odnosima s kolegama i nadređenima. Malih poteškoća ima u slučajevima kada je svećenik ujedno i župnik pa ukoliko dođe do preklapanja župnih i školskih obveza mora potražiti pomoć Ureda radi zamjena u školi. Svi nastoje pravodobnim planiranjem pomiriti obveze u školi i na župi. Ukoliko im je nemoguće pomiriti ove dvostruke obveze traže oslobađanje od rada u školi.
- Što se tiče suradnje škole i župe ona je prigodna (Dani kruha, božićni blagdani, školske priredbe i sl.). Možemo reći da kako među dijecezanskim svećenicima tako i među redovnicima postoji i pozitivno i negativno mišljenje o vjeronauku i vjeroučiteljima laicima u školi. Neki od njih imaju izvrsnu suradnju s vjeroučiteljima laicima neki ne. Što se tiče ovoga zadnjega to uvelike ovisi o osobnom stavu i karakteru osobe bilo svećenika bilo vjeroučitelja laika. Mnogi vide pozitivne plodove uvođenja vjeronauka u škole (važnost prisutnosti svećenika u školi, zahvaćenost velikog broja djece vjeronaukom, mogućnost razvoja školskog pastoralu u smjeru bolje suradnje škole, obitelji i župe), ali i

negativne (smanjen broj djece na župnoj katehezi i na nedjeljnim i blagdanskim misama).

* Popis svećenika u školi i njihova satnica

Red . br.	Ime svećenika	Škola u kojoj radi	Razredi kojima predaje	Ukupn a satnica
1.	Don Ivan Babjak	OŠ Jurja Dalmatinca, Pag - Područne škole Dinjiška, Povljana, Vlačići	1-4 razreda kombinacije Svaka područna škola ima dva kombinirana razredna odjeljenja	12 sati
2.	Don Josip Bunić	OŠ Krune Krstića	5-8 razreda	6 sati
3.	Don Krešo Ćirak	OŠ Zadarski otoci - Područna škola Veli lž	1- 8 razreda kombinacija	6 sati
4.	Don Mario Gržanov	OŠ Zadarski otoci - Područna škola Molat	2 učenika	2 sata
5.	Don Martin Jadreško	OŠ Polača	6 i 8 razred	4 sata
6.	Don Marinko Jelečević	OŠ Starigrad	5-8 razreda	8 sati
7.	Don Elvis Knežević	OŠ Benkovac - Područne škole Perušić i Podlug	1-4 razreda kombinacija	6 sati
8.	Don Ivan Mlikota	OŠ Biograd - Područna škola Tkon	1-4 razreda kombinacija	4 sata
9.	Don Boris Pedić	OŠ Vladimira Nazora, Škabrnja	8 razred	2 sata
10.	Don Pavao Šindija	OŠ Zemunik	6-8 razreda	6 sati
11.	Don Andrzej Jan Stepien	OŠ Pakoštane - Područna škola Vrgada	1-8 kombinacija	4 sata
12.	Don Tihomir Vulina	OŠ Vrsi	5-8 razreda	8 sati
13.	Don Jure Zubović	OŠ Braće Radić, Pridraga	5-8 razreda	8 sati
14.	Don Dario Matak	Srednja škola Obrovac	1-4 razreda kombinacije	8 sati

- Osim svećenika u Zadarskoj nadbiskupiji u osnovnim i srednjim školama zaposlene su i časne sestre i vjeroučitelji laici. U osnovnim školama je 18, a u srednjim školama 3 časne sestre. Vjeroučitelja laika je ukupno 80 (73 su u stalnom radnom odnosu, a 7 ih je na zamjenama). Na području Nadbiskupije 19 je srednjih škola i 35 osnovnih. Nastava vjeronauka u osnovnim školama provodi se s dva sata tjedno po razrednim odjeljenjima osim u OŠ Stanovi. Nastava u srednjim školama provodi se s jednim satom tjedno u nastavnoj satnici čak i u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. s pravom javnosti (izuzetak su samo učenici prvih razreda koji imaju 2 sata vjeronauka).

10. KATEHETSKI DAN

- Ovogodišnji je tradicionalni, 32. katehetski dan Zadarske nadbiskupije održan 28. kolovoza 2008. u prostorima pastoralnog centra Uznesenja BDM, na Belafuži. Tema susreta bila je Kateheza mladih u 2009. godini u kontekstu priprema za nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži kojega je Zadarska nadbiskupija domaćin 2010. godine. Srednšnje predavanje održao je don Zdenko Dundović povjerenik za pastoral mladih i studenata u našoj Nadbiskupiji. Sljedio je rad u radionicama u kojima se razgovaralo i razmjenjivalo iskustva obzirom na prokušane i moguće oblike rada s mladima. Radilo se u osam radionica. Susret koji je započeo zajedničkim euharistijskim slavljem završio je zajedničkim objedom. Djelatnici Katehetskog ureda pobrinuli su se za uređenje prostora za susret i liturgiju, okrepju u pauzi, cvijeće, pano kao i za dostavu hrane za zajednički objed. Sve troškove podmirio je Ekonomat naše Nadbiskupije, a povjerenik don Zdenko Dundović u suradnji s predstojnikom, mr. Gašparom Dodićem i generalnim vikarom, mons. Ivanom Mustaćem osmislio je radionice i odlučio o voditeljima.

2. STRUČNO PEDAGOŠKI NADZOR VJEROUČITELJA I VJEROUČITELJA PRIPRAVNIKA

- Vjeroučiteljica mentorica i savjetnica gđa. Ljiljana Elek obavila je drugi uvid u rad vjeroučitelja pripravnika: gđe. Ane Šokota, gđe. Mladenke Mamić i gđe. Ružice Zelić. Jedan primjerak izvješća o obavljenim uvidima dostavila je u Katehetski ured.
- Predstojnik je posjetio OŠ Šime Budinića i upoznao se s trenutnim stanjem vjeronauka u toj školi kao i s radom vjeroučitelja: Marte Torić, Blaženke Marčina, Marine Fabijanić i Marijane Dellavia koja se vratila s porodiljnog.
- Vjeroučiteljica savjetnica gđa. Ljiljana Elek tijekom studenog i prosinca obavila je stručno - pedagoške uvide u rad vjeroučitelja pripravnika gđe. Ive Žižić, gđe. Ivane Strika, s. Pije Herman, te vjeroučitelja Tomislava Paleke. Viša savjetnica za vjeronauk gđa. Sabina Marunčić 12. studenoga 2008. obavila je stručno - pedagoški uvid u rad vjeroučiteljice gđe. Ružice Anušić za koju je od strane Katehetskog ureda pokrenut postupak za promaknuće u zvanje vjeroučiteljice mentorice. Jedan primjerak pisanog Izvješća o svim obavljenim uvidima dostavljen je i Katehetskom uredu. Našem je uredu dostavljen i preslik izvješća o radu i izvođenju nastave vjeronauka vjeroučiteljice Nade Šarlija koja je šest mjeseci radila kao zamjena na području Šibenske biskupije, u Osnovnoj školi Vodice. Uvid je obavila vjeroučiteljica savjetnica za Šibensku biskupiju Slavka s. Tatjana Petric.

11. VJERONAUKE U OŠ I ŠŠ

- Početkom lipnja osnovnim školama u gradu Zadru upućen je dopis u kojem se traži uvođenje drugog sata vjeronauka u 7. i 8. razrede. Time bi sve osnovne škole u Zadarskoj nadbiskupiji imale nastavu vjeronauka od dva sata po razrednom odjeljenju.
- Budući da je Nacionalni katehetski ured tražio popis vjeroučitelja koji rade u osnovnim školama kako bi im poslali iz tiska izašli udžbenik za 8. razred osnovne škole tajnica Katehetskog ureda revidirala je popis onih koji rade i poslala ga na adresu NKU-a. Prema dostupnim informacijama udžbenik su dobili svi vjeroučitelji tako da sada svi imaju komplet udžbenika i pripadajućih radnih bilježnica za osnovnu školu. Prošle godine svi su vjeroučitelji, besplatno, na svoje kućne adrese, preko NKU-a dobili sve udžbenike od prvog do sedmog razreda. Troškove tiskanja pokrilo je Ministarstvo znanosti, prosvjete i športa RH.
- Početkom nove školske godine 2008./2009. na adrese osnovnih i srednjih škola iz Kathetskog je ureda poslana obavijest o prijavljivanju za stažiranje sljedećih vjeroučitelja: Cecilije Pedić (mentorica: Lenka Radić), s. Pije Herman (mentorica: Olivija Mihatov), Irene Kosor-Marković (mentorica: Ružica Anušić), Marina Ruića (mentorica: Ljiljana Elek), Ivane Strika (mentorica: s. Rita Maržić) i Nade Šarlija (prijavljena u Šibenskoj biskupiji jer je tamo na zamjeni do Božića). Gđi. Aniti Vedrić i gđi. Marijani Smolić pripravnički staž je u mirovanju radi porodičnog. Gđa. Iva Žižić nastavila je sa stažiranjem nakon povratka s porodičnog. Mentorica joj je gđa. Darija Santini. Gđici. Marini Fabijanić, gđi. Nadi Dominis i gosp. Tomislavu Paleki pripravnički staž ističe u veljači/ožujku kada se moraju prijaviti za polaganje stručnog ispita. Gđi. Ružici Zelić, gđi. Ani Šokota i gđi. Mladenki Mamić pripravnički staž istekao je u kolovozu 2008. i prijavljene su za polaganje. Na stručnom ispitu koji je bio početkom studenog 2008. godine samo je gđa. Mladenka Mamić položila sva tri dijela ispita. Gđa. Ružica Zelić uspješno je odradila nastavni sat, ali radi loše napisanog eseja na zadanu temu nije mogla pristupiti usmenom dijelu ispita te će tako morati ponoviti pisanje eseja i potom pristupiti usmenom dijelu na drugom ispitnom roku u siječnju 2009. godine. Gđa. Ana Šokota bila je neuspješna i prilikom pisanja eseja (loše napisan i stručno i pravopisno) i prilikom odradivanja nastavne jedinice u razredu pa joj komisija nije odobrila nadopunu polaganja nego ju je uputila na ponovno polaganje svih dijelova stručnog ispita (i pisanje eseja i obradu nastavne jedinice u razredu i usmeni dio).
- Pisani prijedlog Katehetskog ureda, koji je tijekom prošle školske godine 2007./2008., poslan na adresu OŠ Stjepana Radića u Bibinjama, da se pokrene postupak za promaknuće gđe. Ružice Anušić u zvanje vjeroučiteljice mentorice, započeo je s realizacijom na početku ove školske godine 2008./2009.

12. MANDATNO POVJERENSTVO

- Tijekom tri ljetna mjeseca održane su tri sjednice Mandatnog povjerenstva kako bi se riješila pitanja slobodnih radnih mjesta vjeroučitelja i dužih zamjena. Donesene su sljedeće odluke:
- Marin Ruić preuzeo je satnicu vjeronauka (10 sati) u Osnovnoj školi Bartula Kašića - PŠ Žerava, Poljica i Ninski Dračevac. Kako je župnik don Marinko Jelečević, koji je premješten iz župe Polača u župu Starigrad inzistirao raditi u nastavi vjeronauka u školi Mandatno povjerenstvo odlučilo je da on preuzme nastavu u Osnovnoj školi Starigrad.
- Gđa. Anita Vedrić koja je do odlaska na porodični radila u toj školi nakon porodičnog preuzet će nastavu vjeronauka u Osnovnoj školi Voštarnica (14 sati) i u Osnovnoj školi Valentina Klarina u Preku (4 sata). Do njenog povratka s porodičnog na spomenutim

školama mijenja ju gđica. Ivanka Čirjak, apsolventica na VTKŠ-i u Zadru. S. Jadranka Mašina iz te škole ostaje na bolovanju do daljnjega.

- Prema zamolbi ravnateljice Osnovne škole Krune Krstića, u Zadru, Jasmine Matešić, nastavu vjeronauka (6 sati) u toj školi preuzet će župnik župe Gospe Loretske, don Josip Bunić.
- Obzirom da je vjeroučiteljica Laura Cukar, koja je radila u Osnovnoj školi Valentina Klarina u Preku, otišla u samostan na njeno je mjesto poslan vjeroučitelj gosp. Danijel Tirić, koji se radi zdravstvenih problema njegova djeteta zajedno sa suprugom, također vjeroučiteljicom koja je rođena u Zadru, preselio u Zadar.
- Vjeroučiteljicu Ivu Babić, dok je na porodiljnom mijenjat će gosp. Grgo Mišković.
- Na zamolbu Klaudije Pavlović omogućeno joj je da u potpunosti preuzme nastavu vjeronauka u razrednoj nastavi u Osnovnoj školi Petra Zoranića, u Ninu i svim područnim školama spomenute škole i Osnovnoj školi Vrsi, u Vrsima. Nastavu u predmetnoj nastavi u Ninu preuzima Ivana Filipović, a don Tihomir Vulin u Vrsima kao i do sada.
- Obzirom da je Marija Baričević otišla u mirovinu, na zamolbu predstojnika Katehetskog ureda Krk, mr. Antona Peranića, odlučeno je da nastavu vjeronauka u Osnovnoj školi A. G. Matoša, Novalja, u Područnim školama Metajna, Zubovići i Mandre koje teritorijalno pripadaju Zadarskoj nadbiskupiji, preuzme predstojnikova sestra gđica. Ivanka Peranić.
- Svi mandati odobreni od Povjerenstva za mandate, bilo da se radi o produženju ili novom mandatu, ispisani su i poslani školama u kojima rade vjeroučitelji koji su dobili Mandat. Među vjeroučiteljima koji su mandat dobili prvi put nalaze se: gđa. Mira Vukić i gosp. Antun Mate Antunović.
- Mandatno povjerenstvo je u prosincu 2008. godine održalo izvanrednu sjednicu Povjerenstva radi rješavanja problema vjeroučiteljice gđe. Irene Marković koja je kao zamjena radila u Osnovnoj školi Sukošan. Naime ravnatelj škole prof. Branimir Perčić pisanim je putem zatražio povlačenje gđe. Irene Marković iz škole koje je on ravnatelj. Mandatno je povjerenstvo prihvatilo njegove razloge i tamo je, početkom novog obrazovnog razdoblja, uputilo novu vjeroučiteljicu gđicu. Lidiju Marinović.

13. SYDNEY - XXIII. SVJETSKI SUSRET MLADIH S PAPOM BENEDIKTOM XVI.

- Kao i dosadašnjih godina mladi iz naše Nadbiskupije i ove su godine hodočastili na svjetski susret s papom Benediktom XVI. koji je ove godine bio u dalekoj Australiji, u Sydneyu. Mladi iz naše Nadbiskupije tamo su doputovali 12. srpnja 2008., a vratili su se 28. srpnja 2008. Na hodočašću je sudjelovalo oko 70-setak mladih iz naše Nadbiskupije, većinom članova neokatekumenskih zajednica. U realizaciji putovanja i odlaska mladih sudjelovao je i Katehetski ured Zadarske nadbiskupije sakupljanjem sve potrebne dokumentacije za dobivanje viza i prijavu dolaska kao i u osiguranju mjesta boravka za naše mlade nakon Papina odlaska, a prije povratka u Hrvatsku. Svevrstnu pomoć u tomu pružili su nam svećenici iz naša tri pastoralna centra u Sydneyu, najviše fra Tonio Vučemilović iz pastoralnog centra u Summerhillu.

14. SURADNJA S POVJERENSTVIMA

- Katehetski ured redovito pruža svu potrebnu pomoć za rad svojim povjerenstvima.
- Povjerenstvo za pastoral mladih
- Suradnja u pripremi odlaska na Susret hrvatske katoličke mladeži u Varaždinu, te u

suradnji sa županijskim stručnim vijećem srednjoškolskih vjeroučitelja realizirane su duhovne obnove za srednjoškolke i susret maturanata u Kninu. Kako je u rujnu utemeljen Ured za mlade radi što bolje pripreme Susreta hrvatske katoličke mladeži u Zadru 2010. godine suradnja se nastavlja u svim potrebnim oblicima.

- Povjerenstvo za duhovna zvanja i ministrante
- Suradnja se odvijala kroz programe: susret ministranata 6., 7. i 8. razreda, duhovne obnove za djevojčice 7. i 8. razreda (sve se događalo u Nadbiskupskom sjemeništu Zmajević), te ministrantsko ljeto u Karinu. Prema dopisima koje je Katehetski ured slao za potrebe Povjerenstva za duhovna zvanja nakon održanih susreta ministranata 6. i 7. razreda u Nadbiskupskom sjemeništu Zmajević svi su sudionici ovih susreta pozvani na višednevni susret i druženje tijekom ljeta u franjevačkom samostanu u Karinu. Ovi su se susreti održali u tri turnusa; od 1. do 3. srpnja, od 3. do 5. srpnja i od 6. do 8. srpnja. Voditelji susreta bili su redom: don Ante Sorić, don Stanislav Wielinski i don Elvís Knežević.

15. SJEDNICA PREDSTOJNIKA KATEHETSKIH UREDA

- Don Gašpar Dodić, predstojnik Kathetskog ureda sudjelovao je na sjednici predstojnika katehetskih ureda koja je održana 11. lipnja 2008. godine, u prostorijama Hrvatske biskupske konferencije, Kaptol 22, s početkom u 10. 00 sati. Sjednici su aktivno nazočili i viši savjetnici za vjeronauk iz Agencije za odgoj i obrazovanje i viši savjetnici za pojedina katehetska i pastoralna područja pri Nacionalnom katehetskom uredu. Na sjednici koja je trajala do 13. 00 sati raspravljalo se o nizu pitanja i problema: o zajedničkim temama Agencije i NKU -a, o predškolskom vjerskom odgoju, o odgoju u vjeri osoba s teškoćama u razvoju, o novom broju Kathetskog glasnika, o problemima zastupljenosti svećenika i redovnika u školskom vjeronauku (izlaganje mons. Đure Hranića), o polaganju stručnih ispita vjeroučitelja za rad u posebnim uvjetima odgoja i obrazovanja, o uvođenju Dušebrižništva u ustanove socijalne skrbi, o stručnom usavršavanju vjeroučitelja u školama, o stručnom nadzoru vjeroučitelja u školi, o temi Vjeronaučne olimpijade u 2009. godini, o programu katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi i sl. Zapisnik o održanoj sjednici proslijeđen je u Katehetski ured od strane tajnice NKU -a gđice. Anite Matković.

16. SASTANAK U SPLITU

- Na poziv više savjetnice za vjeronauk iz Agencije za odgoj i obrazovanje - Podružnica Split, prof. Sabine Marunčić, u Splitu je u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata u subotu 13. rujna održan sastanak s predstojnicima katehetskih ureda, pripravnicima i vjeroučiteljima mentorima i vjeroučiteljima savjetnicima onih županija/(nad)biskupija koje pokriva Podružnica Split (Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik). Sastanku je nazočila tajnica Katehetskog ureda, Marija Lukšić.
- Prof. Marunčić je u prvom dijelu sastanka upoznala vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore s obvezama i dužnostima tijekom pripravničkog staža, te s novim zakonskim odredbama koje se odnose na osnovne i srednje škole. Svi su dobili službenu potvrdu o sudjelovanju.
- U drugom dijelu sastanka s predstojnicima je dogovoreno ujednačavanje stručnih skupova koje zajedno organiziraju Agencija i katehetski uredi pojedinih (nad)biskupija.
- U posljednjem dijelu sastanka viša se savjetnica zadržala sa (nad)biskupijskim savjetnicima-nadzornicima radi ujednačavanja Izvješća o stručno-pedagoškom uvidu u rad i nastavu pojedinih vjeroučitelja. Sastanak je završio u 14 sati.

17. SASTANAK ZA OLIMPIJADU U ZAGREBU

Tajnica Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije, 30. rujna 2008., nazočila je u Zagrebu sastanku članova Državnog povjerenstva za natjecanje iz vjeronauka - Vjeronaučnu olimpijadu. Na sastanku je dogovorena tema natjecanja, izabran je predsjednik Povjerenstva i upoznati smo s datumima natjecanja na svim razinama. Školsko: 4. veljače, županijsko: 2. ožujka i državno natjecanje: 11.-13. svibnja 2009. godine. Na sastanku su se članovi povjerenstva podijelili na dvije ekipe, onu koja će sastaviti pitanja za natjecanje osnovaca i one koji će sastaviti pitanja za natjecanje srednjoškolaca. Tema natjecanja, i za osnovne i za srednje škole, je: *Franjo Asiški u izgradnji Crkve*. Tajnica Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije svrstana je među članove srednjoškolske ekipe. Njen je zadatak izraditi pitanja iz priručnika koji je napisan za natjecanje srednjoškolaca, a obuhvaća građu od 21. do 37. stranice priručnika. Građa za natjecanje osnovaca izlazi u Malom koncilu do siječnja 2009. Priručnik za natjecanje srednjoškolaca napisao je fra Ante Čovo. Priručnik je besplatno poslan na adrese svih katehetskih ureda u Republici Hrvatskoj. Tajnica Katehetskog ureda prosljedila je priručnik svim vjeroučiteljima srednjih škola naše Nadbiskupije koji su dosadašnjih godina sa svojom vjeronaučnom ekipom sudjelovali na nadbiskupijskom natjecanju. Svaki je vjeroučitelj dobio po 15 primjeraka spomenutog priručnika: *Franjo Asiški u izgradnji Crkve*.

18. SASTANAK ZA ZLATNU HARFU 2009.

- Prvi radni sastanak za Zlatnu harfu 2008./2009. godinu održan je 29. listopada 2008. godine u prostorima Zadarske nadbiskupije.
- Sastanku su nazočili predstojnik Katehetskog ureda, don Gašpar Dodić, tajnica Ureda, Marija Lukšić i časne sestre voditeljice dječjih župnih zborova, redom: s. Miljenka Biošić (Pag), s. Rozarija Čurić (Belafuža), s. Agneta Đerek (Relja), s. Antonija Jurić (Arbanasi), s. Lucija Jurić (Voštarnica), s. Andrijana Mirčeta (Pakoštane), s. Anka Špralja (Biograd), s. Vladislava Terzić (Zemunik), s. Antonija Topalović (Sukošan), s. Ana Terezija Vuradin (Bibinje) i s. Krešimira Zanki (Nin). Na sastanku je utvrđen program susreta Zlatne harfe u našoj Nadbiskupiji i datumi susreta:
 - 1) 9. svibnja 2009. - župa Uznesenja BDM u Škabrnji;
 - 2) 16. svibnja 2009. - župa sv. Stošije u Zadru;
 - 3) 23. svibnja 2009. - župa sv. Ante Padovanskog u Zadru
 - Svi susreti su subotom, a tema je Dan Gospodnji.

19. ADMINISTRATIVNI POSLOVI

- Djelatnici Katehetskog ureda obavljaju redovite administrativne poslove (knjiga protokola, preporuke, mandati i sl.).

URED ZA MLADE ZADARSKE NADBISKUPIJE

Ured za pastoral mladih počeo je s radom 1. rujna 2008. Kroz razdoblje od rujna do prosinca 2008. ostvareno je sljedeće:

Euharistijsko slavlje povodom početka školske godine 2008/2009.

Misno slavlje povodom početka školske godine 2008./ 2009. 12. rujna 2008. s početkom u 19 sati predvodio je mons. Ivan Prenda, zadarski nadbiskup.

Po završetku misnog slavlja održan je sastanak s povjerenikom za mlade don Zdenkom Dundovićem i srednjoškolskim vjeroučiteljima.

Anketni listić

Djelatnici Ureda za pastoral mladih izradili su anketni listić s kojim nam je cilj animirati i u evidenciju Ureda uvesti što veći broj mladih raspoloženih za različite oblike suradnje s našim Uredom. Listić sadrži opće podatke o mladoj osobi kao i upit o aktivnostima u kojima želi sudjelovati. Anketni listići podijeljeni su svim srednjoškolskim vjeroučiteljima i poslani svim župnicima

Do sad je obrađeno 1010 anketnih listića.

Misa prilikom početka akademske godine 2008/2009.

U ponedjeljak 27. listopada 2008. godine s početkom u 18 sati u crkvi sv. Dimitrija mons. Ivan Mustać predvodio je sv. Misu povodom početka nove akademske godine.

Web stranica ureda pastoral mladih

U suradnji s djelatnicima Spring Media servisa izrađena je i stavljena u promet Internet stranica Ureda za pastoral mladih s domenom www.mladi-zadar.com. Stranica se redovito ažurira svim informacijama vezanim za pastoral mladih, a o kvaliteti stranice govori i to što je konkurirala za najbolju web starnicu u Hrvatskoj.

Otvorenje godine mladih

Svečanim proglasom mons. Ivan Prende, zadarskog nadbiskupa 23. studenoga 2008. godine na svetkovinu Krista Kralja otvorena je Godina mladih za Zadarsku nadbiskupiju.

Geslo Godine mladih uzeto je iz Ivanova evanđelja «Učitelju, gdje stanuješ? Dodite i vidjet ćete!» Iv 1, 38 – 39

Samoj svečanosti prethodile su brojne pripreme:

1. Pet radnih sastanaka Povjerenstva za pastoral mladih i Liturgijskog povjerenstva. O svim zaključcima donesenim na sastancima redovito smo, pisanim putem, obaviještavali sve župnike kako bismo animirajući župnike animirali i mlade.
2. Izrađen je križ koji će tijekom dvije godine obići sve župe naše Nadbiskupije. Uz križ izrađeni su i drugi potrebni materijali – obrednik, plakati, zastava, liturgijski vodič itd. Za prijenos križa napravljen je raspored do 4. travnja 2009. nakon čega križ ide na daljnu obradu. Svim župnicima uz raspored puta križa po našim župama poslana je i molitva, a prigodne meditacije stavljene su na našu Internet stranicu. Ukoliko župnici nemaju Internet sve materijale mogu dobiti u Uredu za pastoral mladih.
3. Održana su tri pripremna susreta s Nadbiskupijskim zborom mladih.
4. Upućen je pisani poziv svim mladima koje smo do tada imali u evidenciji Ureda da sudjeluju na svečanosti otvorenja Godine mladih.

Jednodnevne duhovne vježbe za srednjoškolce

Jednodnevne duhovne obnove održane su 13. 12. 2008. u samostanu sv. Jeronima sestara Kćeri milosrđa u Ugljanu. Sudjelovalo je 18 mladih iz sljedećih škola: Medicinske škole Ante Kuzmanića, Pomorske škole i Gimnazije Vladimira Nazora. Susret su vodili: s. Danijela Kovačević, gđa. Sandra Čulina, gđica. Jelena Mičić i don Domagoj Kelava.

Duhovne obnove za srednjoškolce dio su programa Županijskog stručnog vijeća srednjoškolskih vjeroučitelja Zadarske županije/ nadbiskupije.

Nadbiskupijski zbor mladih 'Sv. Krševan'

Nadbiskupijski zbor mladih sv. Krševan okuplja mlade iz trideset župa Zadarske nadbiskupije. U zbor je uključeno 135 mladih, a vodi ga gosp. Tomislav Pehar, prof. Zbor ima svoje redovite probe svake nedjelje u župi sv. Stošije.

Kroz proteklo razdoblje nastupali su na: božićnom koncertu u Jazinama Tisuću glasova Božiću održanom 21. 12. 2008. i Božićnom koncertu u Katedrali 29. 12. 2008. Na oba koncerta predstavili su se s pjesmom The little drummer boy.

Hodočašće povjerenja na zemlji u organizaciji zajednice iz Taizéa

Hodočašće povjerenja na zemlji u organizaciji zajednice iz Taizéa održano je od 29. prosinca 2008. do 2. siječnja 2009. u Bruxellesu. Na ovom hodočašću u pratnji don Zdenka Dundovića sudjelovalo je 46 mladih iz naše Nadbiskupije. Pripremni susret za mlade hodočasnike iz naše Nadbiskupije održan je 11. prosinca 2008. u 20 i 30 sati crkvi sv. Ivana Krstitelja na Relji.

Susret hrvatske katoličke mladeži u Zadru – 2010.

Pripreme za SHKM u Zadru započele su u listopadu 2008. godine kad smo se u Varaždinu susreli s najužim timom organizacijskog odbora SHKM u Varaždinu. Na sastanku su sudjelovali: mons. Josip Mrzljak, varaždinski biskup, don Damjan Koren, don Stjepan Najman, gosp. Silvio Benč, gosp. Vladimir Cesar, gđica. Silvia Pinjuh, mons. Ivan Mustač, don Zdenko Dundović, don Gašpar Dodić, don Šimun Šindija i gđica. Martina Maričić.

Naši su nam domaćini iscrpno predstavili sve etape priprema za SHKM kako bismo na temelju njihova iskustva uvidjeli stvari koje trebamo prihvatiti, modificirati pa i odbaciti. Sastanak je bio izuzetno konstruktivan i poticajan.

Dekretom mons. Ivana Prende, zadarskog nadbiskupa Br. 85./ 2009. imenovan je Organizacijski odbor za pripremu SHKM 2010. god. u Zadru.

Od imenovanja Organizacijski odbor se sastao tri puta 19. siječnja 2009. svi članovi, 13. veljače 2009. Katehetski i Liturgijski odbor i 16. veljače članovi Katehetskog odbora.

Katehetski odbor počeo je s izradom kateheza na temelju gesla «Da radost vaša bude potpuna» Iv 15, 11

Na temelju prispodobe o Trsu i lozi iz koje je uzeto i geslo Susreta u suradnji s voditeljem Liturgijskog odbora mr. o. Jozom Milanovićem odabrani su naslovi pripremnih kateheza za Susret i podjeljeni timu koji će raditi na izradi kateheza.

Podjela rada na pripremi kateheza prema temama je sljedeća:

1. Radost izabranja – Ankica Blažević i Tomislav Paleka
2. Radost dozrijevanja – Ružica Anušić i Ivica Kero
3. Radost plodonožna – Marija Klanac Jozić i s. Rita Maržić
4. Radost žrtvena – Sandra Čulina, fra. Kristijan Kuhar i Martina Maričić
5. Radost uskrsna – Marija Lukšić i Martina Maričić
6. Kateheza u autobusu – don Gašpar Dodić, s. Danijela Kovačević i Jelena Mičić
 - A) Slaviti radost potpunu – (prilikom dolaska na susret)
 - B) Živjeti radost potpunu – (prilikom odlaska sa susreta)

Planovi (važniji datumi)

- 28. 2. 2009. - izlet u Dubrovnik – zbor mladih sv. Krševan
- 07. 3. 2009. - početak formacije župnih animatora
- 13. – 15. 3. 2009 – duhovna obnova za animatore instruktore u Lasinji
- duhovna obnova za zbor mladih sv. Krševan
- 21. 3. 2009. - Križni put mladih
- 28. 3. 2009. - Susret maturanata u Mostaru
- 2. – 8. 4. 2009. – hodočašće mladi u Rim
- 26. 4. 2009. – Susret mladih Zadarske nadbiskupije
- duhovna obnova za sve animatore Zadarske nadbiskupije
- 9. 5. 2009. – Susret hrvatske katoličke mladeži BiH u Livnu

Ostalo:

- obavljanje svakodnevnih administrativnih poslova
- suradnja s Uredom za mlade HBK i Povjerenstvima za pastoral mladih u Hrvatskoj
- dekanatski susreti
- kontinuirani rad s Nadbiskupijskim zborom
- redoviti posjeti župama
- suradnja sa Županijskim stručnim vijećem srednjoškolskih vjeroučitelja u Zadarskoj nadbiskupiji/ županiji
- prćenje puta križa mladih
- redovito ažuriranje web stranice
- daljnje primanje i obrada anketnih listića
- pružanje logističke pomoći animatorima
- pripreme za SHKM 2010. u Zadru

Don Zdenko Dundović,
povjerenik za pastoral mladih

GRADNJA, OBNOVA I OPRTEMANJE CRKVENIH OBJEKATA u Zadarskoj nadbiskupiji u 2008. godini.

Tijekom 2008. godini nastavljena je obnova i izgradnja porušenih crkvi u vrijeme Domovinskog rata. Hvala Bogu, ovaj dio obnove i izgradnje privodi se kraju. I ove godine nastavljeno je s obnovom župnih kuća, uvođenjem centralnog grijanja, obnovom zapuštenih crkvi i opremanje sakralnih prostora.

Nažalost i ovogodišnji izvještaj biti će manjkav jer nam svi župnici nisu prijavili radove (pogotovo manje) koje su poduzimali a niti za njih tražili odobrenje pa ih nemamo u evidenciji.

CRKVE

1. BENKOVAC – Uređenje okoliša oko crkve i Katoličkog doma. Financira Župa.
2. BIBINJE – Završena obnova stare župne crkve sv. Roka. Financira Župa.
3. BIBINJE – Izrada i postava triptiha u novoj župnoj crkvi Uznesenja BDM. – Financira Župa.
4. BOŽAVA – Postavljena nova vrata i prozori na crkvi Presvetog Trojstva – Financirala Župa.
5. DINJIŠKA – Započela obnova župne crkve. Financira Minsitarstvo kulture RH, Grad Pag i Župa.
6. DRAGOVE – Ožbukana i obojana crkva Male Gospe na Dubovici. Financirala Župa.
7. GALOVAC – Izrađen Troškovnik građevinskih i obrtničkih radova obnove krova i pročelja župne crkve, uređenje zvonika i uređenje okoliša oko crkve. – Financirala Općina Galovac, donatori i Župa.
8. GORICA – Crkva u Donjim Raštanima – klimatizirana, uređenje prilaza crkvi i nova vjeronaučna dvorana. Financira općina Sv. Filip i Jakov.
9. GORICA-RAŠTANE – Promijenjen krov na župnoj crkvi. – Financira Župa.
10. GORICA – RAŠTANE – Izgrađena kapela Gospe od Ružarija na Vrčevu – Financirali župljani.
11. KALI – Završena obnova sv. Pelegrina. Financira Ministarstvo kulture RH.
12. KOLAN – Nastavljeno uređenje okoliša župne crkve i izrada špilje Gospe Lurdske. Financira Župa i Općina Kolan.
13. KRUŠEVO – Uređenje župne crkve: vjetrobrani, sedes oglasna ploča... – Financira Udruga Kruševljana.
14. KRUŠEVO – Nastavljeni radovi na crkve sv. Jurja na groblju - arheološka istraživanja i sanacijski radovi. Financira Ministarstvo kulture RH.
15. LUKORAN – Elektrifikacija zvona. Financira Župa i Općina Preko.
16. NEVIĐANE – MRLJANE – Izrađena projektna dokumentacija za novu crkvu u Mrljanima i ishođena Građevinska dozvola.
17. NOVIGRAD – Obnova kamenih portala i šembrana župne crkve. – Financira Župa.
18. NOVIGRAD – Nastavak obnove oslika u župnoj crkvi – Financira Ministarstvo kulture RH i Općina Novigrad.
19. NOVIGRAD – PALJUV – Riješeno zemljište za izgradnju nove crkve. U tijeku izrada Projektne dokumentacije.
20. NUNIĆ – Nastavak uređenja ograde oko groblja. Financira Župa i Općina Kistanje..
21. PAG – Završena obnova crkve sv. Frane. Financirali su Ministarstvo kulture RH, Grad Pag i Župa.
22. PERUŠIĆ – Uređenje okoliša oko župne crkve. – Financira Župa.

23. PERUŠIĆ – Lisičići – Uređen ogradni zid oko crkve. – Financira Grad Benkovac i donatori.
24. POLIČNIK - Izrađen projekt obnove župne crkve. – Financira Župa.
25. POLJICA – Nastavljeno s radovima na crkvi u Žeravi : ožbukana izvana i iznutra, postavljena elektroinstalacija, drveni prozori i vrata.– Financira Župa, Grad Nin, donatori.
26. POSEDARJE – Obnova krova i stropa župne crkve. Ličenje unutrašnjosti crkve i nabava novih rasvjetnih tijela. Financira Ministarstvo kulture RH i Župa.
27. POVLJANA – Započeti radovi na uređenju prezbiterija, Nabavljeno jedno zvono za sv. Martina i novi razglas za župnu crkvu. Financira Župa.
28. PREKO – Započeta temeljita obnova župne crkve. – Financira Župa, Općina Preko i donatori.
29. PREMUDA – Sv. KIRIJAK – Uređenje fasade – Financira Ministarstvo kulture RH.
30. PRIDRAGA – Nabavljena nova rasvjetna tijela za župnu crkvu. Financira Župa i donator.
31. PRIVLAKA – Ugrađena klima u župnu crkvu i u crkvu sv. Barbare u Sabinikama. Nabava i izrada novih ormara za sakristiju, sedesa i sjedalica u crkvi. Financira Župa i sponzori.
32. SILBA – Započeto s obnovom crkve Gospe od Karmela (uklonjen betonski zvonik). Izrađena projektna dokumentacija obnove. – Financira Ministarstvo kulture RH.
33. SMILČIĆ – Ličenje vanjske drvene stolarije na župnoj crkvi i župnoj kući. – Financira Župa.
34. SUKOŠAN – Nastavak uređenja drvenog oslikanog svoda u crkvi Gospe od Milosrđa. Financira Ministarstvo kulture RH.
35. SUTOMIŠĆICA – Nabavljen novi drveni oltar i ambon za župnu crkvu. Financira Župa.
36. SV. FILIP I JAKOV – Izrađeno novo kameno svetohranište. Financira Župa.
37. SV. FILIP I JAKOV – ROGOVO – Nastavljena temeljita obnova crkve sv. Roka na Rogovu - uređen krov iznad lađe. Financira Ministarstvo kulture RH, donatori i Župa.
38. UGLJAN – Postavljen novi razglas u župnoj crkvi. Financira Župa i Općina Preko
39. VLAŠIĆI – Uređenje zvonika. Financirao Grad Pag.
40. ZD – SV. STOŠIJA – Izrada novog elektro ormara u katedrali. Popravak krova i el. instalacija u crkvi Gospe od Zdravlja. Nova vrata na crkvi sv. Krševana. Financira Župa.
41. ZD – SV. ANTE – Nabavljen novo kameno svetohranište. Financira Župa.
42. ZD – SV. JOSIP – Na prozore u crkvi postavljeni vitraji. Financira Župa.
43. ZVERINAC – Ugrađena klima, obojana crkva i postavljen novi kameni oltar – Financirala Župa.

ŽUPNE KUĆE I DRUGI CRKVENI OBJEKTI

1. BIOGRAD – SV. IVAN – Zamijenjena drvena stolarija na pastoralnom centru s PVC stolarijom. Financira Župa.
2. BRUŠKA – Uređenje ogradnog zida i vatrenice koja služi za pastoralne susrete. Financira Župa i donatori.
3. DIKLO – Završena obnova crkvene kuće – izvedeni građevinski radovi – Financira Župa.
4. DOBROPOLJANA – Klimatizirana župna kuća. Financira Nadbiskupija.
5. IST – Obnova i opremanje župne kuće. Financira Župa.
6. JASENICE – Preinake u župnoj kući i nabava novog kuhinjskog namještaja. Financira Župa i Nadbiskupija.

7. LJUBAČ – Uređenje župne kuće, promjena dotrajalih drvenih grilja s PVC griljama, opremanje kuće, Uvedeno centralno grijanje. Financira Župa.
8. NIN – Izrađen idejni nacrt za novu vjeronaučnu dvoranu i stan za sestre. – Financira Župa.
9. PETRČANE – Nastavak na obnovi župne kuće – radovi u tijeku. Financira Župa i Kirche in Not.
10. PRIDRAGA – Nabavljena rasvjetna tijela za dvoranu ispod crkve. Financira Općina Novigrad.
11. POPOVIĆI – Uređenje fasade na župnoj kući i uređenje okoliša. Financira Župa i Nadbiskupija.
12. RADOVIN – Započela II. faza obnove župne kuće - unutrašnje uređenje – Financira Župa i Nadbiskupija.
13. POSEDARJE – Klimatizacija župne kuće. Financira Župa i Nadbiskupija.
14. SLIVNICA – Obnova župne kuće, klimatizacija, i opremanje. Financira Župa i Nadbiskupija.
15. SOLINE – Na župnoj kući postavljen novi krov, uređene sanitarne prostorije, postavljeni novi prozori i vrata. Financirala Nadbiskupija i Solinjani iz Amerike.
16. SUKOŠAN – Uređenje i opremanje stana za časne sestre. Financira Župa.
17. SUTOMIŠĆICA – Obnovljena župna kuća, uvedena klimatizacija i nabavljena oprema. Financira Župa i Nadbiskupija.
18. VRGADA – Zamijenjena dotrajale drvene "škure" s novima. Financira Župa.
19. ZADAR – BORIK – Uređenje fasade na pastoralnom centru. – Financira Župa i donatori.
20. ZADAR – NADBISKUPSKA PALAČA – Istražni radovi i ispitivanje kvalitete, građevinska sanacija zidova (injektiranje). Financira Nadbiskupija.
21. ZADAR – SV. STOŠIJA – Bojanje stolarije na župnoj kući. – Financira Župa.
22. ZADAR – SVEĆENIČKI DOM – Obnova i preuređenje više soba 34, 37, 38 i apartman 22. Od pojedinačnih soba napravljena su još 2 apartmana. Financira Nadbiskupija.
23. ZADAR – KLASIČNA GIMNAZIJA IVANA PAVLA II. – Klimatizirane učionice. Financira Nadbiskupija.

Don Srećko Petrov, ekonom

MARIJINA LEGIJA KURIJA "BEZGREŠNO ZAČEĆE" - ZADAR

Kurija "Bezgrešno začće" - Zadar ima deset prezidija. U travnju 2008. godine osnovan je prezidij "Bezgrešno začće BDM" - Drage. Ovih deset prezidija imaju 74 aktivnih legionara, 320 pomoćnih legionara, 19 pretorijanaca, 6 pomoćnih legionara na probi, 3 aktivna legionara na probi, 7 laičkih adjutora i 2 duhovna adjutora.

U protekloj godini Kurija "Bezgrešno začće" - Zadar imala je svoje redovite sastanke prvog ili drugog utorka u mjesecu u prostorijama Župnog ureda crkve Sv. Šime u Zadru. Sastancima je redovito prisustvoao duhovnik Kurije mons. Šime Perić, dužnosnici Kurije i dužnosnici prezidija.

Naša Kurija proslavila je ACIES - glavnu godišnju svečanost ML - 30. ožujka 2008. godine u župi Sv. Ante Padovanskog - Smiljevac. Proslavi se odazvalo oko 200 legionara naše Kurije. Misno slavlje, u koncelecijaciji sa župnikom don Mladenom Kačanom, predvodio je naš duhovnik mons. Šime Perić. U nagovoru je podsjetio na važnost obnove posvete BD Mariji.

Duhovnu obnovu za aktivne i pomoćne legionare naša Kurija imala je 31. svibnja 2008. godine u crkvi Sv. Nediljice u Vrani. Duhovnoj obnovi prisustvovalo je stotinu legionara iz svih prezidija naše Kurije. Duhovnu obnovu predvodio je duhovnik mons. Šime Perić u koncelecijaciji sa mjesnim župnikom don Šimom Šindija. Naglasio je da je ljubav prema bližnjima na poseban način ukorijenjena u duši Marijinih legionara.

25. lipnja 2008. godine aktivni i pomoćni legionari hodočastili su u Gospino svetište Trsat u Rijeci. Hodočastilo je oko 150 legionara iz svih prezidija naše Kurije. Posjetili smo i katedralu Sv. Vida i svetište Gospe Lurdske (kapucinsku crkvu).

Pet aktivnih legionara naše Kurije su išli u Legijsku školu u Gospino svetište - Vepric, 19. i 20. rujna 2008. godine, koja je zbog velikog požara oko svetišta bila prekinuta.

11. listopada 2008. - 150 legionara naše Kurije su hodočastili u Gospino svetište u Sinju. To je bilo hodočašće svih legionara Hrvatske.

7. prosinca 2008. godine u crkvi Sv. Roka u Bibinjama - Kurija je održala Prosinaču svečanost. Na prosinačkoj svečanosti sudjelovalo je 200 legionara naše Kurije. Domaćin je bio don Josip Radojica Pinčić. Svečanost je započela svetom krunicom i leg. molitvama, te nagovorom duhovnika mons. Šime Perića, a potom su legionari uz AGAPE nastavili druženje u duhu zajedništva i ljubavi.

Što se tiče daljnjeg širenja mi radimo na osnivanju prezidija u Galovcu, Vrani, Polači, Pakoštanima i Obrovcu. Molimo se na tu nakanu.

Ugašen je prezidij "Mala Gospa" - Obrovac zbog starosne dobi i bolesti dužnosnika. Imamo u planu osnovati novi prezidij u Obrovcu s mlađim legionarima.

Prema predanim izvješćima rezultati legijskog rada Kurije za 2008. godine su slijedeći: molitvenih sastanaka – 369; posjeta samostalno – 212; posjeta u paru – 876; opomena na psovku – 64; sakramenti nakon dužeg vremena – 10; sakramenti nakon posjeta – 11; bolesničko pomazanje - 41; ispovijedi – 171; krizma – 5; krštenje – 3; vjenčanja – 1; upis u pomoćne legionare – 39; saniranih brakova – 3; obraćenja – 9; poticaji na sakramente – 8; povratak na vjerske dužnosti – 18; upis u Apostolat molitve – 4; pričesti-

Kratki izvještaj o mjestima, načinima i sredstvima rada apostolata.

Legionari apostolate pretežno obavljaju u obiteljskim domovima gdje posjećuju starije, nemoćne, bolesne, invalidne osobe, ovisnike o alkoholu, drogi, samce, mlađe obitelji, štice domova za starije i nemoćne osobe, pacijente u bolnicama, djecu u vrtićima i djecu s poteškoćama u razvoju. Legionari u apostolatima dijele Gospine čudotvorne medaljice, Krunice i vjerski tisak. Cilj apostolata je ublažiti boli i patnje ljudi, donijeti malo utjehe i radosti potrebitim osobama, tješiti

ih i poticati na sakramente i na kraju obraćati ljude za Isusovo kraljevstvo preko Marije. Legionari se trude i daju sve od sebe za bližnjega.

Sestra Ivanica Baričić izabrana je za tajnicu Kurije tajnim glasovanjem - 8. travnja 2008. godine.

Sestra Rosa Colić je izabrana za predsjednicu Kurije - drugi mandat-tajnim glasovanjem 11. studenog 2008. godine. Sestra Liljana Jukić izabrana je za dopredsjednicu Kurije - 2. mandat tajnim glasovanjem - 11. studenog 2008. Sestra Marija Uglešić izabrana je za blagajnicu Kurije - 2. mandat tajnim glasovanjem - 2. prosinca 2008. godine.

Plan za 2009. godinu:

1. Mjesečni sastanak Kurije
2. Posjet prezidijima
3. Proslava Aciesa za Blagovijest 2009.
4. Jednodnevna duhovna obnova
5. Hodočašće u jedno Gospino svetište
6. Prosinačka svečanost
7. Širenje Marijine legije u novim župama naše nadbiskupije

Mons. Šime Perić, duhovnik

S. Rosa Colić, predsjednica

S. Ivanica Baričić, tajnica

MARIJINA LEGIJA – KOMICIJU 'BEZGREŠNO SRCE MARIJINO' ZADAR

Zadovoljstvo nam je dostaviti Vam izvješće o radu Marijine legije Komicija *Bezgrešno Srce Marijino - Zadar* za proteklu 2008. godinu. Također Vam dostavijamo raspored sastanaka i ostale aktivnosti Komicija u 2008. godini.

Poznato Vam je da nakon više od 50 godina djelovanja Marijine legije u Hrvatskoj, u jubilarnoj godini Lurdskih ukazanja, u desetoj godini proslave proglašenja Alojzija Stepinca blaženim i najzaslužnijeg za dolazak ML u Hrvatsku. Koncilij ML donio je odluku da Hrvatska postaje Regija. Tim činom Komicij Zagreb podignut je na stupanj Regije kojoj je povjerena skrb o radu ML na području cijele Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine.

Povodom toga biti će proslava utemeljenja Regije Zagreb dana 28. ožujka 2009. godine u 11 sati u Zagrebačkoj katedrali. Svečano bogoslužje predvodit će uzoriti kardinal Josip Bozanić. Poziv za proslavu poslat ćemo Vam naknadno. Također Vas napominjemo na naš dogovor da nam upriličite sastanak na kojem će biti prisutni dužnosnici Komicija Zadar, Kurije Zadar i duhovnici.

Zahvaljujemo Vam na Vašoj otvorenosti i velikodušnom podupiranju ML u našoj Nadbiskupiji.

Predsjednik Komicija Mira Baričić

Izvješće o radu Komicija (siječanj - prosinac 2008. godine)

Komicij „*Bezgrešno Srce Marijino*” u 2008. godini birao je novog predsjednika i dopredsjednika. Božjom Providnošću za predsjednika izabrana je sestra Mira Baričić a za dopredsjednika sestra Mira Mardetko. Duhovniku Komicija don Mariju Soljačić, koji je imenovan od oca Nadbiskupa na pet godina, u kolovozu 2008. je istekao mandat, te čekamo produljenje. Don Marijo Soljačić i

dalje obavlja dužnost Duhovnika. Tajnik je i dalje sestra Stana Serdarević, a blagajnicu sestru Antoniju Marcelić zbog porodičnog i bolesti muža privremeno zamjenjuje brat Miroslav Pandža.

Komicij je osnovao dva nova prezidija u gradu Pagu (Svetište Gospe od staroga grada) i Povijani (otok Pag) nakon šest mjeseci stalnog praćenja predsjednice i dopredsjednice. Zahvaljujući našoj Nebeskoj Majci Mariji ustrajali smo, nismo odustali i put po trnju postao je put Marijine vojske. Jedan prezidij *Gospa od Zdravlja* - Povljana ima 21 legionara, a drugi prezidij *Gospa od Staroga Grada* - Pag 13 legionara uz stalno prisustvo časne sestre i duhovnika koji su i adjutori. Za napomenuti je i to da u Pagu od osnivanja ML legionari svaki dan predvode kronicu u Crkvi prije Mise. U župi Kožino dvije sestre su bile više puta u nadi da će se izabrati dužnosnici no nažalost nismo uspjeli jer su dolazile samo 2-3 sestre. U župi Petřčane osnovan je prezidij *Gospa od Brze pomoći* tijekom mjeseca srpnja i od samog početka rad je praćen od strane predsjednice i dopredsjednice Komicija.

Tijekom 2008. godine Komiciju je izravno bilo pripojeno 13 prezidija i to: *Bezgrešno začće BDM* Puntamika, *Uznesenje BDM* Zadar-Belafuža, *Gospa Lurdska* Vir, *Gospa od Ružarija* Preko, *Uznesenje BDM* Ugljan, *Gospa Fatimska* Bili Brig, *Bezgrešno Srce Marijino* Zadar-Presveto Srce Isusovo, *Kraljica Milosti* Ražanac, *Gospa od Jasenova* Vrsi, *Gospa od Zdravlja* Povljana, *Gospa od Staroga Grada* Pag, *Gospa od Zečeva* Nin, *Gospa od Brze pomoći* Petřčane.

U dogovoru s duhovnikom Komicija i Kurije Bezgrešno začće BDM Zadar i na traženje prezidija *Gospa Fatimska* Bili Brig prešao je u Kuriju iz razloga što je duhovnik Kurije i duhovnik tog prezidija. U prezidiju u Ninu svećenik je dao pristanak za osnivanje prezidija, ali svojom pasivnošću i nezainteresiranošću dosta je otežavao rad i duhovni rast. Ostale su samo dvije sestre i svaki tjedan na sastanke su dolazile još dvije sestre iz prezidija Vir da bi prezidij oživio. I kako nije bilo nikakvih pomaka godinu dana na sastanku Komicija u rujnu je odlučeno da se taj prezidij stavi u mirovanje. Nažalost i prezidij u Petřčanima stavljen je u stanje mirovanja na zahtjev duhovnika tog prezidija. Šest sestara su pripojene prezidiju Vir kao molitveni članovi. Gledajući očima naše Majke Marije sva ova događanja ne smatramo neuspjehom već odgođenim uspjehom. Vjerujemo da je Gospodin po našem trudu posijao ono sjeme koje će iklijati, izrasti i donijeti rod stotruki.

oDecanJem, ~ UJetamlll etanova na proDI, L / ~ pomocmn leglOnara, LU pomocmn leglOnara na probi. Komicij ukupno broji 399 članova, od toga je 18 pretorijanaca, 8 laičkih adjutora, 2 duhovna adjutora.

Komicij održava svoje sastanke jedanput mjesečno na kojima su prisutni dužnosnici Kurije *Bezgrešno Začće BDM* Zadar, te svaki četvrti mjesec sastanku su nazočni dužnosnici Kurije *Majka Crkve* Split. Na ovim sastancima redovito je nazočan duhovnik don Mario Soljačić.

Dužnosnici Komicija su tri puta u 2008. godini išli na sastanak Senata u Beč. Na 698. sastanku Austrijskog Senata ML, od 18. listopada 2008. godine, Koncilij ML donio je odluku kojom je Komicij *Posrednica svih Milosti* Zagreb uzdignut u više Vijeće Regiju. Ovom odlukom Regija će nadzirati rad Kurije u Ljubljani, Kurije u Sarajevu, te svih Komicija i Kurija u Hrvatskoj. Izvješća o svom radu Regija ubuduće podnosi izravno Konciliju u Dublinu. Da bi se olakšala suradnja, Koncilij u Dublinu imenovati će korespondenta za Hrvatsku. Senat je zahvalio svim hrvatskim službenicima koji su dolazili na sastanke. Iako se više nećemo sastajati, oni će nas čuvati u srcu kao roditelji kad im dijete odraste i odlazi od kuće.

Prvi sastanak Regije održan je 13. prosinca u Zagrebu u prostorijama Nadbiskupskog duhovnog stola na Kaptolu. Na sastanku su sudjelovali dužnosnici Komicija Zadar, Komicija Osijek, Kurije Zagreb, Kurije Dugo Selo, Kurije Sisak, Kurije Podravske Sesvete, Kurije Ljubljana i Kurije Sarajevo uz prisutnost devet duhovnika.

29. ožujka Komicij je proslavio Acies u župi Presvetog Srca Isusova u Zadru. Ovom slavlju bili su

nazočni brojni radni i molitveni članovi.

26. travnja održana je duhovna obnova u Franjevačkom samostanu u Karinu za djelatne članove legije.

Komicij je organizirao Legijsku školu u Marijanskom svetištu Gospe Lurdske u Vepricu (Makarska) od 19. - 21. rujna. Prisutno je bilo 33 legionara zajedno sa duhovnikom Komicija don Mariom Soljačić. Legijska škola planirana je tri dana no zbog požara koji je izbio u noći legionari su morali napustiti svetište. Ono što smo planirali naučiti u tri dana Marija nas je naučila u jednom danu i kada smo s Njom svaku neizvjesnost pobjeđujemo. I samo Marijinim zagovorom svetište je ostalo netaknuto.

11. listopada na razini Hrvatske Marijina legija organizirala je zahvalno hodočašće u svetište Čudotvorne Gospe Sinjske kada je iz naše Nadbiskupije hodočastilo oko 300 legionara. Ovo veličanstveno koncelebrirano Misno slavlje predvodio je duhovnik Komicija (Regije) Zagreb prečasni dr. Stanislav Vitković, a koncelebrirali su don Marijo Soljačić, mons. Šime Perić, don Pave Diko i vlč. Blachomir Prucha.

04. prosinca u Vrsima smo proslavili Prosinačku svečanost (uoči Bezgrešnog Začeca) za sve djelatne i pomoćne članove Marijine legije iz prezidija koji su direktno pripojeni Komiciju. Prisutno je bilo oko 120 legionara. Svečanost je započela u Crkvi legijskim molitvama i molitvom krunice. Bili su prisutni duhovnici don Tihomir Vulin kao domaćin, don Damir Juričin i don Ivan Babjak. Nakon predivnog nagovora duhovnika don Tihomira Vulina druženje je nastavljeno u dvorani. Don Damir je svojom svirkom i pjesmom uveličao zajedništvo legionara.

Dužnosnici Komicija i za to određeni iskusniji legionari prate rad postojećih prezidija. Na ovim posjetima potvrđeno je da se apostolati ispravno obavljaju. Apostolat legionari obavljaju većinom u svojoj župi posjećujući obitelji različite životne dobi i potreba. Uz to posjećuju štićenike domova za odrasle, bolesnike u bolnicama, djecu s posebnim potrebama, bolesnike psihijatrijske bolnice na Ugljanu. U dva prezidija obavlja se apostolat od vrata do vrata. Kod ovih posjeta legionar nastoji svaku dušu oduševiti za Boga. Potičemo sve na sakramentalno življenje. Molimo za njih, kada je to moguće, molimo s njima. Kada je potrebno obavjestimo svećenika da podjeli svete sakramente. Uz to dijelimo krunice, čudotvorne medaljice Majke Božje, duhovni tisak. Vođeni Duhom Svetim i pod Marijinim plaštem u apostolatu imamo obraćanja, svetih ispovjedi, svetih pričesti, krštenja, sakramenata ženidbe, bolesničkih pomazanja, saniranih brakova, povrata na vjerske dužnosti, upisa u apostolat molitve.

U ovoj godini nisu se ispunila sva naša nastojanja oko širenja Marijine legije. Tiha patnja nam je neostvareni plan da se ide u apostolat u đački i studentski dom za osnivanje omladinskih prezidija, kod zatvorenika, te da predstavimo Marijinu legiju u katedrali Svete Stošije. U Dubrovačkoj biskupiji nažalost nismo imali nikakvih pomaka jer se čeka dozvola od našeg oca Nadbiskupa. Molimo se i utječemo Majci Božjoj da nam se njenom pomoći i ovdje otvori put kako bi posijali sjeme Riječi Božje onima koji je trebaju.

Uz praćenje rada prezidija koji su izravno pripojeni Komiciju, te nastojanja oko širenja Marijine legije, dužnosnici Komicija nadziru rad još dviju Kurija i to Kurije Bezgrešno Začeca Zadar i Kurije Majka Crkve Split. Svaku od Kurija se posjeti dva puta kroz godinu da se utvrdi ispravnost u radu i apostolatu.

Kurija Bezgrešno Začeca Zadar ima 10 prezidija u kojima ima 73 aktivna legionara, 5 aktivnih na probi, 361 pomoćna legionara, 2 pomoćna na probi. Od toga 1 laički adjutor, 3 duhovna adjutora i 11 pretorijanaca. Kurija ukupno broji 441 člana. Tri prezidija su osnovala i vode po jednu Nazaretsku Grupu.

Kurija Majka Crkve Split vodi 12 prezidija (2 prezidija šibenske biskupije). Ukupno djelatnih i molitvenih članova ima 486. Vode 2 omladinska prezidija, 1 Nazaretsku grupu i 4 molitvene zajednice.

S. Mira Baršić, predsjednica Komicija
 S. Stana Serdarević, tajnica Komicija
 Don Mario Soljačić, duhovnik Komicija

KURSIJO

Od ukupno dosada održanih 85 tečajeva u Zadarskoj nadbiskupiji u 2008. godini održano je 12 tečajeva. Za krizmanike je održano 9 trodnevni tečajeva koje su pohađala 254 krizmanika, a u 3 četverodnevna tečaja za odrasle bilo je 83 polaznika. U prosincu je održana i redovita obnova - Ultreja na kojoj je imao nagovor zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda. Ekonomat Nadbiskupije novčano je pomogao Zajednicu suradnika, koja je za potrebe održavanja tečajeva nabavila prijenosnik i lcd-projektor.

Ravnatelj:
 don Anđelko Buljat

MARIJANSKI POKRET CENAKUL

Marijanski pokret - Cenakulum ima svoju redovitu shemu po kojoj djeluje. Svi članovi Marijanskog pokreta okupljaju se na svoj redoviti mjesečni cenakul svake prve subote u mjesecu u sljedećim župama: Sv. Stošja - Zadar, Marija Kraljica mira - Zadar, Bl. Alojzije Stepinac – Zadar-Bili Brig, te u Privlaci, Kolanu, Kalima i Kukljici. Pokret broji oko 300 članova. Većina od njih dolazi svakog mjeseca na susret. Cenakul se odvija ovim redom: ujutro u 8,30 sati članovi Marijanskog pokreta počinju sa zajedničkim moljenjem krunice. U 9 sati slavi se euharistija na kojoj prezbyter drži homiliju. Tekstovi za euharistiju uzimaju se iz Zbirke misa o BDM. Umjesto redovite molitve vjernika, svi članovi zajednički mole Posvetu Bezgrješnom Srcu Marijinu. Gotovo svi članovi pristupaju sv. Pričesti. Preporuka je da se svaki član mjesečno ispovijedi. Na kraju mise izlaže se Presveti Oltarski Sakrament i slijedi klanjanje uz prigodnu meditaciju koju predvodi prezbyter. Cenakul završava zajedničkim pjevanjem himne Marijanskog pokreta.

Članovi Marijanskog pokreta inače svaki dan imaju obvezu moliti krunicu. Preporuča se da se moli zajednički u obitelji. Ukoliko to nije moguće ostvariti u obitelji, preporuča se da se više članova koji stanuju u blizini skupe u jednoj obitelji i svaki dan zajednički mole krunicu. To su takozvani obiteljski cenakuli. Na tim cenakulima uz molitvu krunice zajednički se moli posveta Bezgrješnom Srcu Marijinu i redovito se moli za Svetog Oca. Temelj Marijanskog pokreta je plava knjiga koja ima naslov «Svećenicima, Marijinim predragim sinovima». U toj knjizi su sadržane poruke koje je primio od Marije svećenik don Stefano Gobbi. Na obiteljskim cenakulima svakog dana čita se po jedna poruka iz knjige i o njoj članovi razgovaraju, nastojeći poruku primijeniti na svoj život.

Po ovoj su se shemi održavali mjesečni i dnevni obiteljski cenakuli i oni će se na isti način održavati i ubuduće, jer se u tome sastoji bit Marijanskog pokreta.

Don Milivoj Bolobanić

ZAJEDNICA 'VJERA I SVJETLO' (ZAJEDNICA EMANUEL)

Zajednica Emanuel u Zadru priznata je članica pokreta Vjera i svjetlo u Hrvatskoj. Danas u Hrvatskoj djeluje 20-ak zajednica. Zajednica Emanuel u Zadru djeluje 11 godina, broji 20-ak članova (osoba s različitim vrstama i stupnjevima mentalnog hendikepa, roditelja i prijatelja). Sastaje se redovito jednom mjesečno (2. nedjelje u mjesecu) u prostorima župe Uznesenja BDM - Belafuža i dio je župe. Koordinator okuplja koordinacijsku ekipu koja prilagođavajući prijedloge iz Vodiča priprema susrete.

Zajednice su otvorenog tipa, članovi se redovito sastaju i međusobno sve dublje povezuju dijeleći svoje teškoće i nade, obilježavajući blagdane, slaveći Euharistiju ili druga vjerska slavlja.

Život zajednice u 2008. godini

Početkom godine prilikom Taizejskog susreta, zagrebačke zajednice Vjere i svjetla sudjelovale su u dijelu programa na Velesajmu. Također u siječnju održano je Regionalno vijeće u Ivancu na kojem su sudjelovale dvije osobe iz zadarske zajednice, koordinator zajednice i koordinator tima za pripremu Duhovnog ljetnog kampa. U Milanu je održano Zonsko vijeće na kojem je sudjelovala naša regionalna koordinatorica Marina Bakmaz.

U veljači smo obilježili blagdan Svijećnice i ujedno dan Vjere isvjetla slaveći Euharistiju sa župnom zajednicom na Belafuži, a nakon toga smo upriličili domjenak. U Ivancu je održan Formativni vikend za koordinatore zajednica cijele zemlje. Na tom molitvenom skupu sudjelovali su zonska koordinatorica Lucia Casella i nekoliko duhovnika iz Zagreba i Đakova.

U ožujku smo imali radionicu za izradu čestitki za Uskrs te Korizmenu akciju prodaje očuvanih predmeta kojih su se članovi zajednice odrekli u svrhu doniranja potrebnih namirnica zajednici Cenakolo u Jankolovici. Održan je i prvi sastanak tima za pripremu Duhovnog ljetnog kampa u Krasnom na kojem su sudjelovali četiri člana iz zagrebačkih zajednica i jedan član iz naše zajednice.

U travnju smo posjetili zajednicu Cenakolo u Jankolovici. Održani su predizbori i izbori za koordinatore zadarske zajednice koje su vodili Tomislav Kemfelja, Ivana Sučić i Marina Bakmaz iz Zagreba. Nakon molitve i promišljanja izabrana je Vesna Matić. (Zbog promjene koordinatore molimo Vas da sve informacije vezane za zajednicu Vjera i svjetlo šaljete na adresu Vesna Matić, Suhovarska 12, Zadar).

U svibnju su održani izbori za nacionalnog koordinatore u Križevcima koje je vodila zonska koordinatorica Lucia Casella, a sudjelovali su koordinatori svih zajednica Hrvatske. Izabrana je dotadašnja regionalna koordinatorica zapadne regije Marina Bakmaz.

U lipnju se sastala koordinacijska ekipa naše zajednice procjenjujući proteklu školsku godinu i planirajući narednu.

U srpnju je održan drugi sastanak tima za pripremu Duhovnog ljetnog kampa u Krasnom u istom sastavu.

U kolovozu je održan Duhovni ljetni kamp u prostorima karmelićanskog samostana na otoku Krku u trajanju od sedam dana. Uz svakodnevno slavljenje euharistije, ostale molitvene sadržaje, zajedništvo i raznovrsne radionice, sudionicima se posebno dojmio posjet Misionarki Ljubavi i njihovih siromaha o kojima brinu te zajednički izlet brodom. U kampu je sudjelovalo 30-ak članova zajednica iz cijele zemlje (osoba s mentalnim hendikepom, roditelja i prijatelja), a iz naše zajednice sudjelovala su tri člana.

U rujnu smo pokušali ostvariti planirani susret s krčkom zajednicom, ali nismo uspjeli. Planiranim financijskim sredstvima nadoknadili smo troškove puta i boravka članovima koji su doputovali voditi izbore u našoj zajednici i članu tima za pripremu Duhovnog ljetnog kampa za troškove puta i boravka na sastanke tima u Krasnom.

U listopadu su dvije osobe iz zagrebačke zajednice sudjelovale na Međunarodnom susretu u Lurdu za koordinatore i duhovnike svih zemalja svijeta. Nakon dvogodišnjeg razmatranja i molitve, na tom susretu dogovorene su i potvrđene promjene u strukturi pokreta zajednica Vjera i svjetlo. Naša zemlja više nije podijeljena u dvije regije nego cjelovita čini posebnu provinciju koja kao takva sudjeluje na Međunarodnim susretima.

U prosincu je održana radionica za izradu čestitki za čestitanje Božića ostalim zajednicama.

Planovi

- Nacionalno vijeće
- Proslava Svijećnice i ujedno dana Vjere i svjetla Predstavljanje zajednice u župi u Diklu
- Hodočašće zajednice
- Duhovni ljetni kamp

Financije

Zajednica posjeduje oko 2000 kn, koje su donirali članovi i podupiratelji zajednice. Osobito hvala Zadarskoj nadbiskupiji koja nam je uvijek spremna pomoći i duhovniku zajednice don Anđelku Buljatu koji nam je velika podrška u radu zajednice. Sve prihode i rashode vodi blagajnica Klaudija Milin.

Koordinator zajednice:
Don Anđelko Buljat
Vesna Matić

NEOKATEKUMENSKI PUT

U protekloj 2008. godini održan je ciklus početnih kateheza u slijedećim župama: sv. Stošija - Zadar, Bezgrešno začće BDM, Zadar-Puntamika, Kraljica Mira - Stanovi, župi Uznesenja BDM na Belafuži, bl. Alojzija Stepinca, Zadar - Bili Brig i Gospa od Ružarija – Posedarje. Etape i prijelazi, nadahnuti katekumenskim itinerarijem OICA-e, održani su s pojedinim zajednicama u skladu s njihovim rastom u vjeri.

Na svetkovinu Pedesetnice, 11. svibnja 2008. definitivno je odobren Statut Neokatekumenskog puta od strane Svete Stolice. Na Svjetskom susretu mladih s Papom u Sydneyju sudjelovalo je 65 mladih iz neokatekumenskih zajednica.

U ovoj godini održat će se ciklus početnih kateheza u slijedećim župama: sv. Stošija - Zadar, Bezgrešno začće BDM, Zadar-Puntamika, sv. Josip – Zadar - Plovanija, Kraljica Mira - Stanovi, župi Uznesenja BDM na Belafuži, bl. Alojzija Stepinca, Zadar - Bili Brig i Gospa od Ružarija – Posedarje. Također etape i prijelazi s pojedinim zajednicama prema mogućnostima. Ove godine u lipnju planiramo sudjelovati na susretu za obitelj u Beču na poziv kardinala Christoph Schönborna, nadbiskupa bečkog.

Don Marinko Duvnjak

DJELO MARIJINO – POKRET FOKOLARA

Središnja tema Djela Marijina – Pokreta fokolara u cijelom svijetu za 2008. godinu bila je *Isus među nama*. Slijedili smo je stoga i mi, u našoj zadarskoj zajednici. Sva događanja i susreti bili su prožeti ovom točkom duhovnosti proizišlom iz Isusovih riječi «Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima.» (Mt 18,20)

U protekloj godini, upravo uoči proslave vazmenih otajstava 14. ožujka u Očev dom pozvana je naša utemeljiteljica Pokreta Chiara Lubich. Na pogrebu, koji je predvodio državni tajnik Svete Stolice Tarcisio Bertone u bazilici sv. Pavla izvan zidina u Rimu, bili su nazočni i naši zadarski predstavnici. U katedrali sv. Stošije u prigodnom programu, kojemu su nazočili i članovi drugih crkvenih pokreta, predstavljeni su Chiarin lik i djelo, a potom je otac Nadbiskup predvodio misu zadušnicu.

U svibnju smo se pridružili projektu «Novi gradovi za novi svijet» akcijom Run 4 Unity - Trčanje za jedinstvo u kojoj je sudjelovalo dvjesto djece iz različitih škola i župa u želji da postanu promicatelji budućnosti mira i zajedništva. Vođeni zlatnim pravilom « Sve što želite da ljudi vama čine, činite i vi njima» trčali su od crkve sv. Marije, ulicama grada, kroz Fošu, Obalom kralja Krešimira, uz spomenik Suncu do Poljane Ivana Pavla II. gdje su bile organizirane sportske aktivnosti i okrjepa.

Tijekom godine slijedili smo naše susrete zajednice (komunikacija Riječi života i teme: Kao onda, Vrijednost odnosa, Chiara je stigla, Moja baština, Isus među nama nas vođa, Samo jedna velika ideja - Trag svjetla, Isusova oporuka, moja oporuka, Statut ljubavi i ništa drugo).

Redovito smo kao predstavnici bili zastupljeni i na susretima pojedinih grana Djela (simpatizeri, volonteri, sve generacije gen, Novo čovječanstvo – ekonomija zajedništva) na lokalnoj i općoj razini, u Splitu, Križevcima i Rimu.

- 15. ožujka iznošenjem iskustva jedne naše obitelji sudjelovat ćemo na proslavi 40. godišnjice Pokreta u Hrvatskoj. Nakon misnog slavlja koje će predvoditi kardinal Josip Bozanić nastaviti će se proslava u kazalištu Komedija gdje će svjedočiti i jedna naša zadarska obitelj.

- 16. travnja u Gradskoj knjižnici Zadar pripremamo predstavljanje Novog svijeta i njegove izdavačke djelatnosti s naglaskom na knjige i materijale odgojnog sadržaja.

- 2. svibnja planiramo se pridružiti sa svojim predstavnicima Susretu mladih za ujedinjeni svijet u Križevcima.

- 19. svibnja spremamo se u Split gdje će u dvorani na Gričama nastupati Gen Rosso međunarodna umjetnička glazbena grupa Djela Marijina - Pokreta fokolara s mjuziklom Musical Streetlight.

- Uz sve pripreme i aktivnosti u prvom redu želja nam je graditi istinske odnose u uvijek novoj vjernosti Isusu napuštenom prije svega u nastojanju življenja Riječi života, prema pojedinim mjesecima godine:

1. «Mnogi udovi jedno tijelo» (1 Kor 12, 20).

2.« Dode li tko k meni, a ne mrzi svoga oca i majku, ženu i djecu braću i sestre, pa i sam svoj život, ne može biti moj učenik» (Lk 14,26)

3. «Što god zaštetite u Oca, dat će vam u moje ime» (Iv 16, 23) ;

4. «Bdijte dakle jer ne znate u koji dan Gospodin vaš dolazi» (Mt 24,42)

5. «Jedni druge poslužujte svatko po primljenom daru kao dobri upravitelji različitih Božjih milosti» (1 Pt 4,10);

6. «Ja sam trs, vi loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu bez mene ne možete učiniti ništa» (Iv 15, 5);

7. «Prodajte što god imate i dajte za milostinju; načinite sebi kese koje ne stare, blago nepropadljivo na nebesima, kamo se kradljivac ne približava i gdje moljac ne rastače» (Lk 12,33)

8. «Budući da je ljubio svoje, one u svijetu, do kraja ih je ljubio» (Iv 13,1)

9. «Tražite stoga najprije kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati» (Mt 6, 33);

10. «Svojom ćete se postojanošću spasiti» (Lk 21, 19)

11. «Lakše je devi kroz uši iglene nego bogatašu u kraljevstvo Božje» (Mt 19, 24)

12. «Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima» (Mt 5,16).

Ljubo Zubčić

UDRUŽENJE SALEZIJANSKIH SURADNIKA

Suradnici s obećanjem održali su 10 sastanaka s prigodnim temama koje su pratile temu Pobudnice Vrhovnog poglavara za tu godinu - "Odgajajmo srcem don Bosca" koja je bila predstavljena svim suradnicima na siječanjском susretu.

Od prijedloga Programa, Recepta života, Primjera apostolata kroz služenje u pastoralu i na radnom mjestu, Duhovnih pokreta danas, Don Boscovog puta, Svetog života salezijanaca, Mladih i svetog Dominika Savia, Brata salezijanca bl. A. Zattija, Marije Mazzarello, do Susreta s mladima u župi, suradnici su obradili duhovne teme i primijenili iskustva na život i rad u župi.

Isto tako, nekoliko suradnika pripravnika je imalo dva susreta na kojima je obradilo dvije formativne teme: Identitet suradnika i Pedagogija dobrote don Bosca.

Od ostalih aktivnosti izdvajamo samo uključenost u svakodnevni pastoral, u održavanje crkve te hodočašća župe.

Isto tako, predstavljamo plan i program za ovu godinu *2008./2009.*:

LISTOPAD - Daj mi duše, drugo uzmi - salezijanski moto

STUDENI - Pustite dječicu da dođu k meni

PROSINAC - Služimo Gospodinu u radosti

SJEČANJ - Žetva je velika, a radnika malo

VELJAČA - Prispodoba o talentima

OŽUJAK - Prispodoba o dobrom samaritanu

TRAVANJ - Prispodoba o sijaču

SVIBANJ - Dvije sestre - Marta i Marija

LIPANJ - Male kršćanske vrline

kojima treba dodati i molba za najmanje dvije duhovne obnove za suradnike (Došašće i Korizma) te aktivnije prisustvo i rad pripadnika Udruženja u župnim radionicama za djecu i mlade.

Udruženje broji oko 60 članova od kojih više od 2/3 pripadaju osobama starije dobi i stoga je potrebno iznad svega pomladiti članstvo i učiniti da pripadnost Udruženju zaživi u župi i da se prepozna kao odgovor na mnogobrojne probleme djece i mladih u čitavoj zajednici.

Ufajući se u bolji i djelotvorniji rad u ovoj godini, uz blagoslov našeg svetog Ivana Bosca i zagovor naše majke Blažene Djevice Marije i naše Pomoćnice, smjerno vas pozdravljamo u Gospodinu.

Josip Habuš, koordinator MS USS

FRAMA - FRANJEVAČKA MLADEŽ VOŠTARNICA

Kroz proteklu godinu napravili smo nekoliko sigurnih koraka unaprijed.

Prvenstveno moramo napomenuti da nam je Duh Sveti poslao novog duhovnog asistenta fra Tomislava Šanka koji se poprilično brzo snašao među nama mladima. Okuplja nas u molitvi i radu. Podržava nas i nastoji nas izvesti na pravi put.

U prosincu prošle godine imali smo i prva obećanja. Nas osam je, uz molitvu zajednice i pripremu s novim duhovnim asistentom, hrabro donijelo odluku da ćemo nastaviti djelo Gospodnje po primjeru sv. Franje.

U siječnju smo primili još jednu framašicu.

Valja spomenuti da smo započeli karitativni rad sklopivši suradnju sa zadraskim Caritasom. Zahvaljujući gospođi Mirjani Tadić i njenom povjerenju započeli smo pomaganje našim beskućnicima, posjetili pučku kuhinju te je na Badnjak ispunili notama duhovne glazbe. Uz

njezinu pomoć sudjelovali smo i u prodaji časopisa za beskučnike „Ulična svjetiljka“. Nadamo se da je ovo tek početak našeg djelovanja te da ćemo bar malim djelićkom sebe donijeti radost gdje su tuga i siromaštvo.

Sudjelovali smo kao i prijašnjih godina u raznošenju ručkova iz doma sv. Franje starima i bolesnima, a na isti način smo razveselili i mnoge obitelji naše župe.

Naša zajednica je odabrala i vijeće od pet članova koji će uz Božju pomoć i vođeni Duhom Svetim nastojati voditi ovo mlado bratstvo na odabranom putu.

Framaša je sve više u našoj župi. Mladi se hrabro odazivlju na ovaj ne tako lagan put.

Uistinu želimo biti Isusovi nasljednici kao što je to bio otac Franjo. Želimo živjeti Evanđlje i širiti ljubav među ljudima koji još ne spoznaše što je Istina. Stoga Vam se preporučamo u molitve. Molite da nam Gospodin podari ustrajnosti, hrabrosti, snage a nadasve ljubavi za malog čovjeka.

Marija Buturić

KRIŽARI

Godišnji izvještaj o radu Križarske organizacije u Zadarskoj nadbiskupiji biti će vrlo kratak. Križarska organizacija na planu cijele Hrvatske a tako i u Zadarskoj Nadbiskupiji polako se gasi. Organizacija je prepuštena samoj sebi.

Djelovala je niz godina u župama: Preko, Biograd, Turanj, Benkovac, Starigrad, Radošinovci, Briševo, te u Zadru; Bili Brig i Smiljevac.

U mnogim od spomenutih župa Križarska se je organizacija ugasila. Još djeluje u župama na Bilom Brigu, Smiljevacu. Osim skromnog okupljanja uminuloj 2008 godini na Bilom Brigu prigodom blagdana blaženog Alojzija Štepinca 10. veljače, te susreta na Smiljevcu prigodom blagdana blaženog Ivana Marza 10. svibnja nije bilo većih okupljanja križara.

Pozdravljam vas križarskim pozdravom; BOG ŽIVI!

Don Mladen Kačan, Povjerenik za Križare

SERRA CLUB ZADAR

Izvešće o radu u godini 2008./2009. i Programa rada za 2008./2009., god.

Društvena godina je započela 2. listopada 2007., svetom misom u katedrali sv. Stošije, a nakon toga je uslijedilo druženje uz molitvu u novom prostoru za crkvene zajednice (u zgradi župnog ureda sv. Stošije).

Sastanci su se održavali jednom mjesečno i to utorkom, nakon večernje svete mise u Katedrali. Kapelan, o. Božo Bugarija je bio odsutan zbog obveza u svojoj redovničkoj zajednici jer je boravio u samostanu izvan zadarskog područja. Sljedeći sastanak je bio 13. studenog s gošćom: s. Ljiljom (Klanjateljice Krvi Kristove) koja nam je govorila o svom životnom putu. Gosta smo imale i u veljači, i to 19. veljače, kad nam je došao don Josip Bunić, salezijanac, i govorio o svom životu i salezijanskoj karizmi.

Od ostalih događanja izdvajamo:

- sudjelovanje na Večernjoj molitvi za jedinstvo kršćana u sv. Iliji, 22. siječnja 2008.
- sudjelovanje na sastanku Vijeća Serra klubova Hrvatske u Zagrebu, 12. travnja 2008. na kojem su bili nazočni predstavnici našeg kluba
- posjeta gostiju iz SAD-a i Italije i to: predsjednik Serra Internationale Lloyd P. Crockett sa suprugom, Cesare Gambardella, izabrani predsjednik Serra Italije i Romano Pellicciarini, te Gino Cappelloszi, novi Trustee za Srednju i Istočnu Europu, sa suprugom koji su boravili u Zadru od

09. do 10. lipnja. Prvog dana je bio upriličen zajednički susret sa zadarskim Serra klubom, nakon svete mise u 19.00 sati, a sljedećeg dana, 10. lipnja, međunarodna delegacija Serra je bila primljena kod oca Nadbiskupa, mons. Ivana Prende. Ovaj događaj je bio popraćen i informacijama u svim javnim glasilima.

Usljedila je uobičajena ljetna stanka, a redoviti susreti su nastavljeni u novoj godini, i to 14. listopada 2008.

Plan i program za 2008.2009. godinu:

Nakon prvog susreta, 14.10.2008.godine, koji se održao poslije večernje svete mise, članice Serra kluba Zadar su nazočile blagoslovu obnovljene kapelice sv. Križa na dijelu zadarskog Forum, čiju je obnovu financirala i Križ izradila članica zadarskog Serra kluba, gđa. Elena Špralja. Blagoslov je obavio mons. Ivan Mustač, župnik Katedrale i generalni vikar Zadarske nadbiskupije.

Isto tako, članice Serra kluba su 29. listopada dobrovoljno čistile novouređene prostorije samostana sv. Mihovila.

Termin večernjih molitvenih susreta je morao biti pomaknut s utorka na srijedu, zbog termina Biblijske grupe. Isto tako, najvažniji je događaj da se Serra kapelan, o. Božo Bugarija, vratio u zadarsku redovničku zajednicu sv. Mihovila, te je nazočio svim dosadašnjim susretima.

Osim redovitih susreta, Serra klub Zadar planira ove godine imati:

- Duhovnu obnovu za vrijeme Korizme koju će voditi kapelan, o. Božo Bugarija,
- Posjetu župi sv. Nediljice na Vrani, kod dragog nam prijatelja, don Šime Šindija,
- Duhovnu obnovu na Krapnju prije ljetne stanke (početkom mjeseca svibnja ili lipnja).

U privitku vam dostavijamo preslik Adresara našeg Serra kluba Zadar s terminima susreta U ovoj društvenoj godini.

Srdačno vas pozdravljamo u Gospodinu!

O. Božo Bugarija, kapelan Serra kluba Zadar
Mirta Habuš

MJESNO BRATSTVO FRANJEVAČKOGA SVJETOVNOG REDA SVETOGA FRANE

1. Uz redovite mjesečne susrete (što se održavaju svake prve nedjelje u mjesecu, a na njima sudjeluje većina od tridesetak članova Mjesnoga bratstva FSR-a i 4-5 simpatizera) te sudjelovanje na tjednim katehezama, koje vodi duhovni asistent Bratstva fra Andrija Bilokapić, i svakodnevnom zajedničkom slavljenju večernje svete Mise i molitvi Časoslova (u čemu redovito sudjeluje 10 – 15 sestara i braće), članovi Mjesnoga bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda svetoga Frane u Zadru tijekom protekle, 2008. godine (zajedno s drugim zainteresiranim vjernicima) imali su dva puta – pred Duhove te pred Svetkovinu sv. Frane - devetodnevnu duhovnu obnovu, koju je vodio fra Andrija Bilokapić.

Prošle je godine, za blagdan svete Elizabete, zaštitnice FSR-a, u naše bratstvo primljena jedna nova sestra, jedna je sestra obnovila zavjete, a jedan je brat dao prve zavjete; u prošloj je godini i jedna sestra s trajnim zavjetima iz bratstva u Širokom Brijegu prešla u naše mjesno bratstvo.

Povodom osamstote obljetnice svete Elizabete te osamstote obljetnice franjevaštva, zajedno s duhovnim asistentom fra Andrijom Bilokapićem te fra Tomislavom Šankom organizirali smo hodočašće u Asiz od 22. do 26. listopada 2008.; uz članove Bratstva hodočašću su se pridružili i simpatizeri te grupa mladih – ukupno nas pedeset hodočastilo je «stopama svetoga Frane».

Tijekom 2008. god. Bratstvo je ostvarilo (već tradicionalno) dobru suradnju s mladima što se okupljaju u Crkvi sv. Frane, posebno s onima iz vjeronaučne grupe: u lipnju smo zajedno posjetili mladiće u komuni u Jankolovici, s kojima redovito odžavamo prijateljske susrete a nastojimo im

– savjetujući se pritom o njihovim potrebama s roditeljima iz zajednice «Cenakolo» - i materijalno pomoći; u listopadu hodočastili smo u Asiz; u studenome i početkom prosinca zajedno smo dva puta bili na jednodnevnom molitveno-radnom izletu (u berbi maslina) u Kraju na Pašmanu; uglavnom zajedno pripremamo i pjevanje za nedjeljno slavljenje Svete Mise. Bratstvo je ostvarilo i dobru suradnju s mladim framašima u Zadru, posebice s onima u Župi Srca Isusova, a ima kontakte i s framom u Župi sv. Ivana te s framom pri samostanu sestara franjevk i u Arbanasima.

U protekloj godini članovi/članice Bratstva, s prigodnim darovima, dva su puta (neposredno po Uskrsu te pred Božić) posjetili stare i bolesne u Domu za stare i nemoćne sv. Frane u Zadru. Bratstvo vodi brigu i o potrebama svojih starih i bolesnih sestara.

U lipnju i srpnju Bratstvo je prodajom knjige fra Andrije Bilokapića *Pogled vjere* (dozvolom autora) sakupilo 12 000 kuna za potrebe misija u Sudanu.

U predbožićnom vremenu s velikim odazivom priključili smo se akciji (koju je potaknula gospođa Slavica Jurić) prikupljanja pomoći (u hrani) za potrebe siromašnih u Udbini.

Uz zajedničke aktivnosti u protekloj godini, vrijedno je istaknuti i zalaganje pojedinih sestara u udruzi Izvor i u Pro viti, ili pak u župnim aktivnostima.

2. U 2009. godini, uz svoje redovite aktivnosti, planiramo: u veljači organizirati izborni kapitul Bratstva; u korizmi organizirati akciju prikupljanja pomoći za siromašne u Udbini i Donjem Lapcu; sudjelovati na devetodnevnoj duhovnoj obnovi pred Duhove te pred Svetkovinu svetoga Frane; nastaviti susrete s mladima iz komune u Jankolovici i pomagati im; u uskrnome i božićnom vremenu posjetiti stare i nemoćne u Domu sv. Frane; po potrebi, brinuti se za stare i bolesne članove Bratstva (i inače biti otvoreni za potrebe drugih); u kolovožu sudjelovati na hrvatskom nacionalnom svefranjevačkom susretu u Podmilačju (Bosna i Hercegovina) te u drugim nacionalnim i zadarsko-šibenskim područnim susretima FSR-a i Frame.

Poslužiteljica Bratstva
Zvezdana Rados

HRVATSKA KATOLIČKA UDRUGA MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA ZADAR

Ovih dana dobili smo predmet:

Za svjetski Dan bolesnika organizirali smo sv. Mise u naše sve tri bolnice, kao i sva tri Doma umirovljenika. Za tu prigodu, a to je ujedno i Dan naše Udruge dali smo u tisak 3000 preklopnica u boji sa duhovnim sadržajem te smo organizirali posjet svih bolesnika u ustanovama.

U dogovoru sa Hrvatskom kazališnom kućom izvedene su dvije predstave, a mi smo sav prilog udijelili oboljelom medicinskom osoblju od maligniteta, te im uz kršćansko druženje uručili.

Pet puta smo posjetili i obdarili djecu s poteškoćama u sv. Filip-Jakovu, na blagdan sv. Šime smo pokretnije dovezli; posjetili crkvu sv. Šime, vozili se s njima u vlaku te upriličili slavlje u Udruzi sa oko 80 osoba ugl. članova i prijatelja udruge.

Mladiće u Jankolovici smo posjetili 6 puta i svaki put putujemo im punim autobusom prikupljene i kupljene hrane, higijenskih potrepština, odjeće i obuće.

Kada god stignemo nastojimo koliko god možemo posjetiti oboljele i potrebne u obiteljima.

Za Božićne dane organizirali smo preko škola da se napravi 600 čestitki te uvezan dar i čestitku uručili svima u Domovima umirovljenika te ih osobno posjetili, ali smo uključili i mlade iz škola.

U prostorijama Udruge organizirali smo 5 stručnih predavanja.

Punim autobusom smo išli kod fra Zvezdana Linića na seminar u Samobor.

Skoro svaki mjesec smo organizirali hodočašća u Međugorje.

Nas 100 smo išli u Opatiju, Pazin, sv. Petar u Šumi, Poreč, Pulu, Rovinj. Sa dva autobusa smo išli u ranjeni Vukovar i prikupili 60 obiteljskih paketa hrane. Posjetili smo Ilok, Osijek i Đakovo.

Nas 50 smo pošli Gospi u Lurd, a dosta naših članova i prijatelja pridružilo se Nadbiskupijskom hodočašću.

U ljetnim danima potražili smo hladovinu u parku Risnjak te istog dana posjetili i Trsat.

Naša putovanja su sva hodočasnička gdje učimo ljubiti Boga, Domovinu i više jedni druge.

Svakog Utorka je molitva u Udruzi. Veliki naglasak smo opet dali akciji «Vukovar Za dar» a čast nam je da smo to proširili na cijelu Nadbiskupiju i Županiju. Također smo bili u organizaciji i sudionici na kongresu 40-te obljetnice enciklike HUMANAE VITAE.

Sastav naše Udruge je nastupao najmanje 25 puta i to na vrlo važnim mjestima, slavio dragog Boga, i pozivao na hvalu i slavu.

Ovo su zaista samo najkrupnija događanja. Za sve, dragom Bogu hvala i slava!

Planovi za 2009.

Ovih dana smo imali sjednicu i dogovorili smo se za neke planove, a puno toga je slično kao i prošle godine.

I sada za svjetski Dan bolesnika dali smo u tisak 3300 preklopnica za sve bolesnike i članove udruge te ćemo organizirati u sve tri bolnice i sva tri Doma umirovljenika sv. Mise. Uključit ćemo i učenike škola.

U Međugorje planiramo 2 puta dvodnevno i svaki mjesec jednodnevno hodočašće.

U godini smo sv. Pavla pa smo stoga pristupili organizaciji hodočašća «Putevima sv. Pavla» u Grčku i Tursku.

U svibnju ćemo prikupljati obiteljske pakete i poći u Vukovar, Osijek i Đakovo.

Za na jesen planiramo poći na seminar kod velečasnog Zlatka Sudca. Nastavit ćemo posjećivati naše mladiće u Jankolovici te im nositi pomoć, kao i djecu i zavodu sv. Filip-Jakov 5 do 6 puta i u ovoj godini.

Na jesen ćemo organizirati razna predavanja.

Molili smo Poglavarstvo grada za dodjelu većeg i boljeg prostora za našu Udrugu. Dobili smo na Relji. Sad će slijediti renoviranje, zatim blagoslov i preseljenje.

I kroz ovo ljeto ćemo organizirati na dan-dva u neko naše lijepo mjesto, a imamo ih hvala Bogu. Pokrenuti ćemo ponovno na prvu Subotu Adventa veliku akciju «Vukovar Za dar»

Za božićne blagdane ponovno ćemo prikupljati i organizirati darove za sve naše Domete umirovljenika, te ih sve posjetiti, kao i po obiteljima. Naravno da našu molitvu u Udruzi nastavljamo svakog utorka kroz cijelu godinu.

Za sada znamo za ovo, ali nas dragi Bog uvijek nečim ugodnim nadahne i iznenadi pa se nadamo i kroz ovu godinu.

Zahvalni smo poštovanom ocu Nadbiskupu kao i cijeloj našoj nadbiskupiji za ljubav i podršku u našem radu i zalaganju. I unaprijed se preporučamo kao i u uzajamne molitve.

U ime naše Udruge, kao i svoje, upućujem pozdrave i želim svako dobro zahvalna

Predsjednica Udruge: S. Melhiora Biošić

HRVATSKO KATOLIČKO LIJEČNIČKO DRUŠTVO ZADAR

PRO – VITA

Pro Vita je osnovana u župi Srca Isusova u Zadru na poticaj molitvene zajednice naše župe uz blagoslov tadašnjeg župnika fra Andrije Bilokapića i pokojnog nadbiskupa Marijana Oblaka.

Osnovni cilj i zadatak rada Savjetovališta je zdravstveno medicinsko prosvječivanje te pružanje materijalne pomoći trudnicama koje traže prekid trudnoće. Ovakav oblik rada zahtjeva angažiranje velikog broja stručnjaka posebice ginekologa, socijalnog radnika, savjetnika, svećenika te volontera koji svaki na svom području osmišljava i organizira dnevne aktivnosti korisnika savjetovališta.

Do sada u ovih petnaest godina rada na poticaj PRO VITE u našoj zadarskoj bolnici sretno je rođeno 1000 djece. Zato smatramo da se djelo PRO VITA pred Bogom i ljudima ubraja među najblistavija djela nastala posljednjih petnaest godina na području naše Nadbiskupije i Zadarske županije. Zato je PRO VITA dobila nagradu Županije 1997. godine i nagradu Grada Zadra 2002. godine.

Trenutno PRO VITA skrbi o 101 obitelji sa jednim do desetoro djece. Cilj i potreba je osigurati najosnovnije za majku i dijete. Međutim iz razgovora s majkama evidentno je da je većina te djece živi u vrlo skućenim stambenim prilikama i oskudici, te u neadekvatnim sanitarno-higijenskim uvjetima. Mjesečno moramo priskrbiti dječje mlijeko, kašice, dječju kozmetiku, deterdžente i higijenske potrepštine. Pri samom savjetovalištu organiziramo pletenje i šivanje dječje opreme (materijale dobivamo iz donacija).

Veliki angažman i rad jedini su način da produžimo život od začeca. Osim ekonomskih razloga jedan od razloga je i neprosvjećenost trudnica, kao i neredovit posjet ginekologu, te iz toga možemo zaključiti da u pitanju nije samo siromaštvo, nego se nameće edukativni program.

Kroz 2008.g. provodili smo sljedeće programe:

- novčana pomoć (Caritas zadarske Nadbiskupije)
- higijensko-sanitarni program
- patronažni rad
- edukativno-savjetodavni program
- prehrambeni program (uz priloge Župe Presvetog Srca Isusova)
- oprema u odjeći, obući i namještaju (donacije)

Osim materijalne pomoći, mogućnosti urednog njegovanja djeteta stvara i određeno zadovoljstvo i samopouzdanje kod majki, koje su prošle težak put do odluke da zadrži dijete te stvara povjerenje između obitelji i društva. Obitelj osjeća da nije zaboravljena i da postoji netko tko se brine za njih. Trajna zadaća obiteljskog savjetovališta PRO VITA u Župi Presvetog Srca Isusova u Zadru je postati mjestom okupljanja djece i roditelja, gdje se kroz rad, edukaciju i igru rješavaju zajedničkih problemi i događaju se zajedničke aktivnosti s djecom i zbog djece. Zbog ograničenih materijalnih sredstva nastoji se štedjeti koliko je god to moguće.

No na prvom mjestu su njega i skrb te tjelesni rast, kao i tjelesno i mentalno zdravlje djece, majki i cijele obitelji.

Provedbom programa za koji smo se odlučili i njegovim sadržajem imamo angažirano pri Općoj bolnici Zadra ginekologa, pedijatra, socijalnog radnika.

Naš program jamči permanentan odgoj koji pomaže obitelji (bračnim supružnicima) da budu što više prožeti moralnim normama u svom svakidašnjem životu.

Svake godine Pro-Vita ima tradicionalan susret i prigodni program prigodom blagdana sv. Lucije i proslavu Majčina dana. I ove godine uz pomoć donatora i ljudi dobročinitelja i ljudi Pro-Vita organizirali smo susret, blagoslov djece i majki te upriličili prigodni program za 200 djece i majki. Djeci smo podijelili prigodne darove, a majkama pakete hrane.

Pro-Vita pomaže svakoj ženi ili nezaštićenoj djeci kojoj je naša pomoć itekako u tom trenutku potrebna. Život je velika radost i blagoslov i zato naša poruka svakoj trudnici je "Ne boj se, prihvati život."

Naša edukativna zadaća je educirati svaku trudnicu i na taj način smanjiti broj pobačaja.

Te na taj način raditi na demografskoj obnovi i opstanku našeg naroda. Zato mi u Pro viti pomažemo svakoj neudanoj djevojci ili ženi u psihičkoj ili materijalnoj krizi. Svaku trudnicu prihvaćamo sa toplim osjećajnim pristupom, poštujući je kao majku i dajući joj priliku za slobodnom i odgovornom odlukom ZA ŽIVOT. Kada je donese radije se djetetu i ljubi ga iznad svega.

PRO-VITA ima razvijenu suradnju sa Općom bolnicom Zadar, Ordinarijatom Zadarske Nadbiskupije, Caritasom Zadarske Nadbiskupije, Poglavarstvom grada Zadra, Odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb kojeg zastupa pročelnik g. Mario Pešut, Zadarskom Županijom odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb kojeg zastupa dr. Josip Kraljić, sa Centrima za socijalnu skrb na području grada Zadra, Biograda, Benkovca, Gračaca, Tekstilnom školom Zadra, Psihijatrijskom bolnicom Ugljan, Srednjoškolskim đачkim domom, Zadarskim Sveučilištem i pojedinim ginekološkim ordinacijama. Dobru suradnju imamo s donatorima iz Njemačke i Italije.

Kroz 2009. godinu nastaviti ćemo provoditi već postojeće programe.

Na pragu trećeg tisućljeća u cijelom svijetu, a na poseban način u našoj domovini, kao i u Crkvi koja u njoj živi, odzvanjaju riječi iz knjige ponovljenog zakona.

"Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam život i smrt, blagoslov i prokletstvo, ŽIVOT, DAKLE, BIRAJ..."

Za Pro-Vitu:
Jasna Obad
Fra Veselko Grubišić, župnik

MOLITVENA ZAJEDNICA "APOSTOLI KRVI KRISTOVE"

Apostoli Krvi Kristove Zadar je karizmatika molitvena zajednica koja promiče duhovnost obnove u Duhu Svetomu. Broji 70 stalnih članova, od toga dvadesetak bračnih parova. Molitveni susreti održavaju se tijekom cijele godine u Crkvi svetog Dimitrija u Zadru, nedjeljom ili petkom kada pada uoči prve nedjelje u mjesecu, s početkom u 19,00 sati. Prethodi molitva Gospine krunice i Lauretanske litanije. Tijekom molitvenog susreta su uvodne molitve, slavljenje, biblijsko čitanje i pouka, meditacija, eventualno svjedočenje i na kraju Krunica pobjede. Molitvena zajednica je otvorenog tipa i cilj je jačanje zrelog i trajnog obraćenja Isusu Kristu i pomoć braći u potrebi. Svi koji dolaze na molitvene susrete nedjeljom imaju prigodu susresti se s Kristom u sakramentu pomirenja u osobi požrtvovnoj i uvijek spremnoj biti u službi bližnjega don Eduarda Peričića. Zahvaljujemo Gospodinu za njegovu prisutnost među nama.

Voditelj zajednice je časna sestra Ljiljana Marić. Zamjenici su časna sestra Klara Puljić i Krešimir Vulić, tajnik Mira Barišić i blagajnik Jelena Kobaš. Oformljen je slavljenički tim, tim za doček, poslužiteljski tim, tim za evangelizaciju, molitveni tim i karitativni tim.

Molitvena zajednica Apostoli Krvi Kristove u Zadru djeluje već četiri godine. Bure, oluje i izazovi su dolazili i prolazili, broj se smanjivao i povećavao - puno zvanih malo odabranih. Malo je onih koji u svakome trenutku žele reći "Evo me Gospodine".

Uži krug zajednice sastaje se svake srijede od svibnja 2008. godine. Tijek sastanka je molitva Gospine krunice, litanije, pjesma, zaštitna molitva, meditacija, svjedočanstva, Krunica Pobjede. Na tim sastancima članovima se posvećivala opasnost ovoga vremena, razmatralo o krunici iz knjižice sv. Ljudevita Marija Grignon Montforsi "Čudesna tajna svete Krunice za obratiti se i spasiti se", obrađivan je Katekizam Katoličke Crkve i Kompendij. Podjeljene su knjižice od sv. Ljudevita Marija Grignon Montforskog "Rasprava o pravoj pobožnosti prema BDM". Trideset dana razmatranja pobožnosti počela su 07. studenog 2008. godine i završila na Bezgrešno začecje BDM kada je bila osobna posvetu BDM u Katedrali svete Štošije.

Na molitvenim sastancima stalno se naglašava da ne smijemo biti pasivni u svojoj župnoj zajednici kojoj pripadamo, da moramo biti aktivni i to što naučimo pretočimo u život. Članovi su poticali na odlaske na zornice, moljenje devetnica i post za razne potrebe.

Jedanput mjesečno kada je molitveni susret petkom organizira se sveta Misa i Klanjanje pred Presvetim do 23,00 sata. Petkom uoči Svih Svetih organizirano je cjelonoćno Klanjanje pred Presvetim.

Kao molitvena zajednica organizirana su hodočašća u Međugorje, Vepric, u Mariju Bistricu i Ludbreg, na Gospu od Ružarja hodočašće pješice iz Zadra do Ražanca. Zajednica mjesečno pomaže jednu studenticu koja je u potrebi, te od prikupljenih dobrovoljnih priloga pomaže se obiteljima u potrebi, obiteljima sa više djece.

Zajednica je potaknula akciju pomoći rješenja stambenog pitanja jednoj obitelji sa sedmero djece i obitelji sa desetero djece. Također su potakli akciju uređenja kuće braći iz Biograda koji su ostali bez roditelja i rješenje stambenog pitanja za jednu obitelj iz Benkovca. Članovi su sudjelovali u akciju Caritasa - za tisuću najsiriromašnijih obitelji - kupovanjem privjesaka za 5,00 kn, na izlaganju fra Josipa Blaževića o temi "New Agea", na svjedočanstvu Zdravka Tomca.

Plan nam je nastavljati i produbljivati vjeru proučavajući Katekizam Katoličke Crkve, živjeti svakodnevno čitajući Riječ Božju, što češćim primanjem sakramenata i hraneći se Euharistijskim Kristom. Kako imamo novih članova koji se žele posvetiti Bezgrešnoj planiramo posvetu novih članova i obnovu starih članova u mjesecu svibnju. Otkrivajući potrebe vremena i volju Božju za vrijeme u kojem živimo angažiramo se sami i želimo i druge potaknuti na istinski život postom, molitvom i ljubavlju na djelu prepoznajući Krista u drugom bližnjem. Želja i plan nam je potaknuti sve molitvene zajednice da bi ove godine organizirali Duhovsko bdijenje. Videći potrebe našeg naroda, naše Nadbiskupije potakli smo na jaču i intenzivniju molitvu kao npr. molitvom žive krunice ili dnevno jedan sat ustrajati s Isusom u molitvi moleći Gospinu krunicu, Lauretanske litanije i pola sata čitati Sveto Pismo (Novi Zavjet). Tako smo započeli ovu Korizmu i želimo da uistinu Isus u nama, našim obiteljima i našem narodu uskrsne i postane živi Bog. Planiramo susrete sa drugim molitvenim zajednicama, hodočašća, tribine i duhovni rast kako pojedinca tako i cijele zajednice otvoreni poticajima Duha Svetoga i vodstvom Crkve.

Voditelj zajednice
časna sestra Ljiljana Marić

Tajnik
Mira Barišić

ZAJEDNICA BRAČNIH SUSRETA

Zajednica Bračnih susreta Zadar održava mjesečne susrete - duhovne obnove svake zadnje nedjelje u mjesecu, u prostorijama vjeronaučne dvorane župe sv. Šime u Zadru.

Zajednica je sudjelovala na godišnjoj skupštini (saboru) Hrvatske zajednice bračnih susreta u Zagrebu, na Jordanovcu, 6. siječnja 2008. g. Bračni parovi Zajednice iz Zadra, zajedno sa svojom djecom i Zajednicom iz Šibenika imali su duhovnu obnovu koju je predvodio bračni par Tomo i Marijanka Globan iz Zagreba, te cjelodnevno druženje u prirodi kraj Vodica.

Organizirano je zajedničko hodočašće u Mariju Bistricu. Jadranka i Nikola Samodol održali su mostove za parove iz šibenske zajednice.

Mirko i Marija Perinović prisustvovali su susretu tim parova na Krku 12. -14. rujna, te napisali drugu seriju govora.

Organiziran je Originalni bračni vikend u Kraju, 24. -26. listopada 2008. koji je prošao dvanaest parova, te jedan svećenik i jedan redovnik - benediktinac. Posebno nas je obradovao svojim posjetom i nacionalni par - Mira i Josip Lončar.

U studenom je održana prva duhovna obnova za parove koji su prošli svoj originalni vikend.

Zajednički doček Nove Godine u crkvi sv. Šime u molitvi i klanjanju pred Presvetim posebno je razveselio parove. Druženje je nastavljeno dalje u

vjeronaučnim prostorijama župe.

PLANOVI DALJNJEG RADA:

Redoviti mjesečni susreti, obnove, zajednički odlazak na redovita godišnja druženja Zajednice u Zagreb, pisanje govora prve i treće serije, održavanje originalnog vikenda u rujnu.

FINANCJE

Sve zajedničke susrete Zajednice financira uz pomoć Zadarske nadbiskupije i dobrovoljnim prilogom samih članova, bilo novčano ili materijalno. Velika hvala Zadarskoj nadbiskupiji za pomoć pri održavanju Originalnog vikenda u Franjevačkom samostanu sv. Duje u Kraju.

Koordinatori zajednice:

Marija i Mirko Perinović i don Josip Lenkić

*Svećenička rekolekcija u ožujku, 2009.**Dr. Ivica Žižić***Mladi i liturgija**

(Predavanje 11. ožujka 2009.)

Jednom je netko rekao – tko ima mlade, ima budućnost. E. Bloch je izokrenuo taj izričaj pa je rekao: tko ima budućnost, ima mlade. U godini mladih Crkva je pozvana gledati u budućnost na temelju one vjere koja joj je predana i koju valja predati mladima da bi oni bili budućnost Crkve. Razmišljanje o liturgiji i mladima nije daleko od ideje o budućnosti. Godina mladih je prilika otkrića mladenačkog lica zajednice vjernika, odnosno liturgijskog mjesta mladih u životu Crkve. Jer je liturgija, kao i mladi u Crkvi, pokazatelj životnosti, ali i kvasac pokretnosti Crkve, govor o ovoj temi isprepliće se s cjelinom pastoralnih programa u ovoj godini dajući im jedno novo svjetlo.

U tom pogledu nije dovoljno ponuditi kratkoročna rješenja angažmana mladih (kao da je samo ova godina mladih, a druge to nisu). Neće nam biti od koristi podrobna analiza odnosa između mladih i Crkve (odnosa koji se tako dobro odražava u liturgijskom životu). Godina mladih podrazumijeva otkriće temeljnih formi kršćanskoga življenja kao trajni oblik njihova rasta u vjeri.

Pitanje liturgije kao ni pitanje mladih za pastoralnu svijest nije rubno. Kao što to nije ni pitanje budućnosti. Nije rijetkost da se, i kad je riječ o mladima, ali i kad je riječ o liturgiji, govori sa zabrinutošću samo o problemima. Kao da se radi samo o našem angažmanu, a ne o blagoslovljenom trenutku, tj. o daru s kojim se valja ophoditi sa svom ljubaznošću, poniznošću i zahvalnošću kako to dolikuje. Stoga, na određene

probleme valja upozoriti, ali ne i zaustaviti se u njima. Optimizam vjere daje dovoljno razloga uravnoteženom promišljanju ideala i stanja naše pastoralne zbiljnosti.

U ovom izlaganju želio bih krenuti redom. Govor o mladima i liturgiji zapravo treba se razviti iz onih točaka koje su im zajedničke (obrednost mladih) da bi se potom nastavio kroz one zbiljnosti koje oblikuju istinsko iskustvo vjere (simbolički govor liturgije). Na koncu valja promisliti neka pitanja koja pogađaju crkveni pastoral, a tiču se naše konkretne liturgijske prakse s mladima.

*Mladi pred liturgijom – mladi u liturgiji:
neki pokazatelji obrednosti mladih'*

Neosporna je činjenica da se mladi teže snalaze u liturgiji od djece i odraslih. Njima je uskraćena dječja spontanost, a još uvijek se osjećaju nespreni prihvatiti ukrućenost odraslih. Naši mladi se snalaze kako znaju i umiju. Ono što u liturgiji doživljavaju, način njihove molitve, sudjelovanja često je stvar „osobnog izbora“. Prepušteni sami sebi, tj. prepušteni da se prilagode ili ostanu sa strane, u većini župa mladi ne dijele preveliko oduševljenje za liturgiju. Gledajući iskreno, tek manji broj se odlučuje „približiti“ oltaru, tek manji broj je spreman za službe. Pred tom se pojavom možemo upitati: nije li kršćanska obrednost preuska, pretvrda ili odveć apstraktna da pripusti mladoga čovjeka u svoje središte? Nije li potrebna in-kulturacija bogoslužja u svijet mladih?

Sociološka istraživanja govore da su mladi danas osjetljiviji na simbolički govor negoli

prijašnje generacije. 'Simboli mladih' poznat su fenomen. Njima se mladi udružuju, identificiraju, pokazuju svoju prisutnost u društvu. Simbolima mladi danas protestiraju ili pak proklamiraju vrijednosti koje žive. Kao da bez simbola oni ne bi bili mladi. U određenom smislu, simbolima se događa „otkriće“ mladih u sociološkom i psihološkom pogledu. Ne bi li bilo stoga za očekivati da će se „otkriće“ mladih kao vjernika, trebalo dogoditi *simbolima kršćanstva*? Na to pitanje ćemo pokušati odgovoriti nešto kasnije. Identitet mladih, čvrsto vezan uz simbole, u svakom slučaju predstavlja činjenicu nad kojom bi se crkveni pastoral morao zapitati: što se događa sa simbolima kršćanstva?

Današnji mladi nalaze se u procjepu između odabira ideala, simbola i pripadnosti. Govori se o sekulariziranom društvu u kojem za sve „vrijednosti“ ima mjesta. Prema tome, ponuda tih „vrijednosti“ uobličena u privlačno ruho postaje neposredno dostupna svima. Sjetimo se samo interneta, medija, svijeta glazbe koji igraju tako važnu ulogu u svijetu mladih. Mogli bismo reći da sve ono što je neposredno privlačno, a tako i neposredno razumljivo ima vrijednost za mlade. Svaka pak vrsta posredništva predstavlja nepremostivu prepreku. To je vjerojatno jedan od razloga zbog čega mladi danas odabiru površni (ornamentalni) simbolizam, a teško se odlučuju za onaj duboki (mistični) koji zahtjeva preobrazbu, duhovni rast i otvaranje Bogu. U svakom slučaju, živimo u društvu izrazite estetske osjetljivosti, a tako i u društvu hiperprodukcije simbola i slika, koji nas počinju zasljepljivati svojim reklamnim i ideološkim porukama. Mladima je danas posebno teško snaći se u toj šumi značenja. Oni nasumice odabiru ono što im se čini dobro u izgradnji vlastitog lika. Nije rijetkost da u tom

traganju upadnu u svijet magije i parareligioznih kultova, te da svoje životne vizije nepovratno izgube u obrednosti zla. U svemu tome postavlja se pitanje je li kršćanska obrednost svojom porukom, svojom ljepotom, svojom istinitošću svjetlo u današnjem svijetu?

Simboli i obredi današnjim mladima nisu strani. Bliži su im nego to mi mislimo. U nevjerojatno maštovitim, u načelu izazovnim oblicima nošnje, vanjskog izgleda i ponašanja mladi vide svoje idole i svoje simbole. To nisu neki osamljeni pojedinci, nego čitave grupe koje imaju svoj stil i s njime svoje simbole. Hipiji, raperi, pankeri itd. samo su neke 'kontrokulturalne' grupe koje se prepoznaju ne samo po vrsti glazbe, nego i po načinu odijevanja, po lokalitetima na kojima se okupljaju, po načinu izražavanja, po ukupnom stilu života. I na ovom mjestu postavlja se pitanje što je s kršćanskim stilom koji provire iz kršćanskog simbolizma?

Porast simboličkih praksi je također vidljiv. Osim jačanja 'obrednosti tijela' u teretanama i na športskim terenima, u kozmetičkim salonima i trgovačkim kućama, nastaju i obredi duha. Potraga za zenom, yogom, transcendentalnom meditacijom povećava se zajedno s rastućom duhovnom krizom u današnjem društvu. Gradske sredine su tome posebno izložene. Potraga za svetim nije iščeznula iz ljudskoga društva unatoč činjenici krize autoriteta i tradicije svetoga. Je li u tom sveopćem niveliranju vrijednosti kršćansko bogoslužje izgubilo obilježje svetoga, a naši mladi našli pred liturgijom lišenom neba?

Kao što vidimo, ova kratka analiza stanja 'obrednosti mladih' u današnjem društvu dotiče našu pastoralnu praksu i na neizravan način joj upućuje kritike. Valjalo bi mnogo dublje i šire obraditi pitanje

mladih u liturgiji, odnosno, obraditi pitanje dodirnih točaka današnje 'obrednosti mladih' i kršćanskog bogoslužja. Koliko god bili različiti i u mnogim vidovima potpuno oprečni, ova dva svijeta vežu neke dinamike koje su vlastite simboličkom načinu izražavanja. Počev od tijela preko zajedništva, gesti, pjesme te komuniciranja slikama, mladi prilično dobro poznaju govor simbola, ali taj isti ne uspijevaju susresti u bogoslužju ili im je pak on odveć daleko i ne uspijevaju ući u kontakt s njime.

Simbolički govor liturgije u iskustvu vjere mladih

Liturgijski simbolički govor u iskustvu vjere predstavlja okosnicu kršćanskoga identiteta. Kao i svaki drugi simbolički govor, tako i onaj liturgijski posreduje dimenziju *pripadnosti*. A ta pripadnost u ovom slučaju je pripadnost Kristu i Crkvi. Kršćanin se poznaje po pripadnosti, a *prepoznaje* po liturgijskom svetkovanju zajedništva s Kristom i Crkvom. Uvesti naše mlade u taj temeljni odnos predstavlja glavni zadatak ne samo pastoralna mladih nego i liturgijskog pastoralna. Koje su, dakle, žarišne točke liturgijskog simboličkog govora u iskustvu vjere mladih?

U simboličkom govoru dimenzija pripadnosti i dimenzija prisutnosti stoje u čvrstom jedinstvu. O čemu se točno radi ponajbolje pokazuje primjer pjesme ili geste. U gesti se čovjek izlaže drugome. No, u isti mah gesta je znak pripadnosti, znak u kojem se ponazočuju na najsnažniji način svi osjećaji i sva istina tog odnosa. Pjesma na poseban način očituje kako je čovjek u glazbi sposoban otvoriti svoje biće drugima i u zajedništvu s drugima na izvanredan način doživjeti temeljne istine svojega života kao što su ljubav, pravednost, vjernosti, domoljublje itd.

Religiozna iskustva poseban su sadržaj pjesme i geste. Zapravo čitav simbolički

govor teži prema očitovanju onog temeljenog odnosa s transcendentnim kao što sva temeljna ljudska iskustva sadrže njegovo obilježje. Mladi su osobito osjetljivi na te vrijednosti pa i otvoreni onoj otajstvenoj zbilji koja se kroz te vrijednosti očituje. I zbog toga bi im liturgija trebala biti mnogo bliža nego kateheza. Zapravo, liturgija bi trebala postati mjesto komunikacije temeljnih životnih iskustava, koji potom bivaju upisani u sakramentalni događaj susreta s Kristom. Zbog toga kateheza nužno treba upućivati prema liturgiji, odnosno, liturgija omogućuje da se iskustvo vjere dogodi kao osobni i zajednički dijalog Crkve s Isusom Kristom.

Budući da je simbolički govor uvijek neposredan, tj. njemu nisu potrebna pojašnjavanja i jer traži utjelovljenje u čine, mladima je on izrazito privlačan. Simbol ne poznaje tumačenja, nego čine. Ta dinamična i praktična dimenzija u potpunosti prožima kršćansko bogoslužje. Raskorak između govora o 'živoj vjeri' i činjenice 'umrtvljenoga bogoslužja' mlade osobito pogađa. Liturgija traži da bude *slavljena*. Ne samo riječima, odgovorima, nego i gestama, pjesmom, šutnjom, kretnjama... Zahtjeva zajednicu koja u svojoj životnoj zbiljnosti crpi s izvora života. Čini se neobično važno oživjeti liturgiju u redu *čina* (a ne samo apstraktnoga govora ili značenja; prinos darova je znakovit primjer izostanka čina prinošenja!). Drugim riječima, što liturgija znači, to može kazati sama liturgija, liturgija na kojoj se sudjeluje i liturgija koja u snazi vlastitih riječi, čina i slika istinski govori na način da progovara kroz naše riječi, geste i stavove.

Istinski simbolički govor liturgije je uvijek *inicijacijski*, tj. on uvodi u onostranost ne gubeći pritom kontakt s tijelom,

zajednicom, činima. Kod današnjih mladih simboli su izgubili tu duhovnu dimenziju i ostali ograničeni na razinu znaka, emblema, površnih pokazatelja pripadanja nekoj skupini ili stilu života. Simboli liturgije pak žive od vjere i uvode u vjeru. Sakramenti su *vidljivi znakovi nevidljive Božje milosti*. No ta se nevidljivost milosti dade itekako osjetiti i živjeti kao prisutnost. Na ovom mjestu mi dolazi na pamet vrijedna knjižica Romana Guardinija 'Liturgijska formacija'. To djelo, napisano početkom dvadesetih godina prošloga stoljeća, postalo je sinonim programa ponovnog uvođenja, posebno mladih, u duh liturgije. U tom djelu, Guardini progovara o temeljnim *žarištima liturgije* koje treba oživjeti da bi se dogodilo istinsko iskustvo. Tijelo i prostor, zajednica i pojedinac, subjektivno i objektivno u liturgiji srastaju u cjelinu. Umjetnost simbola je umjetnost ostvarenja cjeline, nipošto zadržavanje u osrednjim ili u subjektivnim nazorima i stavovima. Guardinijeva zamisao bila je liturgija kao mjesto ostvarenja cjeline kršćanina. Nipošto liturgija kao izraz subjektiviteta, niti liturgija kao 'čista pobožnost', nego bogoslužno mjesto vjerničke konstitucije.

Osim inicijacijske, odnosno, mistagoške dimenzije simbola po kojoj su liturgijski simboli *vrata* otajstva, tj. dinamične forme kojom se otajstvena zbilja očituje, vrijedi naglasiti i *estetsku* funkciju simbola. Ona je, mogli bismo reći, osobito bliska mladima. Ako danas živimo u estetiziranoj kulturi, dakle, u kulturi koja cijeni ono što je lijepo, stilski dotjerano, privlačno i na neki način povjerava čitavu zbilju estetskom 'liftingu', istinito je također da živimo u kulturi 'već viđenoga' (M. Perniola). To je kultura koja više ne trpi reprodukciju, kopiju. To je kultura u kojoj je kopirano postalo dosadno, a traži se ono što je izvorno. Problem estetike simbola zapravo pogađa i

pitiranje privlačnosti vjere. Iz klasične filozofske misli znademo dobro da govor o istinitom je također govor o lijepome. Ljepota uvijek u sebi nosi istinu, a istina ljepotu. Iz liturgijskog iskustva znademo također da ružna liturgija, nesklad, nered nije samo remećenje 'organizacije slavlja', nego njegove biti. Današnji mladi izuzetno cijene ono što je estetsko, ali i izravno odbacuju ono što je neoriginalno, kopirano. Koliko naše bogoslužje uspjeva biti istinsko, u velikoj mjeri ovisi i o njegovoj ljepoti, izvornosti, privlačnosti. Zasiurno, estetika simbola pak bila bi isprazna ako ne bi bila povezana s inicijacijskom, odnosno, mistagoškom dimenzijom bogoslužja. U svakom slučaju, dodirne točke između današnjeg interesa mladih i liturgije i na ovom mjestu postoje.

Mladi u liturgiji. Neke smjernice u liturgijskom pastoralu

Precjenjivati ili podcjenjivati podjednako su pogrešni ekstremi u strategiji crkvenoga pastoralu. Gdje se pojavi podcjenjivanje, često je na djelu i precjenjivanje. Ili obrnuto. U radu s mladima, iskliznuća su česta, održavanja stanja nestabilna, rezultati slabi. Sve što nosi pitanje mladih postaje predmetom podcjenjivanja. Crkveni pastoral kao da upada u pesimizam. Godina mladih nije vrijeme za podcjenjivanje, ali ni za precjenjivanje, koje upada najčešće u napast prevelikog optimizma. Prigodom velikih skupova taj optimizam postaje sve veći. Ponekad vlada pretpostavka da okupiti mlade znači učiniti sve što je u našoj moći. Međutim, pastoralni rad s mladima ne može se osloniti na pretpostavke, niti živjeti samo od nekih velikih trenutaka okupljanja mladih na biskupijskoj ili nacionalnoj razini. Time ne želim reći da veliki liturgijski skupovi nisu potrebni, nego da ih treba

slijediti uporan, cjelovit i stalan rad s mladima na razini župnih zajednica.

Glede rada s mladima, svećenicima je potreban zdrav realizam. Realizam koji prepoznaje stvarne mogućnosti i stvarno stanje mladih u vjerničkim zajednicama. Realizam koji znade susresti mlade u njihovim iščekivanjima, nadanjima i željama. Realizam konačno znade pronaći način za stalnost i cjelovitost, koje su nam tako potrebne na svim područjima. Kroz nekoliko točaka želio bih naglasiti gdje se mladi pronalaze u liturgiji te kako pastoral pronalazi i dati nekoliko sugestija liturgijskom pastoralu s mladima.

Činjenica da danas bujaju obrednosti i simboli, osobito u kontekstu konzumerizma i spektakla, predstavlja poseban izazov za Crkvu i njezino bogoslužje. Koliko god te 'nove obrednosti' bile primamljive, njezini simbolički elementi su neprihvatljivi za kršćansko bogoslužje. Svaki oblik 'podilaženja' ili naivnog 'približavanja' predstavlja urušavanje iskustva vjere. Krivo je pomisliti da netko u crkvi želi komunicirati onim istim jezikom kojim govore mediji, trgovine ili politika, kao što je krivo misliti da naš mladi u crkvi iščekuju istu glazbu, iste riječi i iste melodije koje im svakodnevno bruje u ušima. Od liturgije se iščekuje ono drugo: upravo *sveto*, drugačiji govor, govor otvoren Bogu i otvoren za slušanje Boga, glazba neba, a ne samo odjek zemlje. Pretvaranje liturgije u horizontalnu komunikaciju, ne postiže drugi učinak doli sekularizacije vjere. Stoga je potrebno našim liturgijama vratiti onu vertikalnu koja im pripada.

Osim obilježja svetoga, tu je i obilježje zajednice. Zajednica nije tek određeni broj okupljenih ljudi. Zajednica izrasta iz zajedništva. Crkveno zajedništvo konstituira se u liturgiji i u njoj se očituje. Čini mi se neobično važno raditi na

integraciji mladih u zajedništvo vjere župske zajednice. Pred koje desetljeće, zbog raznih opravdanih pastoralnih razloga, uvedene su mise za mlade. No, s takvom se praksom ušlo u određene probleme. Kao da na toj misi nema mjesta za druge i kao da mladi nemaju svoje mjesto u zajedništvu župne zajednice. Danas je tom pitanju potrebno poći s drugog gledišta, a to je s gledišta ministerijalne uloge Božjega naroda. Rimska liturgija ne poznaje 'mise za mlade'. U pastoralu bi bilo za iščekivati obrnuto: 'mlade u misi'. Mlade u liturgijskim službama (i to ne prigodno), mlade kao ministrante, čitače, akolite...

Ono što je u našoj liturgiji potrebno obnoviti jest kreativnost (ondje gdje je dopuštena i poželjna), odnosno stvaranje novoga govora vjere. Mladi ne vole naučene definicije i gotova rješenja. Mladi ne iščekuju izvanjsko prilagođavanje i formalizam, nego autentično i stvaralačko komuniciranje iskustava. U potrazi za kreativnom humanošću i kreativnim kršćanstvom, govor vjere mora biti govor iskustva, a ne gotovih rješenja.

Govor iskustva ne bi bio vjerodostojan ako se ne bi utjelovio u čine. Ovdje se ne radi o tome da u liturgiji trebamo govoriti o onome što vjernici trebaju realizirati u životu. Time, čini mi se, pravimo preširok korak i zaboravljamo gdje se istinski čin vjere događa. Vjera se ne događa tek nakon mise, nego u njoj. Živjeti liturgiju kao događaj cjeline otkriva mnogo toga od njezine istine i ljepote, ali i spontano potiče mlade na djelovanje u svijetu baš zato što svako djelatno kršćanstvo pronalazi svoj sretni trenutak u slavlju vjere. Mladima očito nije dovoljno govoriti samo o vrijednostima, već je potrebno živjeti sakramentalna slavlja kao najveću vrijednosti i kao najveću gestu vjere.

Sakramentalne čine u iskustvu vjere mladih valja oživjeti upravo u onim dimenzijama gdje su oni zrače jednostavnošću, neposrednošću i ljepotom. Glazba (ali i općenito umjetnost) je u tom pogledu ponajbolji primjer igre između spontanosti i pravila, jednostavnosti i veličine, slavlja vjere i iskustva vjere.

U radu s mladima tražiti poveznice predstavlja osnovni zadatak. Poveznice pak ne znače podilaženje ili odricanje od principa i vrijednosti, nego stvaralački dijalog koji nikoga ne isključuje. Liturgija je u svojoj najdubljoj istini Bogo-ljudski dijalog, dijalog koji obuhvaća čitavog čovjeka, čitavu njegovu zbiljnost. Ali u tom dijalogu Crkva isto tako sudjeluje i na horizontalnoj razini. Mladima treba otvoriti pristup službama. Učiti s njima, a često i od njih simbolički govor otajstva,

uvoditi ih na kvalitetan način u molitveni i liturgijski život. Treba zamijeniti površnost (naučenu od medija) ili fragmentarnost (naučenu od kulture). Potrebno je konačno ići za cjelovitošću i dubinom naših liturgijskih slavlja.

Na koncu, ponovimo li ono što smo rekli na početku – tko ima mlade ima budućnost – ili obrnuto tko ima budućnost ima mlade, možemo mirno ustvrditi da teološko mjesto liturgije prostor je gdje se navještaj vjere okreće budućnosti, gdje crkva s mladima uči temeljna iskustva pripadnosti Kristu i mlade uvode u obećanje budućnosti koju je Krist sam ostavio svojoj Crkvi rekavši: Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta.

ODREDBE I OBAVIJESTI

NADBISKUPOVI DEKANATSKI SUSRETI U GODINI MLADIH

Broj: 547/2009.

Zadar, 16. veljače 2009.

Draga braćo svećenici!

Na svetkovinu Krista Kralja 2008., u našoj Katedrali, s Vama proglasio sam Godinu mladih u Zadarskoj nadbiskupiji s konkretnim ciljevima o kojima sam Vam pisao u pismu uoči otvorenja same Godine. Pastoral mladih je obveza Crkve. Poznato je da o ozbiljnoj zauzetosti oko tog dijela pastoralne službe svećenika ovisi ispravno shvaćanje vjere naše mladeži i njihova zauzetost u životu Crkve, kako mjesne tako i opće. O našem radu s mladima ovisi i njihovo shvaćanje naše skrbi prema njima i našega zanimanja za njihove životne probleme.

U današnje vrijeme pastoral mladih nerijetko prate poteškoće kojima smo svi svjedoci. Ipak, ne smijemo se umoriti, a kamoli malaksati! Mladi čovjek traži smisao; traži odgovore; traži Boga, a na nama je odgovornost da zajedno s njim koračamo prema istini. Ta istina je Isus Krist. Zapitati nam se: znamo li i želimo li krenuti na ovaj put?

Sjetimo se otvorenja Godine mladih. Je li nam taj događaj bio teret ili poticaj da barem pokušamo ponuditi mladima naših župa u ovoj godini priliku za susret, pitanja i govor o vjeri? U tom duhu želim pohoditi sve Dekanate naše Nadbiskupije, zajedno s Povjerenikom za mlade, i susresti se s vama kako bismo vidjeli što smo dosada učinili, što kanimo učiniti, a što smo propustili.

Bliži nam se Križni put mladih. Bliži se središnji Susret mladih na razini Nadbiskupije. Bliži se Susret hrvatske katoličke mladeži 2010. Svi ti događaji obvezuju svakog od nas. Stoga vam u prilogu, uz sam raspored susreta, šaljem nekoliko pitanja o kojima ćemo na Dekanatskim susretima raspravljati. Molim sve Vas svećenike, da pripremite kratak izvještaj o pastoralu mladih u Vašoj župi.

Primate moj pozdrav i blagoslov!

+ Ivan, v.r.,
nadbiskup

Prilog 1.

- 1.) Koji su oblici susreta mladih na Vašoj župi? (zbor mladih, redovita kateheza, neki drugi oblik okupljanja...)
- 2.) Sudjeluju li mladi na nedjeljnim misnim slavljinama aktivno? Konkretno, na koji način.
- 3.) Jeste li povezani s mladima Vaše župe koji su se prijavili za sudjelovanje u pripremi SHKM 2010.?
- 4.) Postoje li na Vašoj župi udruge mladih bilo koje vrste koje bismo mogli uključiti u središnji Susret mladih naše Nadbiskupije 26. travnja 2009.? (kulturno umjetnička društva, udruge mladih ili njihove interesne skupine...)
- 5.) Postoji li na Vašoj župi redovita studentska kateheza? (u gradskim sredinama prvenstveno).

- 6.) Na koji način prenosite događaje vezane za mlade u ovoj Godini samim mladima u župi?
- 7.) Koliko smatrate da će mladih iz Vaše župe nazočiti središnjem Susretu Godine mladih u Nadbiskupiji?

Prilog 2.

RASPORED SUSRETA PO DEKANATIMA:

1. Dugootočki i Silbanski dekanat – srijeda, 4. ožujka 2009. nakon Svećeničke skupštine u dvorani Sjemeništa.
2. Dekanat Zadar Zapad – četvrtak, 19. veljače 2009. u 10 sati u prostorijama Župnog ureda na Belafuži.
3. Dekanat Zadar Istok – petak, 20. veljače 2009. u 19 sati u pastoralnom centru sv. Ante Padovanskog na Smiljevcu.
4. Paški dekanat – petak, 20. veljače 2009. u 9 sati u župnoj kući u Pagu.
5. Ražanački dekanat – petak, 20. veljače 2009. u 11 sati u župnoj kući u Ražancu.
6. Ugljanski dekanat – subota, 21. veljače 2009. u 10 sati u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru.
7. Novigradski dekanat – ponedjeljak, 23. veljače 2009. u 9 sati u župnoj kući u Pridragi
8. Benkovački dekanat – ponedjeljak, 23. veljače 2009. u 11 sati u župnoj kući u Benkovcu.
9. Ninski dekanat – utorak, 24. veljače 2009. u 9 sati župnoj kući u Ninu.
10. Zemunički dekanat – utorak, 24. veljače 2009. u 11 sati u župnoj kući u Škabrnji.
11. Biogradski i Pašmanski dekanat – četvrtak, 26. veljače 2009. u 10 sati u župnoj kući u Biogradu.

IV. SJEDNICA ZBORA SAVJETNIKA

Broj: 549/2009.

Zadar, 17. veljače 2009.

SVIM ČLANOVIMA ZBORA SAVJETNIKA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Poštovani članovi Zbora savjetnika!

Ovime sazivam IV. sjednicu Zbora savjetnika Zadarske nadbiskupije, u srijedu, 18. veljače 2009. godine, u 9 sati, u maloj dvorani Nadbiskupskog ordinarijata /I. kat/ u Zadru, s ovim Dnevnim redom:

1. Nadbiskupov posjet Rimu i neka sadašnja pitanja iz života naše Nadbiskupije
2. Razno.

Iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu!

+ Ivan, v.r.,
nadbiskup

PEPELNICA U KATEDRALI

Broj: 562/2009.

Zadar, 18. veljače 2009.

SVIM ŽUPNIM UREDIMA I UPRAVITELJIMA CRKAVA U GRADU ZADRU

Draga braćo svećenici!

U nedjelju, 22. veljače 2009. godine na sv. Misama s narodom oglasite sljedeće:

Na Pepelnicu, 25. veljače 2009. godine, u katedrali sv. Stošije, u 18 sati, mons. Ivan Pređa, zadarski nadbiskup će predvoditi sv. Misu i obred pepeljanja.

Na Pepelnicu je *obavezan post i nemrs*, kao i na Veliki petak. Svakog korizmenog petka je također obvezatan nemrs. Zakon nemrsa obvezuje sve koji su navršili četrnaestu godinu života; zakon posta obvezuje sve punoljetne do započete šezdesete godine.

Postom, molitvom i milostinjom pridružimo se cijeloj Crkvi kako bismo postali što sličniji svome slavnom Gospodinu.

Pozivam vjernike da mi se pridruže i da tako zajednički označimo početak svetog korizmenog hoda prema svetkovini Uskrsnuća Gospodnjega.

Primate moj pozdrav i blagoslov.

+ Ivan, v.r.,
nadbiskup

KORIZMENA AKCIJA 2009.

Broj: 414/2009.

Zadar, 18. veljače 2009.

SVIM ŽUPNIM UREDIMA, OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA, VJEROUČITELJIMA, GRADOVIMA I OPĆINAMA

Draga braćo i sestre!

Zadarska nadbiskupija već duži niz godina pokreće Korizmenu akciju. Dosad je Korizmena akcija nailazila na dobar prijem kod djece, mladih, župa, škola, ustanova i pojedinaca. Nabavili smo mnoge vrijedne aparate, prometna sredstva i pomagala za razne ustanove u našoj Nadbiskupiji koja služe općem dobru.

Ovogodišnjom korizmenom akcijom želimo pomoći Psihijatrijskoj bolnici Ugljan. Želja nam je skupiti sredstva za nabavku novog biokemijskog analizatora.

U korizmenoj akciji želimo dati svjedočanstvo kršćanske vjere i ljubavi. Stoga Vas pozivam da se odazovete ovogodišnjoj korizmenoj akciji.

Svakome župniku stavljam na srce provođenje ove akcije tijekom ovogodišnje korizme na način koji najbolje odgovara prilikama u župi koju poslužuje.

Svoj prilog možete uplatiti u Vašem Župnom uredu ili na žiro račun:

*NADBISKUPSKI ORDINARIJAT - ZADAR
2407000 - 1100041082 Poziv na broj: 02 00755877 - 536*

Svima pozdrav i blagoslov u Gospodinu.

+ Ivan, v.r.,
nadbiskup

PREDSTAVLJANJE SCHÖNSTATTSKOG POKRETA

Broj: 690/2009.

Zadar, 6. ožujka 2008.

*SVIM ŽUPNIM UREDIMA, UPRAVITELJIMA CRKAVA
I SVIM REDOVNIČKIM ZAJEDNICAMA U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI*

Draga braćo svećenici!

U nedjelju, 15. ožujka 2009. godine, na svim sv. misama prenesite vjernicima sljedeću obavijest i otaknite ih na sudjelovanje:

U ponedjeljak, 16. ožujka 2009. godine, u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa «Zmajević» u Zadru, s početkom u 19 sati, s. Ramona Schneider, schönstattska Marijina sestra iz Schönstatta u Njemačkoj, predstaviti će Schönstattski pokret.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

+ Ivan, v.r.,
nadbiskup

MISE S MLADIMA U NADBISKUPIJI 26. 04. 2009.

Broj: 816/2009.

Zadar, 26. ožujka 2009

SVIM ŽUPNIM UREDIMA U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Draga braćo svećenici!

U Godini mladih Zadarske nadbiskupije, središnji je susret 26. travnja 2009. godine u dvorani Jazine u Zadru. U 17 sati započet će predprogram, nakon kojega ću slaviti sv. Misu uz sudjelovanje svećenika, redovnika i redovnica, bogoslova i sjemeništara te mladeži naše Nadbiskupije.

Stoga određujem, da tu nedjelju izostanu misna slavlja s mladima na župama koje takva slavlja imaju, te da sve mlade pozovete na Susret u Jazine.

Svima pozdrav i blagoslov u Gospodinu!

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

SUSRET MLADIH ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 815/2009.

Zadar, 26. ožujka 2009.

*SVIM CRKVENIM POKRETIMA, ZAJEDNICAMA I UDRUGAMA U ZADARSKOJ
NADBISKUPIJI*

Draga braćo i sestre!

U Godini mladih Zadarske nadbiskupije, središnji je susret 26. travnja 2009. godine u dvorani Jazine u Zadru. U 17 sati započet će predprogram, nakon kojega ću slaviti sv. Misu uz

sudjelovanje svećenika, redovnika i redovnica, bogoslova i sjemeništara te mladeži naše Nadbiskupije.

Pozivam Vas sve, a na poseban način mlade unutar crkvenih pokreta, zajednica i udruga koje djeluju u Nadbiskupiji, da nazočite ovom Susretu.

Godine 2010. ugostit ćemo mlade iz cijele Hrvatske, ali i našu hrvatsku katoličku mladež iz inozemne pastve.

Naš središnji Susret, prigoda je da pokažemo svoje zajedništvo i učvrstimo svoju vjeru u Gospodina.

Svima pozdrav i blagoslov u Gospodinu!

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

SVETO VAZMENO TRODNEVLJE

Broj: 819/2009.

Zadar, 26. ožujka 2009.

Vrhunac liturgijske godine jest Sveto vazmeno trodnevlje kada Crkva slavi središnje otajstvo vjere. S obzirom na neke pojedinosti s tim u svezi, upućujem Vas na Vjesnik Zadarske nadbiskupije, broj 3-4/1998., str. 103., Odredba broj: 507/1998.

Potičem sve da dolično pripreme sveta liturgijska slavlja na vrijeme. Neka se upravo u njima očituju sva naša nastojanja oko duhovne obnove vjernika, kao i bogatstvo i ljepota svetog bogoslužja. Liturgijske uredbe i propise treba s najvećom pažnjom obdržavati. Neka se s posebnom pažnjom pripreme ministranti, čitači, pjevači i svi koji na bilo koji način sudjeluju u slavljinama. Tradicionalne mjesne pojedinosti koje su bogato sačuvane po nekim našim župama neka se nastoje sačuvati, oplemeniti i skladno uklopiti u sveto bogoslužje. Nadasve, treba uvijek gorljivo potaknuti vjernike na primanje svetih sakramenata pomirenja i euharistije, bez čega slavlje Vazma Gospodnjega uvijek ostaje bez bitne punine.

Križu se Tvome, Gospodine, klanjamo, i sveto Uskrsnuće Tvoje slavimo!

+ Ivan, v. r.,
nadbiskup

VELIKI ČETVRTAK - MISA POSVETE ULJA

Broj: 820/2009.

Zadar, 26. ožujka 2009.

Svu braću svećenike u našoj Nadbiskupiji, pozivam na Misu posvete ulja, koju ćemo proslaviti na Veliki četvrtak, u 9 sati, u stolnoj crkvi sv. Stošije. Također, pozivam sve naše bogoslove i sjemeništare, te preko Vas braćo svećenici, ovogodišnje katekumene i krizmanike. Neka nas zajedništvo oko Stola Gospodnjega okrijepi u svetoj službi u našoj mjesnoj Crkvi, a spomen ustanove Euharistije i Svetoga reda neka nam produbi to duboko otajstveno zajedništvo.

Sveta ulja će dijeliti naši đakoni, a naknada za ista je 50 kuna. Nakon Euharistijskog slavlja pozivam sve za bratski stol u naše Sjemenište.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

MILOSTINJA VELIKOGA PETKA

Broj: 821/2009.

Zadar, 26. ožujka 2009.

Odredbom Svete Stolice, milostinja Velikoga petka namijenjena je uzdržavanju svetih mjesta u Svetoj Zemlji. Milostinja Velikoga petka je namjenska i treba je dostaviti Nadbiskupijskom ekonomatu s naznakom «ZA BOŽJI GROB». Budući neke župe nemaju «Božji grob» ili ne postoji u njima običaj ostavljati prilog ispred «Božjeg groba», pod milostinjom Velikog petka podrazumijeva se i sakupljeni novac za vrijeme klanjanja Svetom križu.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

MISNA TABLICA

Broj: 822/2009.

Zadar, 26. ožujka 2009.

S danom 31. ožujka 2009. godine, potrebno je zaključiti popunjenu Misnu tablicu za I. tromjesečje 2009. godine i dostaviti Ekonomatu do 15. travnja 2009.

+ Ivan, v.r.,
nadbiskup

O B A V I J E S T I

DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA:

Mons. dr. Pavao KERO: «Putovima sv. Pavla» (Carigrad, Antiohija, Tarz, Kapadocija, Efez, Milet i Smirna) – Hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu, 14. – 24. ožujka 2009.

NAŠI POKOJNICI

Mons. Petar TUNJIĆ

Vrhbosanski svećenik mons. Petar Tunjić, župnik Silbe i Premude, preminuo je 7. veljače 2009., nakon duge i teške bolesti, okrijepljen Otajstvima vjere, u 72. godini života i 45. godini svećeništva.

Mons. Petar Tunjić rođen je 29. listopada 1937. od roditelja Ivana i Katarine r. Marković u Bistarcu u župi Lukavac kod Tuzle. Osnovnu školu pohađao je u Bistarcu, srednju u Zagrebu, a teologiju u Đakovu gdje je 29. lipnja 1964. zaređen za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije. Tijekom ratnih događanja u Bosni i Hercegovini bio je jedini svećenik na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije koji je cijelo vrijeme rata, kao župnik u Tesliću, ostao na teritoriju RS. Prije odlaska u Zadar, radi narušena zdravlja, bio je župnikom u Globarici. U Zadarskoj nadbiskupiji vršio je službu župnika Silbe i Premude, na kojoj ga je zatekla smrt i susret s Nebeskim Ocem.

Misu zadušnica i pokop pokojnog mons. Tunjića bio je na otoku Silbi, u četvrtak, 12. veljače, u 14 sati. Koncelebrirano misno slavlje predvodio je mons. Ivan Pređa, nadbiskup zadarski, s tridesetak svećenika, uz nazočnost brojnih redovnica, rodbine i prijatelja te vjernika Silbe i Premude. Nadbiskup je u propovijedi naglasak stavio na evanđeoske riječi: 'Učitelju, gdje stanuješ? – Dođite i vidite!', istaknuvši kako je pokojni svećenik Tunjić vjerno slijedio Isusa, zahvalivši mu se za kratko ali vjerno i uzorno služenje Zadarskoj nadbiskupiji. Na kraju svete mise u ime Vrhbosanske nadbiskupije, izraz sućuti uputio je generalni vikar preč. Luka Tunjić, zatim u ime generacije mons. Petar Jukić, u ime rodne župe preč. Pero Ilkić, župnik Lukavca, a u ime župa Silbe i Premude jedna članica pastoralnoga vijeća. Počivao u miru Božjem!

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

KANONSKA VIZITACIJA O. MICHAELA HIGGINSA, GENERALNOG MINISTRA
FRANJEVACA TREĆOREDACA, FRANJEVAČKOJ PROVINCIJI TREĆOREDACA U
HRVATSKOJ

Dr. fra Michael Higgins, generalni ministar franjevac trećoredaca, od 6. siječnja do 9. veljače boravio je u Hrvatskoj u kanonskoj vizitaciji triju regija Hrvatske provincije franjevac trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima: zagrebačke, kvarnerske i zadarske, u kojoj franjevci glagoljaši djeluju u samostanu sv. Mihovila u Zadru, župi sv. Ivana Krstitelja na zadarskoj Relji, samostanima u Zaglavu na Dugom otoku, sv. Pavla na Školjću te sv. Josipa u Splitu. U Hrvatskoj 65 svećenika trećoredaca djeluje u 15 samostana i opslužuju 11 župa. Brojem od 1000 samostanskih redovnika u svijetu najmanja su grana franjevačke obitelji, no s redovnicama i laicima trećoredcima najveća su duhovna obitelj u Crkvi. Jezgra hrvatske franjevačke provincije nastale prije 550 godina potječe iz Zadra, iz zajednice eremita Trećeg reda sv. Frane kod crkve sv. Ivana na Relji, gdje su brinuli o gubavcima. U Europi trećoredci imaju dvije provincije u Italiji, jednu u Hrvatskoj i jednu u Španjolskoj; dvije u Americi i dvije u Indiji. Imaju više viceprovincija, tri delegacije, u osnivanju su nove provincije u Filipinima i Peruu. Zadnjih 70 godina razvijaju i misijsku djelatnost koja prvotno nije bila dio njihove karizme. Trećoredci doprinose i razvoju akademske zajednice. O. Michael je doktorirao upravljanje visoko obrazovnim ustanovama. Njegova provincija vodi Sveučilišta u Pensilvaniji i Ohio. Utemeljili su i predaju na više od 20 sveučilišta u SAD-u.

Uzoran lik tog reda i Crkve u Hrvatskoj je šibenski biskup Srećko Badurina. Na susretu s hrvatskim biskupima dr. Higgins je razgovarao i o mogućnosti pokretanja procesa beatifikacije biskupa Badurine. "Želimo slaviti spomen na njega, da njegov primjer franjevca, biskupa i osobe posvećene Evanđelju ne bude izgubljen. Svaki put kad dođem u Hrvatsku primjetim nastojanje da se sačuva živom njegova uspomena. Razgovarao sam u provinciji, s

biskupima i kardinalom Bozanićem o mogućnosti pokretanja procesa koji bi mogao voditi beatifikaciji i kanonizaciji. Svi su me jako podržali. Bilo bi važno za nas kao red prikupiti sve što znamo o njemu i proslaviti njegovu uspomenu kao člana reda, da ga ljudi upoznaju" rekao je o. Higgins kojeg je pratio fra Zvonimir Brusač, tajnik kanonskog pohoda generalnog ministra franjevac trećoredaca Hrvatskoj. 800 godina franjevačkog reda protumačio je u svjetlu papinske dozvole sv. Franji da javno propovijeda i poziva na pokoru. Dozvolu najvišeg crkvenog autoriteta smatra snažnom činjenicom. "Franjevci su članovi Crkve i kao takvi želimo surađivati s biskupima. To je naše poštovanje njih kao pastira i naše uloge suradnika s njima u brizi za ljude" rekao je o. Michael. U susretu sa subraćom poručio je da je izazov živjeti Evanđelje tamo gdje jesi, u kulturi u kojoj jesi. U našem narodu identifikacija tog reda je s glagoljaškom tradicijom. To su redovnici koji žive vrlo blizu ljudima, čuvari su kulture. U Hrvatskoj je to bilo izraženo i prenošeno preko glagoljaštva. U drugim zemljama se izražavalo drugačije, npr. u Irskoj su imali mnoge redovnike i prije razvoja Crkve tamo. Njihov glavni rad tada bio je zaštita irskog jezika. Red trećoredaca ima izraženu narodnu karakteristiku, ostajali su u vlastitim državama i radili u svojim gradovima, živjeli blizu njih i činili djela milosrđa. O. Higgins je izrazio priznanje čuvanju povijesti razvijene prije više stotina godina, da je još uvijek postojana. "U Zadru, župi sv. Ivana gdje je bilo mjesto rođenja franjevac trećoredaca u Hrvatskoj, još uvijek se mogu vidjeti tragovi gradskih zidina i mjesto gdje su živjeli franjevci. Zanimljivo je vidjeti da su još živi, i nakon stotina godina vidi se njihova vjernost karizmi" rekao je o. Michael. Evanđelje mora biti dio toga kako se ophodimo sa svijetom, rekao je, dodavši da se nekad uhvate i u strujanje svijeta: sekularizaciju, individualizam, utjecaj medija. "Mi smo članovi društva pa možemo biti time i zahvaćeni. Vrijeme nam je izazov: dati što imamo i čemu smo posvećeni u suočavanju s onim što je popularno. Glavno je ispravno živjeti ono što propovijedamo. Kad kažem subraći 'Budite franjevci' znači da se ne trebamo opravdavati to da smo ljudi Evanđelja, da živimo u bratstvu, molitveno. Poseban način na koji postojimo u svijetu određuje tko smo. Kad nas čovjek sretne da ne pita 'Je li on franejvac?' On treba znati 'To je franjevac'" rekao je o. Michael.

Dr. Higgins je diplomirao psihologiju, sudjelovao je u Vijetnamskom ratu a u svojim 20-im godinama poželio biti redovnik. "Potraga za zvanjem je osobna potraga koju svatko ima. To je potraga za nalaženjem svog mjesta u svijetu. Mislim da svatko ima želju za traženjem onoga čemu pripada" rekao je dr. Higgins i subraći u Hrvatskoj poručio da zapamte tko su, franjevci: toga se drže, to proslave i ne izgube to što jesu; da znaju svoju povijest, identitet i ispravno ga žive. "Isti savjet mogu dati Hrvatima: Znaajte tko ste, proslavite to i budite svojili!" rekao je dr. Higgins, generalni ministar reda čija je karakteristika izrazita bliskost svom narodu i podrška njegovom duhovnom i kulturnom razvoju. Ta je kanonska vizitacija o. Higginsa njegov treći boravak u Hrvatskoj koju je prvi put posjetio 1998. g., a drugi put 2002. g., na proslavi 400 godina od ujedinjenja hrvatske provincije franjevac trećoredaca s talijanskom.

MISA POVODOM 17. OBLJETNICE MASAKRA NAD OBITELJI ČENGIĆ

Povodom 17. obljetnice masakra nad mučki ubijenom obitelji Čengić iz Ervenika, misu zadušnicu u crkvi sv. Mihovila u bukovačkom mjestu Ervenik, u nedjelju 18. siječnja, služio je mons. Nikola Dučkić, župnik Kistanja. U okrutnom zločinu 18. siječnja 1992. g. Damir Travica i Slobodan Kovačević ubili su supružnike Čengić, tada 39-godišnjeg Dragu i Nevenku (32), te njihove sinove Gorana (4) i Slobodana (11). Zbog činjenice da su zločinci zaklali Nevenku s Goranom u naručju, a uspela je pobjeći iz kuće u kojoj su joj rafalom ubili muža Dragu i sina Slobodana, mons. Dučkić je u propovijedi podsjetio na još jedan

stravičan primjer hrvatskog mučeništva. Dok je kao svećenik služio u Voćinu gdje su prognani Letničani, bio je upoznat s činjenicom teškog zločina. Srbijanski agresor u Voćinu je ubio 45 nedužnih civila a troje je nestalo. "Kad su pronašli jednu ženu koja je bila skrivena pod stepeništem svoje kuće, odrezali su joj glavu i s njom igrali nogomet. Zna se reći da je čovjek čovjeku vuk. A ja vas podsjećam na riječi skopsko prizrenskog biskupa, blagopokojnog mons. Nikole Prela, koji je rekao da izricanjem te rečenice vrijeđamo vukove - jer je čovjek prema čovjeku nekad gori i od vuka. Čovjek može biti zvjerskiji od najkrvoločnije zvijeri. Čovjek prema čovjeku treba biti čovjek, a ne vuk" upozorio je mons. Dučkić. Istaknuo je da ranjeni i povrijeđeni čovjek u sebi ne treba nositi mržnju i ogorčenost, jer zlo rađa zlim, ali je i naglasio potrebu opreza u ophođenju s ljudima, ne nasjedanja lijepim i lukavim riječima. Istaknuo je potrebu opreznosti u ljudskim odnosima i razboritosti u životu kršćanina.

"Niste mrtvi iako vas zemlja skriva" piše na nadgrobnoj ploči obitelji Čengić na groblju koje se nalazi oko erveničke crkve, gdje su izaslanstva Benkovca i Knina, saborski zastupnik Branko Kutija, više podružnica HVIDRE, Udruga hrvatskih civilnih stradalnika te branitelji iz Benkovca, Obrovca, Knina, Kistanja i Ervenika, položili cvijeće i svijeće. "Naš sveti Mihovile, molimo te, čuvaj ova naša četiri mučenika kao što majka čuva dijete. Mi ćemo te poštovati" također je uklesano u otvorenoj bijeloj mramornoj knjizi na grobu mlade obitelji ispred čije je nedovršene kuće nekad tek započetog obiteljskog života i prvih dječjih koraka postavljeno spomen obilježje pored kojeg je mons. Dučkić, kao i na groblju, molio za duše pokojnih. U Erveniku je održana i komemoracija u spomen na taj gnjusni zločin, ali nije joj nazočio nitko od predstavnika Općine Ervenik čija je vlast većinski srpska. God. 1992./93. srpske paravojne postrojbe su provodile teror prema Hrvatima erveničkog kraja, provocirali ih i vrijeđali, odvodili u zatvor u Kninu i maltretirali, a kulminacija je bio svirepi zločin nad obitelji Čengić kojeg su počinitelji priznali. U Erveniku, smještenom u pitomoj prirodi uz obalu rijeke Zrmanje, u prošlosti nisu bili pitomi i njegovi stanovnici. Ervenik je progonom i mučeniškom krvlju natopljeno mjesto kao i mnoga hrvatska mjesta u zadarskom zaleđu. Do 1940. g. u Erveniku je živjelo više od 600 Hrvata, nakon Drugog svjetskog rata taj je broj znatno smanjen, a sad u tom mjestu živi svega 13 Hrvata u tri obitelji. U župnoj crkvi sv. Mihovila, koja je u Domovinskom ratu bila opljačkana i oštećena, a obnovljena je 1996. g., mons. Dučkić služi mise za velikih blagdana te sv. Sebastijana i sv. Mihovila, vođe nebeske vojske anđela čija je zaštita tom mjestu, kojeg su gazile i ubijale zemaljske vojske neprijatelja, itekako potrebna.

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Dan posvećenog života svečano je proslavljen na Svijećnicu u ponedjeljak 2. veljače u svetištu sv. Šimuna u Zadru. Misno slavlje je okupilo redovništvo iz zajednica djelatnih u zadarskoj nadbiskupiji a predvodio ga je o. Jozo Milanović, prior benediktinskog samostana na Čokovcu. Propovijedao je dr. fra Michael Higgins, generalni ministar franjevac trećoredaca koji boravi u vizitaciji franjevaca glagoljaša u zadarskoj nadbiskupiji. Evanđelje pokazuje dva divna primjera posvećenog života, rekao je o. Higgins. Šimuna koji je bio otvoren poticaju Duha Svetog i Anu koja nije napuštala hram, u njemu je služila danju i noću moleći i posteći. "Šimun i Ana svjedoče koliko je važno da čovjek bude svjestan Božje prisutnosti i da tome odgovori. Već od svoje najranije povijesti to je ono što bi posvećeni život trebao biti: odgajati i formirati muškarce i žene kao ljude otvorene poticajima Duha Svetoga, željne slijediti Božju volju životom molitve i žrtve. Posvećeni život treba ojačati u tome da se bude svjedok Božje stvarnosti" poručio je dr. Higgins, stavljaajući pred osobe posvećenog života pitanje 'Kakvu vrst svjedočanstva ti daje?' Svijet treba jasne primjere

stvarnosti Božje ljubavi i njegove prisutnosti u svijetu. "Jedini način na koji možemo pokazati taj primjer je ispravno živjeti svoj posećeni život" poručio je dr. Higgins dodavši da se jasno svjedočanstvo pruža ljubavlju punom poštovanja. "U konačnici to je ono što ljudi traže u dubini svog bića. To je temelj i posvećenog života. Siromaštvo je poštovanja puna ljubav za svijet i njegova dobra. Ono traži da svijet vidimo i volimo onako kako ga Bog vidi i voli. Čistoća je, u svojoj biti, poštovanja puna ljubav za ljude. Traži da ljude vidimo i volimo onako kako ih Bog vidi i voli. Poslušnost je ljubav puna poštovanja i slušanje Božje volje - i kao kod Šimuna vodi nas do Božje volje u našem životu" rekao je dr. Higgins zaključivši da svijet žarko želi svjedočenje tih vrijednosti - to je jasno svakome tko ima oči da vidi, srce da osjeća i um da misli. "Dajmo svijetu primjer koji je potreban živjeti ispravno i dobro svoj posvećeni život" potaknuo je prisutne o. Higgins.

DJELATNICI ZADARSKOG CARITASA DARIVALI RODILJE POVODOM DANA ŽIVOTA

Povodom proslave Dana života, djelatnici Caritasa zadarske nadbiskupije u ponedjeljak 2. veljače posjetili su rodilje u rodilištu Opće bolnice Zadar, prigodno darujući higijenskim sredstvima majke i djecu. U zadarskoj bolnici koja nosi titulu Bolnica - prijatelj djece trenutno je 21 rodilja na odjelu ginekologije koji ispunjava preduvjete za sustav rooming in - to znači da se dijete nakon poroda ne odvaja od majke nego je u krevetiću i stalnoj neposrednoj blizini pokraj majke. Prošle godine u Zadru je rođeno 1761 dijete, a zadnjih je godina svake godine 60 poroda više nego prethodne. Djelatnike Caritasa dočekalo je ljubazno medicinsko osoblje i Ana Dević, glavna sestra odjela ginekologije koja je rekla: "Odjel s novorođenčadi je izvrstan 'odsjek' na kojem možemo svaki dan pratiti i vidjeti koliko nam znači život i koliko je on dar. Znamo ga ne cijiniti u različitim trenucima, a kad vidite maleno nezaštićeno biće svakome dolazi osjećaj koliko je život uistinu dar". Ravnatelj zadarskog Caritasa don Ivica Jurišić rekao je da Caritas simboličnim darom želi podržati

djecu i majke koje su se odlučile za život. "U Hrvatskoj je nažalost puno pobačaja, nestajemo kao narod, sve nas je manje. U službi Crkve a osobito Caritasa je da obilježi Dan života i pokuša pomoći koliko god više može u svakom segmentu ljudskog života, pomažući duhovno i materijalno roditelje i djecu" rekao je don Ivica. U Zadru je prošle godine bio najveći broj rođenih blizanaca, rođeno je 25 parova blizanaca, više nego ikad dosad u jednoj godini. I za posjeta Caritasa rodilištu na odjelu je bila majka čija je druga trudnoća blizanačka. "Kad smo saznali da sam trudna, suprug i ja smo odmah rekli i suglasili se da je to Božji blagoslov, pogotovo jer su to dva djeteta odjedanput. To je nešto najdragocijenije što može biti - život. Treba jako puno ljubavi uložiti u dijete, da se nauči osnovnim kvalitetama i moralnim vrijednostima koje su na izmaku; da se vrate iskonskim korijenima kao što su obitelj, Crkva, vjera. Previše se pažnje posvećuje koječemu drugome, umjesto obitelji. Želim svima puno puno ljubavi u obitelji, puno zadovoljstva i puno smijeha" poručuje Jasminka Vukić, majka blizanaca Mije i Adrijana.

DESETA GODIŠNJICA OD POLAGANJA PRVIH OBEĆANJA FRANJEVAČKE MLADEŽI U ZADRU

Deseta godišnjica od polaganja prvih obećanja franjevačke mladeži u Zadru proslavljena je u srijedu 4. veljače u zadarskoj župi gdje je prije više od deset godina sve i počelo: u župi sv. Ivana Krstitelja na Relji. Misno slavlje u župnoj crkvi predvodio je fra Kristijan Kuhar, duhovni asistent franjevačke mladeži u zadarskoj nadbiskupiji i duhovni asistent Nacionalnog hrvatskog bratstva. Svečanosti je pridonijela i prisutnost dr. fra Michaela Higginsa, generalnog ministra Franjevaca trećoredaca koji je u kanonskoj vizitaciji franjevačke provincije u Hrvatskoj a ovih dana boravi u Zadru. O. Higgins je suslavio u pratnji fra Zvonimira Brusča, tajnika svog kanonskog pohoda trećoredcima u Hrvatskoj. Za vrijeme mise devetero mladih i službeno je postalo članovima franjevačke mladeži polaganjem obećanja da će živjeti u bratstvu franjevačke mladeži, opsluživati Evanđelje i izvršavati kršćanski poziv. Uz to mjesno bratstvo sv. Ivana u Zadru djeluju još bratstva na Voštarnici i kod franjevki u Arbanasima. U svečanosti su sudjelovali i Lovro Sučić iz Zagreba, predsjednik Hrvatskog nacionalnog bratstva franjevačke mladeži i Katarina Pećar, predsjednica područnog bratstva franjevačke mladeži za zadarsko i šibensko područje, koji su prigodno darovali o. Michaela. U obraćanju mladima o. Michael je podšjetio na Franjino traženje Božje volje kad je pred križem sv. Damjana molio "Gospodine, što želiš da učinim?" Božju riječ "Idi, popravi moju Crkvu" Franjo je doslovno shvatio i kamenjem počeo obnavljati crkve oko Asiza. Obnavljajući te crkve Bog je obnavljao i sv. Franju. Tijekom obraćanja i pronalaska Božje volje spoznao je da 'Obnovi moju crkvu' znači obnoviti Crkvu kao zajednicu vjernika. "U zadarskoj nadbiskupiji u tijeku je Godina mladih. To je prilika i primjer svim zajednicama mladih u nadbiskupiji u onome što je bitno: stvoriti bratstvo, zajednicu. Zajednica je klica pastorala, apostolata i rada s mladima. Ti mladi iz različitih župa grada i različitih krajeva Hrvatske, npr. studenti iz Slavonije, koji su primljeni u članstvo, stvaraju bratstvo među sobom, prihvatili su se kao braća i sestre. Bitno nam je zajedništvo, družimo se, zajedno molimo i činimo djela ljubavi. Ono što molimo konkretno prikazujemo u okolini, posjetili smo vrtić djece s posebnim potrebama 'Latica', skupljali boce za siromahe a prikupljen iznos dali u župni caritas" rekao je fra Kristijan. Bratstvo na Relji susreće se svakog četvrtka navečer i okuplja 16 članova, a kako ga vode franjevci ujedno je i podmladak franjevačkog svjetovnog reda. Bratstvo mladih koje je prije deset godina stupilo u Framu sv. Ivana dalo je jednog bogoslova i redovnika. Frama je u Hrvatsku došla iz Italije početkom 90-ih godina, a u Zadru se franjevačka mladež počela okupljati 1994. g. Službeno su prva obećanja dali u veljači 1999. g., kad je Frama u Hrvatskoj i službeno priznata. Tada

su i prvi framaši u župi sv. Ivana dali obećanja pa klica franjevačkih bratstava u zadarskoj nadbiskupiji potječe upravo s Relje, a njihov desetogodišnji jubilej blagoslovio je i sam generalni ministar Higgins. Srdačno im je čestitao i oko vrata stavio tau.

33. SUSRET BISKUPA PRIJATELJA FOKOLARA

"Krist u srcu društva - male zajednice i drugi oblici izjarivanja Evanđelja" tema je 33. susreta biskupa prijatelja Djela Marijina, pokreta fokolara, koji su na svom 33. susretu od 7. do 13. veljače u Mariapolisu u Castel Gandolfu promišljali odnos malih zajednica i evangelizacije. Okupilo se 75 biskupa sa svih kontinenata koji poznaju put Fokolara i svake godine na tom susretu produbljuju pogled na pokret dobivajući pritom i osobne poticaje za život i rad u biskupijama. "Važno je da kršćanstvo i život po Evanđelju ne ostaju na osobnoj razini nego da imaju i društvenu dimenziju. Kršćaninu je stalo da se po njegovom životu i vjeri mijenja i društvo u kojem živi" prenosi mons. Prenda poruku s tog susreta ističući da Crkva zauzeto razmišlja kako približiti Evanđelje čovjeku svakodnevica ne samo u crkvi gdje se navješta nego i u ambijentu u kojem živi, hodeći ususret ljudima u zdravstvenim i znanstvenim ustanovama, bolnicama, tvornicama i drugim sredinama gdje čovjek živi. Izlaganje 'Snaga malih stanica u humaniziranju globalnog društva' prof. Vere Araujo i svjedočanstvo članova pokreta 'Novi svijet' o malim vjerničkim stanicama u društvu koje mogu obnoviti socijalni lik gradova pokazali su da Djelo Marijino ima veliki interes ne samo za duhovno produbljivanje pokreta nego i za cijele sredine i gradove koje bi po njihovoj karizmi jedinstva trebale biti zajednice u kojoj nitko nije zaboravljen. Mons. Prenda kaže da se razmatralo kako iz evanđeoskih motiva stvarati zajedništvo, da čovjek dostojno živi, bude poštivan i da se poštuju ljudska prava. Kardinal Ennio Antonelli, predsjednik papinskog Vijeća za obitelj te supružnici i obitelji posvjedočili su o obitelji kao primarnoj stanici Crkve i društva. Obitelj je prva i osnovna zajednica od koje sve počinje, a kako se više njih povezuje u apostolskom djelovanju pokazao je taj susret biskupa kad je nekoliko njemačkih obitelji svjedočilo kako se karizma jedinstva živi u obitelji te kako se živi savez obitelji. Ta ambijentalna stanica, mali krug koji svjedoči Evanđelje živeći karizmu Djela Marijina nastoji evangelizirati sredinu u kojoj živi. Kako mogu stvarati kršćanski ambijent oni koji rade na jednom mjestu a osjećaju se odgovorni za Evanđelje, npr. na sveučilištu, u bolnici, posvjedočili su liječnici iz rimske klinike Gemelli. Ti fokolarini djeluju kao apostolska zajednica u velikoj sveučilišnoj klinici u kojoj nastoje djelovati evanđeoski. Svjedočili su i članovi zajednice sv. Egidija kao putu socijalnog angažmana kršćana u svijetu. Biskupi iz Južne Afrike opisali su iskustvo malih kršćanskih zajednica na svom kontinentu, posvjedočivši koliko u takvoj sredini upućenosti na ekumenizam dopire kršćansko svjedočenje u raznolike ambijente koji nisu bliski Djelu Marijinu; kako fokolarini nastoje živjeti Evanđelje i djeluju u multirasnoj i multinacionalnoj južnoafričkoj sredini. Biskupe je posjetio i kardinal Giovanni Battista Re, prefekt Kongregacije za biskupe. Govorio je o ulozi biskupa u stvaranju malih zajednica u Crkvi i njihovom vođenju s potrebom odgovornosti i poslušnosti. Sudionici susreta posjetili su i središte Fokolara gdje je put i počeo, u Rocca di Papa i gdje je kapela u kojoj počiva tijelo utemeljiteljice pokreta Chiare Lubich, te su bili i na audijenciji kod pape Benedikta XVI.

Županijska natjecanja iz vjeronauka u zadarskoj nadbiskupiji za osnovne i srednje škole održana su u ponedjeljak 2. ožujka u OŠ Bartola Kašića u Zadru i Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. Zadar. Pobjednička ekipa osmoškolaca je OŠ Smiljevac s mentoricom s. Antonelom Malenicom a srednjoškolaca Srednja škola Biograd iz Biograda s mentorom Ivicom Kerom. Pozdravnu riječ osmoškolcima uputio je don Gašpar Dodić, predstojnik Katehetskog ureda zadarske nadbiskupije, a srednjoškolcima mons. Joso Kokić, ravnatelj Klasične gimnazije Ivan Pavao II. Zadar.

Raspored 14 osnovnih škola je sljedeći: prvo mjesto s 258 bodova osvojila je OŠ Smiljevac Zadar (s. Antonela Malenica); drugo mjesto s 238 bodova pripada OŠ Jurja Dalmatinca Pag (s. Tamara Bota) a treće mjesto s 209 bodova OŠ Šime Budinčića Zadar (Blaženka Marčina). Zatim: OŠ Braća Ribar Posedarje (Berta Perica), Šimuna Kožičića Benje Zadar (Darija Santini), Bartula Kašića Zadar (Jolida Klarić), Stjepana Radića Bibinje (s. Marina Kosina), Krune Krstića Zadar (s. Antonija Jurić), OŠ Biograd (Ozana Crnogorac), Jurja Barakovića Ražanac (Šiniša Mišić), Valentin Klarin Preko (Danijel Tirić), OŠ Obrovac (Predrag Režan), Petra Zoranića Jasenice (Ruža Knez) i OŠ Pakošthane (Šime Lonić). Na državnom natjecanju vjeronaučne olimpijade u Splitu zadarsku nadbiskupiju predstavljaju smiljevački vjeroučenici: Ivan Meštrović, Josip Jelača, Lucija Kutija i Karla Anić.

U srednjoškolskom natjecanju koje je okupilo 19 škola pobijedila je SŠ Biograd iz Biograda s mentorom Ivicom Kerom. Drugo mjesto osvojila je Gimnazija Franje Petrića (Marija Klanac Jozić) a treće Gimnazija Vladimira Nazora (Jelena Mičić). Natjecale su se još i: Strukovna škola Vice Vlatkovića (Željko Batur), Pomorska škola i Privatna Gimnazija (Sandra Čulina), Ekonomsko - birotehnička i trgovačka škola (Ante Čoza), Klasična gimnazija Ivana Pavla II. (s. Viktorija Gadža), Srednja škola Biograd (Ivica Kero), Medicinska škola (s. Danijela Kovačević), Obrtnička škola Gojka Matuline (Marija Lipovac), Srednja škola Pag (Ivona Marija Maržić), Srednja škola Stanka Ožanića (s. Rita Maržić), Srednja škola Obrovac (don Darijo Matak), Srednja škola Benkovac (Hrvoje Oštrić), Hotelijersko turistička i ugostiteljska škola (Tomislav Paleka), Gimnazija Jurja Barakovića (Slobodan Šarić), Prirodoslovno-grafička i škola dizajna i primjenjene umjetnosti (Anita Šerer Matulić) i tehnička škola (Harold Vrkić).

DESETA OBLJETNICA POSTOJANJA PRVE ŽUPE U HRVATSKOJ POSVEĆENE BL. ALOJZIJU STEPINCU

Župa bl. Alojzija Stepinca na Bilom brigu u Zadru među najvećima je u zadarskoj nadbiskupiji, broji 5500 katolika. To je prva župa u Hrvatskoj posvećena našem blaženiku i pripravom uoči ovogodišnjeg Stepinčeva proslavila je deset godina postojanja. U župi je od 1. do 8. veljače održan raznovrstan program uoči proslave njihovog naslovnika i zaštitnika. Duhovnu obnovu predvodio je fra Zvezdan Linić, dr. Danijela de Micheli Vitturi govorila je o temi "Dar života" a mons. Juraj Batelja, postulator Stepinčeve kauze, izlagao je na temu "Lik i djelo bl. Alojzija Stepinca". U crkvi je 8. veljače održana i svečana akademija na kojoj je župnik mons. Šime Perić predstavio duhovni profil župe u kojoj djeluje pokreti Marijina legija, Kursiljo, Neokatekumeni, Križari, Fokolari, mnogi pastoralni suradnici. Mons. Perić je naznačio i budući rad u župi brojnih mladih obitelji, žele biti još bliži mladima i roditeljima. Specifičnost je i da su mnoge obitelji vikendom izvan župe jer su još uvijek vezani za mjesta odakle potječu. To je najmlađa gradska župa, još uvijek u formiranju. Vjernici se okupljaju u montažnoj crkvi, župnik živi u iznajmljenom stanu u zgradi, vjeronauk se održava na četiri mjesta. "Nije moguće brzo formirati župu, a to će se snažnije dogoditi kad bude izgrađen pastoralni centar, odgovarajuća crkva s pratećim objektima gdje će se ljudi moći okupljati i odvijati mnogi duhovni susreti. Radosni su trenuci života župe koja raste, iako u skučenim

prostorima. Čudesno je sve što se događa u tom malom prostoru, toliki susreti, nema dana da je kod nas prazan prostor i da nema nekog događanja. Sve lijepo i dobro ide preko križa. Osjećam teškoću što nema odgovarajućeg prostora no doći će i vrijeme kad će se normalizirati pastoralni rad" rekao je mons. Perić.

Župljane Bilog briga posjetom je i ohrabrenjem darovao i mons. Juraj Batelja. Govoriti o Stepincu znači čitati otvoreno, proživljeno Evanđelje. Stepinac je bio natopljen Svetim pismom kao spužva vodom, rekao je mons. Batelja. U kauzi za Stepinčevu beatifikaciju obrađeno je 42 500 stranica dokumenata. Prvih šest mjeseci u lepaglavskom zatvoru Stepincu je poslano 2800 pisama, ali niti jedno nije primio. Mons. Batelja je podsjetio na Stepinčeve riječi "Sve ste mi uzeli, ali niste to da mogu poput Mojsija dizati ruke, blagoslivljati svoj narod i moliti za njega jer osjećam da me drže molitve mojih vjernika". Batelja je opisao Stepinca riječima "Sav za Boga opredijeljen. To su osjetili siromasi Zagreba kojima je od svog stola iz nadbiskupije nosio hranu; plaću koju je dobivao kao tajnik u nadbiskupiji podijelio je sirotinji zagrebačkih četvrti. Pokrenuo je za njih časopis 'Caritas' u kojem je obrađivao teme djevojaka sa sela koje su u gradu bile sluškinje i iskorištavane, pitanje nezbrinute djece, siročadi, socijalnog reda, položaja žena u društvu, najrazličitije teme iz vremena velike ekonomske krize. U Zagrebu je osnovao prve javne kuhinje da studenti iz dalekih krajeva u Zagrebu mogu naći prenočište i gdje nasloniti glavu" rekao je mons. Batelja. Nasuprot objedama da Stepinac nije zaštitio svoj narod iznio je činjenicu da je Stepinac s propovjedaonice rekao da će kao nadbiskup narediti vjernicima da Židovi ne nose žute trake i budu označeni u društvu. Pod svoj je krov bio spreman skloniti Židove, slao im je vagone žita i brašna. Istaknuo je i da je Crkva u Hrvatskoj prehranila 250 000 slovenskih izbjeglica od njemačkog Reicha. Stepinac je u svoju nadbiskupiju namjestio 300 slovenskih svećenika. "Odsad, i posljednju kap svoje krvi, ako ustreba, darovat ću za svoju domovinu Hrvatsku koja počinje izdisati pred naletom bezbožnog materijalizma" tu je misao Stepinca kad je odlazio na bogosloviju istaknuo mons. Batelja upitavši koji mladi čovjek s takvim raspoloženjem kreće u svoju budućnost. Podsjetio je i na susret s nekadašnjim javnim tužiteljem Jakovom Blaževićem kojeg je Batelja uoči beatifikacije upitao kako se osjeća, jer će Crkva Stepinca proglasiti mučenikom. "Blažević mi je odgovorio pogrdnom rječju koju ne mogu izreći niti je uopće primjereno ponoviti je, dodavši: 'Kako ćete vi to učiniti? Mi prsta na njega nismo stavili!'. Dakle, pravno ubojstvo čovjeka, i oni nevini i čisti pred cijelim svijetom" upozorio je mons. Batelja.

STEPINČEVO NA BILOM BRIGU U ZADRU

Blagdan bl. Alojzija Stepinca u utorak 10. veljače svečano je proslavljen u istoimenoj župi na Bilom Brigu u Zadru. Koncelebrirano večernje slavlje u crkvi A. Stepinca predvodio je gospićko senjski biskup Mile Bogović. Čestitao je desetu obljetnicu postojanja toj prvoj župi u Hrvatskoj posvećenoj našem blaženiku, to da je u Stepincu prepoznala svoj uzor s crkvenog i hrvatskog kalendara. "Liberalno društvo toliko rasteže slobodu da izgleda da je sve slobodno, pa čak i laž. Nema čvrstih moralnih veličina koje bismo svi trebali prihvaćati u zgodno i nezgodno vrijeme. Nema jasne razlike između istine i laži. Klanjati se lažima znači pad i propast. Laž je korijen svakog nasilja. A Stepinac se ni pod prijetnjom nije poklonio lažima" rekao je mons. Bogović dodavši da je Stepinac uvijek bio vjeran istini i ljubavi. Nikad nije bio spreman činiti nasilje drugome, njegova duša je uvijek bila uz istinu i ljubav čiji je bio stalni i vjerni svjedok. "Prisiljavali su ga da se složi s nasiljem 1945. g. koje je činila nova vlast. On je to nazvao zločinom i zato nije mogao prosperirati kod tih ljudi. U teškim okolnostima nije pokleknuo pred silom ni pred lažima i skupo je platio svoje uspravno stajanje. Nije se pokolebao u svom kršćanskom stavu i mnoge je ohrabrio da su i oni mogli

lakše ići uspravno kao kršćani. Zar nam i danas nisu takvi potrebni? Idemo li svi uspravno i nigdje se ne klanjamo laži? Nije tako kod nas ni u svijetu, nažalost. Svijet je prožet nasiljem i lažima" upozorio je mons. Bogović, poručivši da pravu budućnost može osigurati onaj tko najbolje može svjedočiti za istinu i ljubav. "Stepinac je bio velik u okolnostima u kojima je živio i rastao i papa ga je dao za uzor cijeloj Crkvi. Svojim cvjetanjem i plodovima obogatio je kršćanski vrt. Prave vrijednosti su kod onih koji su živjeli i umirali za nas. Stepinac je uvijek bio spreman sve učiniti za čovjeka, bez obzira na naciju, za Židove, Srbe, Hrvate jer je cijenio Božje stvorenje, svakog čovjeka" poručio je mons. Bogović, dodavši da je sve što je činio radio u 'došluhu' s Bogom i zato je mogao reći 'Moja je savjest čista'. "Društvo je osjetljivo na nasilje pa ga brojnim zakonima uklanja iz obitelji, stadiona, lokala, zatvora. Brojni su zakoni, a nasilja je sve više. Gluma na javnoj sceni je zavaravanje sebe i društva. Ne može se spriječiti nasilje ako se ne spriječi izvor nasilja, a to je laž. A laž je svugdje dobila pravo javnosti. Komnizam i fašizam su sustavi građeni na sili i laži. Mislili smo da smo se oslobodili tog zla kad je ta sila pala, no vidimo da je dosta zla ostalo u društvu, jer se društvo nije obračunalo s lažima" upozorio je biskup Bogović.

Podšjetio je na poticaj pape Ivana Pavla II. da svaki narod popiše svoje mučenike, jer onaj koji je bio spreman za drugog umrijeti zaslužuje svima biti uzor. "A ne onaj koji na trikove zna izmamiti pljesak. Kamo ide svijet, čime se oduševljava i koji su mu uzori? Svijet nameće svoje uzore. Zašto ideš za nečim, zašto te to oduševljava? Trenutni bljesak sportaša ili pjevača može obuzeti mladog čovjeka dotle da misli da je sve u tome. Često nam njih javnost postavlja kao uzore. Trebamo znati koje su prave veličine. Kršćanstvo nije od ovog svijeta i ono ima stalne i sigurne uzore koji su se izdvojili herojskim krepostima nasljeđujući Krista. Veličina je kršćanskog gledanja prema čovjeku koliko si narastao na Kristovoj njivi i putu. To je prava veličina. Mučenici su bili spremni za braću darovati i svoj život iz ljubavi prema Bogu. Svima im je zajedničko vjernost Bogu i ljubav prema bližnjemu. Bili su jaki u vjeri i osjetljivi za potrebe bližnjeg. Nema među svecima sebičnjaka, makar bio vojskovođa. Svatko od njih je obdaren sebedarjem. To su uzori, sveci" poručio je biskup Bogović i zaključio: "Neka Bog i brojna svjetla s hrvatskog i kršćanskog neba osvijetle tužna obzorja, da ne zalutamo i da se ne izgubimo kao narod u tami; da idemo prema vječnom svjetlu koje je naše velikane obuzelo i za koje su unatoč protivštinama vjerno svjedočili. Neka tako svijetli život i djelo Alojzija Stepinca".

SVJETSKI DAN BOLESNIKA

Na Svjetski dan bolesnika u srijedu 11. veljače misno slavlje u kapeli Opće bolnice Zadar predvodio je generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustač. Pozvao je na molitvu za sve koji trpe i umrle, rekavši da Dan bolesnika nije zgodno slaviti u vremenu zabava, tv emisija i showa koji nerealno prikazuju život. U društvu nedostaje dimenzija starosti, bolesti, siromašnih, hendikepiranih. "Suvremeni svijet velikih materijalnih mogućnosti užasno trpi. U očima ljudi u bolnici vidi se strah od bolesti, smrti. Često ne možemo ništa reći, ali potrebno je biti. Idealna je ona zajednica vjernika, obitelji i župa koja može živjeti, socijalizirati i pomagati stare, nemoćne i bolesne. Bez toga nema vjere i sve drugo puste su priče" poručio je mons. Mustač istaknuvši da je u bolnici osobito važna ljudska susretljivost, osmijeh, čovjek je tu najpotrebniji pažnje, ljubavi i dobrote. Čovjeku u nevolji svaka sitnica je važna. "Kakvi smo kršćani vidi se u teškoćama. Mnogi su ostali bez prijatelja kad su došli u krizu, a mnogi su u kriznim situacijama dobili prijatelje, pomoć i otvorena vrata. Nekad riječi ne pomažu, ali sasvim je drugačije jesi li prisutan u nečijoj boli ili te nije bilo; ako smo nekog pojetili pa ga ispratili, ili je umro a prethodno ga nismo vidjeli" rekao je mons. Mustač. Govorio je i o primjeru Joba koji je simbol toga što prati

ljudski život. "Ne može čovjek cijeli život biti zdrav, mlad, lijep i bogat. To su iluzije. Job je u svemu uspijevao i bio zadovoljan. Napasnik je Bogu rekao 'Uzmi mu nešto od toga pa ćeš vidjeti kakav je i koliko ti je tada vjeran'. Bio je pogođen bolešću da ga je prezrela vlastita žena. Prijatelji su ga tješili, ali nisu znali reći zašto trpi pravedan. "Primjer Joba poručuje kako je moguće da pravednik trpi. Isus kaže da se u takvim trenucima treba radovati, ali to nije lako. Joba možemo shvatiti samo u osobi Krista koji je trpio pravedan. Zato je Izaija rekao da ćemo biti izliječeni njegovim ranama. To je sudbina kršćanina" poručio je mons. Mustać. Medicinskim djelatnicima je rekao da je to što rade vrijedno divljenja, u bolesnima vide samog Krista. To kršćanstvu daje snagu. Naveo je primjer da je u SAD-u 30 % bolnica utemeljila Katolička Crkva. "Crkva je to uvijek smatrala svojim zadatkom jer u čovjeku koji trpi Isus trpi. S takvim uvjerenjem radite i blago vama kad to možete činiti. Velika je vaša plaća na nebesima. Neka vas Gospa Lurdska zagovara pred svojim Sinom i udijeli svoj blagoslov" zaključio je mons. Mustać u propovijedi. U misi je sudjelovalo medicinsko osoblje, pacijenti, učenici Medicinske škole sa svojim ravnateljem te članovi Hrvatske katoličke udruge medicinskih sestara i tehničara Zadar koji su svim bolesnicima darovali ohrabrujući znak pažnje i cvijet mimoze.

PRVA GODIŠNJICA SMRTI ZADARSKOG NADBISKUPA MARIJANA OBLAKA

Povodom prve godišnjice smrti zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka, u ponedjeljak 16. veljače u katedrali sv. Stošije u Zadru misu za blagopokojnog nadbiskupa predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Pređa. Posljednji hrvatski koncilski otac, na čiji je poticaj i zauzimanje na saborskom zasjedanju prihvaćeno da molitvu Očenaša na misi zajedno mole svećenik i puk, preminuo je 15. veljače 2008. g. u 89. godini života, 63. godini svećeništva i 50. godini biskupstva. U 17 stoljeća zadarske Crkve, od 12. st. mons. Oblak je 67. zadarski nadbiskup, a prethodila su im 43 zadarska biskupa. "Nadbiskup Oblak je toliko puta u katedrali slavio euharistiju i prikazao žrtvu za mnoge otišle s ovog svijeta, a sad mi molimo za njegov pokoj u Bogu. Okupili smo se u vjeri i zahvalnosti Bogu za njegovo služenje Crkvi. Trudio se služiti Bogu i čovjeku čineći mnoga dobra djela, svjestan Božje pomoći i zagovora molitvi i drugih za svoje služenje Crkvi" rekao je mons. Pređa istaknuvši da je svaki pastir Crkve svjestan svoje ovisnosti o velikom pastiru, Kristu. "Nije to samo razumska spoznaja koja svoju hranu nalazi u Kristovom autoritetu kad kaže da bez njega ne možemo ništa učiniti. Osobno iskustvo svoje ljudske nedostojnosti pred činjenicom Kristova izabranja na tako veliku zadaću u Crkvi spada u najdublju nutarnju sigurnost svakog pastira. Znam da je naš blagopokojni nadbiskup nosio duboko uvjerenje da biskupska služba višestruko nadvisuje njegovu osobu ma koliko posjedovala prirodnih darova, intelektualnu i teološku pripremu za svoju službu. Bio je čovjek izuzetne intelektualne spreme i teološke izobrazbe, široke kulture koju je rano stekao i hranio literaturom na glavnim europskim jezicima koje je govorio. Usprkos tome, poznato mi je koliko se puta osjećao nemoćnim pred brojnim problemima u njegovom dugom upravljanju nadbiskupijom. Više puta mi je znao ponavljati - najveća muka jednog biskupa je nemoć pred stvarnošću života svoje Crkve koju vidiš kao na dlanu, ali si nemoćan jer zbog različitih okolnosti ne možeš činiti ono što bi s obzirom na potrebe htio i trebao činiti. Tada se rađala u njemu jedna druga sigurnost, a ta je da svoju suradnju valja na koljenima ponuditi u dubokoj i poniznoj molitvi Onome koji sve može. To je u njemu rađalo sigurnošću da Duh Sveti iznova u takvim prilikama stvara novo i neslućeno za život mjesne Crkve" rekao je mons. Pređa. Opisao je nadbiskupa Oblaka kao ustrajna i usrdna molitelja da se volja Očeva ostvaruje u rastu i zadacima povjerene mu mjesne Crkve. "Često je molio da nas sve oko njega, osobito prezbiterij, ne napadne duh svijeta ravnodušnošću pred potrebama Crkve i ljudi koji očekuju od nas jasan i snažan navještaj Evanđelja. Svakodnevna molitva sv. Stošiji za jedinstvo nadbiskupije bila

je za njegovo poslanje prevažna zadaća. Jer on je na najbolnji način doživio dubinu Kristove molitve koja je vapila Ocu da one koje mu je povjerio sačuva od Zloga. Činilo se u jednom času života mjesne Crkve da je ta molitva uzaludna. Pa ipak nije bilo tako. Usprkos događajima sedamdesetih godina koji su ga jako pogađali, molitva nije bila uzaludna jer se nadbiskupija učvrstila u vjernosti Gospodinu. Cijeli život je nosio sigurnost da je molitva pastira u Crkvi siguran put obrane od Zloga i jamstvo plodnosti poslanja Crkve" rekao je mons. Prenda, dodavši da nadbiskup Oblak sad na novi način vidi svoju Crkvu koja ga ne smije i ne može zaboraviti. "Svojim dugim služenjem zadužio je zadarsku Crkvu. Svojim nastojanjima i molitvama uvijek je dodavao Božju snagu i otvarao nove puteve njenom apostolatu i radu, dodajući božansku snagu koja je nalazila izvor u božanskom srcu pred kojim je vapijao za dobro svoje Crkve, da raste i napreduje" rekao je mons. Prenda.

Marijan Oblak rođen je 8. prosinca 1919. g. u Velom Ratu na Dugom otoku u obitelji Ante i Marije rođ. Uglešić s petero djece. Na svom je otoku odmalena zavolio liturgiju i glagoljaštvo te je i njegovo svećeničko geslo glasilo 'Zavolio sam krasotu doma tvoga i mjesto gdje prebiva slava tvoja'. U zadarskoj nadbiskupiji, kojom je s biskupskim geslom 'Cum Maria- S Marijom' upravljao 27 godina, utemeljio je mnoge nove župe te izgradio crkve i pastoralne centre. Osnivač je Zbirke 'Biblija' zadarske nadbiskupije kojih je u 20 godina prikupio 1200 primjeraka na više od 400 jezika iz cijelog svijeta i Stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru koju godišnje posjeti do 60 000 posjetitelja. Njegov doprinos razvoju hrvatskog crkvenog i kulturnog života nagradile su i državne institucije uglednim priznanjima. Za svećenika je zaređen 5. kolovoza 1945. g. u Šibeniku gdje je od 1945.-1949. bio prefekt u Biskupskom dječjačkom sjemeništu i vjeroučitelj u državnoj realnoj gimnaziji. Od 1949.-1951. u Zadru je bio prefekt u Nadbiskupskom dječjačkom sjemeništu 'Zmajević' i vjeroučitelj u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji. Od 1955.-1958. bio je vicedirektor u Sjemeništu 'Zmajević' i profesor Hrvatskog jezika i književnosti te Francuskog jezika u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji. Posvećen je za pomoćnog zadarskog nadbiskupa 6. srpnja 1958. g. u katedrali sv. Stošije. Kao pomoćni nadbiskup od 1958.-1968. g. obavljao je službu generalnog vikara, od 1958.-1970. ravnatelja Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zadru, a 24. svibnja 1969. g. preuzeo je upravu nadbiskupije kao apostolski administrator. Nadbiskupom ordinarijem imenovan je 27. srpnja 1969. g. Umirovljen je 2. veljače 1996. g. no i u tim je godinama bio izuzetno aktivan i predan služenju u nadbiskupiji. Nakon teške kratke bolesti preminuo je 15. veljače 2008. g. u Nadbiskupskom domu u Zadru. Njegov je grob u grobnici zadarskih nadbiskupa u pokrajnoj lađi zadarske katedrale gdje počiva i tijelo njegova prethodnika i sumještanina koji mu je i za života bio poput oca, zadarskog nadbiskupa Mate Garkovića.

ZIMSKE RADOSTI SJEMENIŠTARACA

Grudanje zagrebačkih sjemeništara? Ništa neuobičajeno. Grudanje zadarskih sjemeništara? E to već nije uobičajen prizor i kao vijest ulazi u arhivu njihove kronike događanja. A dogodilo se u srijedu 18. veljače, kad je cijela Dalmacija bila pokrivena debljim snježnim pokrivačem, tolikim da su se bijeli tragovi otapali još danima poslije. Bila je to radost i za mladiće Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru koji su se, predvođeni svojim rektorom i duhovnikom, don Marinom Ninčevićem i don Stanislavom Wielinskim, 'spustili' do zadarske rive i morskih orgulja te svojoj tjelesnoj rekreaciji dali oduška u grudanju i ostalim zimskim radostima. U toj iznimnoj prilici bilo im je dopušteno, bez odgojnih ukora i loših posljedica, gađati i dovesti do padova i njihove odgojitelje, te se njima u jednom trenutku kao pojačanje pridružio i fra Andrija Bilokapić iz obližnjeg samostana sv. Frane. Iako naviklom na snježne prilike u svojoj zemlji, Poljak don Stanislav

teško je odolijevao snježnim nanosima sjemeništara, a sve je zaključeno pravljjenjem snješka i zadatkom 'Izbacite uljeza' kojim su popratili svoje snježno zajedništvo koje se odvijalo uz obalu mora u Dalmaciji.

PREDSTAVLJENA KORIZMENA AKCIJA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Ovogodišnju Korizmenu akciju zadarske nadbiskupije u utorak 24. veljače u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru predstavili su na konferenciji za novinare generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać i dr. Darko Labura, ravnatelj Psihijatrijske bolnice Ugljan. Dr. Labura je zahvalio nadbiskupiji i svima koji će tom akcijom doprinijeti da pacijenti ugljanske bolnice budu odgovarajuće zbrinuti. Prikupljenim sredstvima će se kupiti biokemijski analizator, skupocjeni aparat za pretrage krvi koji omogućuje kompletnu zdravstvenu uslugu pacijenta. Trenutno je u ugljanskoj bolnici analizator star 18 godina kakav se 14 godina više i ne proizvodi pa ni ne postoje dijelovi za njegov popravak. "Više ne radi nego radi, imamo velikih problema. Materijale, serum i ostale parametre koje moramo kontrolirati šaljemo u Opću bolnicu Zadar ili naši pacijenti odlaze u zadarsku bolnicu" rekao je dr. Labura, nazivajući čin te akcije milosrđem koje će doprinijeti da ugljanski pacijenti više neće morati ići u zadarsku Opću bolnicu nego će analizu moći obaviti u bolnici na Ugljanu. Novi analizator moći će kontrolirati 15 biokemijskih parametara; glukozu, ureu, kreatinin, jetrene transaminaze, kolesterol, parametre koje dosad nisu mogli, magnezij, natrij, kalij, kloride. "I ono što je za psihijatre osobito značajno, tzv. ck, kreatin-fosfo-kinaza; to je enzim koji se javlja u malignom neuroleptičkom sindromu kad pacijenta nakon djelovanja lijekova, kad mogu doći u stanje koje može završiti i smrću" rekao je dr. Labura. Da bi se sve navedeno moglo kontrolirati, uz sam aparat koji je nalik većem ispisivaču, uz dodatne reagense za 15 parametara analizator košta 20 000 eura.

Uz tradicionalni odaziv pojedinaca i tvrtki, zadarski nadbiskup Ivan Pređa uputio je i Pismo župnim uredima, školama, gradovima i općinama da pomognu tu veliku potrebu ugljanske bolnice koja je započela i s gradnjom kapele za svoje pacijente koji sada misu slave u velikoj dvorani bolnice. Bolnica na Ugljanu stara je 54 godine; u njoj je 480 pacijenata, uz dodatnih 30 pacijenata u dnevnoj bolnici, svakodnevne ambulantne preglede osoba, 35 forenzičkih pacijenata i 20 štićenika u domskom smještaju, uglavnom starije populacije. Zgrade bolnice građene su na starim temeljima te je potrebna i njihova obnova. Dr. Labura je istaknuo da je većina pacijenata u toj ustanovi napuštena od rodbine, uglavnom su siromašni i nemaju se gdje vratiti, pa je i njima osobno potrebna svaka vrsta pomoći. Istaknuo je nedavnu veliku i vrijednu donaciju njemačkih dobrotvora bračnog para Marion i Manfred Nürnbergera iz njemačke organizacije "Humanitarni akcijski krug" koji su bolnici donirali stotine kreveta, stolova, tisuću plahti i deka, vrijedne kuhinjske aparate i namještaj. "Bit će nam velika radost nakon korizme kao znak vjere predati vrijedni aparat potrebnima. Vjerujemo da po milostinji primamo oprostjenje grijeha i na tome će nam Bog stostruko uzvratiti. Svakome koji daje milostinju u skrovitosti Bog će na bilo koji način uzvratiti za ono što je učinio" rekao je mons. Mustać. Psihijatrije su uglavnom bolnice na kraju grada, poput izoliranih otoka društva, a tom akcijom grad i nadbiskupija pohode te ljude u ustanovi smještenoj uz more otoka Ugljana. Korizmenom akcijom zadarske nadbiskupije sustavno se 15 godina pomažu potrebe općeg dobra za razne ustanove u nadbiskupiji, a tri godine izašla je i izvan granica nadbiskupije pomažući Vukovar, BiH i Kongo. Za ovogodišnju korizmenu akciju otvoren je i žiro račun: Nadbiskupski ordinarijat Zadar, 2407000 - 1100041082 Poziv na broj: 02 00755877 - 536

PEPELNICI

Čistoća nakane s kojom pristupamo Bogu, ljudima i sebi glavni je naglasak u propovijedi zadarskog nadbiskupa Ivana Prenda na Pepelnicu u srijedu 25. veljače, kad je u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio misu i obred pepeljanja. Činjenica grešnosti i potrebe obraćenja obilježavaju put čovjeka, no Gospodin naglašava i potrebu čistoće nakane - s kojom mu nakanom dolazimo; da se možda izvana opravdamo i popravimo svoj imidž i lik pred drugima. "Gospodin kaže - tvoje srce, tamo se sve događa. Tvoje srce je izvor tvoje nakane. Nemoj to činiti iz nitijednog razloga osim da se svidiš svome Ocu, Bogu koji sve vidi" rekao je mons. Prenda, pozivajući vjernike da urone u svoju nutrinu i zaustave se pred njom kakva god jest. "Možda se nekad i preplašimo svoje nutrine. No i to je spasonosni put povratka Bogu. Stanimo pred se i pred Boga i s čistom nakanom ga zamolimo da budemo molitelji, da znamo postiti i dijeliti milostinju" rekao je mons. Prenda, dodavši da je povratak Bogu poput bitke. "Treba se odreći svog 'ja' koje se ističe pred i nad drugima i prijeti svojim neredom, ranama, uvjerenjem i postupcima. Nije jednostavno vraćati se Bogu, to su otpori. Uvjerili smo se i prošlih dana kako biti ozbiljan kršćanin u javnom životu nije jednostavno. Što su sve iznjedrile karnevalske povorke, a u njima su sudjelovale tisuće kršćana. U povorkama su bili i vjernici koji idu na misu i uvrijedili bi se da im se kaže da nisu katolici. A što se sve čulo i vidjelo u karnevalskim povorkama? Nije pitanje samo humora nego i temeljnog stava - što sve čovjek čini da bi sam sebe izrugao, da bi izrugao druge i Božje vrednote" upozorio je nadbiskup Prenda. Istaknuo je da je grešnost najdublje iskustvo čovjeka, nitko nije izuzet od te zbilje koju nosi lakše ili teže, bolnije ili smirenije. "Ali možemo se osloboditi grijeha. Obraćanje je stav na koji nas Bog poziva da najprije uvidimo svoju grešnost, da je budemo svjesni. Onaj tko ne prizna grijeha ne vidi ni mjesto obraćenja u svom životu. Priznajmo da smo slabi, nemoćni i pomirimo se s Bogom. Ta nas nemoć drži daleko od Boga ako ne uvidimo koliko je njegovo milosrđe" poručio je mons. Prenda, rekavši da uvijek možemo doći Gospodinu koji ima za nas program i put molitve, posta i milostinje. Nadbiskup je pozvao i na sudjelovanje u Korizmenoj akciji zadarske nadbiskupije, izražavajući uvjerenje da će svatko naći načina pružiti ruku za pomoć potrebnima kad nitko ne vidi nego samo Otac nebeski. Povjerio je sve zagovoru Majke Marije koja se sva stavila u Božju službu, da prati ljude na putu obraćenja i po sakramentima ispovijedi i euharistije koja čovjeka uzdiže Bogu u njegovo puno zajedništvo, što je bit i korizmenog vremena.

TRIBINA O PREVENCIJI OVISNOSTI

Na poziv župnika Privlake don Ante Sorića, u župnoj dvorani u Privlaci u petak 27. veljače gostovala je dr. Josipa Škarica iz Šibenika govoreći o temi prevencije i liječenju ovisnosti. Na tribini koja je okupila zainteresirane roditelje mladići iz komune Mondo Nuovo u Nuniću posvjedočili su svoje životno iskustvo i odvikavanje od ovisnosti. Dobar razgovor u obitelji je dobra prevencija, glavna je poruka dr. Škarice, a ne pristup da će doći netko drugi i sve riješiti. Kao školski liječnik s 35-godišnjom praksom, od čega se 25 godina bavi prevencijom ovisnosti, ta majka četvero djece potaknula je roditelje da uoče ponašanje djece koje odstupa od uobičajenog. "Između 1995-2000. g. dnevno bi me nazivalo i 15 roditelja, godišnje njih 150 je potražilo pomoć. A prošle godine nije me nazvao nitijedan roditelj. Dogodio se fenomen - roditelje više nije briga, postali su ravna crta. Nemojte i vi tako činiti" poručila je dr. Škarica, potaknuvši na razgovor s djecom. Istaknula je da dobar razgovor čine koraci: govoriti, slušati, provjeriti, promisliti, odgovoriti. "Djeca šute u obitelji a pričaju na ulici. Govorili bi a nemaju kome, kažu mi da u kući viču ili šute" rekla je dr. Škarica, istaknuvši da je važno uvažavanje, vrednovanje sugovornika te razgovor o vrijednostima.

"Nedorečeni smo djeci, kako će znati što je ispravno ako im nitko nije rekao. Vodite dijalog s djecom, dajte im sebe, svoje vrijeme, osjećaje, pažnju, zagrljaj, emocije, to su elementi hrane za ljubav. Nemaju najosnovnije i tužni su kad toga nemaju. To 'više' traže u jako malome". Odgoj izaziva cijelog čovjeka kao osobu. Jer ne znaju vrijednosni sustav eksperimentiraju s drogama kao nadomjestkom za vrijednosti" upozorila je dr. Škarica. Istaknula je da poziv oca nije biti ekonom, a majke spremačice. Njihova prva uloga je biti odgajatelj, darivati ljubav i svjedočiti vrijednost života a ne materijalnog. S obzirom na svoju liječničku praksu koja potvrđuje ovisnost u koracima marihuana- heroin- pogreb, dr. Škarica je upozorila da je droga zlo koje jede volju, degradira dostojanstvo i ugrožava sve tri razine osobe: tijelo, psihi i dušu. "Droga je Zlo i medicina tu nikad ne može imati zadnju riječ. Nema medicinskog lijeka protiv Zla. Treba proći školu života u zajednici. Mora se postati čovjek jer je droga u njemu srušila ono ljudsko" rekla je dr. Škarica. Pozvala je roditelje da ne rade djeci iza leđa i ne igraju se policajaca i detektiva. Sve navedeno potvrdili su i mladići iz Mondo Nuova. Jurica (38) iz Zagreba bio je ovisnik 20 godina, od toga 15 godina o teškim drogama. Četiri godine je u zajednici u Nuniću gdje je trenutno 17 mladića. Završio je program i ostao u zajednici kao volonter. "Izabrao sam krivu stranu ceste i trebalo mi je 25 godina da se vratim na pravi put. Droga je samo začepila sve moje rupe, strahove i komplekse" rekao je Jurica. Goce (28) iz Ohrida drogirao se 17 godina, počeo je kao 11-godišnjak. Godinu i pol je u komuni u Nuniću. "Radimo na sebi, dajemo se sebi i drugima, mi kažemo da rastemo. Put je težak ali je prav" poručili su mladići istaknuvši da su živi Božjom milošću, te podsjetili da su mnogi njihovi prijatelji umrli. Svi prisutni smatraju da su država i društvo licemjerni u suzbijanju droge, a roditelji nisu poučeni. Upozorili su da nema lakih droga a korištenje metadonske terapije i heptanona, uz odobravanje roditelja čija su djeca bili ovisnici i mladića iz Nunića, dr. Škarica je nazvala 'drogiranjem mladih na državni račun, to je droga koju oni neće platiti'.

STRUČNI SKUP ZA VJEROUČITELJE OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA

Kako u sadašnjem vremenu koje ističe relativizam na svim područjima, toleranciju i dijalog među religijama i kulturama, navijestiti Isusov zahtjev apsolutnosti, odnosno priznanje Krista kao konačne i nenadmašive objave Boga, kao jedinog i konačnog spasitelja ljudi? To je pitanje bit izlaganja prof. dr. Mladena Parlova sa splitskog KBF-a koji je o slojevitosti teme 'Kristocentrizam kršćanske kateheze' govorio na stručnom skupu vjeroučitelja zadarske nadbiskupije u osnovnim i srednjim školama u subotu 28. veljače u prostorima VTKŠ-a u Zadru. "Crkva se nikad ne može odreći svoje vjere u Isusa kao jedinog, konačnog, sveopćeg i apsolutnog spasitelja. To uključuje i istinu da se elementi spasenja nalaze u drugim religijama, no Crkva ne može prestati ispovijedati konačnost u Kristu. I kad bi se dogodilo da državni zakon zbog političke korektnosti ili religijske tolerancije zahtijeva nešto drugo, Crkva se ne može odreći tog prvog. Crkva je spremna ići u katakombe i mučeništvo za tu istinu kao što je bila spremna tijekom svih stoljeća svog postojanja. Sve ima veze s Kristom, jer Krist je u svemu" istaknuo je dr. Parlov. U razmatranju kristocentričnosti vjeronaučne nastave, upravo u tome leži zahtjev da se na ispravan način mladima približi otajstvo Krista. "Ne možemo reći da ne postoji objektivna istina kad postoji. Ne možemo od toga odstupiti. Trebamo biti spremni za to i umrijeti. Pozvani smo ići u dijalog, priznati da se djelomično spasenje i zrnca istine nalaze u drugim religijama, ali punina spasenja je u Kristu" poručio je dr. Parlov, podsjetivši kako se kršćanstvu zamjera da je u kolonizaciji bilo nametnuto. No upozorio je da svaka religija nije jednako vrijedna, poput npr. Azteka i Maya koji su prinosili desetke tisuće ljudskih žrtava. "Bismo li to danas dopustili?" upitao je, istaknuvši bitnu razliku kršćanstva spram drugih religija: u kršćanstvu Bog dolazi čovjeku, a drugdje čovjek se trudi ići k Bogu. Kristocentrizam znači da evanđeoska poruka ne dolazi od

čovjeka nego od Boga i obvezuje katehetu na prenošenje onoga što Isus podučava u odnosu na Boga, čovjeka i moral.

Dr. Parlov je govorio o središnjoj ulozi otajstva Isusa u teologiji, kršćanskom životu i katehezi te izložio bitne elemente navještaja Krista: polazište kateheze mora biti izlaganje povijesti Isusa, u kome ljudska povijest postaje povijest spasenja za sve ljude; nužno je ukazati na Isusovu osobnu prisutnost u Crkvi u današnje vrijeme u skladu s biblijskom porukom i crkvenom tradicijom, ispovijedati Isusa kao konačnog i apsolutnog Spasitelja i ukazati da se spasenje događa sada u Crkvi i po Crkvi. Krist je utemeljio Crkvu kao spasenjsko otajstvo, ona je njegovo Tijelo i neodvojiva je od njegova otajstva. Polazište i središte kristološkog navještaja je konkretna, povijesna osoba Isusa iz Nazareta, no Isusova spasenjska povijest se ne zaustavlja na njegovoj biblijskoj prošlosti, nego se nastavlja u spoznanju i iskustvu Crkve koja ga osvjetljuje Duhom Svetim ispovijeda kao živog i uskrslog, onoga koji će doći. Da bi se izbjeglo zastranjenje u navještaju da je Isus samo povijesni lik treba uvažiti i drugi kriterij kristološkog navještaja, a to je da je Isus prisutan u Crkvi. Predavač je upozorio i na druga moguća zastranjenja u kristološkom navještaju, istaknuvši da odsutnost eshatološke perspektive može dovesti do opasnosti da se Kristova osoba fiksira u povijest. Kristov ljudski život nalazi ispravno tumačenje unutar plana spasenja u čijem se središtu nalazi uskrsli Krist. Tako mladi mogu shvatiti Krista prisutnog u povijesti čovječanstva ali i u povijesti svakog pojedinca. "Ispravna kateheza je hod ususret živom Isusu, posebnoj osobi koja je povijesna ali i prisutna. Cilj kateheze je uvođenje vjernika u puninu kršćanskog života te uključuje informaciju, formaciju i inicijaciju. Ona je prožimanje ispravnog nauka i uvođenje u praktični vjernički život" rekao je dr. Parlov, istaknuvši da kristocentrizam sadrži teološku, katehetsku i didaktičku vrijednost. Njegova je snaga objedinjujuća te je usvajanje kršćanske poruke olakšano ukoliko je unificirana oko središta koje daje značenje svim drugim dimenzijama. "Ako u cjelini katehetskih sadržaja ne postoji os koja sve povezuje, prijeti opasnost da se izgubi slika cjeline, da se sadržaji rasprše te bi na taj način u pitanje došao i cilj kateheze" upozorio je dr. Parlov. I kristocentrizam ima svoje središte, a to je otajstvo Presvetog Trojstva. Kristocentrizam treba pomoći katehezi da se ostvari njen cilj, odgoj krštenika da dosegnu vlastitu mjeru ljudsko-kršćanske zrelosti, a ta zrelost je življeni odnos s tri osobe Presvetog Trojstva. Dr. Parlov je opisao i značajke nekoliko modela kristocentrizma u kršćanskom životu. Krist je središnji objekt vjere i osobe vjernika te bi stavljanje u središte kršćanskog života nečeg ili nekog drugog značilo stvaranje nekršćanskog duhovnog iskustva, upozorio je. Istaknuo je i misao sv. Jeronima da poznavati Pismo znači poznavati Krista. "Sveto Pismo je kvalificirani svjedok Isusa i prilika za njegovo upoznavanje. Evanđelje ne uzimamo kao Isusovu biografiju nego kao izraz vjere prve Crkve u Krista, pravog Boga i pravog čovjeka. A iz Evanđelja crpimo i osnovne podatke o Isusu; tko je bio, što je rekao, činio" rekao je dr. Parlov, dodavši da znanje o Isusu dolazi odozgor, od Oca nebeskog. To znanje osobi dolazi ako je u srcu otvorena molitvi i priopćava joj ga Duh Sveti uvodeći je u puninu Isusa koji je punina bogatstva.

Skup su organizirali Katehetski ured zadarske nadbiskupije, stručna vijeća vjeroučitelja Zadarske županije i splitska podružnica Agencije za odgoj i obrazovanje, a održane su i radionice i rasprava. Prof. Sabina Marunčić iz Agencije za odgoj i obrazovanje predstavila je Nacionalni okvirni kurikulum, temeljni dokument resornog Ministarstva o kojem se javno raspravlja do 31. ožujka. Donosi načela, vrijednosti i principe poučavanja govoreći o položaju učenika u nastavnom procesu. Novost dokumenta je u tome što ističe obrazovne ishode, što dijete treba i može znati u određenoj dobi, a prije je bio naglasak na nastavnim sadržajima koji su se prenosili. "To je zaokret i nova paradigma koja u centar obrazovnog procesa stavlja učenika s njegovim potrebama i zahtjevima, a ne ono što mi isplaniramo da prenesemo drugima" rekla je Marunčić.

SUSRET MINISTRANATA OSMIH RAZREDA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Trodnevni susret ministranata osmih razreda zadarske nadbiskupije završen je u nedjelju 1. ožujka u Nadbiskupskom sjemeništu 'Zmajević' u Zadru. U duhovno rekreativnom programu zadarski sjemeništarci i rektor don Marino Ninčević ministrantima su ponudili niz sadržaja: kviz iz vjere i kulture, upoznavanje znamenitosti grada, sportska natjecanja, svjedočenja o pozivu, prezentacije o Klasičnoj gimnaziji i Sjemeništu, pokorničko bogoslužje, križni put i euharistiju. Ministrante je pohodio i zadarski nadbiskup Ivan Prenda koji je za njih u sjemenišnoj kapeli predvodio misno slavlje. U toj je kući, rekao je mons. Prenda, proveo više od polovice života, od svog 5. razreda i 25 godina kao svećenik odgojitelj, te je mladima poželio blagoslovljene dane i obogaćen povratak kući uz razmišljanje što im donosi iskustvo zajedništva sa sjemeništarcima. Tragom navještenog Evandjelja o susretu Isusa i Mateja carinika, u propovijedi je nadbiskup rekao da Isus za svoje učenike ne poziva najsavršenije. "Samo Isus zna kakvi su bili učenici. Isus je božanski učitelj u čijoj se školi ljudi mijenjaju, čovjek ne može ostati isti kao kakav je došao. Isus svojom milošću, snagom, pogledom mijenja čovjeka. Isus nas prihvaća i kad smo slabi ali nas želi i mijenjati" rekao je mons. Prenda, potaknuvši mladiće na pažljivo međusobno postupanje. U sjemeništu su mladići koji razmišljaju o svojoj budućnosti, rekao je, potaknuvši ministrante da i dalje budu dobri suradnici svojih župnika, te da se u sjemeništu upoznaju, raduju, igraju, mole i razmišljaju. Razlog održavanja takvih susreta je želja približiti život sjemeništa mladima koji se nakon osnovne škole opredjeljuju krenuti prema konkretnom zvanju i zanimanju. "Na tim susretima im ponudimo i mogućnost razmišljanja o duhovnom pozivu. Naš kršćanski život ima vokacijski smisao, a to znači da bi se svatko trebao zapitati što Bog želi od mene i na koji način želi da ostvarim svoj život. Stoga mlade potaknemo na razmišljanje u umu i srcu želi li Bog da svoj život ostvarim kao svećenik, redovnik" rekao je don Marino. Tijekom godine u sjemeništu se vikendom održavaju susreti ministranata šestih i sedmih razreda. Većina sadašnjih osmaša je bila na tim susretima pa se međusobno poznaju, poznaju sjemeništarce pa nema ukočenosti u njihovom ponašanju, rekao je don Marino, dodavši da sjemenište doživljavaju kao svoje i u njega rado dođu. Poručio je mladima da se ne boje sebi postaviti pitanje što Bog želi od njih i na koji način želi da ostvare svoj život, je li to možda poziv svećenika ili redovnika. Među ministrantima na tom susretu su i mladići koji razmišljaju o duhovnom pozivu.

POHOD ZADARSKOG NADBISKUPA DEKANATIMA U GODINI MLADIH

Povodom događanja u Godini mladih zadarske nadbiskupije, koja je ujedno priprava za Nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži u Zadru sljedeće godine, zadarski nadbiskup Ivan Prenda i nadbiskupijski povjerenik za mlade don Zdenko Dundović zaključili su susrete sa svećenicima u sjedištima 13 dekanata zadarske nadbiskupije u srijedu 4. ožujka. Zasad je 1100 prijavljenih mladih za suradnju u pripremi nacionalnog susreta mladeži. "Pastoral mladih crkvena je obveza i o ozbiljnoj zauzetosti oko tog dijela pastoralne službe svećenika ovisi i ispravno shvaćanje vjere mladeži i zauzetost u životu Crkve. O našem radu s mladima ovisi i njihova percepcija o našoj ljubavi prema njima i o našem zanimanju za njihove životne probleme" rekao je mons. Prenda u dekanatima koje je počeo obilaziti 19. veljače. Ustvrdili su da taj pastoral prate poteškoće. "Ipak, ne smijemo se umoriti, a kamoli malaksati! Mladi čovjek traži smisao, odgovore, traži Boga i na nama je odgovornost da zajedno s njim koračamo prema istini, a istina je Krist. Zapitati nam se znamo li i želimo li krenuti na ovaj put?" poručio je nadbiskup svećenicima. U susretima ih je podsjetio i na otvorenje Godine mladih upitavši ih je li taj događaj bio teret ili poticaj da pokušaju

ponuditi mladima priliku za susret, pitanja i govor o vjeri. "U tom duhu želio sam pohoditi sve dekanate nadbiskupije, kako bismo vidjeli što smo učinili, što kanimo učiniti a što smo propustili" rekao je mons. Prenda istaknuvši da uspjeh nacionalnog susreta ovisi o konkretnoj pripremi na terenu.

Blíže se Križni put mladih i susret mladih zadarske nadbiskupije u travnju i ti događaji obvezuju svakog od nas, rekao je mons. Prenda. Uz temu pastoralu mladih o oblicima njihovih susreta u župi: zbor, kateheza, aktivno sudjelovanje mladih na misi, studentska kateheza, nadbiskup je sa svećenicima razmatrao i postoje li u župi udruge mladih bilo koje vrste koje se mogu uključiti u središnji nacionalni susret: KUD-ovi, klape, karitativne udruge mladih i njihove interesne skupine; jesu li svećenici povezani s mladima župe koji su se prijavili za sudjelovanje u pripremi SHKM-a; na koji način svećenici prenose mladima u svojim župama događaje vezane za mlade u Godini mladih. Nadbiskup i povjerenik Dundović upoznali su svećenike sa sadržajem Križnog puta mladih koji će se održati od Zadra do Nina, sjedišta hrvatske državnosti i crkvenosti, na čijim će se postajama izmjenjivati mladi iz 13 zadarskih dekanata noseći Križ mladih na kojem su znakovi vjere i crkvenosti. Svećenici su upoznati i s planom Nadbiskupijskog susreta mladih u Jazinama, kad će se mladi predstaviti u predprogramu nakon čega će uslijediti veliko misno slavlje, kao 'mikro obrazac' nacionalnog susreta mladeži.

38. GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA

Prezbiterij zadarske nadbiskupije okupio se u srijedu 4. ožujka u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru na svojoj 38. godišnjoj svećeničkoj skupštini. Nakon koncelebriranog slavlja koje je u sjemenišnoj kapeli predvodio zadarski nadbiskup Ivan Prenda, mons. Prenda je podsjetio na događanja zadarske nadbiskupije u 2008. g. i opisao sadašnji trenutak života mjesne Crkve. Skupština je trenutak u kojem treba sagledati što se učinilo u životu nadbiskupije i što treba učiniti bolje, rekao je mons. Prenda, stavljajući taj zahtjev pred pastoralnu izgradnju zajednice i osobnu izgradnju pojedinca kao pastira. Nadbiskup je tematizirao pitanje 'Nova evangelizacija - pomodarstvo ili vapaj iz Crkve', spominjući pritom pitanja koja susreće u praksi: zar ne znam što mi je činiti, zašto se ne cijeni tihi uporni rad u klasičnom pastoralu, zašto se toliko inzistira na novim putevima evangelizacije. Spomenuo je dokument Ivana Pavla II. 'Crkva u Europi'; izraz nova evangelizacija je koristio taj veliki papa evangelizator i poticao na nju kao zadaću Crkve u potrebi otkrivanja poleta navještanja. Usporovanje ili zastoj u navještanju ne može se ničim opravdati jer je to temeljno poslanje Crkve i istinska revnost koja preporuča Crkvu. Nadbiskup je podsjetio da je kao mladi svećenik iskusio vrijednost Kursilja u svom duhovnom životu. Kao pastir otvoren djelovanju crkvenih pokreta mons. Prenda je istaknuo da je uvijek bio ohrabren poticajima, podrškom i pedagogijom Pavla VI., Ivana Pavla II. i Benedikta XVI. Istaknuo je da ne smatra kako pokreti i zajednice imaju potpuni i jedini odgovor na čovjekova pitanja i potrebe Crkve, ali smatra da mogu biti veliki doprinos oživljavanju župnih zajednica. Podsjetio je i da su počeci sv. Benedikta i sv. Franje bili teški, kojem je papa uz početne teškoće odobrio konačni kanonski oblik stvarnosti koja je nadmašivala zakonske norme. Oni nisu postali dio života Crkve bez patnje i poteškoća. "Tako i u našem stoljeću Duh Sveti daje nove inicijative s novim aspektima kršćanskog života. Budući da su življene od strane ljudi s ljudskim ograničenjima, stvaraju i poteškoće. Stoga prvo pravilo treba biti: ne gasiti kršćanske karizme. Trebamo biti zahvalni na njima i kad su neugodne. Zar nije lijepo da se bez inicijative od strane hijerarhije, već odozdo, ali svejedno s Neba, kao dar Duha Svetoga rađaju novi oblici života u Crkvi kao što je uvijek bilo u povijesti. I drugo: Crkva je jedna. Pokreti kao djelo Duha Svetoga pripadaju i služe

Crkvi, te se u strpljivom dijalogu između pastira i pokreta rađa novi plodnosni oblik koji postaje izgrađujući za Crkvu. Taj se dijalog treba odvijati na svim razinama: župnika, biskupa, Petrova nasljednika, kao zajednička potraga za prikladnim strukturama" poručio je mons. Prenda svećenicima, dodavši da će to uroditi plodnim zajedništvom pod vodstvom biskupa za napredak mjesne i sveopće Crkve. Sažetak tih dvaju načela su zahvalnost, trpljenje i prihvaćanje poteškoća, kao što i u braku postoje napetosti, no bračni par ide naprijed i tako prava ljubav sazrijeva. "Isto se događa u crkvenim zajednicama: budimo strpljivi zajedno" poručio je mons. Prenda.

Govoreći o kontekstu sadašnjeg vremena, nadbiskup je upozorio kako se Crkvu u javnosti želi kompromitirati kao organizaciju pohlepnu za novcem i materijalnom sigurnošću, čiji pastiri dijelom nisu ponizni i otvoreni potrebima. Pastirski i svećenički ispit savjesti pred Bogom obuhvaća tri elementa svećeničkog poslanja i života župe, rekao je nadbiskup: navješćati Božju riječ, slaviti otajstva vjere i voditi župu. Zato je važno što i kako svećenici čine za katehezu svih uzrasta, kako pripremaju homilije i čime osvježavaju župe, npr. misijama, duhovnim obnovama. U tom kontekstu spomenuo je i župne kuće kao mjesto susreta i sastajanja Božjeg naroda s pastirom. Nadbiskup se zalaže za promjenu stava da će 'stvari nekako ići same od sebe'. Potrebno je veliko zalaganje u pastoralu jer praksa crkvenog života potvrđuje da se župna zajednica teško održava i ne može izdržati pritiske sekularizacije. "Za pet, deset godina će se vidjeti kako sad, na kraju prvog desetljeća 21. st. prezbiterij radi. Ako želimo odgovornu i zauzetu Crkvu za današnjeg čovjeka, a ako se to ne događa, sve druge rasprave su intelektualističke isprazne egzibicije" upozorio je nadbiskup. Govorio je o potrebi trajne duhovne i intelektualne formacije svećenika, istaknuvši da u ozbiljnom pristupu potrebama čovjeka svećenik mora silaziti u svoju nutrinu u molitvi jer tu može susresti Gospodina kojeg nosi u susret drugima. Svećenik je pozvan biti duhovan čovjek da bi bio plodan pastir, poručio je nadbiskup. Istaknuo je potrebu pozitivnog pristupa djelovanju subraće u svećenstvu, 'potrebne kao kruh u složenoj društvenoj situaciji'. Takav pristup se postiže iz vjere i vlastite svijesti o svojoj nesavršenosti i slabostima, to znači iz poniznosti, i uključuje podršku i divljenje nad svime što kolega subrat poduzima i oko čega se trudi. Nadbiskup je to istaknuo s obzirom da se u javnosti svatko smatra nadležnim kritičarem svega i svačega. "Ljubimo povjereni narod trošeći se za nj, svjedočeći svoju vjernost za Kristom i zalaganjem da im olakšamo krž života" poručio je mons. Prenda na skupštini na kojoj je i nadbiskupijski povjerenik za mlade don Zdenko Dundović predstavio događanja u Godini mladih, ravnatelj zadarskog caritasa don Ivica Jurišić perspektive Caritasa i problematiku župnih caritasa a ekonom don Srećko Petrov središnje ustanove nadbiskupije u novonastalim prilikama.

OTVORENA WEB STRANICA UREDA ZA MLADE ZADARSKE NADBISKUPIJE

Inicijativom Ureda za mlade zadarske nadbiskupije i njegova voditelja don Zdenka Dundovića, pokrenuta je web stranica www.mladi-zadar.com na kojoj se nalaze obavijesti o događanjima u pastoralnoj Godini mladih u zadarskoj nadbiskupiji. Autori te koloritne stranice suvremenog dizajna su Davor Rosan i Ilija Bopsić iz tvrtke 'Spring Media'. Na stranici će se objavljivati sve obavijesti i događanja i u pripremi Nacionalnog susreta hrvatske katoličke mladeži u Zadru 2010. g. Sastoji se od rubrika kateheza, duhovni kutak, studentski pastoral, hodočašća, nadbiskupski zbor mladih, animatori. Zainteresirani koji na stranici ostave svoju e-mail adresu mogu kontaktirati Ured za mlade u vezi svih pitanja Godine mladih i pripreme za nacionalni susret mladeži te će preko 'Newslettera' redovito dobivati obavijesti. Na stranici se nalazi i Fotogalerija, Nadbiskupovo pismo mladima, raspored obilaska Krža mladih po župama u rubrici Put križa te tekstovi prigodnih molitvi, poput

Molitve pri unosu Križa mladih u crkvu. Pojašnjava se zašto je križ središnji znak u Godini mladih i u svjetlu papinih poruka mladima. Put Križa mladih od 23. studenog 2008. do 4. travnja 2009., mjeseca u kojem će se održati veliki susret mladih zadarske nadbiskupije, obuhvaća 19 postaja, pohoda župama zadarske nadbiskupije. Ovog ljeta Križ mladih će ići po župama zadarskih otoka jer se ljeti život intenzivira na otocima gdje borave mnogi mladi kod svoje rodbine i prijatelja.

Na naslovnici web stranice kojom dominira modra podloga nalazi se i logo Godine mladih čiji je autor Boris Brkić. Logo prikazuje troje mladih u radosti koji uzdignutih ruku gledaju prema križu iz kojeg isijava svjetlo. To simbolizira i pogled prema uskrsnuću. Krug u kojem se križ nalazi simbolizira Krista, kao sunce i hostiju, njegovo Tijelo u euharistiji koja je središte iz kojeg sve izvire. Boje tog kružnog obruba su crvena, simbol Duha Svetoga i plava, simbol vode, krštenja. Time logo Godine mladih naznačuje i bit sadržaja nacionalnog susreta mladeži koji će biti u znaku sakramenata kršćanske inicijacije; ujedno su crvena i plava i naše domovinske boje pa i na taj način logo Godine mladih nagovješta nacionalni susret mladeži u Zadru.

SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA

"Mladi i liturgija" tema je o kojoj je izlagao dr. don Ivica Žižić na svećeničkoj rekolekciji zadarskog prezbitarija u srijedu 11. ožujka u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru. Simboli su kod mladih izgubili duhovnu dimenziju i ostali su ograničeni na razinu znaka, površnih pokazatelja pripadanja nekoj skupini ili stilu života. Simboli liturgije pak žive od vjere i uvode u vjeru. Istinski simbolički govor je uvijek inicijacijski, on uvodi u onostranost ne gubeći pritom kontakt s tijelom, zajednikom, činima, poručio je dr. Žižić, tematizirajući odnos simbola koje mladi susreću u društvu i liturgiji. U društvu je hiperprodukcija simbola i slika, reklamnih i ideoloških poruka i mladi se teško snalaze u šumi značenja, pri čemu upadnu i u svijet magije i zla. "Sve što je neposredno privlačno i razumljivo ima vrijednost za mlade, a svako posredništvo predstavlja prepreku. To je vjerojatno jedan od razloga zašto mladi danas odabiru površni, ornamentalni simbolizam, a teško se odlučuju za duboki, mistični koji zahtijeva preobrazbu, duhovni rast i otvaranje Bogu" poručio je dr. Žižić istaknuvši i estetsku funkciju simbola. Jača obrednost tijela u teretanama i kozmetičkim salonima, no potraga za svetim nije iščeznula unatoč krizi tradicije svetoga. Je li u tom niveliranju vrijednosti kršćansko bogoslužje izgubilo obilježje svetoga, upitao je predavač. Sadašnja kultura zbilju povjerava estetskom 'liftingu', rekao je dr. Žižić navodeći maštovite i izazovne oblike nošnje, vanjski izgled i ponašanje koje mladi vide kao idole i simbole: hipiji, raperi, pankeri prepoznaju se po vrsti glazbe, načinu odijevanja, mjestima okupljanja, načinu izražavanja. "A što je s kršćanskim stilom koji provire iz kršćanskog simbolizma? Je li kršćanska obrednost svojom porukom, ljepotom i istinitošću svjetlo u današnjem svijetu?" upitao je predavač. Simbolički govor je uvijek neposredan, nisu mu potrebna pojašnjavanja i traži utjelovljenje u čine - zato je mladima osobito privlačan. "Raskorak između govora o živoj vjeri i činjenice umrtvljenog bogoslužja mlade osobito pogađa. Liturgija traži biti slavljena, ne samo riječima, odgovorima, nego i gestama, pjesmom, šutnjom, kretnjama" rekao je predavač, dodavši da mlade treba na kvalitetan način uvoditi u liturgijski život, treba zamijeniti površnost i fragmentarnost naučenu od medija i kulture. Potrebno je ići za cjelovitošću i dubinom liturgijskih slavlja. Govoreći o odnosu 'obrednosti mladih' i kršćanskog bogoslužja, dr. Žižić je rekao da mladi prilično dobro poznaju govor simbola, ali ga ne uspijevaju susresti u bogoslužju ili im je daleko i ne uspijevaju ući u kontakt s njim. "Činjenica da bujaju obrednosti i simboli osobito u kontekstu konzumerizma i spektakala poseban je izazov za Crkvu i bogoslužje. Simbolički elementi te nove primamljive obrednosti neprihvatljivi su za kršćansko bogoslužje. Svako podilaženje ili naivno približavanje predstavlja urušavanje iskustva vjere" upozorio je dr. Žižić, smatrajući

da se u Crkvi ne treba komunicirati istim jezikom kojim govore mediji, trgovina ili politika, "kao što je i krivo misliti da mladi u crkvi očekuju istu glazbu, iste riječi i melodije koje im svakodnevno bruje u ušima. Od liturgije se očekuje ono drugo: sveto, drugačiji govor, otvoren Bogu i za slušanje Boga, glazba neba a ne samo odjek zemlje. Pretvaranje liturgije u horizontalnu komunikaciju ne postiže drugi učinak doli sekularizacije vjere. Stoga je potrebno liturgiji vratiti vertikalu koja joj pripada" poručio je dr. Žižić.

SUSRET SJEMENIŠTARACA I CENACOLOVACA

Postoji alternativa i kad si evakuiran. Posvjedočili su to mladići Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru u čijoj je neposrednoj blizini zgrade u središtu gradske jezgre na zadarskom poluotoku pronađena zaostala bomba iz Drugog svjetskog rata. U nedjelju 15. ožujka, kao prvi susjedi tog sjemena zla, s drugim stanovnicima iz četvrti u kojoj je bomba pronađena, zbog njenog su udaljavanja evakuirani. Kako korisno provesti vrijeme kad si prisiljen napustiti svoj dom rektor don Marino Ninčević domišljato je riješio. Posjetili su mladiće u komuni u Jankolovici čiji je don Marino duhovnik te je prisilan odlazak rezultirao vezom ugodnog s korisnim u duhovno rekreativnom druženju. Bogat je bio cjelodnevni boravak u velikom izvanjskom prostoru komune koji su cenakolovci oplemenili na najljepši način, obradivim površinama i kućicama za svoje domaće životinje, poput najnovijeg ribnjaka za patke. Susret je počeo zajedničkom molitvom krunice hodom u prirodi, potom je don Marino služio misu u njihovom molitvenom kutku u sjeni borova. Ohrabrivši mladiće istaknuo je da Bog koji je izraelski narod izveo iz egipatskog ropstva i danas svakog čovjeka izvodi iz različitih ropstava i omogućuje mu živjeti slobodno. Sloboda nije činiti sve što se može i poželi, nego biti odgovoran prema Bogu, sebi i drugome. Tragom misli o jeruzalemskom hramu građenom 46 godina, kojeg srušenog Isus može u tri dana izgraditi, don Marino je poručio da bez obzira koliko dugo godina se u hramu duše nakuplja zla, Isus je taj koji čovjeka može očistiti i obnoviti. To pokazuje i život mladića u komuni koji su sa sjemeništarcima nakon ručka odmjerili snage u sportskim igrama: nogometu, košarci, stolnom tenisu, balotama. U nogometnom finalu sjemeništarce su pobijedili domaćini sa 5:0. No bila je to obostrana pobjeda i čista petica za zajedništvo nekad posrnutih mladića i onih koji su na putu u budućnosti pastirski ih voditi.

PREDSTAVLJANJE SCHÖNSTATTSKOG POKRETA

Schönstattski pokret, marijanski pokret djelatan u Crkvi, predstavila je u ponedjeljak 16. ožujka u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru s. Ramona Schneider, Marijina sestra iz Schönstatta i koordinatorica tog pokreta za Hrvatsku gdje boravi šest mjeseci, a ostalih šest živi u Njemačkoj. Taj apostolski pokret čini duhovna obitelj svećenika i redovnica, žena i muškaraca, obitelji i djece. U vremenu previranja u Europi i izbijanja Prvog Svjetskog rata, o. Joseph Kentenich, utemeljitelj Schönstattskog pokreta i njegovi učenici 18. listopada 1914. g. sklopili su Savez ljubavi s Marijom kako bi ona po tom obnoviteljskom pokretu djelotvorno obnovila društvo. Danas pokret ima dvadesetak zajednica i grupacija na svim kontinentima, 200 schönstattskih svetišta diljem svijeta a u 100 zemalja razvijen je apostolski projekt Hodočasničke Majke Božje. S. Ramona je istaknula da je ta inicijativa pomoć župniku za obiteljski pastoral, župnu katehezu, škole, dječji vrtić, zatvore. Hodočasničko svetište je milosna slika Majke Božje Schönstattske nalik maloj kapeli u Schönstattu, međunarodnom marijanskom prošteništu blizu Koblenza. Kršćani inače hodočaste u svetišta, među njima i u svetište Majke tripud divne Schönstattke. Posebnost te

apostolske akcije je da Marija kreće na put k nama, a ne mi k njoj. Marija dolazi i donosi Krista u naručju tamo gdje ljudi žive, rade, trpe, traže odgovore, smisao, usmjerenje, oslonac i tragaju za osobnim putem. "Sin Božji je došao s čovjekom dijeliti svakodnevicu. Marija je hodočasnica, na putu. Htjela bi da iskusimo da je Bog s nama, prati nas i dopušta svoju blizinu. Treba nam trenutak svjesnog da sretnemo Boga. Na to poziva mjesečni posjet hodočasničke Majke Božje" rekla je s. Ramona i predstavila milosti iz Schönstattskog svetišta odakle Marija razvija svoju djelotvornost; to su milost udomljenja, duhovne preobrazbe i apostolskog poslanja, plodnosti. Poruka duhovnosti pokreta glasi: "Ja sam vođen"; to znači vjeru u Providnost, da je Bog tu i djeluje. Zatim "Ja sam ljubljn"; savez ljubavi, Bog je ljubav i moli za odgovor ljubavi. Marija je žena posve otvorena za Boga i živjela je u jedinstvu s njim. I treće "Ja sam potreban"; to znači vjeru u poslanje, Bog poziva i šalje. Svi koji sklope savez s Marijom dopuštaju da ih Bog vodi i da su oruđe Božje milosti na mjestu gdje žive i rade. Darovi Majke Božje Schönstattske su tri milosti koje Bog daruje po Marijinom zagovoru. Iskustvo sigurnosti i skrovitosti u Bogu u svim situacijama života, to je milost udomljenosti; imamo dom u srcu Marije i Isusa. Druga milost je snaga za novi početak, milost nutarnje preobrazbe i treća milost poslanja; Bog treba svakog od nas na njegovom mjestu, s njegovim darovima i pogreškama. "Marija želi živjeti svakodnevicu s nama, želi je učiniti ljepšom po nama i s nama" poručila je s. Ramona. Predstavila je i inicijativu obiteljskih krugova; 10 obitelji tvori jedan krug i one među sobom prosljeđuju Hodočasničko svetište. Jedna obitelj je kontaktna za jedan hodočasnički krug. U mjesec dana obitelj doživi posjet Marije i Isusa po slici Majke tripud divne. Obveza je primiti Isusa i Mariju nekoliko dana u kuću u goste i ponuditi im lijepo mjesto. U župnoj katehezi Hodočasničko svetište služi za rad među djecom u pripremi za primanje sakramenata, u pastoralu mladih u hodočasničkim krugovima mladih jednom mjesečno mladi u studentskoj sobi ugošćuju Gospu i mole se. Biblijska osnova schönstattske inicijative je Marijin pohod Elizabeti. Susret s Isusovom majkom donosi spas i blagoslov. Na predstavljanju pokreta koji u zadarskoj nadbiskupiji ima 60 krugova nekoliko vjernica izreklo je svjedočanstva. Zadarski nadbiskup Ivan Pređa podržava djelovanje tog pokreta. Rekao je da je Marija službenica Gospodnja da Božja riječ dođe u svijet; to se uvijek događa, i danas. "Tamo gdje Marija dođe, eto Sina. Gdje Marija dolazi u kuću, župu, biskupiju, eto i njenog Sina Isusa" poručio je mons. Pređa.

BLAGDAN SV. JOSIPA

Podcijenjena uloga obitelji i novi, neprihvatljivi pojmovi o njoj, potreba afirmacije očinske uloge u obitelji i zadaća da se ozbiljno shvati, glavni su naglasci iz poruke koju je zadarski nadbiskup Ivan Pređa uputio na blagdan sv. Josipa u četvrtak 19. ožujka predvodeći svečano misno slavlje u župi sv. Josipa na zadarskoj Plovaniji. "Nitko se ne može opravdavati da nam od Boga povjerenu odgovornost ugrožava neka misaona struja, zakon ili neki novi običaji i praksa. Kršćanin je svjestan da sudjeluje na Božjem očinstvu. To očinstvo mora ispuniti svoju zadaću ljudskog i kršćanskog odgoja. Ako se niječe Božje očinstvo slabi i ljudsko očinstvo u očima ljudi i djece, slabi i uloga oca. Ako se ruši Božji autoritet ruši se i očevo autoritet" upozorio je mons. Pređa potaknuvši očeve da u vremenu slabo naglašenog očinstva budu svjesni velikog dara kojeg Bog polaže u njih: dara života i osobe koja zna što sve treba dati da bi izvršila svoju zadaću. Treba odgovorno prihvaćati očinstvo kao dar u suradnji s Božjim očinstvom. "Oni koji s poštovanjem prihvaćaju ulogu oca kadri su suočiti se s izazovima. Koliko smo odgovorili zadacima koje nam je Bog povjerio? Nije jednostavno shvatiti bit staleža kojeg Bog daje, dati svijetu Božju riječ neoslabljenu, nerazvodnjenu, čvrsto navještenu. Blagdan sv. Josipa uvodi u Božju zahtjevnost da mu pružimo ruku što se očituje u riječi, ljubavi, strpljivosti. Koliko strpljivosti treba u očinskom srcu kad se pojave teškoće u obitelji? To su naši veliki zadaci ali nismo

sami. Bog ocu daje milost da može biti istinski otac. Bog ne samo da nam pomaže, nego i izvodi ono što mi želimo" poručio je mons. Prenda istkanuvši: "Izgradnja svijeta ne ovisi samo o mudracima i moćnicima svijeta nego onima koji su s Bogom povezani, koji znaju što činiti i kucati na Božja vrata kad naiđu teškoće".

Nadbiskup je govorio i o potrebi svjedočenja duhovnog očinstva onih koji navještaju vjeru: svetog oca, biskupa i svećenika kojima je Bog podario očinstvo da po njima širi i izgrađuje Crkvu, čuvaju otajstvo te ga vjerujući nose i slave, jer Bog želi da u otajstvima svijet bude utvrđen i potvrđen. Bog je ostvario očinski plan dijeleći ga s ljudima. Htio je ostvariti svoj plan uvodeći u svijet Isusa, a poslužio ga se ostvariti preko ljudi, od Abrahama do Josipa. "Bio je čovjek vjere, kvaliteta koja će poslužiti Bogu da ostvari svoj plan spasenja. Bog je povjerio svog sina njegovoj odgovornosti i ta je poruka prenesena na Crkvu po raznim ulogama. Crkva je pozvana čuvati to otajstvo i vršiti ga do konačnog dolaska Božjeg kraljevstva. Bog je dosljedan, stvorio je čovjeka da s njim dijeli odgovornost za svijet. U tu podjelu odgovornosti s Bogom ulazi svatko od nas. Ne želi ga sam voditi već s nama dijeliti brigu za svijet" rekao je mons. Prenda. Očinska odgovornost Josipa u Crkvi podijeljena je na očeve i majke. Roditeljima je Bog povjerio veliku odgovornost da podižu novo biće. "Ono što je Josip činio za Isusa vi činite za svoju djecu. Zato očinstvo treba biti ozbiljno shvaćeno" poručio je mons. Prenda prisutnima, dodavši da ta odgovornost ne oslobađa nikog usprkos suprotnih zalaganja. "Imamo svjetlo - evanđelje i postupke sv. Josipa kao primjer što treba činiti da bi čovjek bio vjeran Bogu. Ništa nas ne treba obeshrabriti. Trebamo Bogu pružiti ruku a on ju je nama pružio time što nam je dao da smo članovi Crkve. Zato ne smijemo klonuti nego po vjeri imati sigurnost da nas Bog podržava i na našem je putu".

KRIŽNI PUT MLADIH ZADARSKE NADBISKUPIJE

Četrnaest stoljeća kršćanstva u Hrvata, 12 stoljeća od prvog međunarodnog priznanja Hrvatske i 30. obljetnica proslave Branimirove godine: ta je stvarnost hrvatske crkvenosti i državnosti u bogatstvu duhovnih i materijalnih simbola sadržaj Križnog puta mladih zadarske nadbiskupije održanog u subotu 21. ožujka od Zadra do Nina u dužini od 17 km. Taj mladenački hod ususret korijenima naših predaka, vjere i narodnosti, jedan od sredšnjih događaja u Godini mladih posvjedočio je dirljivu snagu zajedništva odazivom od tisuću sudionika, a u sebi je povezao događaje i simbole velikih spomena čiji su temelji u Ninu starom 3000 godine odakle se od 7. st. u Hrvatskoj širilo kršćanstvo posredovanjem dvoje Isusovih učenika: sv. Anselma i sv. Marcele. U tom sjedištu nekadašnje Ninske biskupije stolovalo je 78 hrvatskih biskupa, poput Teodozija, Grgura i Divnića a na Branimirovoj godini 1979. g. okupilo se 250 000 katolika iz cijele Hrvatske i dijaspora te hrvatski biskupi prevođeni kardinalom Franjom Šeperom u obilježavanju 1100 godina prvog međunarodnog priznanja Hrvatske koje se dogodilo 879. g. Tada je papa Ivan VIII. blagoslovio kneza Branimira, ninskog biskupa Teodozija i cijeli hrvatski narod. "Mi smo baštinici te vjere, milosti i darova" poručio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda koji je ispratio mlade na prvoj postaji u župnoj crkvi na zadarskoj Belafuži poručivši im da je taj Križni put dar Gospodinu i milost za njih.

U petosatnom hodu sudjelovali su mladi iz 13 zadarskih dekanata, predstavnici 117 zadarskih župa, koje su na raskrižju kod Petračana dočekali mladi iz Ninskog dekanata. Odatle je hod nastavljen s Križem mladih koji su naizmjenice nosili mladi do Nina. Veličanstveno je bilo i uspinjanje Križa i mladih na brdo gdje je starohrvatska crkva sv. Nikole, jedan od simbola našeg identiteta. U Križu mladih je uklesan i lik Gospe od Zečeva koja se časti upravo u

Ninu, središnjem marijanskom svetištu zadarske nadbiskupije. U Križnom putu sudjelovali su i svećenici među kojima i nadbiskupijski povjerenik za mlade don Zdenko Dundović, vjeroučitelji, redovnice i redovnici, a dirljivo je bilo vidjeti i bake i djedove, čak i 70-godišnjake, te očeve i majke s djecom. Putem je sudionike pratio jak vjetar, a u Ninu ih je dočekala orkanska bura. "To je Križni put jakih. Hod stazom od jednog do drugog grada veliki je zadatak i vaš poklon Gospodinu. To je i Križni put svjedoka. Hodom kroz naša mjesta bili ste svjedoci svećeničkog i redovničkog života, mladosti, Katoličke Crkve i vjere. Izrekli ste veliki 'Vjerujem' i 'Želim biti tvoj, Bože' koji si Ljubav s križa prepoznao" rekao je mons. Prenda izražavajući radost, zadovoljstvo i priznanje sudionicima koje je dočekao ispred drevnog ninskog mosta gdje je poljubio Križ mladih. On ima elemente upravo zavjetnog 'Branimirovog križa' Branimirove godine s geslom 'Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi svetu misu'. Nadbiskup je poveo mlade preko mosta na kojem je kod ulaznih gradskih vrata izmoljena 13. postaja. I tu je simbolika zasjala svom snagom: odolijevanje udarima bure, na mostu, prijelazu, okruženom morem, kod zidina i višestoljetnih kamenih gradskih vrata s kojih se vijorio hrvatski barjak koji je kroz stoljeća upravo u Ninu bio napadan ali i svjedočen i sačuvan. Hod ninskom kalelargom završio je kod starohrvatske crkve sv. Križa iz 9. st., dvorske kapele hrvatskih knezova i kraljeva. Naslonjen Križ mladih na jedinstvenu crkvu u obliku križa... Tu je izmoljena 14. postaja a mladi iz Nina preuzeli su Križ i unijeli ga u župnu crkvu sv. Anselma gdje ostaje tjedan dana. U crkvi je ninski župnik Šime Kevrić podsjetio na slavnu prošlost Hrvatske stvarane u Ninu, a nadbiskup je sve blagoslovio zaključivši: "Ne samo da nas mladi nisu razočarali, nego ste i u nama starijima pobudili veliki osjećaj pouzdanja da se može i u hladnoći u vama doživjeti toliko snage, energije i volje da se pridružite Križnom putu. To je vaš velik govor svima nama. Mi ćemo taj govor zapamtiti, mi ga cijenimo i znat ćemo na njega odgovoriti. To je sjajan uvod u slavljenički nadbiskupijski susret mladih u travnju u Jazinama. Velika je moja zahvalnost vama jer ste zajedno sa mnom Crkva" rekao je mons. Prenda poručivši da župe i svećenici mogu biti ponosni na taj Križni put kao plodni zalog utkan u tkivo života cijele nadbiskupije.

BLAGDAN PREMINUĆA SV. BENEDIKTA

Benediktinske koludrice proslavile su blagdan Preminuća sv. Oca Benedikta svečanim misnim slavljem koje je u subotu 21. ožujka u crkvi sv. Marije u Zadru predvodio zadarski nadbiskup Ivan Prenda. Ujedno je tog dana č.m. Anastazija Čizmin, opatica zadarskog samostana, proslavila 25 godina svoje službe izbora za opaticu. Nadbiskup je pozvao na molitvu za Božju mudrost potrebnu svim poglavarima u vođenju te za snagu da vrši volju Božju i odgovorno izvrši povjereni zadatak. Čestitao je opatici na Božjem povjerenju tolikih godina i poželio da je prati blagoslov na korist i dobro benediktinske zajednice sv. Marije. Istaknuo je značaj toga da čovjek bude svjestan i uvidi kako Bog stoji u dubini i iznad svega. "Zato treba u sebi svladavati otpore jer sve se ruši kad se to gubi iz vida. I sve se gradi kad na to mislimo. To znači poslušnost autoritetu opatice i utemeljitelja Benedikta" rekao je mons. Prenda. Opisao je sv. Benedikta kao jednog od stupova zapadne kršćanske kulture i karizmatike duhovnosti. Njegov svijetli lik Bog je htio dati kao svjetionik ne samo vremenu u kojem je živio nego za sva stoljeća cijeloj Crkvi. 'Idi u zemlju koju ću ti pokazati' - te su riječi uvijek izazovne za svakog tko razumije duhovni poziv u Crkvi, rekao je mons. Prenda govoreći o pozivu kojeg Bog upućuje čovjek. U tome se iščitava Božja pedagogija i Božje vodstvo izabranih ljudi. "To je govor svakom vjerniku, što Bog čini kad ga želi u Božjem planu s ljudima. To su Abraham, Josip, patrijarsi, proroci, Benedikt i nepregledna povorka ljudi po kojima je Bog mijenjao svijet i pokazivao smjer radosnog hoda za njim - što Bog čini i čime potiče čovjeka kad mu u nekom životnom razdoblju nije jasno kuda vode putevi" poručio je mons. Prenda. Osobito je istaknuo krepost poučljivosti. "Poučljiv čovjek

je čovjek evanđeoskih savjeta otvoren Božjem duhu; razumijeti Božji govor, dati mjesto nadahnućima da čovjek krene putem kojim Bog želi. Poučljivost je i put poniznosti. Čovjek koji traži istinu spreman je čuti nadahnuće - to je poslušnost Duhu. Takav je bio Benedikt koji se suočio s izazovima Božje riječi" rekao je mons. Prenda. Po plodu njegova života vidi se da je kroz poučljivost došao do toga što Bog hoće iako nije bilo lako naći novu, opipljivu stvarnost koju je Bog htio da ostvari. Poučljiv čovjek je čovjek molitve, kontemplacije, uvijek traži Božju volju. Tako je i Benedikt došao do postavljanja temelja novog puta u Crkvi. "Kroz poslušnost Duhu postao je blagoslovljen imenom, plodovima i svetošću. Riječ Božja traži konkretnu primjenu. Bog treba one po kojima će ostvarivati svoje planove i vidljivu prisutnost po znakovima među ljudima" poručio je mons. Prenda, upitavši koliko smo gipki za Božja nadahnuća, ljudi molitve i Riječi, koliko je osluškujemo i kroz nju tražimo Božju volju. Tome se opiru naši egoizmi koji zamagljuju Božju volju. "Bog nas poziva na predanje. Treba izaći. Ne može Bog stvarati s onima koji nisu kadri ući u nešto novo. To znači osluškivanje njegova Duha. To je napor svih naših dana i nitko nije izuzet od toga" rekao je mons. Prenda i zaključio: "Bog uvijek stvara novo. Zato Crkvi nikad ne ponestaje svetaca i onih koji su kadri ići do kraja. Bog pred svakog stavlja ponudu suradnje. Predanje koje se događa u vjeri najveće je što se može dogoditi čovjeku. Tada se mogu stvarati nove, dublje stvarnosti, a to je život svetosti".

KRONIKA

VELJAČA, 2009.

12. SPROVOD MONS. PETRA TUNJIĆA - O. Nadbiskup je na Silbi predvodio sv. Misu i spровodne obrede za mons. Petra Tunjića, svećenika Vrhbosanske nadbiskupije i višegodišnjeg župnika Premude i Silbe. Sudjelovalo je više svećenika Zadarske i Vrhbosanske nadbiskupije.

15. PASTIRSKI POHOD ŽUPI SESTRUNJ - O. Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu župi Sestrunj na istoimenom otoku.

16. GODIŠNJICA SMRTI MONS. OBLAKA - U katedrali svete Stošije o. Nadbiskup je predvodio sv. Misu o prvoj godišnjici smrti mons. Marijana Oblaka, zadarskog nadbiskupa.

17. SJEDNICA ZBORA SAVJETNIKA - U prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata u Zadru održana je sjednica članova Zbora savjetnika Zadarske nadbiskupije kojoj je predsjedao o. Nadbiskup.

19. - 26. NADBISKUPOVI SUSRETI PO DEKANATIMA – U godini mladih Zadarske nadbiskupije (2009.) i pripremi za Susret hrvatske katoličke mladeži u Zadru (2010.). O. Nadbiskup je u pratnji don Zdenka Dundovića, povjerenika za mlade Zadarske nadbiskupije obišao sve dekanate Zadarske nadbiskupije i susreo

se sa župnicima svakog dekanata. Cilj susreta je bio razgovor o stanju pastoralne mladosti u župama i organizaciji ovogodišnjih glavnih točaka za mlade: Križni put Zadar-Nin i Susret mladih Zadarske nadbiskupije u dvorani Jazine, 26. travnja 2009. godine. Susreti su se održali po sljedećim datumima: 19. 02. – Zadar-Zapad; 20. 02. – Pag, Ražanac, Zadar-Istok; 21. 02. – Ugljan; 23. 02. – Novigrad i Benkovac; 24. 02. – Nin i Zemunik; 26. 02. – Biograd.

21. SASTANAK SA SVEĆENICIMA I ČLANOVIMA NEOKATEKUMENSKIH ZAJEDNICA - O. Nadbiskup je u prigodi predkorizmene kateheze za zajednice Neokatekumenskog puta u nadbiskupiji, u župnoj crkvi Bezgrešnog začeća na Puntamici, imao susret s njihovim članovima.

22. PASTIRSKI POHOD ŽUPI IST - O. Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu župi Ist na istoimenom otoku.

25. PEPELNICA - U katedrali sv. Stošije o. Nadbiskup je predvodio Misu s obredom pepeljanja za početak svetog korizmenog vremena.

28.02. -1.03. PASTIRSKI POHOD OLIBU - O. Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu župi Olib na istoimenom otoku.

OŽUJAK

4. GODIŠNJA SKUPŠTINA ZADARSKE NADBISKUPIJE - O. Nadbiskup je na dan Godišnje skupštine prezbitarija Zadarske nadbiskupije predvodio koncelebriranu sv. Misu u kapelici Sjemeništa, a zatim

predsjedao samoj Godišnjoj skupštini u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa «Zmajević». Sažeo je tijekom godine u obliku referata te označio narav nekih aktualnih zbivanja u Nadbiskupiji te dao poticaje za budućnost Nadbiskupije.

7.-8. PASTIRSKI POHOD KOLANU I BARBATU - O. Nadbiskup je bio u poastirskom pohodu župama Kolan i Barbat na o. Pagu. Tom prigodom imao je susrete sa Župnim ekonomskim i pastoralnim vijećima tih župa, posjetio neke obitelji te slavio svete Mise u filijalnoj crkvi u Metajni te u župnim crkvama u Barbatu i Kolanu. Nadbiskup je imao susret i s čelnicima općine Kolan.

9. SJEDNICA EKONOMSKOG VIJEĆA – O. Nadbiskup je u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata u Zadru predsjedao sjednici Nadbiskupskog ekonomskog vijeća.

10. SJEDNICA ODBORA ZA NADBISKUPSKI DOM - U nazočnosti o. Nadbiskupa, održana je sjednica Odbora za obnovu Nadbiskupskog doma u Zadru.

11. REKOLEKCIJA SVEĆENIČKA - Korizmena duhovna obnova održana je u kapelici sjemeništa «Zmajević». Pokorničku službu je predvodio don Tomislav Baričević, župnik Sv. Filipa i Jakova. U pastoralnom dijelu rekolekcije prof. dr. Ivica Žižić imao je izlaganje 'Mladi i liturgija'.

15. PASTIRSKI POHOD RAVI - O. Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu župi Rava, na istoimenom otoku.

18. REKOLEKCIJA ZA ČASNE SESTRE - U sjemeništu «Zmajević» u Zadru o. Nadbiskup je predvodio Misu za sestre redovnice Zadarske nadbiskupije.

19. BLAGDAN SV. JOSIPA - O. Nadbiskup je u prigodi svetkovine sv. Josipa ujutro predvodio koncelebriranu Misu u Svećeničkom domu Zadarske nadbiskupije u Zadru. Navečer je

predvodio koncelebriranu Misu u župi sv. Josipa, na Plovaniji u Zadru.

21. KRIŽNI PUT MLADIH ZADAR-NIN - U godini mladih Zadarske nadbiskupije, Povjerenstvo za mlade Zadarske nadbiskupije u suradnji sa župnicima Nadbiskupije organiziralo je Pobožnost križnog puta na relaciji Zadar-Nin. O. Nadbiskup je na početku pozdravio mlade i započeo pobožnost, zatim ih dočekao u Ninu, i bio s njima na XIII. i XIV. postaji te održao završnu riječ i molitvu. Mladi su bili brojni (1.300) usprkos lošem vremenu. Znatnu ulogu u organizaciji toga događaja odigrao je Ninski dekanat pod vodstvom župnika don Šime Kevrića.

21. PREMINUĆE SV. BENEDIKTA – O. Nadbiskup je u crkvi sv. Marije Samostana benediktinki u Zadru predvodio koncelebriranu Misu u prigodi blagdana preminuća sv. Benedikta.

22. PASTIRSKI POHOD VELI I MALI IŽ - O. Nadbiskup bio je u pastirskom pohodu župama Veli i Mali Iž na otoku Ižu.

23. POSJET BOGOSLOVIMA U RIJECI – O. Nadbiskup je pohodio bogoslove Zadarske nadbiskupije koji studiraju na Teologiji u Rijeci. Tom prilikom se susreo s odgojiteljima Bogoslovnog sjemeništa.

25. BLAGOVIJEST U GOSPIĆU - O. Nadbiskup je sudjelovao u radu sjednice biskupa Riječke metropolije te bio dionikom svečane koncelebrirane sv. Mise u katedrali Gospićke biskupije kojoj je naslovnik Navještenje Marijino (Blagovijest).